

НАРОДНИ МУЗЕЈ У БЕОГРАДУ

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2015. ГОДИНУ**

Београд, фебруар 2016

САДРЖАЈ:

1. УВОДНИ ДЕО

- 1.1 Основни подаци о Народном музеју
- 1.2 Основни подаци о делокругу рада и мисији Музеја
- 1.3 Најважнији резултати у 2015. години
- 1.4 Организација рада и запослени
- 1.5 Руковођење/управљање
- 1.6 Финансирање рада Народног музеја

2. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА АДЕКВАТНО ЧУВАЊЕ, ЗАШТИТУ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ЗБИРКИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА

- 2.1. Санација, адаптација и реконструкција Народног музеја у Београду
- 2.2. Музеј Лепенски Вир
- 2.3. Музеј Вука и Доситеја
- 2.4. Галерија фресака
- 2.5. Археолошки музеј Ђердапа

3. АКТИВНОСТИ И ЕФЕКТИ РАДА НАРОДНОГ МУЗЕЈА - РЕДОВНА И ПРОГРАМСКА ДЕЛАТНОСТ

3.1. ЗБИРКЕ: аквизиције, обрада, ревизије

- 3.1.1 Аквизиције
  - 3.1.1.1 Поклони
  - 3.1.1.2 Откупи
  - 3.1.1.3 Инвентар након археолошких истраживања
  - 3.1.1.4 Фондови Археолошког музеја Ђердапа
  - 3.1.1.5 Инвентар након ревизије збирки и студијског материјала
  - 3.1.1.6 Копирање фресака и формирање збирке монументалног сликарства
  - 3.1.1.7 Прикупљање материјала из других установа
  - 3.1.1.8 Парнице у вези са културним добрима

3.1.2 Обрада предмета из збирки и израда основне документације

- 3.1.2.1 Обрада предмета из збирке Ђердап и израда документације

3.2. ЗАШТИТА: превентивна заштита, конзервација и рестаурација

3.2.1 Превентивна заштита

- 3.2.1.1 Редовна контрола и преглед културних добара

3.2.2 Конзервација и рестаурација

- 3.2.2.1 Конзервација археолошких и нумизматичких предмета
- 3.2.2.2 Конзервација уметничких дела
- 3.2.2.3 Рад за трећа лица
- 3.2.2.4 Конзервација украсних рамова и дрвених носилаца

3.2.3 Истраживања из области конзервације, порекла дела и аутентичности дела (истраживачка лабораторија)

- 3.2.4 Конзерваторски преглед, израда путне документације, паковање експоната и примопредаја изложби и дела

3.2.5.2 Едукација стручњака у области превентивне и куративне конзервације

3.3. ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

- 3.3.1. Реализоване изложбе Народног музеја
- 3.3.2. Изложбе других институција или организација у Музеју
- 3.3.3. Изложбе у припреми
- 3.3.4. Позајмице историјско-уметничких дела
- 3.3.5. Сталне поставке

3.4. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

3.5. ПРОЈЕКТИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА - МЕЃУМУЗЕЈСКИ И МЕЃУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ

3.5.1. Истраживачки пројекти

3.5.2. Изложбени пројекти

3.5.3. Издавачки пројекти

3.5.4. Конзерваторски пројекти

3.5.5. Сарадња стручњака Музеја на пројектима других институција

3.5.6. Иницијативе за истраживачке, изложбене, конзерваторске пројекте

3.6. ДОКУМЕНТАЦИЈА: израда фотодокументације, обрада архивске и документарне грађе, позајмице документационе грађе

3.6.1. Израда фотодокументације

3.6.2. Обрада архивске грађе

3.6.3. Обрада документационе грађе

3.6.4. Позајмица документационог материјала, снимања за публикације других институција

3.6.5. Увид у материјал и документацију трећих лица - стручне посете

3.6.6. Музејски информacionи систем

3.7. БИБЛИОТЕКА

3.8. ЦЕНТРАЛНА И МАТИЧНА ДЕЛАТНОСТ

3.8.1. Послови у оквиру музејске мреже Србије (стручни надзор, стручна помоћ, стручни испити и стручна звања)

3.8.2. Стручна мишљења и вештачења

3.8.3. Сарадња са МУП-ом, Управом криминалистичке полиције, Службом за борбу против организованог криминала и Царином

3.8.4. Чланство у комисијама, радним групама за нацрте закона и одборима Министарства културе

3.8.5. Комисије, правилници, стручна упутства

3.9. УСАВРШАВАЊЕ СТРУЧЊАКА

3.9.1. Стручна звања

3.9.2. Академска звања (Рад на мастер, магистарским и докторским тезама)

3.9.3. Менторство

3.9.4. Учешће на стручним и научним скуповима

3.9.4.1 Учешће на међународним конгресима, стручним и научним скуповима у земљи

3.9.4.2 Учешће на међународним конгресима, стручним и научним скуповима у иностранству

3.9.5.1 Учешће на стручним семинарима, саветовањима, радионицама

3.9.5.2 Учешће/присуство на струковним скуповима у земљи

3.9.6. Организација међународних конгреса

3.9.7. Стручни боравци у иностранству

3.10. ПРЕЗЕНТАЦИЈА/КОМУНИКАЦИЈА: манифестације, едукативне акције и едукативни пројекти за публику, предавања, концерти, број посетилаца, интернет презентација, медијска презентација и одједи

3.10.1 Манифестације

3.10.2 Едукативне акције и едукативни пројекти за публику

3.10.3. Предавања у музеју и вођење кроз поставку/изложбе

3.10.4. Предавања и промоције музеја ван Народног музеја

3.10.5. Други догађаји у Музеју (концерти, промоције, презентације и др.)

3.10.6 Укупан број посетилаца

3.10.7. Интернет презентација

3.10.8. Медијска презентација/покривеност

3.11. ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

(монографије, каталози збирки, поглавља у књигама, прилози међународним конгресима, саветовањима, радови у међународним часописима, радови у националним часописима, предговори у каталозима, каталози изложби, енциклопедијске јединице, хронологије, библиографије, прикази, популарни чланци, популарна издања, деплијани, рецензије и редактуре)

3.12. НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА

3.13. ВАНМУЗЕЈСКЕ АКРИВНОСТИ

3.13.1. Професионална ангажовања

3.13.2. Професионалне позиције, професионална удружења

1.1 Основни подаци о музеју

Народни музеј у Београду
Трг Републике 1а, Београд
Телефон: 3306000, 2621-160
Факс: 2627-721
E-mail: kontakt@narodnimuzej.rs
www.narodnimuzej.rs

Основан 10. маја 1844. године.
Оснивач Република Србија.

Централна музејска установа Републике Србије, матична за археолошку, нумизматичку и националну уметничку грађу до 20. века и страну уметничку грађу.

Музеји у саставу:

Галерија фресака, Цара Уроша 20, Београд
Музеј Вука и Доситеја, Господар Јевремова 21, Београд
Спомен-музеј Надежде и Растка Петровића, Љубе Стојановића 25, Београд
Музеј Лепенски Вир, село Бољетин, Доњи Милановац
Археолошки музеј Ђердапа, Кладово

Матични број: 07023677

Шифра делатности: 092521

ПИБ: 101514832

Текући рачун буџетских средстава: 840-523664-51

Текући рачун сопствених средстава: 840-523668-39

Текући рачун донација: 840-516764-90 (отворен 17. јула 2009)

Збирке: 32 основне збирке и студијске збирке – укупно преко **400.000** музејских предмета (**202.125** инвентарних бројева)

Запослени: у децембру 2013. године **146** запослен.

Директор: мр Бојана Борић Брешковић именована за вршиоца дужности директора Народног музеја у Београду

1.2. Основни подаци о делокругу рада Музеја

Народни музеј у Београду је најстарија установа заштите баштине у Србији, централна музејска установа матична за археологију, нумизматику и уметност до почетка 20 века. Комплексног је типа, посвећен заштити, интерпретацији и промоцији слојевитог, мултикултурног наслеђа централног Балкана и Европе – од праисторије до данас.

1.3. Најважнији резултати у 2015. години:

- Народни музеј је расписао јавну набавку за избор извођача радова на уличним фасадама и фасадној столарији Народног музеја и у септембру 2015. године завршио радове на уличним фасадама и фасадној столарији.
- Народни музеј реализовао је укупно 28 изложби.
- За потребе излагања, Народни музеј је уступио другим установама 53 дела.
- Народни музеј је издао, самостално или као суиздавач, укупно 11 издања
- Народни музеј је реализовао и археолошка истраживања на седам локалитета.
- Музеј је део својих активности остварио у партнерској сарадњи са: музејима и установама културе из Србије и иностранства, Туристичком организацијом Србије,

Туристичком организацијом Београда, НВО Културно наслеђе без граница, културним центрима и амбасадама.

1.4. Организација рада и запослени

Основне организационе јединице Музеја, на основу Правилника о организацији и систематизацији послова у Народном музеју у Београду од 25.12.2015. чине: Служба директора; Центар за збирке и истраживања, са музејима у саставу, у чијем саставу су Одељење за археологију, Археолошки музеј Ђердапа - музеј у саставу, Лепенски Вир – музеолошка јединица, Одељење за средњи век, Галерија фресака - музеј у саставу, Одељење за историју уметности, Спомен-музеј Надежде и Растка Петровића - музеј у саставу, Музеј Вука и Доситеја - музеј у саставу и Одељење за нумизматику; Центар за рад са публиком, реализацију изложби и програма, у чијем саставу су Одељење за реализацију програма и Одељење за рад са публиком и односе с јавношћу; Центар за докуменатацију, дигитализацију и информационе технологије, у чијем саставу су Одељење за архивску и документарну грађу и Библиотека; Центар за конзервацију и рестаурацију, у чијем саставу су Одељење за конзервацију и рестаурацију културних добара и Превентивна заштита и физичко-хемијска истраживања; Центар за административне и опште послове, у чијем саставу су Одељење правних и кадровских послова, Одељење за економско-рачуноводствене послове, Одељење одржавања и капиталног одржавања и Одељење физичко-техничког обезбеђења.

Дана 12.08.2015. ступио је на снагу Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору (Сл. Гласник РС бр. 113/15). Законом је утврђен начин одређивања максималног броја запослених, као и обим и рокови смањења броја запослених.

Министарство културе и информисања актом бр. 112-01-371/2015-01 од 3.09.2015. упутило је захтев Народном музеју за достављање образложеног предлога о максималном броју запослених у складу са захтевом Генералног секретаријата Владе Републике Србије, као и да се предложи мере које подразумевају смањење броја запослених, у периоду спровођења рационализације, кроз примену Законом утврђеног начина. Након спроведене законом утврђене процедуре, Народни музеј је Министарству културе и информисања упутио дана 11.09.2015. допис са образложењем предлога о максималном броју запослених у Народном музеју у Београду и то 137 запослених. Влада Републике Србије је 2.12.2015. донела Одлуку о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину (Сл. Гласник РС бр. 101/15) којим је Народном музеју утврђен максималан број запослених на неодређено време за 2015. годину у укупном броју од 137.

У децембру месецу 2015. године у Музеју ради на неодређено време 137 запослених, а током године је у раду учествовао и знатан број спољних сарадника ангажованих у складу са потребама и обимом посла у оквиру стручних одељења.

Од октобра месеца, у складу са одредбом члана 20. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору три кустоса Археолошког одељења Народног музеја у Београду - Душан Шљивар, Ненад Радојчић, Јелена Кондић, један кустос у Одељењу за историју уметности - Љубица Миљкови и један кустос Средњовековног одељења - Слободан Фидановски су пензионисани. Извршена је реорганизација запослених археолога у Музеју.

Од октобра 2015. године В. Богосављевић-Петровић распоређена на послове кустоса Збирке за млађи неолит и енеолит. У периоду од 5 до 8. октобра и 12. октобра 2015. године *Комисија Народног музеја у Београду* (М. Живковић, секретар музеја и председник, и А. Старовић, кустос и члан), обавила је комисијску ревизију и примопредају *Збирке*

млађег неолита и енеолита НМБ између кустоса, Душана Шљивара и Vere Богосављевић-Петровић. Прегледан је инвентар збирке (1234 предмета) и 619 кутија студијског материјала. Сарадник на ревизији: Ђ. Радоњић. (др В. Богосављевић Петровић).

Од октобра 2015. године Јован Митровић распоређен је на послове кустоса Збирке бронзаног доба. Примопредаја збирке је у току. Комисију за примопредају чине: М. Живковић, А. Ђорђевић, Ј. Митровић и Н. Радојчић (Ј. Митровић).

Од октобра 2015. године Татјана Цвјетићанин распоређена на послове кустоса Збирке за касну антику и рановизантијски период и Збирке сеобе народа. Примопредаја збирке није извршена. Одређени су чланови за комисију: И. Дорчић, В. Крстић, Т. Цвјетићанин и Ј. Кондић (др Т. Цвјетићанин).

Од октобра 2015. године Петар Петровић је распоређен на послове кустоса Збирке југословенске уметности 20. века. Примопредаја је реализована у присуству комисије у саставу: М. Живковић, Е. Блануша.

Од октобра 2015. године Наташа Церовић распоређена је на послове кустоса Археолошке збирке позног средњег века. Примопредаја је обављена у присуству комисије у саставу: И. Дорчић и Е. Зечевић.

1.5. Управљање

Управни одбор Народног музеја, у саставу проф. др Драко Танасковић (председник), Оливера Марковић, Никола Кусовац, Милован Витезовић, Љубица Миљковић, музејски саветник Народног музеја и Ненад Радојчић, музејски саветник Народног музеја (чланови), именован је Решењем Владе Републике Србије 24 бр. 119-6322/2013 од 9.08.2013. године.

Надзорни одбор Народног музеја, у саставу Зоран Килибарда (председник), Ђурђа Јанићијевић, мр Слободан Фидановски, музејски саветник Народног музеја (чланови) именован је Решењем Владе Републике Србије 24 бр. 119-6320/2013 од 9.08.2013. године.

Руковођење

Мр Бојана Борић Брешкович обавља послове директора Народног музеја у Београду (Решење Владе РС о именовану директора Народног музеја у Београду, 24 Број: 119-5361/2014. од 13. 06. 2014).

Директору у руковођењу помажу **оперативни директор**, Гордана Грабеж, и **Стручно веће**, којег чине шефови стручних одељења: Одељење за археологију – В. Крстић, заменик мр Д. Ратковић; Музеј Лепенски Вир – привремени управник Н. Радојчић; Археолошки музеј Ђердапа – Ј. Кондић; Одељење за средњи век – Н. Церовић; Галерија фресака – мр Б. Поповић; Одељење за нумизматику – В. Радић; Одељење за историју новије уметности – Г. Станишић, заменик П. Петровић; Музеј Вука и Доситеја мр Е. Гавриловић; Одељење за конзервацију и рестаурацију – мр И. Павић; Одељење за едукацију – мр Е. Гавриловић, заменик М. Пејовић; Одељење за документацију – мр В. Богосављевић-Петровић; Одељење за реализацију програма – мр Б. Ђорђевић-Богдановић, као и **Колегијум** (шефови организационих јединица, одељења и служби).

У одлучивању учествују и стални одбори и комисије:

Комисија за аквизиције Народног музеја дефинише политику развоја збирке и разматра конкретне предлоге за аквизиције. Комисија ради у саставу: мр Б. Борић-Брешкович (председник), Н. Радојчић, Ј. Кондић, А. Нитић, Љ. Миљковић, Г. Станишић, В. Радић и П. Петровић (секретар).

Уређивачки одбор Народног музеја утврђује издавачку политику. Чланови: мр Д. Војводић, др Л. Мереник, др В. Иванишевић, А. Нитић, мр Д. Ковачић, мр И. Павић, мр С. Миленковић и В. Крстић (секретар). Главни и одговорни уредник – мр Б. Борић Брешкович.

Уређивачки одбор за интернет презентације Народног музеја у Београду кога чине: мр Б. Ђорђевић, уредник, Г. Грабеж, Г. Станишић, Љ. Миљковић, В. Радић, мр Е. Гавриловић, А. Старовић, К. Хорјак, чланови, Ј. Марковић (секретар), А. Деспотовић (координатор у реализацији послова). Одржавање сајта поверено је Студију за консултантске услуге у области информационе технологије и дизајн W Studios.

Стручни послови спроводе се и кроз посебне комисије:

Комисија за стручни надзор покретних археолошких налаза са археолошких локалитета врши увид у археолошке налазе са текућих истраживања и предлаже трајни смештај истих. Чине је: др В. Богосављевић Петровић и секретар, Ј. Марковић. Проблемска питања смештаја археолошког материјала са истраживања пројекта РБ Колубара и Аутопут Е-80 су у поступку договора и интревенција са различитим установама културе.

Комисија за стручна мишљења и дозволе за извоз уметничких дела, која даје мишљење о привременом или трајном извозу уметничко-историјских дела за које је матичан Народни музеј; секретар Е. Блануша. У раду Комисије учествовали: П. Петровић, др Д. Ковачић, С. Лазић и В. Вукадиновић (фотографије).

Радна група за израду плана интегритета у Народном музеју: Г. Грабеж, В. Радић, Н. Радојчић, П. Петровић (чланови), И. Дорчић (члан и координатор); мр Б. Ђорђевић (надзорно лице).

Издавачка делатност спроводи се и кроз редакције часописа:

Редакција часописа *Зборник Народног музеја – археологија*: мр Б. Борић-Брешковић (главни и одговорни уредник), др Марко Поповић (уредник), мр Д. Шљивар, Ј. Кондић, др Т. Цветићанин, др И. Поповић, академик Н. Тасић, др С. Бабић, др А. Мартин, др Н. Пројева, мр В. Нинковић (секретар)

Редакција часописа *Зборник Народног музеја – историја уметности*: мр Б. Борић-Брешковић (главни и одговорни уредник), Г. Станишић (уредник), мр Б. Иванић, Љ. Миљковић, др Д. Ковачић, др М. Марковић, др М. Тимоотијевић, др Л. Мереник, др Ј. Ердџан, др Зоран Ракић, др Мирослава Костић, др Барбара Муровец, др Слободан Ђурчић (Принстон, САД) и др В. Круљац (секретар).

Редакција часописа *Нумизматичар*: мр Б. Борић-Брешковић (главни и одговорни уредник), др М. Васић (уредник), др В. Иванишевић, др П. Кос, др Е. Тарновеану Оберлендер, В. Радић, др А. Црнобрња (секретар).

Редовни годишњи попис - комисије Народног музеја

Комисија за попис основних средстава у саставу: Драгана Васиљевић, председник, Вељко Илић, заменик председника, Дарко Алберт, члан, Ненад Никитовић, заменик члана, Андрија Деспотовић, члан, Александра Бежановић, заменик члана

Комисија за попис магацина публикација у саставу: Марко Стаменковић, председник, Јелена Марковић, заменик председника, Мирослав Петелин, члан, Драгана Еремић, заменик члана, Емилија Новичић, члан, Ненад Новаковић, заменик члана

Комисија за попис документационог центра у саставу: Татјана Бенцаревић, председник, Веселинка Нинковић, заменик председника, Драгана Ковачић, члан, Момир Владисављевић, заменик члана, Кристина Хорјак, члан, Јелена Ђериман, заменик члана

Комисија за попис продавнице улазница у Народном музеју, Галерији фресака, Музеју Вука и Доситеја и Музеју Лепенски вир у саставу: Ивана Минић, председник, Ненад Стојилковић, заменик председника, Срђан Атанацковић, члан, Александра Кручичан, заменик члана, Миодраг Томић, члан, Миња Марјановић, заменик члана

Комисија за попис главне благајне у саставу: Мирослав Васић, председник, Драгица Животић, заменик председника, Ана Павловић, члан, Милош Павловић, заменик члана, Срђан Пејовић, члан, Биљана Гладовић, заменик члана

Комисија за попис обавеза и потраживања у саставу: Евгенија Блануша, председник, Слободан Трипковић, заменик председника, Ивана Глобајић, члан, Весна Круљац, заменик члана, Снежана Топић, члан, Бранка Иванић, заменик члана

Комисија за попис музејских збирки у саставу: Ивана Дорчић, председник, Снежана Ђорђевић, заменик председника, Антонић Зорица, члан, Лидија Миловановић Хам, заменик члана, Александра Нитић, члан, Миодраг Миљуш, заменик члана

Централна пописна комисија у саставу: Емина Зечевић, председник, Андреј Старовић, заменик председника, Мирјана Глумац, члан, Софија Кајтез, заменик члана, Горан Богојевић, члан, Александар Бандовић, заменик члана

1.6. Финансирање рада Народног музеја

Основни извор прихода Народног музеја је буџет (индиректни корисник, преко Министарства културе и информисања РС), а делатност музеја суфинансира се и приходима од других нивоа власти, као и на основу сопствених прихода и донација.

У 2015. години приходи из буџета били су 330.093.515,27 динара, остварени сопствени приходи 3.972.117,78, а приходи од донација 7.081.732,50 динара, уплаћене рефундације боловања 720.497,67. Укупно су приходи износили 341.867.863,22 динара.

Расходи из буџета су били 330.093.515,27 динара, из сопствених прихода, донација и рефундираног боловања 8.251.128,71, расходи везани за набавку нефинансијске имовине 2.999.414,80 динара. Укупно, расходи износе 341.344.058,78 динара.

Детаљни подаци налазе се у Финансијском извештају Народног музеја у Београду за 2015. годину.

2. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА АДЕКВАТНО ЧУВАЊЕ, ЗАШТИТУ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ЗБИРКИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА

2.1. САНАЦИЈА, АДАПТАЦИЈА И ДЕЛОМ РЕКОНСТРУКЦИЈА НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ

Основне информације о потреби санације, адаптације и делом реконструкције

Народни музеј у Београду суочавајући се са сложеном економском ситуацијом и недостатком потребних финансијских средстава за извођење радова на реконструкцији, као и недостатком простора за привремени смештај збирки и запослених током реконструкције, приступио је сагледавању реалних потреба и могућности које објекат као културно добро од великог значаја нуди у оквиру постојећег капацитета.

Након сагледавања досадашњих послова на реконструкцији, Народни музеј у Београду је дописом Министарства културе и информисања Републике Србије бр. 631-02-54/2013-02 од 14.03.2013, писмено обавештен о донетим закључцима, и то: да је на згради која је културно добро потребно предузети радове на санацији и адаптацији, у оквиру садашњег хоризонталног и вертикалног габарита, као и да с тим у вези, треба припремити одговарајућу техничку документацију за извођење радова.

Радови на санацији и адаптацији објекта Музеја, полазећи од реалних могућности и потреба, представљају важан корак у обезбеђењу услова за остваривање делатности заштите културних добара и даљи развој на основу стандарда савремене музеологије и улоге музеја у друштву, а у постојећем габариту. Стање зграде Народног музеја, инсталација и опреме, као и обим неопходних захвата, налажу фазну реализацију

пројекта санације која би упоредо омогућила стварање бољих услова за чување и излагање културних добара и сукцесивно отварање музеја за публику.

Основне активности на Пројекту санације, адаптације и делом реконструкције у 2015. години

У складу са распоредом буџетских средстава Народни музеј је током 2014. године:

- Расписао јавну набавку за избор извођача радова на уличним фасадама и фасадној столарији Народног музеја. Уговор са Кото д.о.о закључен је 28.10.2014. године. Радови су започети 19.12.2014, а завршени 20.08.2015. Уговорена вредност је 101.777.386,00 динара без обрачунаог ПДВ.
- Расписао јавну набавку за избор пружаоца услуге стручног надзора над радовима на рестаурацији фасада и фасадне столарије. Уговор са фирмом Форма Антика закључен 30.10.2014. године, а уговорена вредност је 1.500.000 динара без обрачунаог ПДВ.
- Расписао јавну набавку за избор пружаоца услуге израде пројектно-техничке документације главних пројекта санације, адаптације и реконструкције Народног музеја. Уговор је са фирмом Машинопројект Копринг а.д закључен 09.01.2015. године. Пројекат за извођење је примљен, након коначног извештаја пружаоца услуге техничке контроле 19.09.2015. Уговорена вредност је 17.740.000 динара без обрачунаог ПДВ
- Расписао јавну набавку за пружаоца услуге техничке контроле главних пројеката санације, адаптације и реконструкције Музеја. Уговор је са групом понуђача Мидвеј МГВ д.о.о, Институт за безбедност и сигурност на раду Нови Сад и Шид Пројект д.о.о. закључен 09.01.2015. године, а уговорена вредност је 2.200.000 динара без обрачунаог ПДВ.
- Након завршеног Пројекта за извођење формирана је комисија за израду конкурсне документације за избор извођача радова на рестаурацији, санацији и адаптацији објекта Народног музеја у Београду. Сачињена конкурсна документација предата је Министарству културе и информисања 27.10.2015. године
- Упоредо са израдом конкурсне документације за избор извођача радова на рестаурацији, санацији и адаптацији објекта Народног музеја у Београду формирана комисија је радила на изради конкурсне документације за пружаоца услуге стручног надзора над извођењем радова. Сачињена конкурсна документација предата је Министарству културе и информисања 15.12.2015. године.

2.2. МУЗЕЈ ЛЕПЕНСКИ ВИР

На основу закључка Владе Републике Србије 05 број: 332-5985/2013 од 16.07.2013. године, Влада Републике Србије и Општина Мајданпек сачинили су 21.08.2013. године Уговор о изменама уговора о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу за развој туризма "Добро дошли у Лепенски Вир". Уговарачи су се сагласили о измени имена друштва тако да друштво послује са новим именом: Друштво са ограниченом одговорношћу за развој туризма "Управљач туристичког простора Лепенски Вир". У организацији Друштва, Музеј Лепенски Вир био је за посетиоце отворен током целе године.

На пословима презентације локалитета и музејске поставке био је ангажован Драган Првуловић, водич Народног музеја у Београду. Као помоћ на презентацији локалитета и музејске поставке Друштво је ангажовало, преко омладинске задруге, туристичког водича Намању Журкића, а за продају сувенира Јелену Данчић. На пословима одржавања хигијене ангажована је Бранкица Првуловић.

Основне активности у 2015. години

Радници на обезбеђењу Службе обезбеђења Народног музеја у Београду вршили су чување и одржавање ширег простора на коме се налазе три етно кућице, сеник, репрезентативни објекат (коноба), прилазне стазе и паркинг. У више наврата обављени су послови на уређењу ширег простора.

Послови привременог управника Музеја Лепенски Вир обављани су повременим одласцима у Музеј а обухватили су: организовање и контролу рада водича, службе обезбеђења и одржавања чистоће као и контролу обављених послове на инвестиционом одржавању етно кућица и пумпне станице. Са замеником председника Општине Мајданпек, господином Драшком Ђетковићем и в. д. директором ДОО „Управљач туристичким простором“ Нојковићем обављено више разговора везаних за будуће односе у организовању рада Музеја сходно новонасталој ситуацији оснивањем Управљачког друштва Лепенски вир, као и за пријем два нова радника на обезбеђењу Музеја Лепенски Вир услед одласка двојице радника у пензију и немогућношћу пријема нових радника преко Народног музеја. (Н. Радојчић)

2.3. МУЗЕЈ ВУКА И ДОСИТЕЈА - САНАЦИЈА, РЕСТАУРАЦИЈА И АДАПТАЦИЈА

У току 2015. године није било инвестиционих радова на објекту Музеја Вука и Доситеја. Спроводила се редовна контрола и одржавање објекта и опреме.

2.4 ГАЛЕРИЈА ФРЕСАКА - АДАПТАЦИЈА

У току 2015. године није било инвестиционих радова на објекту Галерије фресака. Спроводила се редовна контрола и одржавање објекта и опреме.

2.5 АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ ЂЕРДАПА

Поред зграде Археолошког музеја Ђердапа у Кладову са изложбеним простором и музејским парком, у којем је изложен и мањи број епиграфских споменика, Музеј Ђердапа располаже са неколико адаптираних објеката - приручних депоа за чување и смештај студијске грађе, као и са простором у којем је смештен Центар за истраживања и превентивну конзервацију.

Музеј располаже и са 3 објеката у Караташу као и два која се налазе на локалитету Диана. Један мањи објекат (некада метеоролошка станица), који се налази на прилазном путу, користи се за службу обезбеђења локалитета-депоа, као и за складиштење дела археолошког алата за извођење земљаних радова на локалитету. Очекује се адаптација овог простора како би у будућности он могао да служи као инфо-пункт локалитета Диана.

У току 2015. године није било инвестиционих радова на објектима (зграда музеја и објекти у насељу Караташ и на локалитету Диана/Занес). Спроводило се редовно, текуће одржавање објеката и опреме, у којем помаже и ЈП Ђердап - решење бр. 10-15/37-2010 Ђердап-Услуге) и редовна контрола нарочито система безбедности, ППЗ инсталација и видео надзора (замена или сервисирања свих виталних-безбедоносних инсталација, ППЗ апарата и апарата за дојаву пожара, и др).

3. АКТИВНОСТИ И ЕФЕКТИ РАДА НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ У 2015. ГОДИНИ

3.1 ЗБИРКЕ

3.1.1 Аквизиције

У 2015. години Народни музеј је обогатио своје збирке са укупно **165 културна добара**. Послове секретара Комисије за аквизиције обављао је П. Петровић, виши кустос, затим Е. Блануша, виши кустос, а акта Комисије, која имају својство Књиге уласка, водио је М. Живковић, секретар Музеја.

3.1.1.1 Поклони (11)

Збирка југословенске скулптуре

1. Непознати аутор, „Алегоријска фигура жене са птицом“, око 1900. Релјеф, тондо, патинирани гипс; пречник: 54 cm; Поклон Страхиње Шуњагића из Београда, Карађорђева 49/III/18.

Збирка цртежа и графика југословенских аутора

2. Драган Савић, „Стара година: Довићења другови, желим Вам угодно заваривање!“, 1969. Карикатура, цртеж фломастером на хамеру, 35,2 x 25,2 cm; Поклон Страхиње Шуњагића из Београда, Карађорђева 49/III/18.

3. Миодраг Б. Протић, „Њујорк I“, 1963. оловка на папиру, 14 x 21,6 cm; Дело поклонио Предраг Протић, Војводе Богдана 3, Београд.

4. Миодраг Б. Протић „Њујорк II“, 1963. оловка на папиру, 14 x 21,6 cm, Дело поклонио Предраг Протић, Војводе Богдана 3, Београд.

Збирка југословенског сликарства 20. века

5. Иван Павић, „Небеса-Варца-Крст“, 2010. Уље на платну, 100 x 120 cm; Поклон аутора, Ивана Павића, Косте Јовановића 10, Београд

6. Владимир Томић, „6 x 9“ (фотографија), 1977. Уље на платну, 154 x 84 cm

7. Владимир Томић, „Без назива“, 1986. Акрил на платну, 140 x 165 cm; Поклон аутора, Владимира Томића, Ватерфорд, држава Мејн (САД) .

8. Тодор М. Стевановић, „Ја сам човечанство – тај океан људи“, 2000 – 2010. Уље на платну, 200 x 200 cm; Полиптих од 8 делова димензија: 200 x 25 cm; Поклон аутора, Тодора М. Стевановића, Београд, Таковска 29.

Збирка цртежа и графика југословенских аутора

9. Вељко Михајловић, „Народни музеј у Београду (за 171 рођендан“), 2015. Комбинована техника на папиру, 48 x 39,4 cm Поклон аутора, Вељка Михајловића, Београд, Студентски трг 7

Збирка југословенске скулптуре

10. Сава Сандић „Портрет проф. Миодрага Јовановића“, 1996, гипс, вис.: 38 cm; сигн.: Сандић 96, Дело је поклон Зорана М. Јовановића, Булевар ослобођења 267, Београд.

11. Урош Ушћебрка „Форма“, камен, 6 x 12 x 8 cm, Дело је поклон аутора, Мексико.

3.1.1.2 Откупи (154)

Збирка југословенске скулптуре

12. Ђорђе Јовановић, „Портрет мушкарца“, 1928. Релјеф, патинирани гипс, пречник: 17 cm Откупљено од Милице Тапавички-Илић, Поп Лукина 1, Београд (65.000,00 дин.)

Збирка гвозденог доба

13. Укупно 144 цела и фрагментована предмета од бронзе, укупне тежине 8278 g. Откупуљено од Петра Васиљевића из села Витојевци, општина Рума (150.000,00 дин.)

Збирка копија фресака Галерије фресака

14. Свети Убрус – Мандилион, копија фреске из манастира Сопоћани (копирао Станислав Чавић); Казеинска темпера на препарираној подлози, 52,5 x 96,5 cm

15. Уздизање часног крста, копија фреске из манастира Грачаница (копирао Станислав Чавић), Казеинска темпера на препарираној подлози, 32,5 x 86,5 cm
Откупуљено од аутора Станислава Чавића, Београд (76.000,00 дин.)

Збирка цртежа и графика југословенских уметника

16. Леонид Шејка, „Цртеж“, 1966, туш на папиру, 30 x 40 cm, Дело продала: Јована Кесић, Цара Уроша 28, Београд (у износу од 1.000 евра у динарској противвредности)

17. Лазар Вујаклија, „Без назива“, туш на папиру, 34 x 27 cm, Дело продао: Предраг Протић, Војводе Богдана 3, Београд (у износу од 500 евра у динарској противвредности)

18. Миодраг Б. Протић, „Помрачење месеца“, 1966, акварел и оловка на папиру, 16,5 x 23 cm, Дело продао: Предраг Протић, Војводе Богдана 3, Београд (у износу од 1.000 евра у динарској противвредности)

19. Миодраг Б. Протић, „Пуж“, 1970, акварел и оловка на папиру, 24,6 x 18,7 cm, Дело продао: Предраг Протић, Војводе Богдана 3, Београд (у износу од 1.000 евра у динарској противвредности)

20. Слава Богојевић, „Без назива“, туш на папиру, 12,2 x 33,5 cm
Дело продао: Милош Букин, Студентски Трг 10, Београд (у износу од 150 евра у динарској противвредности)

21. Стеван Кнежевић, „Без назива“, цртеж и комбинована техника, 23,5 x 30 cm
Дело продао: Милош Букин, Студентски Трг 10, Београд (у износу од 350 евра у динарској противвредности)

22. Предраг Нешковић „Писмо за Љиљану Нешковић“, 1972, цртеж, комбинована техника, 62 x 47 cm

Дело продао: Предраг Нешковић (аутор) Косовска 28, Београд (у износу од 3.000 евра у динарској противвредности)

3.1.1.4 Фондови Археолошког музеја Ђердапа

Збирка Ђердап у којој се чува археолошки материјал са око 50 археолошких локалитета, је у овоме тренутку смештена у неколико објеката (Кладово-Караташ-Диана). Предмети Збирке Ђердап спаковани су у типским кутијама, уредно су евидентирани и распоређени на означеним полицама и плакарима. Како је археолошки материјал сукцесивно допреман у Археолошки музеј Ђердапа из бројних музејских и научно-истраживачких институција које су учествовале у реализацији пројекта *Ђердап* неопходно је обезбедити адекватну амбалажу након чега би се могло приступити обради и класификацији студијског материјала. У току 2014. године настављене су активности на обради археолошког материјала, дигитализацији грађе, изради текстова, селекцији фото-графичке илустративне грађе, дизајну и изради георхеолошке карте Дунава, са картирањем локација сектора Кањон Доње Клисуре-Катаракте-Понтес (територија Кладова) као и ситуационог плана тврђаве са околином у циљу обрзовања визиторског центра. Током 2014. године финализована је докумантација и обрада С инвентара и студијског инвентара из претходне године реализованих систематских истраживања локалитета Диана (Ј. Р. Кондић)

3.1.1.5 Инвентар након ревизије збирки и студијског материјала

- Комисија у саставу Петар Петровић, председник Комисије, Љиљана Чубрић, Никола Килибарда и Елиана Гавриловић извршила је ревизију Збирке Музеја Вука и Доситеја. Извештај ће бити достављен током јануара 2016.
- Од кустоса Збирке бронзаног доба, Јована Митровића, преузет је нумизматички материјал који се налазио у кутији са студијским материјалом праисторијског локалитета Зок код Печуја (ископавања НМБ под руководством кустоса Душана Карапанџића, август-новембар 1920. године). У питању је 46 примерака новца већином касноантичког и византијског периода (приређен списак предмета хронолошки одређен према владарима) (Т. Бенцаревих)

3.1.1.6 Копирање фресака и формирање збирке монументалног сликарства

- Откуп два дела, сликара – копиисте фресака и дугогодишњег сарадника Галерије Станислава Чавића. На првој фресци представљен је Свети Убрус – Мадилон, из Манастира Сопоћани, на другом детаљу живописа је представа Уздизање часног крста из манастира Грачаница.

3.1.1.7 Прикупљање материјала из других установа

- Настављено је са прикупљањем археолошке грађе везане за пројекат Ђердап, а који треба да буде депонован у Археолошком музеју Ђердапа (координација Ј. Кондић).
- Преузет материјал са археолошких истраживања *цркве Св. Николе у Куршумлији*. У циљу обраде целокупног археолошког материјала са комплекса цркве Св. Николе у Куршумлији преузет је на реверс материјал са истраживања изведених 2011. године, који се чува у Народном музеју Топлице, за потребе израде монографије „Св. Никола Топлички, археолошка истраживања“ (Реверс, НМ бр. 53/3 од 17.12.2015). (Е. Зечевић)

3.1.2 Обрада предмета из збирки и израда основне документације

- *Археолошка истраживања у Народном музеју*. Комисија (Решење дел. бр. 64/1) за преглед простор, смештеног у ходнику Б сутеренског простора Народног музеја у који је почетком осамдесетих година смештен археолошки материјал са археолошких ископавања којим су руководили Драга и Милутин Гарашанин, приступила је 12. јануара 2015. године у 10 часова уласком у наведени простор. Комисијском отварању просторије су присуствовали: Н. Бугарски, А. Бандовић, Ј. Митровић, А. Јосип и Г. Грабеж.

Након прелиминарног увида у затечено стање о којем је начињена и фото документација А. Бандовић, Ј. Митровић и Г. Грабеж су приступили детаљном прегледу дрвених сандука и картонских кутија у које је спакован материјал са археолошких локалитета: Бубањ, Хумска чука, Толицавац, Ликодра, Црнокалачка бара, Дреновац, Белотић, Старчево, Павловац, Носа, Ајмана, Супска, Градац Злокућани, Глождар.

Сандуци и кутије са археолошким материјалом су груписани у 6 зона како би се прелиминарној обради и детаљном прегледу материјала што једноставније приступило. Имајући у виду изузетно велику количину евидентираног материјала, кустоси музејских збирки А. Старовић, Д. Шљивар/А. Бандовић, Н. Радојчић/Ј. Митровић, А. Ђорђевић у којима се чува материјал са наведених локалитета или из кореспондирајућих праисторијских епоха, прелиминарној анализи и селекцији је неопходно приступити одмах по пријему Извештаја.

Након прегледа материјала и издвајања предмета који завређују да буду уврштени у збирке Народног музеја, одговорни кустоси ће оперативном директору доставити спискове (врста материјала, бројно стање и основни подаци о контексту налаза) и

предлог смештаја за материјал који не би требало да буде трајно чуван у Народном музеју (Г. Грабеж, А. Старовић, А. Ђорђевић, А. Бандовић, Ј. Митровић)

- Обрада и сређивање техничке и остале пратеће документације са рекогносцирања ширег подручја Космаја, обављаног током марта-априла и децембра 2014. године, у оквиру пројекта *Космајска рудничка област у антици*; израда дигиталних карата за рекогносцирано подручје. (др А.Н. Црнобрња)

3.1.2.1 Обрада предмета из збирке Ђердап и израда документације

- Детаљни преглед целокупне збирке предмета са локалитета *Збрадила-Корбово* (12 великих дрвених сандука и близу 90 типских кутија материјала), издвајање дела ове збирке за могуће излагање у оквиру будуће сталне поставке и тематских поставки у НМ (издвојено је укупно 93 предмета – керамичке посуде, поклопци, фигурине, камени и коштани алати и сл.), а преостали материјал је физички измештен у ходник испред заједничког депоа Збирке за старији неолит и Збирке Лепенски вир и припремљен за транспортовање и трајни смештај у депоу Народног музеја на Караташу; све је урађено с циљем да се ослободи простор за безбедан смештај у депоу предмета Збирке Лепенски вир, који годинама стоји запакован у дрвеним сандуцима у наведеном ходнику; (Б. Михаиловић, А. Старовић)

- Континуирана стручно-научно-музеолошка обрада, израда пратеће документације за све изложене/излагане налазе-културна добра, рачунарска обрада – ревидирање – ажурирање (каталожних-музеолошких) података, унос у заједничку – обједињену базу (Ј. Кондић).

- Током предходног периода формирана су четири подсистема:

T1/Збирка Ђердап: Инвентарна табела са означеним локалитетом, бројем кутија и местом (садашњег и првобитног) смештаја

T2/Збирка Ђердап: Инвентарна табела са означеним локалитетом, бројем кутија, са абecedно поређаним локалитетима - артефактима унетим у списак по годинама истраживања

T3/Збирка Ђердап: 41 натпис је унет у Инвентарну табелу епиграфских споменика, са натписима на латинском/грчком и са референтним подацима (Ј.Р.Кондић за проф. М. Мирковић, у циљу публикавања 2015)

T/4/Збирка Ђердап: 145 опека је унето у Инвентарне табеле римских опека са свим референтним подацима

3.2. ЗАШТИТА

3.2.1 Превентивна заштита

- Препакивање *Археолошког блага Косова и Метохије*. Као сукључар депоа бр. 016, у коме се чувају археолошки предмети са Косова и Метохије који су били излагани на изложби у Галерији САНУ „Археолошко благо Косова и Метохије“ у фебруару 1999. године, пружао логистичку подршку мр Александру Бачкалову (Музеј Приштина). Наиме, за потребе Музеја у Приштини (са измештеним седиштем), извршено је препакивање једног дела предмета у нове металне сандуке (22. фебруар). У истом својству у периоду од 26. јун – 06. јул ангажован око замене прозора у поменутом депоу, који се обављао у оквиру адаптације централне зграде музеја. (С. Фидановски)

- Брига о дата-логерима постављеним у појединим депоима, што подразумева замену батерија на апаратима, поновно програмирање и подешавање за прикупљање података о температури и релативној влажности ваздуха. До сада су сервисирани дата-логери из следећих депоа: Збирка гвозденог доба, Збирка раног и касног средњег века, Грчка збирка, Збирка српског сликарства XVIII и XIX века, Римска збирка, Кабинет графике, Збирка стране уметности, Збирка Југословенске скулптуре, Збирка Дуњић и Космај (Н. Килибарда)

- Редовно обилажење и контрола услова и стања *Београдске мумије* и клима витрине у којој је смештена. Годишњи преглед клима витрине са запосленима из фирме „Рационализација енергије“ и заказивање сервиса за наредну годину (Н. Килибарда).
- Редовно обилажење и контролисање услова и стања *Мирослављевог четворо јеванђеља*, као и услова у специјализованој клима-витрини и просторији у којој је смештено (Н. Килибарда)
- Преглед и констатовање стања и услова у депоу *Збирке послевизантијске уметности*, и давање стручног мишљења (Н. Килибарда)
- Препорука о условима чувања стаклених плоча из *Збирке снимака средњовековних споменика* које се чувају у Одељењу за документацију и набавка потребног материјала за прописно одлагање (Н. Килибарда)
- Премеравање димензија у појединим депоима и давање препорука за потребе израде нових полица за одлагање предмета и реорганизације складиштења предмета, као и комплетног мобилијара који ће се користити у просторима свих депоа (Н. Килибарда)
- Процена и извештај о мобилијару за потребе депоа свих музејских збирки и изложбеног простора поводом реконструкције и санације музејске зграде (Н. Килибарда)
- Преглед стања и микро-климатских услова слика на дугорочној позајмици у Дворском комплексу (Н. Килибарда)
- Преглед стања и микро-климатских услова и контрола клима система у Музеју Вука и Доситеја (Н. Килибарда)
- Члан комисије за преглед стања и услова чувања предмета из *Збирке епиграфских споменика* који су на дугорочној позајмици изложени на простору Београдске тврђаве (Н. Килибарда)
- Организовање редовног годишњег прегледа услова и стања *Мирослављевог четворо јеванђеља*, као и услова у специјализованој клима-витрини и просторији у којој је смештено са надлежним конзерваторима Народне библиотеке, у складу са прописаним мерама (Н. Килибарда).
- Преглед стања културних добара из збирки Народног музеја у Београду која су на позајмици у просторијама Генералног секретаријата председника Републике (Н. Килибарда).
- Прегледан је део студијског материјала са локалитета Супска „Стублине“ (ископавања Милутина Гарашанина 1956. године), т.ј. 6 сандука из ЗОНЕ 3. Највећи део материјала припада млађим фазама винчанске културе, али до сада није било потребе за издвајањем материјала за *Збирку млађег неолита*. (А. Бандовић)
- Промена начина смештаја за два примерка текстила из збирки Народног музеја. (Ж. Темерински)
- Учешће у раду комисије и давање мишљења о условима чувања, излагања и транспорта плаштанице која се чува у Студеници и клима витрини за излагање исте (Н. Килибарда).
- Послови везани за решење начина излагања Плаштанице Антонија Хераклејског (Манастир Студеница) у оквиру клима-витрине, нарочито одговарајућег начина осветљавања; пробе су прекинуте због радова на санацији Музеја. (Ж. Темерински)
- Периодична провера спакованог материјала *Збирке гвозденог доба* отварањем одређеног броја кутија и преглед материјала, нарочито метала. Спаковани материјал је стабилан, као и услови у депоу. Током јула месеца замењени су прозори у депоу. (А. Ђорђевић)

- Редовна месечна контрола и преглед стално изложених предмета из Збирке античких и средњовековних епиграфских споменика и фонда камених споменика без натписа Народног музеја у Београду који се чувају у Библиотеци града Београда и објектима у Београдској тврђави (Велики барутни магацин, Сахат капија, ресторан Калемегданска тераса) и у Галерији фресака. Годишњи преглед ових споменика обављен је 26.10. и 30.11.2015. у сарадњи са М Стаменковићем, конзерватором и Н. Килибардом, кустосом превентивне заштите.(В. Нинковић)

3.2.1.1 Редовна контрола и преглед културних добара

- Преглед стања дрвених носилаца и препорука за паковање: Државна уметничка колекција Дворског комплекса на Дедињу, Јакопо Негрети звани Палма ил Векијо, *Св. Богородица са Св. Јованом, Св. Катарином и донатором*, инв. 5601, за изложбу *Palma il Vecchio, Accademia Carrara, Bergamo, Italy*; Државна уметничка колекција Дворског комплекса на Дедињу, Мајстор из Пулкрауа, *Ваведене*, 111, инв. 238/01, за изложбу: *Fantastische Welten, Kunsthistorisches museum Wien*;
- Преглед стања дрвених носилаца: Јан Сандерс Ван Хемесен, *Владалац прима данак*, И. стр. 936, дос. 8267; Јост Корнелис Дрохслот, *Холандско село*, дос. 7555; Абрахам ван Берен, *Мртва природа са дињом, бресквом и грожђем*, , И. стр. 126; Абрахам ван Берен, *Мртва природа са грожђем и остригама*, И. стр. 125; Хијеронимус Бош, *Искушење Св. Антонија*, И. стр. 167;
- Комисија за утврђивање услова чувања и излагања културних добара у Дворском комплексу на Дедињу посетила је Дворски комплекс и преконтролисала услове дана 16.12.2015. (Ј. Дергенц, С. Лазић, Н. Килибарда)
- У августу 2015. обављена је редовна контрола и преглед уметничких дела који се налазе на сталној поставци Музеја Вука и Доситеја (Павић, Хорјак). Средином септембра обављено прање свих витрина на сталној поставци.
- Прегледана и издвојена керамика из инвентара *Археолошке збирке позног средњег века*, односно један број целих и делимично реконструисаних посуда са старих конзервација у циљу планирања будућих радова на конзервацији и рестаурацији (са С. Топић, мај). (Е. Зечевић)
- Преглед фрагмената фресака. Обављена консултација и преглед уломака фресака откривених током овогодишњих истраживања цркве на лок. Мраморје у Својдругу, у музејском депоу са конзерватором Р. Пиљком (септембар). (Е. Зечевић, Р. Пиљак)

3.2.1.3 Одржавање споменика у зони музеја – Археолошки музеј Ђердапа и Музеј Лепенски Вир

Археолошки музеј Ђердапа: Мерама превентивне-техничке заштите обухваћени су Археолошки музеј Ђердапа (Кладово) и сви објекти – депои у насељу Караташ – локалитету Диана/Занес (6) који се као Центар за истраживања и превентивну заштиту користе као приручни депои, за смештај, обраду, конзервацију Збирке Ђердап и за боравак и рад стручне екипе Пројекта *Диана*.

Музеј Лепенски Вир: Служба обезбеђења вршила је чување и одржавање ширег простора на коме се налазе три етно кућице, сеник, репрезентативни објекат (коноба), прилазне стазе и паркинг. Такође је рађено на организацији коришћења конобе.

3.2.1.4 Контрола и уништавање штеточина

- Редовно периодично спровођење дезинсекције и дератизације у објектима Народног музеја (координација: С. Пејовић).

3.2.2.1 Конзервација археолошких предмета

- Конзервација предмета из Збирке Дуњић са бројевима конзерваторских досијеа: 6552 6 ком. бронзаних апликација за појас од којих 2 фрагментована, 6553 4 ком. бронзаних апликација за појас, 6554 бронзана прећица за појас, 6555 бронзана прећица за појас, 6556 бронзана прећица за појас, 6557 4 ком. бронзаних апликација за појас, 6558 бронзана апликација - розета, 6559 бронзана прећица за појас, 6560 2 ком. бронзане буле, 6561 дугме од бронзе са стакленом пастом, 6562 дугме од бронзе са стакленом пастом, 6563 бронзана апликација за појас, 6564 бронзано дугме.
- Конзервација предмета из Археолошке збирке позног средњег века: 6565 гвоздена звездица
- Конзервација археолошких предмета без података: 6566 гвоздени косир, 6567 гвоздени бодеж, 6568 већи двосекли нож од гвожђа, 6569 сребрна наруквица, 6570 сребрна пафта, 6571 бронзана полука вегице, 6572 бронзана игла за шивење, 6573 бронзани предмет "игла", 6574 бронзани привезак са посребрењем, 6575 бронзани прстен, 6576 бронзана прећица за појас, 6577 мала сребрна наруквица са привеском у виду буле, 6578 сребрна шарнирна фибула, 6579 сребрна шарнирна фибула, 6580 бронзана стрелица са насадником, 6581 гвоздена стрелица са усадником, 6582 гвоздена стрелица са усадником, 6583 гвоздено копље са усадником.
- Укупно је конзервирано 44 предмета, а у току је конзервација 64 бронзана предмета из оставе код Витојеваца преузетих од кустоса А. Ђорђевића.
- Завршен је рад на изради модела двоколице из Станичења и постаменту за потребе изложбе.
- Завршен је текст на тему реконструкције и израде модела двоколице из Станичења за потребе публикавања у монографији о овом налазу (М. Чоловић)
- Конзервација и рестаурација античке двоколице из Станичења код Пирота: конзервацијом преостала четири (4) и два (2) на конзервацију накнадно донесена (19. јануара 2015.) гвоздена елемента из групе саставних делова двоколице из Станичења код Пирота, од којих су три украшена месинганим апликацијама, завршен је конзерваторски третман овог комплексног налаза (М.Петелин)
- Збирка бронзаног доба: за потребе аналитичке обраде студијског материјала са археолошких ископавања којима су руководили Д. Гарашанин и М. Гарашанин, конзервирано су метални предмети - *четрдесет и шест (46) нумизматичких предмета*, дос. бр. 6584; *два (2) бронзана ишла*, дос. бр. 6585; *једна (1) бронзана игла*, дос. бр. 6586, *два (2) бронзана ножа*, дос. бр. 6587; *једна (1) бронзана оплата украшена утиснутим орнаментом концентричних кругова*, дос. бр. 6588
- Римска збирка: рестаурисана и очишћена сребрна наруквица - *Текија-остава*, инв.бр.797/II, дос.бр.6589 (М. Петелин)
- Конзервација и рестаурација керамичких посуда из грчко - хеленистичке збирке са следећим инв. бројевима и бр. досијеа : лекит 610/I дос. бр.316, киликис 603/I дос. бр.333, лекане 624/I дос. бр.321, скифос 642/I дос. бр.334, киликис 620/I дос. бр. 308, скифос 635/I дос. бр. 335, киликис 884/I дос. бр. 322, бели лекит 626/I дос. бр. 313, бели лекит 774/I дос. бр. 302, киликис 640/I дос. бр. 323, скифос 594/I дос. бр. 328, лекит 621/I дос. бр. 319, пиксида 591/I дос. бр. 329, оинохоа 615/I дос. бр. 337, котон 643/I дос. бр. 326, зооморфна фигура б.б., керамичка посуда б.б.
- Конзервација и рестаурација керамичког предмета из Збирке Космај - Губеревац: фигура Венере од теракоте инв. бр. G 624
- Конзервација и рестаурација керамичког предмета из збирке бронзаног доба: керамички поклопац са локалитета Zok - Varheđi.

- Конзервација и рестаурација керамичког предмета из Збирке римског царског периода: опека са жигом б.б. лок. Ушће код Обреновца. Укупно је завршена конзервација и рестаурација 20 предмета.
- У току је рад на предметима из грчко - хеленистичке збирке са следећим бројевима досијеа: фрагменти бомбилиоса 885/ дос. бр. 338, лекит 633/ дос. бр.318, лекит 632/ дос. бр. 336, арибалос 592/ дос. бр.330, пиксида 590/ дос. бр. 331, скифос 641/ дос. бр. 327. (Д. Животић)
- Из Археолошке збирке Дуњић, урађене су 3 посуде: крчаг дос.бр.248 инв.бр. Д 7 – крчаг дос.бр. 253 инв.бр Д 27 – крчаг дос.бр. 261 инв.бр. Д 30; Из Археолошке збирке Космај , завршено је 5 предмета: крчаг дос.бр. 272 инв.бр. Г 153 – пехар дос.бр. 275 инв.бр. Г 157 – пехар дос.бр. 277 инв.бр. Г 155 – крчаг дос.бр. 278 инв.бр. Г 154 – светиљка дос.бр. 279 инв.бр. Г 156; Из Археолошке збирке позног средњег века урађене су 2 посуде: лонац са дршком дос.бр. 42 инв.бр. 4260 са локалитета Ново брдо и здела на стопи дос.бр. 206 инв.бр. 7/76 са локалитета Ђурђеви ступови; Из Археолошке збирке раног средњег века урађена је 1 посуда, лонац дос.бр. 217 т.инв. 14/07
- У току процеса рада су 4 керамичке посуде из Збирке Космај: здела дос.бр.273 инв.бр. Г 159 – керамички калуп дос.бр. 274 инв.бр. Г 937- светиљка дос.бр.276 инв.бр. Г 160 – урна дос.бр. 280 инв.бр. Г 158.(С. Топић)
- За потребе излагања поводом Симпозијума *Керамика између промена и изазова, између прошлости и садашњости, од барока до данас* издвојена здела са Новог Брда, на којој је довршен конзерваторски третман (С. Топић, мај). (Е. Зечевић, С. Топић)

3.2.2.2 Конзервација уметничких дела

- Преглед и припрема 35 бококторских икона за изложбу *Бококторска сликарска школа 1680–1860* у Галерији САНУ. Конзервиране су и 4 иконе за које су накнадно добијена средства. (Б. Иванић, Р. Пиљак)
- Конзервација Плаштанице Антонија Хераклејског из Ризнице Манастира Студеница није рађена јер нису постојали услови за рад. (Ж. Темерински)
- **Археолошка збирка позног средњег века:** Непознат живописац, Непознат, инв. 3363, дос. 8092; Непознат живописац, Непознат, инв. 3364, дос. 8093; Непознат живописац, Непознат, инв. 3365, дос. 8094; Непознат живописац, Непознат, инв. 3366, дос. 8095; Непознат живописац, Непознат, инв. 3367, дос. 8096; Непознат живописац, Непознат, инв. 3371, дос. 8097; Непознат живописац, Непознат, инв. 3372, дос. 8098; Непознат живописац, Непознат, инв. 4425, дос. 8099; Непознат живописац, Непознат, инв. 4973, дос. 8100; Непознат живописац, Непознат, инв. 5156, дос. 8091; Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5293/1, дос. 8076; Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5293/2, дос. 8077; Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5293/3, дос. 8078; Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5293/4, дос. 8079; Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5293, дос. 8075; Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5294, дос. 8080; Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5295, дос. 8081; Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5296, дос. 8082; Непознат живописац, Фрагмент фреске, Глава анђела, инв. 5297, дос. 8083, Непознат живописац, Фрагмент фреске, Глава анђела, инв. 5298, дос. 8084, Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5306, дос. 8088, Непознат живописац, Непознат, инв. 5309, дос. 8089, Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5310, дос. 8090, Непознат живописац, Фрагмент фреске, инв. 5340, дос. 8085, Непознат живописац, Глава светитеља, фрагмент фреске, инв. 5684, дос. 8086, Непознат живописац, Глава Богородице, фрагмент фреске, инв. 5685, дос. 8087 (Р. Пиљак - менторство, сарадник- Н. Ђукановић)
- **Средњи век – период српске средњовековне државе:** Непознат живописац, *Две главе*, фрагмент фреске, инв. 74, дос. 8020; Непознат живописац, *Силазак светог Духа*

(два апостола), инв. 107, дос. 8021; Непознат живописац, *Васкрсење Лазарево (Лазар)*, инв. 108, дос. 8022; Непознат живописац, *Пророк Азарије*, инв. 109, дос. 8023; Непознат живописац, *Васкрсење Лазарево (Марија и Марта)*, инв. 110, дос. 8024; Непознат живописац, Непознат, инв. 111, дос. 8025; Непознат живописац, *Апостоли* (лица, детаљ композиције), манастир Градац, инв. 112, дос. 8026; Непознат живописац, Непознат, инв. 113, дос. 8027; Непознат живописац, *Апостоли*, Манастир Градац (лица, детаљ композиције), инв. 114, дос. 8028; Непознат живописац, *Фрагмент фреске*, Манастир Градац, *Покољ витлејемске деце*, детаљ, инв. 1145, дос. 8029; Непознат живописац, *Анђело*, Охрид, инв. 116, дос. 8030; Непознат живописац, *Непознати светитељ*, Манастир Градац, инв. 283, дос. 8021; Непознат живописац, *Анђео* Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 284, дос. 8032; Непознат живописац, *Силазак Светог духа* (Доњи делови фигура апостола), Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 285, дос. 8033; Непознат живописац, *Васкрсење Лазарево* Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 286, дос. 8034; Непознат живопис, *Васкрсење Лазарево* Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 287, дос. 8035; Непознат живописац, *Фрагмент зидне слике, орнамент*, Ђурђеви ступови, инв. 288, дос. 8036; Непознат живописац, *Силазак Светог духа* (ноге апостола) Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 289, дос. 8037; Непознат живописац, *Силазак светог Духа* Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 290 А, дос. 8042; Непознат живописац, *Силазак Светог Духа*, инв. 290, дос. 8038; Непознат живописац, *Силазак Светог духа* (доњи део фигуре апостола); Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 291, дос. 8039; Непознат живописац, *Силазак Светог духа* (биста апостола) Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 292, дос. 8040; Непознат живописац, *Светитељ* Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 293, дос. 8041; Непознат живописац, *Силазак Светог духа* (детаљ), Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 294, дос. 8101; Непознат живописац, *Св. Никола у Палежу, Успење Богородице*, инв. 617, дос. 8043; Непознат живописац, *Козма и Дамјан* (Свети Никола у Палежу), инв. 618, дос. 8044; Непознат живописац, *Силазак Светог Духа* (млади апостоли), инв. 637, дос. 8045; Непознат живописац, Непознат, инв. 638, дос. 8046; Непознат живописац, *Улазак у Јерусалим*, инв. 639, дос. 8047; Непознат живописац, *Улазак у Јерусалим (Христ)*, инв. 640, дос. 8048; Непознат живописац, *Св. Никола у Палежу, Успење Богородице*, инв. 1217, дос. 8049; Непознат живописац, *Свети Ђорђе на коњу*, Манастир Ђурђеви Ступови, инв. 1219, дос. 8051; Непознат живописац, *Св. Никола у Палежу, Поклоњење архијереја*, фрагмент (агнец), инв. 2176, дос. 8052; Непознат живописац, *Христова глава*, Пећка Патријаршија, 2317, дос. 8053; Непознат живописац, *Богородица Љевишка*, инв. 2511, дос. 8054; Непознат живописац, *Два фрагмента орнамента*, Богородица Љевишка, инв. 2512, дос. 8055; Непознат живописац, *Фрагмент зидне слике*, инв. 2513, дос. 8056; Непознат живописац, *Глава светитеља*, Сисојевац, фрагмент фреске, инв. 3617, дос. 8057; Непознат живописац, *Пророк и Анђео*, Манастир Сисојевац, инв. 5338, дос. 8058; Непознат живописац, *Пророк Данило и анђео*, Сисојевац, инв. 5339, дос. 8059; Непознат живописац, *Стоби, црква са баптистеријумом*, фрагмент фреске, инв. 5399, дос. 8060; Непознат живописац, *Фрагмент зидне слике*, Стоби, црква са баптистеријумом, инв. 5403, дос. 8061; Непознат живописац, *Фрагменти фресака*, Глава апостола, Жича, инв. 5715, дос. 8062; Непознат живописац, *Глава Анђела*, Жича, инв. 5713, дос. 8063; Непознат живописац, *Лука*, Кути, фрагменти фресака, инв. 5754, дос. 8064; Непознат живописац, *Шћепан Поље под градом Соколом*, инв. 5813, дос. 8065; Непознат живописац, Непознат, инв. 5814, дос. 8066; Непознат живописац, *Свадба у Кани*, инв. ББ, дос. 8069; Непознат живописац, *Христово чудо враћање вида*, инв. ББ, дос. 8068; Непознат живописац, *Непознати светитељ*, Градац, инв. ББ, дос. 8067; Непознат живописац, *Глава Анђела*, Кориша, инв. ББм, дос. 8070; (Р. Пиљак - менторство, сарадник- Н.Ђукановић)

- **Збирка послевизантијске уметности**, (Б. Иванић) конзервиране и рестауиране су: аутор непознат, *икона (преслица) део иконостаса*, инв. 1984, дос. 8214; аутор непознат, *икона Св. Архангел Михаило*, инв. 4220, дос. 8190; *Ђорђе Рафаиловић, Св.*

Пантелејмон, Св. Недеља и Св. Сава, инв. 3482, дос. 8228; Ђорђе Рафаиловић, Деизис са апостолима и светитељима, инв 1773, дос. 8208; аутор непознат, Улазак Христа у Јерусалем, дос. 8151; аутор непознат, Богородица, инв. 2139, дос. 7878;

• **Збирка послевизантијске уметности:** непознати аутор, Арханђео Михаило, инв. 4226, дос. 8190 (сарадници Ј. Петронијевић и Д. Милићевић); непознати аутор, Св. Ђорђе на коњу, инв. 3065, дос. 8189 (сарадник Б. Златаревић); Петар, Деизис, инв. 590, дос.8195 Петар, Гостољубље Аврамово, инв. 59, дос. 8196 Димитрије даскал, Деизис са апостолима Икона инв.593 (539;592;594;1758;1759;1808) В.Рафаиловић, Богородица Знамења, инв.599, дос. 8203,Кушњено од А.Ђорђевић (1984 год) Београд, Света Тројица, инв. 601, дос. 8204Триптих: Деизис са светитељима, инв. 602, дос. 8205Триптих: Деизис са светитељима, инв. 603, дос. 8026Свети Никола, Спиридон и Илија. инв. 1766, дос. 8207; Ђорђе, Деизис са апостолима и светитељима, инв. 1773, дос. 8208, Сабор арханђела, инв.1776, дос. 8209 Триптих: Деизис са светитељима, инв. 1942, дос. 8210; икона: инв. 1944, дос. 8211 ,Х.Рафаиловић, Тројица са пророком Илијом, Св. Василијем и великим празницима, инв. 1977, дос. 8212,Петар, Деизис са светитељима, инв. 1980, дос. 8213, Р. Димитријевић, Богородица и Св. Јован делови крста, инв.1984, дос. 8214; Р. Димитријевић, Богородица, делови крста, инв. 1985, дос. 8215,П. Рафаиловић, Силазак у Ад, инв. 2015, дос. 8216 Ђорђе, Деизис са светитељима, инв.2089, дос. 8217; В.Рафаиловић, Свети Никола, Димитрије и Илија, инв.2110, дос. 8218; П. Рафаиловић, Богородица са Христом и арханђелима, инв. 2112, дос. 8219; Ђорђе, Св. Тројица са светитељима, инв. 2138, дос. 8220; Ђ.Рафаиловић, Богородица Одигитрија, инв. 3071, дос.8221; Ђ.Рафаиловић, Арханђео Михаило са св. Николом и св. Спиридоном, инв. 3072, дос. 8222; Р. Димитријевић, Вознесење Христово, инв. 3472, дос. 8223; Димитрије даскал, Усековање главе св. Јована Претече, инв. 3477, дос.8224; Димитрије, Св. Павле, св. Јован и св. Лука, део Деизисног чина, инв. 3478, дос. 8225; Ђ. Рафаиловић, Рођење Христово, инв. 3479, дос. 8226; П. Рафаиловић, Св. Петка и св. Недеља, инв. 3480, дос. 8227; Ђ. Рафаиловић, Св. Пантелејмон, св. Недеља и св. Сава, инв. 3482, дос. 8228; В. Рафаиловић, Никола, Мина и арханђео Михаило, инв. 3484, дос.8229; Ђ. Димитријевић, Царске двери, инв. 3485А, дос. 7549 8230А; Ђ. Димитријевић, Царске двери, инв. 3485 Б, дос. 7549 8230Б; Јован Христора Рафаиловић, Богородица са Христом и св. Николом и Петром, инв. 3490, дос. 8231; М. Тујковић, Недремано око, инв. 3492, дос. 8232; П. Рафаиловић, Свети Никола, Свети Сава и Сава освећени, инв. 3493, дос.8233; Ђ. Рафаиловић, Свети Сава и Свети Симеон, инв. 5405А, дос. 8234 Непознат живописац, Непознат, инв. 4104, дос. 8071; Непознат живописац, Непознат , инв. 4105, дос. 8072; Фреска попрсја светитеља, Лапушња, инв. 5336, дос. 8073; Фреска Светог Аритона у цветној чашици, инв.5337, дос. 8074, (Р. Пиљак - менторство, сарадник- Н.Ђукановић)

• **Збирка српског сликарства 18. и 19. века:** Илија Димитријевић, Св. Јован милостиви, инв. 1689, дос. 8249 (сарадник Ј. Петронијевић); Димитрије Аврамовић, Скидање с крста, инв. 2132, дос. 8186(сарадник Д. Милићевић); непознати аутор, Ваведење Богородице, инв. 1196, дос. 8185(сарадник Б. Златаревић); Јефтимије Поповић, Кнез Милош Обреновић, инв.273, дос.8181 (Д. Васиљевић) Шпиро Боцарић, Портрет Јоце Вујића, инв. НМ 4369, дос.8194;Павел Ђурковић, Портрет господина Кљајића, инв.НМ 563, дос. 8193;Ђура Јакшић, Портрет директора Тирића, инв. НМ 368, дос. 8251(сарадник Н.Илић) Константин Арсеновић, Бања Мехадија, инв. бр. 45 бр. дос. 8252; Јожеф Томинц, Портрет младог човека, инв. бр. 1162, бр. дос. 8146; (К.Хорјак) Теодор Илић Чешљар, Крунисање Богородице, инв. бр. 771, бр. дос. 8264 (менторски рад, приправница К. Чогурић). Димитрије Аврамовић, Портрет жене с минђушом, инв. бр. НМ 6, дос. бр. 8187 и Портрет инфанткиње, инв. бр. НМ 16, дос. бр. 8188 (С. Кајтез - менторство, сарадница - М. Андрејевић) Ђорђе Миловановић, Мртва природа са воћем, инв. 2803, дос.8191(С. Лазих); Илија Димитријевић, Св. Јован Милостиви, инв. 1689. дос. 8249;

- Радови у току: Јаков Орфелин, *Богородица са Христом*, инв. 881, дос. 8244 – (И.Павић); Ђорђе Крстић, *Утопљеница*, инв. 1199 дос. 8253 (А. Павловић и сарадник Н.Илић) Ђура Јакшић, *Одмор после боја (Караула)*; инв.376, дос.7952 (Д. Васиљевић) Павле Симић, *Оснивање села Неузине*, инв. бр. 2486, бр. дос 8266; Димитрије Аврамовић, *Девојка са плавим очима*, инв. бр. 732, бр. дос 8268; (К.Хорјак) Димитрије Аврамовић, *Портрет Јоакима Вујића*, инв. бр. 22, бр. дос. 8250 (менторски рад, приправница К. Чогурић) Павел Ђурковић, *Портрет госпође Кљајић*, инв. 562, дос. 8192 (С. Лазић).
- **Збирка југословенског сликарства 20. века:** Мајда Курник, *Летећа фигура I*, инв. 2952, дос. 8176; Максим Седеј, *Шетња*, инв. 421, дос. 8145; Матија Јама, *Студија девојке у народној ношњи*, инв. 36, дос. 8144 (И.Павић); Мајда Курник, *Аутопортрет* инв. 2953 дос. 8133; Отон Постружник, *Пролеће*, инв. 477 дос.8148; Иван Вавпотич, *У шуми*, инв. 20 дос.8134; Мајда Курник, *Аутопортрет са руком*, инв.2880 дос.8175; Аугуст Чернигој, *Композиција*, инв.1640 дос.8180; Рихард Јакопич, *Цвеће*, инв. 192 дос.8184; (А. Павловић); Мајда Курник, *Купачи*, инв.2879, дос.8017; Рихард Јакопич, *Сеоба*, инв.34, дос.8177(Д. Васиљевић); *На пољу*, Стане Крегар, инв.бр. НМ 327, дос.бр. 8138;Рихард Јакопич, *Црква*, инв. НМ 399, дос. 8144; Максим Седеј, *Харлекин и играчице*, инв. НМ 401, дос. 8139; Виктор Цотич, *Јесењи предео*, инв. НМ 465, дос. 8140;Матија Јама, *Коло*, инв. НМ 496, дос.бр. 8178;Фердо Весел, *Жена са мајоликом*, инв. НМ 372 дос. 8179(сарадник Н. Илић) : Фран Тратник, *Сузана*, инв. бр. 159, бр. дос. 8142; Матија Јама, *На Љубљаници*, инв. бр. 1332, бр. дос. 8141; (К.Хорјак) Матеј Стернен, *Излазак из цркве*, инв. бр. 157, бр. дос. 8174 (менторски рад, приправница Круна Чогурић); Фердо Весел, *Предео*, инв. бр. 335, бр. дос. 335 (менторски рад, приправница Круна Чогурић). Матија Јама, *Предео из Бледа*, инв. бр. 832, дос. бр. 8015, Иван Грохар, *На паши*, инв. бр. 320, дос. бр. 8016 и Саша Шантел, *Град*, инв. бр. 737, дос. бр. 8173 (С. Кајтез). Матија Јама, *Црнка*, инв. 37, дос. 8135, Матија Јама, *Грабилица*, инв. 279, дос. 8136, Матеј Стернен, *Читатељка*, инв.280, дос.8137, Рихард Јакопич, *Предео са дрветом*, инв. 35, дос.бр.8147 (С. Лазић) Иван Грохар, *У пољу*, инв. 346, дос.8167, Гојмир Антон Кос, *Момци*, инв. 403, дос. 8164, Гојмир Антон Кос, *Аутопортрет*, инв. 338, дос. 8170, Андреј Буцик, *Предео*, инв. 1483, дос. 8169, Мајда Курник, *Ђаво*, инв. 2951, дос. 8165,(Р. Пиљак - менторство, сарадници- Н.Ђукановић, Н. Ничић) Надежда Петровић, *Мушки портрет*, инв. 2332, дос. 8120, Надежда Петровић, *Портрет сестре Јеле*, инв. 2922, дос. 8124, Надежда Петровић, *Моја мајка*, инв. 137, дос. 8127, Надежда Петровић, *Циганке*, инв. 416, дос. 8123, Надежда Петровић, *Предео*, инв. 621к, дос.8126, Надежда Петровић, *Девојке из Сићева*, инв.724, Надежда Петровић, *Предео са боровом шумом (На ивици шуме)*, инв. 247, Надежда Петровић,*Сићевачка клисура*, инв. 843, дос. Надежда Петровић, *Калуђер*, инв. 2337, дос. Надежда Петровић, *Женски акт*, инв. 2345, Надежда Петровић, *Предео*, инв. 621, Надежда Петровић, *Језеро у Булоњској шуми*, инв. 2926, Надежда Петровић, *Портрет жене у зеленом*, инв. 127, Надежда Петровић, *Плажа у Бретњи*, 136, Надежда Петровић, *Мод Алан*, инв. 2360, Надежда Петровић, *Шљивик у Реснику*, инв.2344, дос. 8123, Надежда Петровић, *Портрет мушкараца*, инв. 2923, Надежда Петровић, *Стабло у шуми*, инв. 139, Надежда Петровић, *Пут кроз јелову шуму*, инв. 132, дос, Надежда Петровић, *Савчица крај дрвета*, инв. 2925, дос., Надежда Петровић, *Шумски предео*, инв. 632,Надежда Петровић, *Мушки портрет*, инв. 1233, дос. 8150, Надежда Петровић, *Циганка са белом марамом*, инв. 2333, дос. 8117, Надежда Петровић, *Зелена шума*, инв. 1292, дос. 8115, Надежда Петровић, *Зелени предео*, инв. 760, дос. 8114, Надежда Петровић, *Жетва*, инв. 133, Надежда Петровић, *Женски акт*, инв. 386 (Р. Пиљак - менторство, сарадници- Н.Ђукановић, К. Ђурђић) 10 слика је припремљено за изложбу слика Милоша Бајића „Пиктурална поезија“(-све потребне информације и материјал везан за изложбу заробљен на екстерном хард диску) (Р. Пиљак - менторство, сарадници- Н.Ђукановић, Н. Ничић)

- **Збирка стране уметности:** Виторе Карпачо, *Свети Себастијан*, инв.135, дос. 8171; Виторе Карпачо, *Свети Роко*, инв.136, дос. 8172 (Д. Васиљевић); Јост Корнелис Дрохлост, *Холандско село*, и. стр. 970, дос. бр. 7955 (настављени радови из претходне године - завршена; додатно - техничка испитивања за пројекат на истраживачком раду за каталог холандског и фламанског сликарства, С. Кајтез); Себастијан Вранкс, *Двобој Лекербетјеа са Бреотеом*, 5. фебруара 1600, и. стр. 788, дос. бр. 8183 (ситне интервенције, С. Кајтез); Ниле Жермен Давид, *Предео с пастирицом и стадом*, и. стр. 465, дос. бр. 8255 (С. Кајтез - менторство, сарадница - М. Андрејевић); Радови у току: Берт Осijas, *Мртва природа са вилиним коњицем*, и. стр. 1013, дос. бр. 8240 (С. Кајтез, радови у току, преносе се у идућу годину; додатно - техничка испитивања за пројекат на истраживачком раду за каталог холандског и фламанског сликарства); Непознати француски сликар, *Официр са широким појасом*, и. стр. 522, дос. бр. 8269 (С. Кајтез - менторство, сарадница - М. Андрејевић, радови у току, преносе се у следећу годину); Вилем Елст, *Мртва природа са пауном*, и. стр. 1309, дос. бр. 8247 (истраживања стручне литературе о материјалима и техници, техничка испитивања, елаборат прелиминарних резултата за потребе утврђивање обима и врсте конзерваторско-рестаураторских интервенција које ће донети стручна Комисија за праћење радова; радови у току, преносе се у следећу годину; додатно - техничка испитивања за пројекат на истраживачком раду за каталог холандског и фламанског сликарства; С. Кајтез) Жан Марк Натие, *Портрет жене са Каранфилом*, Истр.1065, дос.8265, Јан Сандерс ван Хемесен, *Владалац прима данак*, Истр.936, дос. 8267, (С. Лазић)
- **Збирка југословенске скулптуре:** Драгомир Арамбашић, *Студија за споменик за српско војничко гробље у Тијеу крај Париза*, инв. 245 дос. 125; Сава Сандић, *Портрет каменоресца Петра Крауцака*, инв. 650 дос. 126; Сава Сандић, *Сећање на Грчку*, инв. 651 дос. 127; Сава Сандић, *Мачак*, инв. 652 дос. 128; Сава Сандић, *6. април - материнство*, инв. 649 дос. 129; Сава Сандић, *Буђење*, инв. 658 дос. 130; Сава Сандић, *Огрлица*, инв. 659 дос. 131; Сава Сандић, *Јогуница*, инв. 879 дос. 132; Сава Сандић, *Материнство*, инв. 653 дос. 133; Сава Сандић, *Спознаја II*, инв. 880 дос. 134; Сава Сандић, *Каријатида*, инв. 645 дос. 135; Сава Сандић, *Балада*, инв. 655 дос. 136; Сава Сандић, *Лето II*, инв. 656 дос. 137; Сава Сандић, *Икар*, инв. 657 дос. 138; Сава Сандић, *Портрет Николе Кусовца*, инв. 759 дос. 139; Сава Сандић, *Портрет Јевте Јевтовића*, инв. 856 дос. 140; Франц Бернекер, *Портрет Отона Жупанчића*, инв. 238 дос. 141; Лојзе Долинар, *Фигурина*, инв. 397 дос. 142 ; Непознати аутор, *Косовка девојка (Рањеник)*, инв. 521 дос. 143; Лојзе Долинар, *Рањеник*, инв. 211 дос. 144; Лојзе Долинар, *Глава мушкарца са малим брковима (Вајар Сретен Даниловић)*, инв. 259 дос. 145; Карел Путрих, *Мушки портрет*, инв. 208 дос. 146; Лојзе Долинар, *Краљ Александар Карађорђевић*, инв. 781 дос. 147; Лојзе Долинар, *Симболична женска фигура (Поморство)*, инв. 388 дос. 148; Лојзе Долинар, *Вајар Тома Росандић*, инв. 750 дос. 149; Лојзе Долинар , *Композиција*, инв. 400 дос. 150; Борис Калин, *Портрет др Ивана Рибара*, инв. 833 дос. 151; Јанез Пирнат, *Едвард Кардељ*, инв. 661 дос. 152; Франце Краљ, *Први корак*, инв. 113 дос. 154; Франце Краљ, *Композиција*, инв. 114 дос. 154; Франце Краљ, *Жетва*, инв. 115 дос. 155; Франце Краљ, *Купачица*, инв. 112 дос. 156; Марко Брежанин, *Портрет жене М.Павловића Крпе*, инв. 425 дос. 157; Драго Тршар, *Портрет Ивана Рибара*, инв. 835 дос. 158; Марко Брежанин, *Портрет мушкарца*, инв. 918 дос. 159; Марко Брежанин, *Књижевник Марко Цар*, инв. 426 дос. 160; (Р. Михаић); Живојин Лукић, *Елен Милс*, инв. 150 дос. 161; Живојин Лукић, *Елен*, инв. 158 дос. 162; Живојин Лукић, *Маргарет Бушнел*, инв. 283 дос. 163; Живојин Лукић, *Портрет Николе Цанга*, инв. 373 дос. 164; Живојин Лукић, *Портрет човека са брадом*, инв. 284 дос. 165; Живојин Лукић, *Ђовани Бакетони*, инв. 155 дос. 166; Живојин Лукић, *Федерико Пучи*, инв. 152 дос. 167; Живојин Лукић, *Алберто Ченчели*, инв. 154 дос. 168; Живојин Лукић, *Портрет младе жене*, инв. 496 дос. 169; Живојин Лукић, *Профил мушкарца*, инв. 366 дос. 170; Живојин

Лукић, *Портрет М.Попаре*, инв. 132 дос. 171; Живојин Лукић, *Портрет г-ђе Попара*, инв. 135 дос. 172; Живојин Лукић, *Глава девојке*, инв. 136 дос. 173; Живојин Лукић, *Старица са наочарима*, инв. 157 дос. 174; Живојин Лукић, *Никола Пашић*, инв. 156 дос. 175; Живојин Лукић, *Портрет Бранислава Нушића*, инв. 140 дос. 176; Живојин Лукић, *Бранислав Нушић*, инв. 140 дос. 177; Живојин Лукић, *Мали бата*, инв. 201 дос. 178; Живојин Лукић, *Портрет Павла Јелесића*, инв. 290 дос. 179; Живојин Лукић, *Мушки профил*, инв. 413 дос. 180; Живојин Лукић, *Глава човека са брадом*, инв. 139 дос. 181; Живојин Лукић, *Портрет човека са брадом*, инв. 224 дос. 182; Живојин Лукић, *Портрет Милована Глишића*, инв. 173 дос. 183; Живојин Лукић, *Портрет жене са цвикерима*, инв. 399 дос. 184; Живојин Лукић, *Профил човека са брковима*, инв. 367 дос. 185; Живојин Лукић, *Биста младог човека*, инв. 398 дос. 186; Живојин Лукић, *Портрет песника Јове Илића*, инв. 497 дос. 187; (Р. Михаић, сарадница - А. Прокопијевић).

Радови у току: Живојин Лукић, *Женски акт са голубом* (још нема инв. број), дос. 189; Живојин Лукић, *Загрљај* (још нема инв. број), дос. 188; (Р. Михаић).

- **Збирка југословенских аутора:** Риста Вукановић, Инв. гр. 279, Риста Вукановић, Инв. гр. 282, Паја Јовановић, Инв. гр. 10, Стеван Тодоровић, Инв. гр. 575

- **Збирка српског сликарства 18. и 19. века:** Константин Пантелић, НМ ЈВ 210(У. Исаковић)

- **Збирка копија фресака (Галерије фресака):** конзерваторско -рестаураторски радови на копијама фресака, израда путне документације и паковање осамнаест копија фресака за потребе изложбе: „Србија земља фресака“ у Прокупљу: Инв.бр.27_1307 Богородица Студеничка, Инв.бр.27_1302, Св. Јован Претеча - Крститељ, Инв.бр.27_852 Св. Сава и Симеон Немања, портрети, Инв.бр. 27_1274 Мирносице на гробу Христовом, Васкрсење, детаљ, Инв.бр. 27_711 Богородица из Благовести, Инв.бр. 27_1235 Пастори из Рођења Христовог, Инв.бр. 27_1236 Купање Христа из Рођења Христовог, Инв.бр. 27_1352 Пастори из Рођења Христовог, Инв.бр. 27_1330 Симеон Немања, попрсје, Инв.бр. 27_1313 Св. Јаков, Инв.бр. 27_1201 Страшни суд, Персонификација мора, детаљ, Инв.бр. 27_1382 Краљ Стефан Урош II Милутин, детаљ, Инв.бр. Инв.бр. 27_1057 Краљица Симонида, портрети, Инв.бр. 27_1275 Свадба у Кани, Инв.бр. 27_1230 Царска гозба.

Конзерваторско-рестаураторски радови на копијама фресака, израда путне документације и паковање тридесет копија фресака за потребе изложбе: „Детаљи живописа града Призрена, Богородице Љевишке“ у Ужицу: Инв.бр.27_1358/2 Краљ Стефан Урош I Милутин, Инв.бр.27_1358/3 Симеон Немања, Инв.бр.27_1358/4 Свети Сава, Инв.бр.27_1358/9 Анђео спушта текст са речју Божјом пророку, Инв.бр.27_1358/13 Света Софија персонификација Божије премудрости, Инв.бр.27_1358/15 Св. Атанасије Александријски, Служба, Инв.бр.27_1358/16 Св. Григорије Служба - Поклоњење архијереја, Инв.бр.27_1358/26 Богородица из Благовести, Инв.бр.27_1358/29 Христос са упења Богородичиног, Инв.бр.27_1358/36 Христос са сцене вечера у Емаусу, циклус Посмртних јављања, Инв.бр.27_1358/49 Буквар са азбуком са сцене Св. Никола учи књигу, из циклуса Св.Николе, Инв.бр.27_1358/55 Христос Хранитељ призренски, Инв.бр.27_1358/56 Путир и кашичица у рукама Св. Зосиме са сцене Причешћа Марије Египатске, Инв.бр.27_1358/59 Украс, маскерон на оклопу светог ратника, Инв.бр.27_1358/62-2 Св. Варавара попрсје, Инв.бр.27_1358/71 Група људи са сцене прповеди Јована Претече, Инв.бр.27_1358/72 Дрво са сцене Проповеди Јована Претече, Инв.бр.27_1358/83 Персонификације земље из Страшног суда, Инв.бр.27_1358/85 Збор - лик преподобних жена из Страшног суда, Инв.бр.27_1358/98 Медвед из страшног суда,

Инв.бр.27_1358/109 Персонафикација истине, Инв.бр.27_1358/110 Представа Христа Емануила на врху лампе персонафикације истине, Инв.бр.27_1358/111 Горњи део вертикалног орнамента поред ктиторске композиције, Инв.бр.27_1401/2 Монохромно представљени анђео крај небеских вратница, Инв.бр.27_1401/3 Монохромно представљен анђео крај вратница 2, Инв.бр.27_1401/8 Праобраз Христов у мандорли, звезди крај пророка Варлаама, Инв.бр.27_1401/ 9 Праобраз Христов из Лозе Јесејеве, Инв.бр.27_1401/14 Девојка која свира из Божићне стихире1, Инв.бр.27_1401/15 Девојка која свира из Божићне стихире2, Инв.бр.27_1401/1 Инв.бр. Инв.бр.27_1401/18 Представа Лава на штиту ратника на сцени Христос пред Аном.

Конзерваторско - рестаураторски радови на копијама фресака , паковање и израда пуне документације на осам копија фресака за потребе изложбе: „Уметност Рашке школе“ у Културном центру, Врбас: Инв.бр.27_1274 Мирносице не гробу Христовом, Инв.бр.27_1352 Пастири из Рођења Христовог, Велики празници, Инв.бр.27_1358 Богородица Студеничка детаљ, Инв.бр 27_1386 Св. Стефан Првомученик детаљ, Инв.бр 27_1235 Пастири из рођења Христовог, Велики Празници, Инв.бр 27_1190 А Христос, Инв.бр 27_1366 Св. Сава, детаљ, Инв.бр 27_1191 Анђео из Благовести, Велики Празници

Конзерваторско-рестаураторски радови на копији фреске Инв.бр. 27_ 705 Богородица, Св. Симеон, Св. Сава , Св Ђорђе за потребе изложбе: „У част Св. Сави“ у Музеју Вука и Доситеја, Београд.

Конзерваторско-рестаураторски радови на копијама фресака и паковање шеснаест копија фресака за потребе изложбе: „Освит ренесансе – Нова слика света на српским фрескама 14. века“ у згради Генералног секретаријата председника Републике Србије : Инв.бр. 27_643 Арханђео Гаврило, Инв.бр. 27_667 Анђео (црвени плашт), Инв.бр. 27_703 Св. Ратник Меркурије, Инв.бр. 27_397 Старозаветни пророк, Инв.бр. 27_398 Пророк Данило, Инв.бр. 27_399 Пророк Авакум , Инв.бр. 27_400 Старозаветни пророк , Инв.бр. 27_1007 Арханђео Михајло , Инв.бр. 27_1054 Св. Ратник Никита, Инв.бр. 27_1175 Анђео из Небеске литургије, поворке анђела, Инв.бр. 27_751 Св. Недеља, Инв.бр. 27_753 Св. Ананије, Инв.бр. 27_752, Св. Јевстатије , Инв.бр. 27_461 Ктиторски портрет , архиепископ Никодим, Срефан Трећи Дечански, Краљевић Душан, Св Сава, Инв.бр. 27_278 Св. Нестор, Инв.бр. 27_1366 Св. Варвара.

Конзерваторско - рестаураторски преглед са ситним интервенцијама на копијама фресака и паковање тридесет копија фресака за потребе изложбе: „Да се не заборави-детаљи живописа града Призрена, Богородице Љевишке“ у Светосавском дому, Београд: Инв.бр.27_1358/2 Краљ Стефан Урош I Милутић, Инв.бр.27_1358/3 Симеон Немања, Инв.бр.27_1358/4 Свети Сава, Инв.бр.27_1358/9 Анђео спушта текст са речју Божјом пророку, Инв.бр.27_1358/13 Света Софија персонафикација Божије премудрости, Инв.бр.27_1358/15 Св. Атанасије Александријски, Служба, Инв.бр.27_1358/16 Св. Григорије Служба – Поклоњење архијереја, Инв.бр.27_1358/26 Богородица из Благовести, Инв.бр.27_1358/29 Христос са упења Богородичиног, Инв.бр.27_1358/36 Христос са сцене вечера у Емаусу, циклос Посмртних јављања, Инв.бр.27_1358/49 Буквар са азбуком са сцене Св. Никола учи књигу, из циклуса Св.Николе, Инв.бр.27_1358/55 Христос Хранитељ призренски, Инв.бр.27_1358/56 Путир и кашичица у рукама Св. Зосиме са сцене Причешћа Марије Египатске, Инв.бр.27_1358/59 Украс, маскерон на оклопу светог ратника, Инв.бр.27_1358/62-2 Св. Варавара попрсје, Инв.бр.27_1358/71 Група људи са сцене проповеди Јована Претече, Инв.бр.27_1358/72 Дрво са сцене Проповеди Јована Претече, Инв.бр.27_1358/83

Персонификације земље из Страшног суда, Инв.бр.27_1358/85 Збор - лик преподобних жена из Страшног суда, Инв.бр.27_1358/98 Медвед из страшног суда, Инв.бр.27_1358/109 Персонификација истине, Инв.бр.27_1358/110 Представа Христа Емануила на врху лампе персонификације истине, Инв.бр.27_1358/111 >Горњи део вертикалног орнаментa поред ктиторске композиције, Инв.бр.27_1401/2 Монохромно представљени анђеол крај небеских вратница, Инв.бр.27_1401/3 Монохромно представљен анђеол крај вратница 2, Инв.бр.27_1401/8 Праобраз Христов у мандорли, звезди крај пророка Варлаама, Инв.бр.27_1401/ 9 Праобраз Христов из Лозе Јесејеве, Инв.бр.27_1401/14 Девојка која свира из Божићне стихире1, Инв.бр.27_1401/15 Девојка која свира из Божићне стихире2, Инв.бр.27_1401/1 Инв.бр. Инв.бр.27_1401/18 Представа Лава на штиту ратника на сцени Христос пред Аном.

Конзерваторско рестаураторски радови са сарадницима Дуњом Милићевић и Бранком Златаревић на копијама; Инв.бр. 161 Одрицање светог Петра, копирао Јарослав Кратина и Инв. 27_809 Распеће, детаљи, копирао Шиме Перић, за потребе полагања стручног испита.

Наставак конзерваторског прегледа стања дела са документацијом и фотодокументацијом, превентивни конзерваторски радови на најугроженијим копијама и припремни радови за конзерваторске радове на копијама за сталну поставку.(А. Цвијетиновић)

3.2.2.3 Рад за трећа лица

- К. Лугер, *Пејзаж*, приватно власништво, дос. бр. 8248 (С. Кајтез - менторство, сарадница - М. Андрејевић)

3.2.2.4 Конзервација украсних рамова и дрвених носилаца

- **Израда слепих рамова за слике:** Димитрије Аврамовић, *Ход Христа по мору*, , инв. 410, дос. 8010; Димитрије Аврамовић, *Девојка са минђушом*, инв. 6; Димитрије Аврамовић, *Глава инфанткиње по копији Веласкеза*, инв. 16; Рихард Јакопич, *Црква*, инв. 399; Матија Јама, *Студија девојке у народној ношњи*, инв. 36; Мајда Курник, *Купачи*, инв. 2879; Максим Седељ, *Шетња*, инв. 421; Матеј Стернен, *Читатељка*, инв. 280; Матеј Стернен, *Писмо*, инв. 325; Јожеф Томинц, *Портрет младог човека*, инв. 1162; Ђорђе Миловановић, *Мртва природа са воћем*, инв. 2083, дос. 8191; Иван Грохар, *На паши*, инв. НМ320, дос. 8016; Стане Крегар, *На пољу*, инв. НМ327, дос. 8138; Виктор Цотич, *Јесењи предео*, инв. НМ465, дос. 8140; Павел Ђурковић, *Портрет господина Клајића*, инв. НМ563, дос. 8193; Иван Вавлотич, *У шуми*, инв. 20, дос. 8134; Отон Постружник, *Пролеће*, инв. 477, дос. 8148; Рихард Јакопич, *Предео са дрветом*, инв. 35, дос. 8147; Ђорђе Миловановић, *Мртва природа са воћем*, инв. НМ2803, дос. 8191; Матија Јама, *Црква*, инв. 37, дос. 8135; Винко Грдан, *Рањеници*, инв. 1729, дос. 7344; Иван Радовић, *Предео*, инв. 2933, дос. 8018; Мило Милуновић, *Цвеће*, инв. 2928, дос. 8019;

- **Израда дрвених паспартуа:** Збирка Српског сликарства 18. и 19. века: (П. Петровић), Новак Радонић, *Св. Димитрије*, инв. 989; Новак Радонић, *Св. Персида*, инв. 991; збирка Југословенског сликарства (Љ. Миљковић), Надежда Петровић, *Сићевачка клисура*, инв. 843;

- **Радови и интервенције на украсним и слепим рамовима:** Рихард Јакопич, *Црква*, инв. 399; Стане Грегар, *На пољу*, инв. 327; Рихард Јакопич, *Сеоба*, инв. 34; Фран Тратник, *Сузана*, инв. 159; Саша Шантел, *Из града*, инв. 737; аутор непознат, *Ваведене Богородице*, инв. 1196; Мило Милуновић, *Ваза са цвећем*, инв. 2928, дос. 8019; Матеј Стернен, *Читатељка*, инв. 280, дос. 8147; Матија Јама, *Грабилица*, инв. 279, дос. 8136; Павел Ђурковић, *Портрет госпође Клајић*, инв. НМ 562, дос. 8192; Надежда Петровић,

Предео са боровом шумом, инв. 247; Надежда Петровић, *Калуђер*, инв. 2337; Константин Арсеновић, *Бања Мехадија*, инв. 45; Надежда Петровић, *Језеро у Болоњској шуми*, инв. 2926; Мило Милуновић, *Цвеће*, инв. 2928; С. Новак Радоњић, *Персида*, инв. 991; Андреј Буцик, *Предео*, инв. 1483; Урош Кнежевић, *Мушки портрет*, инв. 1233; Надежда Петровић, *Портрет сестре Јеле*, инв. 2922; Надежда Петровић, *Жена у црвеној балској хаљини*, инв. 223; Надежда Петровић, *Жена у зеленом*, инв. 127; Димитрије Аврамовић, *Девојка са плавим очима*, инв. 732, дос. 8268; Надежда Петровић, *Женски портрет*, инв. 2341, дос. 8116; Иван Радовић, *Предео*, инв. 2933, дос. 8115; Рихард Јакопич, *Сејач*, инв. 438; Матеј Стернен, *Издазак из цркве*, инв. 157; Рихард Јакопич, *Цвеће*, инв. 3192; Надежда Петровић, *Утопљеница*, инв. 1199; Надежда Петровић, *Старо београдско гробље*, инв. 242; Надежда Петровић, *Предео са колибом*, инв. 140; Надежда Петровић, *Српски сељак*, инв. 2348;

- **Дрвена ојачања за картонске носиоце:** *Калуђер*, Надежда Петровић, инв. 2337; *Село*, Надежда Петровић, инв. 658; *Косидба*, Надежда Петровић, инв. 251; *Предео*, инв. 657; *Жетва*, Надежда Петровић, инв. 133; *Зелена шума*, Надежда Петровић, инв. 1292; *Плажа у Болоњи*, Надежда Петровић, инв. 136; *Циганка са белом марамом*, Надежда Петровић, инв. 2333; *Мод Алан*, Надежда Петровић, инв. 2360; *Језеро у Булоњској шуми*, Надежда Петровић, инв. 2926, дос. 8121; *Шљивик у Реснику*, Надежда Петровић, инв. 2344; *Шљивик у Реснику*, Надежда Петровић, инв. 416, дос. 8123; *Женски акт*, Надежда Петровић, инв. 386. 7927; *Зелени предео*, Надежда Петровић, инв. 760, дос. 8114 (Н. Никитовић и сарадник Ј. Петронијевић)

3.2.3 Истраживања из области конзервације, порекла дела и аутентичности дела (истраживачка лабораторија)

- Током прва три месеца (јануар-март) 2015. године интензивирао је рад на завршавању стручног рада Милице Радић са темом *Мултидисциплинарна испитивања технике сликања Надежде Петровић* који је одбрањен маја месеца 2015. године (М. Стојановић).
- Април-мај: У оквиру пројекта COSCH (Colour and Space in Cultural Heritage) урађена су рендгенска и томографска снимања иконе Арх. Михаило из збирке послевизантијске уметности ИБ 1767. Такође су рађена снимања EDXRF техником (енергетски дисперзивна рендгенска флуоресцентна спектроскопија) у Институту за нуклеарне науке Винча и у Републичком заводу за заштиту споменика. Поред тога у Републичком заводу за заштиту споменика културе урађена су и испитивања лака и лазурних слојева техником инфрацрвена спектроскопија са фуријеовом трансформацијом (μ -FTIR). Обрада резултата и припрема рада за публикување су у току (М. Стојановић)..
- Јул-октобар: За двоколицу из Станичења урађена су металографска испитивања 2 узорка са орнамената и два узорка фрагмента од гвозђа. Обрађени су спектри и урађен текст за монографију, за постер за изложбу у Гети институту и материјал за поставку изложбе у Галерији фресака (М. Стојановић).
- Септембар-новембар: испитивања сликарских техника фламанске уметности Вилјама Ван Елста ИБ 1309, Јост Корнелис Дрохслот ИБ 970, Берг Осидаса ИБ 1013, Абрахам Ван Берена ИБ 125, Јеронимус Боша ИБ 167, узимање узорака, израда попречних пресека (М. Стојановић).
- Израда попречник пресека за слику Ђорђа Крстића ИБ 1199 и анализе у Републичком заводу за заштиту споменика културе (М. Стојановић).
- Децембар - рендгенска снимања за слику Вилјама Ван Елста ИБ 1309. (М. Стојановић).

- Урађена су EDXRF снимања слика Абрахам Ван Берена ИБ 125 и ИБ 126, Јеронимус Боша ИБ 167, Јост Корнелис Дрохслот ИБ 970 у сарадњи са Институтом за нуклеарне науке Винча. (М. Стојановић).

- У оквиру редовних послова рађена је припрема средстава за чишћење за конзервацију слика и конзервацију камена (М. Стојановић).

ЗА ТРЕЋА ЛИЦА

- Урађена су испитивања аутентичности за две слике: *Косач* потенцијално Надежде Петровић и *Капри* потенцијално Милана Миловановића, урађеним у Институту за нуклеарне науке ВИНЧА. (Захтев од 31.07.2015. заведен под бр. 35/2).

- Урађено је 7 попречних пресека бојеног слоја за Музеј савремене уметности (захтев: од 07.09.2015 . 02-11/34 и од 18.11.2015 бр. 02-11/47).

- Испитивања аутентичности за слику Игњата Јоба – потенцијално период 1928-1932 у сарадњи са Институтом за нуклеарне науке Винча. Захтев од 17.12.2015.

- Израда попречних пресека 4 узорка са иконостаса Храма Св. Александар Невски у Београду по захтеву од 15.12.2015 број 638/1.

3.2.4 Конзерваторски преглед, израда путне документације, паковање експоната и примопредаја изложби и дела

- *Словеначка уметност у Збиркама Народног музеја у Београду*, која је требало да буде приређена у Галерији “ Божидар Јакац “, предвиђена за април 2015, преглед стања 52 дела (А. Павловић и С. Лазић). Обављање послова кординатора за реализацију изложбе везане за послове конзервације. Припрема путне документације и преглед стања дела, по завршетку козерваторских послова (А. Павловић и сарадник Н. Илић)

- За изложбу *Пупин, од физичке до духовне реалности*, у Историјском музеју Србије, која се излажу од 01.09.2015. до 15.01.2016, урађен преглед стања 10 дела из Збирке српског сликарства 18. и 19. века Народног музеја у Београду, као и припрема путне документације, паковање, пратња током транспорта, надзор током отпакивања дела и провера стања дела при приспећу у Историјски музеј Србије. (А. Павловић)

- Службени пут у Беч, 25.02. 2015. до 27.02.2015. ради увида у конзерваторско рестаураторске радове на делу *Ваведење*, Мајстора из Пулкауа, који су обављани у Центру за конзервацију Уметничко историјског музеја у Бечу, заједно са (А. Павловић и С. Лазић)

- Службено путовање у Бергамо од 11.03-12.03.2015 (контрола стања дела, примопредаја и пратња у транспорту слике: Јакопо Негрети зв. Палма Векијо, *Света породица са Светим Јованом, Светом Катарином и донатором*, инв. Бр. 56/01, пре почетка изложбе *Palma il Vecchio, lo sguardo della bellezza, Accademia Carrara, GAMeC*, (Бергамо, Италија) (Д. Васиљевић).

- Службено путовање у Бергамо од 13.07.2015. до 15.07.2015. (контрола стања дела, примопредаја и пратња у транспорту слике: Јакопо Негрети зв. Палма Векијо, *Света породица са Светим Јованом, Светом Катарином и донатором*, инв. Бр. 56/01, после завршетка изложбе *Palma il Vecchio, lo sguardo della bellezza, Accademia Carrara, GAMeC*, (Бергамо, Италија) (Д. Васиљевић)

- Службено путовање у Париз од 01.07.2015. до 03.07.2015 (контрола стања дела и примопредаја слике: Никола Пусен, *Пејзаж са Три монаха (Осама)*, Инв.бр.241/01, после завршетка изложбе: *Pussin et la peinture religieuse, Musée Louvre*, (Париз, Француска)(С. Лазић)

- Службено путовање поводом примопредаје изложбе *Уметност и идеја државности* (аутор Е. Блануша), приређене у Народног музеју у Лесковцу, фебруар 2015. (Н. Никитовић).

- Службено путовање у Штутгарт, (контрола стања дела, примопредаја и пратња у транспорту слике: Пит Мондриан, *Композиција II, црвеним, плавим, црним и жутим*, Истр. 43 пре почетка изложбе: *I Got Rhythm. Art and Jazz since 1920, Stiftung Kunstmuseum Stuttgart* (Штутгарт, Немачка)(С. Лазић)
- Службени пут у Кил, Немачка, од 09.02.2015. год. до 12.02.2015, ради прегледа стања, примопредаје и присуствовања паковању слика: *Поречани* (инв. НМ 171) и *Кеј на Сени* (инв. НМ 222), која су привремено била уступљена Уметничком музеју (Kunsthalle) из Кила, ради излагања на изложби под називом: *Падајуће звезде. Први светски рат као крај пута. Прекинути животи од Боћонија до Шилеа.* (А. Павловић)
- Преглед слика и утврђивање стања дела обављен је и при повратку дела у Народни музеј (А. Павловић).
- Преглед дела „Одмор“, аутора Владимира Дунића која је у власништву Народне скупштине Републике Србије ради процене оштећења и финансијске вредности конзерваторско – рестаураторских радова, као и предлог за извођење истих (Д. Васиљевић).
- Преглед и примопредаја два дела за изложбу „Виторе и Бенедето од Венеције до Истре“ из Збирке стране уметности Народног музеја у Београду која су дата на позајмицу палати Сарђинели у Конелану ради излагања од марта до јула 2015. године (Д. Васиљевић).
- Преглед и примопредаја тридестпет дела из Збирке српског сликарства 18. и 19. века Народног музеја у Београду поводом изложбе „И овај камен земље Србије“ која су дата на позајмицу Народног музеју у Пријеполу ради излагања током маја 2015. године (Д. Васиљевић).
- Сарадња са атељеом за конзервацију метала на изради модела трачких двоколица (сарадник Н. Илић)
- Преглед стања дела, израда конзерваторске документације и примопредаја слика предвиђених за излагање на изложби: *Руска авангарда у Београду*, (24.12.2015-07.02.2016), Музеј историје Југославије: Александар Архипенко, *Две жене*, Истр.1255, слика, дрво, метал; Василиј Кандински, *Бини на Ригену*, Истр. 962, уље на платну (С. Лазић)
- Израда конзерваторске документације, преглед и примопредаја 23 дела руског партнера у Музеју историје Југославије, у оквиру изложбе: *Руска авангарда у Београду* (С. Лазић)
- Преглед стања дела и израда путне конзерваторске документације за 1 слику из Збирке стране уметности предвиђену за позајмницу на изложби: *I Got Rhythm. Art and Jazz since 1920*, (10.10.2015 – 3.06. 2016), *Stiftung Kunstmuseum Stuttgart* (Штутгарт, Немачка): Пит Мондриан, *Композиција II, црвеним, плавим, црним и жутим*, Истр. 43, уље на платну. (Д. Ковачић, Г. Станишић)
- Преглед стања дела, израда конзерваторске документације и ситније интервенције на слици из Државне уметничке колекције Дворских комплекса, предвиђену за позајмницу на изложби: *Fantastische Welten*, (17.03.2015 – 14.06.2015), *Kunsthistorisches Museum Vienna*, (Беч, Аустрија): Мајстор из Пулкауа, *Ваведенење*, уљане боје на дрвеном носиоцу, инв.бр. 238/01. (С. Лазић)
- Преглед стања дела и израда конзерваторске документације за слику из Државне уметничке колекције Дворских комплекса, предвиђену за позајмницу на изложби: *Pussin et la peinture religieuse*, (2.04. 2015 - 29. 06. 2015) *Musée Louvre*, (Париз, Француска): Никола Пусен, *Пејзаж са Три монаха (Осама)*, уље на платну, инв.бр. 241/0 (С. Лазић)
- Преглед стања дела, ситније интервенције и израда конзерваторске документације за слику из Државне уметничке колекције Дворских комплекса,

предвиђену за позајмницу на изложби *Palma il Vecchio, Io sguardo della bellezza*, (13.03.2015 – 21.06.2015), *Accademia Carrara, GAMeC*, (Бергамо, Италија): Јакопо Негрети зв. Палма Векијо, *Света породица са Светим Јованом, Светом Катарином и донатором*, уље на дрвеном носиоцу, инв. бр. 56/01 (С. Лазић)

- Конзерваторски преглед слика из Стране збирке Народног музеја након затварања изложбе: *Пит Мондријан. Случај Композиције II*, (Народни музеј, Београд)(С. Лазић)
- Конзерваторски преглед слике „Сутјеска“ Ђурђа Теодоровића, уља на платну димензија 250 x 400 цм, инв. бр. 5505.III. из збирке Музеја историје Југославије која се чува у холу на другом спрату зграде Министарства културе РС (К. Хорјак)
- Пратња у транспорту и примопредаја (у одласку и у повратку) седамнаест дела Паје Јовановића у оквиру изложбе „Слике Балкана“ у Народног музеју Зрењанин; (К. Хорјак)
- Примопредаја и пратња у транспорту тридесет два дела из колекције Народног музеја у Београду, у оквиру изложбе „Уметност и идеја државности“ у Народног музеју Лесковац; (К. Хорјак)
- Пратња у транспорту и примопредаја 15 дела из збирке Народног музеја у Београду ради излагања у оквиру изложбе „Обреновићи, рудничко – таковски крај и стварање нововековне српске државе“ у Музеју рудничко – таковског краја, Горњи Милановац; (К. Хорјак)
- Конзерваторски преглед четрнаест слика Јована Бијелића из колекције Народног музеја у Београду, које су се тада налазиле у простору Галерије Матице српске у Новом Саду, а које су касније биле изложене у оквиру изложбе „Београд Јована Бијелића“ у Музеју Републике Српске у Бања Луци; (А. Павловић)
- Сарадња са Одељењем за документацију Народног музеја у Београду у изради компјутерског програма за вођење документације о конзерваторско-рестаураторским радовима Одељења за конзервацију Народног музеја у Београду. (К. Хорјак)
- За изложбу *Рубенсови кругови*, Галерија Матице српске, Нови Сад, мај-јули, 2015: Себастијан Вранкс, *Двобој Лекербетјеа са Бреотеом*, 5. фебруара 1600, и. стр. 788. дос. бр. 8183. (С. Кајтез).
- За изложбу „*Моне и француски импресионисти*“, Агос Уметнички музеј у Архусу, Данска (9.10. 2015 - 10. 01. 2016): Алфред Сисле, *Барке у Бијанкуру*, и. стр 404, дос бр. 8245. (С. Кајтез)
- За изложбу : „*Renoir in China, from Impressionism to the „nacreous“ period*, Liu Haisu Museum, Shanghai (новембра 2015 – март 2016): Пјер Огист Реноар, *Уснула купачица*, и. стр 1089, дос. бр. 8246; *Полукт девојке*, и. стр 190, 8254; *Габријела, девојка у црвеној блузи*, и. стр 184, дос. бр. 8256; *Коко*, и. стр 187, дос. бр. 8257; *Купачица*, и. стр 401, дос. бр. 8263; *Дама с љубичастим шеширићем*, и. стр 182, дос. бр. 8258; *Шољица*, и. стр 184а, дос. бр. 8259; *Габријела, девојка у кошуљи*, и. стр 188, дос. бр. 8260; *Девојка у црвеном*, и. стр 189, 8261 и *Шумарак*, и. стр 201, дос. бр. 8262. (С. Кајтез)
- Примопредајна конзерваторска документација и преглед 4 слике приватног власника, Бранка Чанковића, које ће привремено бити депоноване у депоу Српског сликарства 18. и 19. века: Павле Јовановић, *Повратак чете Црногораца*, 1888, *Сеоба Срба*, 1954, *Акт пред огледалом*, 1888 и Урош Предић, *Деца под дудом*, 1888. (С. Кајтез).
- Урађен је конзерваторски преглед, израђена комплетна путна документација и надгледано је паковање дела која су ми дата на увид за следеће изложбе: „Дела словеначких уметника из Народног музеја у Београду“; Галерија „Божидар Јакац“, Костањевница на Крки, Словенија; 25. 05 – 01. 11. 2015. “Storm Women (Women Artists of the Avant-garde in Berlin 1910 – 1932)”; Schirn Kunsthalle Frankfurt, Germany; 30. 10. 2015 –

07. 02. 2016. „Bauhaus – umrežavanje ideja i prakse“; Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb, Hrvatska; 09. 05 – 26. 07 .2015. (А.Павловић)

- Конзерваторски преглед дела и учешће у примпоредаци изложбе *Руска авангарда у Београду*, у депандансу Музеја историје југославије „25. Мај“ (У. Исаковић, С. Лазић, К. Хорјак)

3.3. ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

3.3.1 Реализоване изложбе

Народни музеј је у току 2014. године реализовао своје изложбе: у Народном музеју и музејима у саставу 10, у другим музејима и установама културе у Београду 7, у другим музејима и установама културе у Србији 10, једна гостујућа изложба, укупно **28 изложби**.

У Народном музеју (10):

01 ПИТ МОНДРИЈАН. СЛУЧАЈ КОМПОЗИЦИЈЕ II

Место одржавања: Народни музеј у Београду

Време одржавања: 27. новембар 2014 - 22. фебруар 2015.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: мр Бојана Борић Брешковећ

Координатор пројекта: мр Драгана Ковачећ

Партнери: Амбасада Краљевине Холандије, Министарство културе и информисања РС, Министарство спољних послова, Галерија Вујичећ, Београд и Галерија Лазарев, Париз, РТС, КЦБ, Музеј савремене уметности у Београду, Галерија Ремонт

Садржај изложбе: Изложба је у целини посвећена проблему рецепције *Композиције II*, слике Пита Мондријана из 1929, која се од 1931. чува у Народном музеју у Београду (тада Музеј савремене уметности). На изложби су презентовани уметнички и кустоски пројекти, односно целе изложбене целине или фрагменти опуса аутора који су у оквиру свог уметничког истраживања и деловања укључили *Композицију II* као носећу референтну тачку. Такође, изложена је пратећа архивска и документарна грађа која сведочи о животу ове слике и њеној рецепцији у интитуционалном/музејском оквиру. Око 30 уметничких експоната, фото-презентација изложбених целина и дела која нису сачувана, 3 ТВ емисије, документарна и архивска грађа која је скенирана и доступна на екранима за додир.

Реализација:

Аутори изложбе и студијских текстова у каталогу: Јелена Дергенц, Симона Огњановећ

Рецензенти каталога: др Слободан Мијушковић, др Јасмина Чубрило

Дизајн изложбе: арх. Миња Марјановећ (изглед и дизајн зидних панела (легенди) и дизајн металних подних носача (сталака) за изложбене екране)

Сарадници на изложби - кустоси: Гордана Станишећ, Јелена Војводић

Конзервација и припрема дела за изложбу: Сања Лазић, Мирослав Васић

Техничка служба: Горан Богојевић, Миодраг Миљуш, Момир Владисављевић, Ненад Новаковић, Андрија Деспотовећ, Милан Димитријевић, Ненад Бугарски, Милисав Марјацић, А. Бандович, Ј. Митровећ, Н. Килибарда, Г. Грабеж

Уговори о позајмици, осигурање и дописи: Гордана Грабеж, Драгана Ковачећ

Координатор пратећих програма: Лидија Хам, Драгана Ковачећ

Едукативни програми: Марина Пејовећ, Љ. Винуловећ

Координација школских група и рада волонтера: Одељење за едукацију, Марина Пејовећ

Стручна вођења: 9

Техничка припрема позивница и едукативног материјала: Небојша Јехличка (позивнице, плакат, банер)

Односи са јавношћу: Лидија Хам

Публикације:

Каталог изложбе: Пит Мондријан. Случај Композиције II, 136 стране

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили: мр Бојана Борић -Брешковић – директорка Народног музеја, Лоран Стоквис - амбасадор Краљевине Холандије у Београду, Иван Тасовац – министар културе РС

24. 01. – Дечји клуб, радионица *Млади модерни сликари*, Љ. Винуловић, М. Пејовић.

Учесници, млади од 10 до 14 година, су са модератором прошли кроз изложбу и била им је скренута пажња на геометријске мотиве на сликама и основне боје. У практичном делу радионице учесници су на платну постављеном на штафелаје сликали инспирисани Мондријановом Композицијом II. Платна су учесници могли да понесу кући.

Координатор пратећих програма: М. Пејовић

Едукативни програми: стручна вођења Винуловић Љ. и Б. Требовац, Дечји клуб Винуловић Љ. и М. Пејовић

Координација школских група и рада волонтера: М. Пејовић

Односи са јавношћу за пратеће програме: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ.

Стручна вођења: 6; Ауторска вођења: 6; Волонтери: 17; Дечји клуб Народног музеја: 1

Средства: Министарство културе и информисања и амбасада Краљевине Холандије

Укупан број посетилаца: 12.000

02 КРОЗ ЛИЦА МУЗЕЈА

Место одржавања: Хол на првом спрату

Време одржавања: 14. јун 2014 – 22. фебруар 2015. године

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Координатори пројекта: Евгенија Блануша и Андреј Старовић

Садржај изложбе: Поводом 170 година Народног музеја реализована је изложба *Кроз лица Музеја* са идејом да представи другачији историјат Народног музеја са акцентом на људе који су допринели развоју Музеја. На изложби су били представљени по један експонат из сваке збирке и по једна личност која је на непосредан начин везана за предмет. Различите музејске делатности представљене су поделом на четири тематске целине: тумачи, истраживачи, дародавци и иза кулиса. На изложби је изложен 41 предмет као и 28 одабраних личности.

Аутори изложбе и студијског текста: М. Јовић, Н. Килибарда, А. Бандовић, Ј. Митровић, А. Деспотовић и М. Пејовић

Дизајн поставке: М. Јовић, Н. Килибарда

Сарадници на изложби - кустоси:

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: М. Стаменковић, С. Топић, Д. Животић, М. Ранковић, Н. Никитовић.

Техничка служба: М. Владисављевић, М. Миљуш, М. Димитријевић, М. Марјацић.

Координатор пратећих програма: М. Пејовић.

Едукативни програми: стручна вођења М. Пејовић и чланови Клуба сарадника, радионице Н. Килибарда, А. Бандовић и М. Пејовић.

Координација школских група и рада волонтера: М. Пејовић

Односи са јавношћу: Лидија Хам

Деплијан: група аутора

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили су Бојана Борић Брешковић, директорка Народног музеја у Београду и Александра Фулгоси, помоћник министра

културе и информисања Републике Србије за заштиту културног наслеђа. Отварање је пратило извођење две композиције од стране Ивана Плазачића.

Едукативни програми Дечјег и Тин клуба Народног музеја:

09. 08. радионица за младе *Кабинет реткости*

Радионица је била посвећена историјском прегледу настајања музеја са акцентом на кабинете реткости. У практичном делу млади су представили своје кабинете реткости.

30. 08. радионица за децу *Траговима далеке прошлости*

Радионица је била осмишљена за најмлађу музејску публику узраста од 4 до 7 година, са идејом да праисторију представи не само као епоху диносауруса, већ као период који су обележила открића и почетак развоја људског друштва. У осмишљавању радионице учествовали су А. Бандовић, Н. Килибарда и М. Пејовић, а у самој реализацији Н. Килибарда и М. Пејовић.

Стручна вођења: 15; Ауторска вођења: 3; Волонтери: 6; Дечји и Тин клуб Народног музеја: 2 (74 деце)

03 КОСОВО И МЕТОХИЈА. ЗАДУЖБИНЕ И ДАРОВИ. ЗБИРКЕ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ

Место одржавања: Галерија фресака

Време одржавања: од 14. фебруара 2013. године – у току

Носилац пројекта: Народни музеј

Аутор изложбе: Бојан Поповић

Координатор пројекта: Нараша Цветковић

Дизајн поставке: Бојан Поповић, Ристо Мићић, Горан Богојевић

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Радослав Пиљак, Милица Анђелић, Зоран Павловић, Драгица Животић, Снежана Топић, Милан Чоловић, Мирослав Петелин, Марко Стаменковић, Ристо Мићић, Ивана Глобајић, Александар Цвјетиновић, Ана Вујић, Маша Ничић, Мирослав Ранковић, Бојан Николић, Маја Букумира

Примопредаја дела: Бојан Поповић

Техничка реализација поставке: Горан Богојевић, Милан Димитријевић, Ненад Бугарски, Момир Владисављевић, Миодраг Миљуш, Мирослав Васић

Техничка припрема каталога: Ирена Степанчић

Аутори публикације: Бојан Поповић, Бранка Иванић, Наташа Церовић, Дубравка Прерадовић

Садржај изложбе: Приказивање уметничке или културне слике различитих области и временских пресека добар је начин осветљавања како дела, тако и целине. Обавеза корифеја културе тим је већа у упознавању, сталном и поновном, темеља културе Србије и света. Сложеност и разноликост теме јасно је осветљена, Косово, уз Рашку, је темељ средњовековне државе и основ идентитета. Концепција изложбе стога подразумева наглашен дидактички дискурс, афирмативан, уперен на упознавање – презентацију недовољно познате вредности уметности и културе Косова и Метохије. Два скупа заједничког пресека, уметност за вечност и уметност за народ, приказани су посредством величанства споменика, као и археолошких предмета. Поставка захвата пет сала Галерије фресака. Тежња је да се у једној сали представи целина, а у осталим салама по један споменик. Изложба се састоји од копија фресака, одливакакаменепластике и епиграфике, оригинала икона, оригинала накита и посуда, појединих културних дела попут дела мозаичког пода Светих арханђела из Призрена, а који указивују на разноликост културног блага Косова, као и поједине изузетне целине. На изложби је приказано 127 експоната, од тога педесет и шест копија фресака, једанаест одливака епиграфике, девет фрагмената архитерктонске пластике,

осамнаест икона, два дуборезна крста, осам предмета од керамике, четири предмета од метала (звон, чаша, кондир, кључ), две стаклене чаше, двадесет и два комада накита. Отварање изложбе: у четвртак 14. фебруара изложба је уз друге две изложбе Архива Србије и Народне библиотеке Србије сечано отворена поводом Дана државности. Прво отварање изложбе било је у Народној библиотеци, друго у Архиву, а у 19. часова у Галерији фресака. На отварању изложбе говорили су: поздравна реч - Бојана Борић Брешковић, в.д. директор Народног музеја; о изложби говорио - митрополит Атанасије Ракита; Бојан Поповић, управник Галерије фресака; изложбу је отворио - Братислав Петковић, Министар културе и информисања у Влади Републике Србије
Координација школских група и рада волонтера: Марина Пејовић, Елиана Гавриловић и Иван Кручичан.

04 САВА САНДИЋ

Место одржавања: Народни музеј у Београду

Време одржавања: 9. 01 - 22. 02. 2015.

Носилац пројекта: Вера Грујић, музејски саветник

Садржај изложбе: Изложба је организована поводом стотог рођендана Саве Сандића, изложени су сви његови радови (15) из Збирке југословенске скулптуре: 1. *Портрет каменоресца Петра Крауцака*, 1948, *Сећање на Грчку*, 1961, *Мачак*, 1961, 6. *Април – материнство*, 1966, *Буђење*, 1967, *Огрлица*, 1967, *Јогуница*, 1971, *Материнство*, 1976, *Спознајац II*, 1977, *Каријатида*, 1979, *Балада*, 1979, *Лето II*, 1984, *Икар*, 1984, *Портрет Николе Кусовца*, 1995, *Портрет Јевте Јевтовића*, 2003.

Аутор изложбе и студијског текста у каталогу: В. Грујић (без каталога)

Дизајн поставке: В. Грујић, Р. Михаић

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Р. Михаић

Техничка служба: Г. Богојевић, М. Владисављевић, М. Миљуш

Уговори о позајмици, осигурање и дописи:

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили: Б. Борић Брешковић и Н. Кусовац

05 СВЕТИ САВА

Место одржавања: одаклија Музеја Вука и Доситеја

Време одржавања: 27.01 – 10. 03. 2015.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: Музеј Вука и Доситеја

Координатор пројекта: Елиана Гавриловић

Садржај изложбе: Изложба је реализована поводом обележавања школске славе Св. Саве. Представљене су одабране копије фресака из фонда Галерије фресака (2) на којима је представљен лик Светог Саве као и копије икона (2), које уједно сведоче о настајању и ширењу култа ове значајне историјске личности. Тежећи да се улога Светог Саве посетиоцима представи на што целовитији начин изложена су и раритетна издања Доментијановог *Житија Светог Симеона и Светог Саве* и *Стематологија* Христофора Жефаровића, које се чувају у оквиру библиотечког фонда Музеја Вука и Доситеја.

Аутор изложбе: Елиана Гавриловић

Аутор текста на изложби: Бојан Поповић

Дизајн поставке: Данијела Парацки, Е. Гавриловић, Г. Богојевић

Сарадници на изложби - кустоси: Бојан Поповић, управник Галерије фресака

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације:

Техничка служба: Г. Богојевић, М. Владисављевић и М. Миљуш

Координација школских група и рада волонтера: М. Пејовић

Техничка припрема позивница и едукативног материјала:

Односи са јавношћу: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ.

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили: Бојана Борић Брешковић, директор Народног музеја, Елиана Гавриловић, в.д. управника Музеја Вука и Доситеја. Отварању је присуствовала и Љиљана Чубрић, претходна управница Музеја Вука и Доситеја.

Укупан број посетилаца: 2187 посетилаца.

Стручна вођења: 10 стручних вођења, чланови Клуба сарадника Народног музеја

Волонтери: чланови Клуба сарадника Народног музеја

Медији који су испратили изложбу: РТС, Жикина шареница РТС, Јутарњи програм ТВ Студио Б, Радио Београд, Хепи ТВ

06 И ОВАЈ КАМЕН ЗЕМЉЕ СРБИЈЕ

Место одржавања: Галерија фресака, Београд

Време одржавања: 13. 02 – 25. 04. 2015.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: Евгенија Блануша

Садржај изложбе: Изложба *И овај камен земље Србије* је реализована поводом националног празника Сретење - Дан државности Републике Србије.

Изложба обрађује тему територијализације појма државности, која се може сагледати у оквиру различитих метода којима је државност пројектована кроз сведочанство територијалног идентитета. Она се, савим природно, у првом реду односила на то на који начин би се у уметности могла огледати територијална персонификација државе. Сходно томе на изложби су била представљена дела са мотивима пејзажа из Србије, приказима српских градова, манастира, црква, места значајних историјских догађаја, али и оних која су у општем смислу историјска, а која на симболичан начин персонификују територију српске државе, њену културу, историју, обичаје. Појашњавајући како су уметници различитих епоха и сликарских праваца доживљавали ову тему и реаговали на мотиве који на другачији, специфичан начин сведоче о држави, као и то колико је она била заступљена у опусу одређених уметника сходно њиховим личним стремљењима и афинитетима, а затим и у којој мери је са друге стране та тема била мање или више везана за историјски тренутак у којем су дела настала, дочарава се разноликост схватања релације између територијалности и државности. Полазећи од чињенице да је територијалност релативна и да државност једне територије у свом тоталитету може да се изгуби, а да са друге стране физиономију државе у првом реду одређује њена култура, изабрани радови представљају одраз и културног, али и етничког и верског идентитета српске државе. Изложба је обухватила 38 слика, цртежа и графика значајних српских и југословенских уметника – Георгија Стојановића, Стеве Тодоровића, Ђорђа Крстића, Паје Јовановића, Љубе Ивановића, Саве Шумановића, Милана Коњовића и других домаћих уметника, као и оних непознатих и иностраних аутора који су се бавили приказивањем „српских“ тема и мотива. Кроз сва ова дела могу се пратити различити стилски токови српске и југословенске уметности од 18. до 20. века. На изложби су приказани радови из збирки Народног музеја у Београду: Збирка српског сликарства 18. и 19. века, Збирка цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века, Збирка југословенског сликарства 20. века и Збирка цртежа и графике југословенских аутора 20. века.

Реализација: Народни музеј у Београду

Аутор изложбе и студијског текста у каталогу: Евгенија Блануша

Рецензенти каталога: Петар Петровић

Дизајн поставке: Евгенија Блануша

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Милош Јеленић конзервартор за папир, Атеље за конзервацију и рестаурацију слика Народног музеја у Београду, Атеље Пале- израда рамова и урамљивање радова на папиру

Примопредаја дела: Евгенија Блануша

Техничка служба: Горан Богојевић, Миодраг Миљуш, Момир Владисављевић

Координатор пратећих програма: Евгенија Блануша, ПР служба Народног музеја у Београду

Едукативни програми: Одељење за едукацију Народног музеја у Београду, Волонтерска служба Народног музеја у Београду

Координација школских група и рада волонтера: Одељење за едукацију Народног музеја у Београду

18.04. Дечји клуб Народног музеја, радионица *Моје путовање по Србији*, намењена деци од 7 до 11 година, И. Јанковић; **25. 04.** Дечји клуб Народног музеја, радионица *Чаробна природа*, Љ. Винуловић, М. Пејовић, за децу од 3 до 7 година.

Учесници су са модератором изложбе на почетку прошли кроз изложбу и објашњени су им појмови пејзаж, сликање у природи, скренута им је пажња на боје и начин на који су предели насликани. Учесници су у практичном делу насликали темперама на платну свој омиљени предео и модераторима изложбе објашњавали зашто је то њима најдражи и најлепши предео.

Координатор пратећих програма: М. Пејовић

Едукативни програми: стручна вођења Љ. Винуловић, Б. Требовац, чланови Клуба сарадника, Дечји клуб Љ. Винуловић, М. Пејовић, И. Јанковић.

Координација школских група и рада волонтера: М. Пејовић.

Односи са јавношћу за пратеће програме: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ.

Стручна вођења: 17; Ауторска вођења: 3; Волонтери: 12; Дечји клуб Народног музеја: 2

Техничка припрема позивница и едукативног материјала: Данијела Парацки

Односи са јавношћу: Лидија Хам - Миловановић

Каталог изложбе: Евгенија Блануша

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили: мр Бојана Борић – Брешковић, директор Народног музеја у Београду, Евгенија Блануша, аутор изложбе

Укупан број посетилаца: 1940

Стручна вођења: Петар Петровић, волонтери – сарадници Народног музеја у Београду

Ауторска вођења: Евгенија Блануша

Волонтери: Студенти Филозофског факултета у Београду - Историја уметности, историја

Медијска покривеност: Медији који су испратили изложбу: Медији који су испратили изложбу: РТС, РТС дигитал, Б92, Студио Б, Пинк, Радио Београд 2, Радио Београд 202.

07 ПУТЕВИМА МИРОСЛАВЉЕВОГ ЈЕВАНЂЕЉА

Место одржавања: Музеј Вука и Доситеја

Време одржавања: 10. март – 05. јул 2015.

Носилац пројекта: Народни музеј Београд

Руководилац пројекта: Г. Грабеж

Садржај изложбе: Поред прилике да се изнова подсетимо значаја најстаријег српског ћириличног рукописа, који је 2005. уписан на УНЕСКО листу *Памћење света* посетиоци изложбе *Путевима Мирослављевог јеванђеља* имаће јединствену прилику виде оригинални 166. лист Мирослављевог јеванђеља који се чува у Националној библиотеци Русије у Санкт Петербургу и који ће први пут бити изложен у Србији.

Сарадници на реализацији изложбе: Н. Килибарда

Техничка служба: Г. Богојевић, М. Миљуш, М. Владисављевић

Координатор пратећих програма: Одељење за едукацију

Едукативни програми: Одељење за едукацију

Односи са јавношћу: Лидија Хам

Стручна вођења: волонтери, детаљан извештај у извештају Одељења за едукацију

Свечано отварање: Изложбу су отворили министар културе и информисања у Влади Републике Србије Иван Тасовац и министар културе у Влади Руске Федерације Владимир Медински. Поред двојице министара, присутнима су се обратили директор Народног музеја у Београду Бојана Борић-Брешковић и генерални директор Националне библиотеке Русије у Санкт Петербургу Антон Ликхоманов.

08 РАЗАРАЊЕМ НЕПОБЕЂЕНО

Место одржавања: Одаклија Музеја Вука и Доситеја

Време одржавања: 12. мај 2015 - 10 јануар 2016.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Координатор пројекта: Г. Грабеж

Аутор изложбе: А. Бандовић и Ј. Митровић

Садржај изложбе: Кроз седам тематских, фото документарних, целина представљене су прилике и неприлике у којима су се београдски Народни музеј, српска културна баштина и хероји који су се о њој бринули налазили у периоду од 1914. до 1918. године. Изложене су и две старогрчке теракоте (фигурине) које су делимично оштећене у бомбардовању зграде Народног музеја, лета 1914.

Дизајн поставке: Данијела Парацки & D_SIGN, Београд

Сарадници на изложби - кустоси: М. Пејовић, А. Деспотовић, Ј. Териман, Н. Килибарда

Техничка служба: М. Миљуш, М. Владисављевић, Г. Богојевић

Координатор пратећих програма: Гордана Грабеж и Марина Пејовић

Едукативни програми: Одељење за едукацију НМ и Дечији клуб НМ

Координација школских група и рада волонтера: Одељење за едукацију НМ

Односи са јавношћу: Лидија Хам, ПР менаџер Народног музеја у Београду

Деплијани: тираж 200

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили др Милоје Васић, научни саветник Археолошког института-Београд, Бојана Борић-Брешковић, директор НМ

Укупан број посетилаца: 2683

Стручна вођења: Гордана Грабеж и А. Деспотовић

Ауторска вођења: А. Бандовић и Ј. Митровић

Посебне активности: предавања др Данило Шаренац-Институт за савремену историју, Београд и др Александар Палавистра-Филозофски факултет у Београду

Музички концерти (студенти ФМУ и цез квартет Хашима)

09 ПУТОВАЊЕ РИМСКЕ ДВОКОЛИЦЕ

Место одржавања: Галерија фресака Народног музеја у Београду

Време одржавања: 24. децембар 2015 -28. фебруар 2016.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Координатор пројекта: Деана Ратковић

Партнери: Партнери: Археолошки институт у Београду

Сарадник на реализацији изложбе: Драган Милановић, Археолошки институт

Садржај изложбе: Пројекат је обухватио изложбу и монографију под називом *Вотивна двоколица из Станичења код Пирота*, са текстовима седам аутора из Народног музеја у Београду, Археолошког института и Филозофског факултета у Београду. У пројекат ревитализације делова римских кола из Станичења укључено је више научних дисциплина, поред археологије и музеологије укључене су и различите анализе

метала, археозоолошка испитивања те радиокарбонско мерење костију животиња. Делови кола су конзервирани и рестаурирани и на крају су реконструисани у форми модела отворених кола са два точка римског типа *cisium*, која су била брза и лака кола са предимензионираним точковима, погодна за путовања.

Делови кола од гвожђа пронађени су приликом кампање заштитних археолошких ископавања која су предузета због радова на аутопуту Е80, коридор 10, Ниш–Димитровград 2013. године на локалитету Станичење–Маџилка код Пирота, приликом надзора овог терена од стране Археолошког института. На крају конзервације утврђено је 41 предмет који припада налазу из Станичења.

На реализацији изложбе учествовали су као аутори Деана Ратковић (синопис изложбе, стручне и музеолошка обрада), Мирослав Петелин (конзервација), Милан Чоловић (реконструкција) и Драган Милановић (Археолошки институт Београд)

Концепт изложбе је заснован на свеобухватном представљању пројекта конзервације, реконструкције, стручнонаучне и музеолошке обраде, интердисциплинарних истраживања делова римских кола из Станичења. Представљене су све фазе научне и стручне обраде налаза делова кола од гвожђа пронађених приликом кампање заштитних археолошких ископавања која су предузета због радова на аутопуту Е80, коридор 10, Ниш–Димитровград 2013. године на локалитету Станичење–Маџилка код Пирота, приликом надзора овог терена од стране Археолошког института.

Помоћу пронађених делова кола (укупно 41 после конзервације) извршена је реконструкција у форми отворених кола са два точка римског типа *cisium*, која су била брза и лака кола са предимензионираним точковима, погодна за путовања.

На изложби је пооред оригиналних делова кола представљена и макета двоколице израђена у размери 1:1.

Аутор изложбе: Деана Ратковић, Мирослав Петелин, Милан Чоловић, Драган Милановић

Аутори текстова у монографији: Деана Ратковић (уредник монографије и аутор), Драган Милановић, Мирослав Петелин, Милан Чоловић, Милица Марић-Стојановић, Јелена Булатовић, Немања Марковић

Рецензенти каталога: Ивана Поповић, Јован Божиновић, Татјана Волков-Хусовић

Дизајн поставке: Дуња Павловић

Сарадници на изложби - кустоси: Милица Марић-Стојановић

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Мирослав Петелин

Техничка служба: Миодраг Миљуш, Момир Владисављевић, Горан Богојевић

Координатор пратећих програма: Марина Пејовић

Координација школских група и рада волонтера: Марина Пејовић

Односи са јавношћу: Лидија Хам

Публикације: Вотивна двоколица из Станичења код Пирота, Археолошке монографије 23.

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили: Бојана Борић –Брешковић директор Народног музеја, Александра Фулгоси помоћник министра за заштиту културних добара

10 ПУРПУРНИ ОДСЈАЈИ ЦАРСКОГ СИРМИЈУМА. ПОРФИРНЕ СКУЛПТУРЕ ВЛАДАРА И СВЕШТЕНИКА

Место одржавања: Галерија фресака Народног музеја у Београду

Време одржавања: 10. децембар 2015 - 28. фебруар 2016.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Координатор пројекта: Ивана Поповић

Партнери: Археолошки институт у Београду

Садржај изложбе: Након конзервације, рестаурације и реконструкције 50 фрагмената порфира, обављене у Народном музеју у Београду, јединствен налаз из Сирмијума биће представљен знатижељним посетиоцима. Посетиоци Галерије фресака Народног музеја у Београду моћи ће да виде три фрагментоване људске главе, два попрсја, делове скулптуре и фрагменте архитектонског склопа. Од порфира су израђиване скулптуре владара, будући да је тај камен својом чврстином и бојом одражавао империјалну идеју касне антике о моћи и слози тетрарха, четворице владара Римског царства. Имајући то у виду, претпоставља се да би експонати ове изложбе могли бити делови монументалне композиције са представама Диоклецијана или Галерија како тријумфују над побуњеним Египћанима, као и Констанција II, сина Константина Великог, који је у Сирмијуму два пута прославио своју победу над Сарматима. Монументална царска биста на глобу је најимпресивнији налаз, за кога не постоје директне аналогije међу скулпторским остварењима од порфира, нађеним на територији целог Римског царства. Порфирне скулптуре су биле постављене на конзоле или у нише једног кружног објекта, где су откривене и базе четири моћна стуба. Ову грађевину, као и фигуре од порфира, уништили су хришћани, будући да су порфирне скулптуре повезивали са представама својих прогонитеља, посебно Диоклецијана и Галерија.

Аутор изложбе: Ивана Поповић

Дизајн поставке: Данијела Парацки

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Мина Јовић

Техничка служба: Миодраг Миљуш, Момир Владисављевић, Горан Богојевић

Координатор пратећих програма: Марина Пејовић

Координација школских група и рада волонтера: Марина Пејовић

Односи са јавношћу за пратеће програме: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

Стручна вођења: 5; Волонтери: 11

Публикације: депшијан изложбе

Отварање изложбе: На свечаном отварању су говорили мр Бојана Борић Брешковић, директор Народног музеја у Београду, др Миомир Кораћ, директор Археолошког института у Београду, а изложбу је отворио др Милоје Васић, некадашњи директор Археолошког института у Београду и врстан познавалац археолошко-историјске слике римског Сирмијума. На крају је аутор изложбе, научни саветник др Ивана Поповић, провла присутне кроз поставку уз ауторско тумачење.

У другим изложбеним просторима у Београду (7)

11 ДЕТАЉИ ФРЕСАКА БОГОРОДИЦЕ ЉЕВИШКЕ. КОПИЈЕ ЗДЕНКЕ И БРАНИСЛАВА ЖИВКОВИЋА

Место одржавања: Парошки дом Светога Саве на Врачару

Време одржавања: 17. март – 31. март

Садржај изложбе: У оквиру манифестације „Да се не заборави“ а која се већ дуже од деценије одржава у Парошком дому највећег православног храма и којим се подсећамо величине наше старе уметности кроз призму нових, мартовских догађаја из 2004. године. Представљен је живописа Богородице Љевишке и подвиг копирања детаља од олтара до спољне припрате храма. Уз двојаку вредност изложбе о којој сведоче копије фресака малог формата, поставка је и омаж великом пару кописта и рестауратора, Зденки и Браниславу Живковићу

Носилац пројекта: Народни музеј, Академија за уметност и конзервацију СПЦ

Реализација: Горан Јанићијевић и студенти Академије за уметност и конзервацију СПЦ, Бојан Поповић

Аутор изложбе: Бојан Поповић
Координатор пројекта: Бојан Поповић
Дизајн поставке: Бојан Поповић
Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације:
Александар Цвјетиновић
Примопредаја дела: Бојан Поповић
Техничка реализација поставке: Горан Јанићијевић и студенти Академије за уметност и конзервацију СПЦ, Бојан Поповић
Односи са јавношћу: Лидија Хам - Миловановић
Отварање изложбе: поздравна реч – проторејер ставрофор Радивоје Панић; о изложби је говорио Бојан Поповић, управник Галерије фресака
Укупан број посетилаца: 1600 посетиоца
На отварању изложбе било је стотину двадесет и пет званица
Средства: Академија за уметност и конзервацију СПЦ

12 ОСВИТ РЕНЕСАНСЕ - НОВА СЛИКА СВЕТА НА СРПСКИМ ФРЕСКАМА 14. ВЕКА

Место одржавања: Генерални секретаријат Председника Републике Србије

Време одржавања 10. 11. 2015 - 30. 04. 2016.

Носилац пројекта: Народни музеј

Координатор пројекта: Бојан Поповић

Партнери: Генерални секретаријат Председника Републике Србије

Садржај изложбе: У Србији су се захваљујући бројности задужбина и нези током XII и XIII века настале значајне целине од Студенице, Жиче, Милешеве, Мораче, Св. Апостола у Пећи, Сопоћана, Ђурђевих Ступова, Градца, Ариља. За краља Стефана Уроша II Милутина (1282-1321) српски летописи веле да је владао 40 година и подигао 40 црква у Србији, али и ван ње, од Свете Горе, Солуна, и Цариграда до Свете земље. Главни сликари његове дворске радионице су Евтихије и Михаило Астрапа. Они су осликали Богородицу Љевишску у Призрену, Краљеву цркву у Студеници, Старо Нагоричино, Грачаницу, Светог Никиту код Скопља и још неке краљеве задужбине. У духу епохе су остварили дела у стилу који се назива наративним, а подразумева јасно и читљиво преношење текстуалног узорка на слику, велики број фигура у покрету, уношење предмета сувремене материјалне културе у сцену, комплексну сликану архитектуру као и реално виђење догађаја. Сликаство прве две деценије XIV века указује на класицизам, док трајни источник остаје тежња да се илуструје и доследно оствари нарација.

Успешна држава била је она која је имала укорењену династију. На сличан начин попут званичних портрета на новцу или печатима, владари су у храмовима приказивани као представници државе пред екуменом, јемци свог народа. Другачије од фигура светитеља у Грачаници, владари, племство и врх цркве приказивани су церемонијално, у фронталном ставу. На портретима архиепископа Никодима, краља Стефана Уроша III Дечанског и малог Душана, будућег Стефана Уроша IV, као и Светог Саве, из треће деценије XIV века, јасно је наглашена симболика боја. Љубичасто, црвено и црно јављају се у значењу пурпурне боје. Црвена позадина овде означава владарску боју, док на портретима властеле јесте амблем племства. Године 1365., у манастиру Псача представљен је групни портрет пред породичном иконом. Три генерације, кнегиња Озра, кнез Паскач, по коме манастир добио име, севастократорица Владислава, севастократор Влатко, син Паскачев, приказани су са три детета, Стефаном, Угљешом, и трећим, најмлађим сином, чије име није очувано.

Истраживање нове стварности засновене на поетици, истакнутим емоцијама, жанр мотивима довело је до хуманистичког основа слике, са којег је успостављена уметност Ренесансе

Аутор изложбе: Бојан Поповић

Дизајн поставке: Бојан Поповић

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Александар Цвјетиновић

Примопредаја дела: Радослав Павловић, Марија Павловић.

Техничка реализација поставке: Горан Богојевић, Миодраг Миљуш и Момир Владисављевић

Односи са јавношћу: Лидија Хам - Миловановић

Уговори о позајмици, осигурање и дописи: Мирослав Живковић

Превоз експоната: Генерални секретаријат Председника Републике Србије

Фотографије: Вељко Илић

Отварање изложбе: На отварању изложбе публици се обратио председник Републике Србије Томислав Николић, директор Народног музеја мр Бојана Борић – Брешковић, управник Галерије фресака Бојан Поповић.

Укупан број посетилаца: 7000

13 СА КАНИЦОМ ПО СРБИЈИ

Место одржавања: ОШ *Илија Гарашанин* Гроцка, ОШ *Никола Тесла* Винча, ОШ *Алекса Шантић* Калуђерица, ОШ *Милоје Васић* Калуђерица, ОШ *Мића Стојковић* Умчари

Време одржавања: 20. март – 20. мај 2015. године

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: Г. Грабеж

Координатор пројекта: М. Пејовић

Односи са јавношћу: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

Садржај изложбе: Изложба *Са Каницом по Србији* представља разнолика сведочанства културне баштине Србије 19. века. Овом прилоком изабрано је 75 панела штампаних на фореку који се састоје од одабраних цитата из литерарних дела Феликса Каница који кореспондирају са одабраним ликовним представама.

Изложба представља Србију какву ју је Ф. Каниц видео током својих путовања у 19. веку са циљем да укаже на значај културне баштине и њеног очувања као и на вредност рада Феликса Каница. Кроз географске и културолошке забелешке са Каницових путовања по Србији посетиоци изложбе су у умогућности да се кроз визуру истраживача, картографа или уметника, који је начинио стотине цртежа предела и грађевина које је видео, упознају са често заборављеним наслеђем свога краја. На две недеље изложба се ротирала по основним школама.

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили су Зорица Атић, директор Центра за културу Гроцка, Г. Грабеж, оперативни директор НМ и М. Пејовић, члан одељења за едукацију НМ.

Укупан број посетилаца: Око 5.000

14 АРТ ТУРА

Место одржавања: ОШ *Илија Гарашанин* Гроцка, ОШ *Никола Тесла* Винча, ОШ *Алекса Шантић* Калуђерица, ОШ *Милоје Васић* Калуђерица, ОШ *Мића Стојковић* Умчари

Време одржавања: 20. март – 20. мај 2015. године

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: Г. Грабеж

Координатор пројекта: М. Пејовић

Односи са јавношћу: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

Садржај изложбе: Изложба се састојала од репродукција штампаних на папиру дела које су саставни део *Art туре*. На две недеље изложба се ротирала по основним школама.

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили су Зорица Атић, директор Центра за културу Гроцка, Г. Грабеж, оперативни директор НМ и М. Пејовић, члан одељења за едукацију НМ.

Укупан број посетилаца: Око 5.000

15 АРТ ТУРА

Место одржавања: Аеродром *Никола Тесла*

Време одржавања: 27. март – 24. мај 2015. године

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: Г. Грабеж

Координатор пројекта: М. Пејовић

Односи са јавношћу: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

Техничка служба: Момир Владисављевић и Миодраг Миљуш

Садржај изложбе: Пројекат *Art Тура* настала је као резултат сарадње Народног музеја, компаније Хјулит Пакард, Теленора и Градске општине Стари град а под покровитељством кнегиње Јелисавете Карађорђевић током 2011. Исте године током три летња месеца, Кнез Михаилова и околне улице у Београду биле су претворене у галерију под ведрим небом.

Како је наша жеља била да одабрана ремек- дела из збирки Народног музеј виде посетиоци Србије и поштоваоци уметности остварена је сарадња са аеродромом *Никола Тесла*. Током два месеца било је изложено 17 репродукција страних и домаћих уметника на више локација на аеродрому.

Отварање изложбе: извршни директор Аеродрома Зоран Стојковић и оперативни директор Народног музеја у Београду Г. Грабеж.

Укупан број посетилаца: око 748.734 путника је видело изложбу

16 ПОРУКЕ СА РУКЕ

Место одржавања: Аеродром *Никола Тесла*, Београд

Време одржавања: 28. јул – 25. септембар 2015. године.

Носилац пројекта: Народни музеј Београд

Руководилац пројекта: Бранка Ивић

Координатор пројекта: М. Пејовић

Односи са јавношћу: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

Садржај изложбе: Изложба има за циљ да прикаже сегмент световног живота српских средњовековних владара и властеле. Поред увида у велико материјално богатство српских средњовековних владара и властеле, прстење сведочи о њиховом префињеном укусу и осећају за византијску естетику која је у спољним облицима тражила и налазила скривену божанску лепоту. Прстење које је ношено не сведочи само о врхунским уметничким и занатским дOMETИМА тога доба, већ истовремено осветљава и друге аспекте живота. На прстену је могло бити урезано име власника, његов друштвени ранг или професија. Такође урезане максиме или стихови који се могу наћи на прстену, могу да нам приближе низ појава и мисли, којима се власник прстена приклањао и тако приближе лична уверења људи који су живели вековима пре нас.

Отварање изложбе: извршни директор Аеродрома Зоран Стојковић и директор Народног музеја у Београду Бојана Борић Брешковић.

Отварању су присуствовале Г. Грабеж и М. Пејовић.

Укупан број посетилаца: око 1.067.480 путника је видело изложбу

17 НАДЕЖДА ПЕТРОВИЋ. ПОВОДОМ 100 ГОДИНА ОД ПРАВА НА ВЕЧАН ПОМЕН. ИЗБОР СЛИКА ИЗ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ

Место одржавања: Дом Војске

Време одржавања: 19. новембар - 31. децембар.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Координатор пројекта: Љубица Миљковић

Партнери: Медиа центар Одбрана

Садржај изложбе: Седамдесет три слике из Народног музеја у Београду, што је четвртина опуса родоначелнице модерне у Србији, одлично упућују у сва њена стваралачка раздобља од 1898. до 1913, а истовремено и у токове сецесије, симболизма, експресионизма, импресионизма и фовизма код нас и у свету.

Надежда Петровић није само сликала, излагала и пратила збивања на европској ликовној сцени него се трудила да свестраном делатношћу допринесе напретку човечанства. Била је сликар, учитељица цртања у Вишој женској школи, покретач ликовних манифестација, ликовни критичар, аутор позоришне драме, једна од оснивача и први секретар Кола српских сестара (1903), члан Друштва српских уметника Лада (1904-1906) и Српског уметничког удружења (1907). Организовала је рад (1905) и изложбу (1907) Југословенске уметничке колоније – прве те врсте код нас. Као секретар Одбора за организацију уметничких послова Србије и југословенства (1913), учествовала је у осмишљавању програма захваљујући којем су основани Уметничко одељење Министарства просвете (1919), Музеј савремене уметности и Уметнички павиљон Цвијета Зузорић (1928), Академија ликовних уметности (1937) и Галерија фресака (1952). Бавила се ликовном критиком и, прва међу Српкињама, фотографијом. Бурни историјски догађаји спречили су је да отвори своју школу сликања. Редовно је пратила прегледе савремене уметности у Немачкој, Аустрији и Бијенале у Венецији. Посетила је више пута Италију и боравила у Риму (1907) и Паризу (1910-1912). Излагала је самостално у Београду (1900) и Љубљани (1910). Учествовала је на Првој југословенској уметничкој изложби (1904), Првој изложби Ладе (1906) и Првој изложби Српског уметничког удружења у Београду (1908), Изложби Друштва Медулић *Нејуначком времену упркос* у Загребу (1910), Јесењем салону (1910 и 1912), изложби у Руском уметничком и књижевном друштву (1910) и Салону Интернационалне уније (1911) у Паризу, изложбама у Шантијију (1911) и Лиону (1911), Светској изложби у Риму (1911) и Четвртој југословенској уметничкој изложби у Београду (1912).

Аутор изложбе: Љубица Миљковић

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Радован Пиљак

Техничка служба: Миодраг Миљуш, Момир Владисављевић, Горан Богојевић

Координатор пратећих програма: М. Пејовић

Едукативни програми: стручна вођења М. Пејовић чланови Клуба сарадника, Дечји клуб Винуловић Љ., М. Пејовић, Е. Гавриловић, И. Минић, и чланови Клуба сарадника

Координација школских група и рада волонтера: М. Пејовић

Односи са јавношћу за пратеће програме: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

05. 12. Дечји клуб, радионица *Са Надежом до села*, Марина Трајиловић, Љ. Винуловић, М. Пејовић

Током вођења кроз изложбу деца су упозната са начином живота на селу, народном ношњом и обичајима и била им је скренута пажња на Надеждине слике на којима су представљени људи у народним ношњама из различитих крајева Србије. Учесници су касније имали задатак да доцртају делове народних ношњи на већ постојећим папирима као и да доцртају делове Надеждиних слика.

05. 12. Дечји клуб, радионица *Сликом до слике*, Е. Гавриловић, И. Минић

Током вођења кроз изложбу, млади од 10 до 14 година упознали су се са приватним, друштвеним и уметничким достигнућима Надежде Петровић. Решавајући задатке и радне листове откривали се њена дела до коначне завршнице, слике Грачаница до које су најуспешнији стигли системом тачних одговора.

Стручна вођења: 12; Ауторска вођења: 1; Волонтери: 26; Дечји клуб Народног музеја: 2
Укупан број посетилаца: око 23.000 посетилаца

У другим градовима у Србији (10)

18 УМЕТНОСТ РАШКЕ ШКОЛЕ

Место одржавања: Културни центар у Врбасу

Време одржавања: 15. јануар - 15. фебруар

Носилац пројекта: Народни музеј

Аутор изложбе: Иван Кручичан

Координатор пројекта: Бојан Поповић

Садржај изложбе: Изложба је инклузивна, намењена је слепим и слабовидим особама, али и сваком другом посетиоцу, јер представља идеални одабир дела Рашке школе, антологију сликарства, скулптуре, као и модела архитектуре.

Дизајн поставке: Иван Кручичан

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације:
Александар Цвјетиновић

Примопредаја дела: Иван Кручичан

Техничка реализација поставке: Иван Кручичан и запослени у Културном центру у Врбасу

Односи са јавношћу: Лидија Хам - Миловановић

На отварању изложбе говорили: Бојан Поповић, управник Галерије фресака

Укупан број посетилаца: 1000 посетиоца

Изложбу је посетило 1000 посетилаца

19 ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЦИЋ, ЖИВОТ И ДЕЛО

Место одржавања: Музеј рудничко-таковског краја, Горњи Милановац

Време одржавања: 3. март - 2. април 2015.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: Елиана Гавриловић

Координатор пројекта: Тања Гачић, кустос Музеја рудничко-таковског краја

Партнери: Музеј рудничко-таковског краја, Горњи Милановац

Садржај изложбе:

Изложба коју чине лични предмети Вука Стефановића Караџића, документи, уметничка дела, фотографије отворена је у Горњем Милановцу у години јубилеја, 200-годишњице подизања Другог српског устанка у Такову 2015. године.

Изложено је 25 дела, личних предмета и архивалија из збирке Музеја Вука и Доситеја као и Збирке српског сликарства 18. и 19. века и Збирке цртежа и графика српских аутора 18. и 19. века Народног музеја у Београду.

Реализација:

Аутор изложбе: Љиљана Чубрић

Дизајн поставке: Елиана Гавриловић и Тања Гачић
Примопредаја дела: обављена 3. марта у просторима Музеја рудничко-таковског краја, Гавриловић-Гачић.
Техничка служба: Г. Богојевић, М. Владисављевић и М. Миљуш
Уговори о позајмици, осигурање и дописи:
Акт Народног музеја у Београду под бројем 102/1 од 2.02.2015.
Координатор пратећих програма: Музеј рудничко-таковског краја
Едукативни програми: Музеј рудничко-таковског краја
Координација школских група и рада волонтера:
Техничка припрема позивница и едукативног материјала: Музеј рудничко-таковског краја
Односи са јавношћу: Лидија Хам, Народни музеј у Београду, Музеј рудничко-таковског краја
Деплијан: Тања Гачић, Вук Стефановић Караџић, живот и дело
Едукативна публикација за децу:
Отварање изложбе:
На отварању изложбе говорили: Милош Николић, директор Музеја рудничко-таковског краја и Љиљана Чубрић, музејски саветник у пензији. Отварању су присуствовали Елиана Гавриловић, Народни музеј у Београду и Тања Гачић, Музеја рудничко-таковског краја.

20 СВЕТЛОСТ У МРАКУ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА. ПРОТАГОНИСТИ ИМПРЕСИОНИЗМА У СРБИЈИ

Место одржавања: Гелерија Матисе српске
Време одржавања: 10. мај – 05. јул 2015.
Носилац пројекта: Народни музеј
Руководилац пројекта: Бојана Борић Брешковић
Координатор пројекта: Љубица Миљковић
Партнери: Музеј савремене уметности, Музеј града Београда, Спомен-збирка Павла Бељанског, Уметничка галерија *Надежда Петровић*, приватне колекција
Садржај изложбе: Посетиоци Галерије Матице српске имаће прилику да виде ремек-дела Надежде Петровић, Малише Глишића, Милана Миловановића и Косте Миличевића, чији су животи и уметност светлости трајно преплетени са ужасима и мраком Великог рата. Управо су они учинили искорак ка савременом уметничком изразу и њихов уметнички опус представља почетак модерне у Србији. Подстакнути заоставштином изворног импресионизма, развили су аутентичан уметнички израз и тиме, као што аутор изложбе, музејски саветник Љубица Миљковић у изложбеном каталогу закључује: Озарили су доба посрнућа, суноврата и мрака цивилизације. Представљајући сликарство које настаје и траје упркос ратним недаћама, изложба Светлост у мраку Првог светског рата осликава стваралачку снагу и креативност које без обзира на околности налазе свој пут.
Аутор изложбе и студијског текста у каталогу: Љубица Миљковић
Рецензенти каталога: Никола Кусовац и Лидија Мереник
Дизајн поставке: Љубица Миљковић
Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Радослав Пиљак, Сања Лазић, Ана Павловић
Техничка служба: Миодраг Миљуш, Момир Владисављевић, Горан Богојевић
Помоћ у реализацији поставке: А. БАНДОВИЋ, Ј. МИТРОВИЋ, Н. КИЛИБАРДА, А. ДЕСПОТОВИЋ
Уговори о позајмици, осигурање и дописи: Милорад Живковић
Каталог изложбе: Љубица Миљковић

Едукативна публикација за децу: Елијана Гавриловић
Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили: Бојана Борић-Брешковић и Иван Тасовац, Тијана Палковљевић
Стручна вођења: Љ. Миљковић

21 РУБЕНСОВИ КРУГОВИ

Место одржавања: Гелерија Матисе српске
Време одржавања: 10. мај – 05. јул 2015.
Носилац пројекта: Народни музеј Београд
Руководилац пројекта: мр Бојана Борић-Брешковић, директор
Координатор пројекта: Г. Грабеж

Садржај изложбе: Централно место изложбе заузима слика Дијанин повратак из лова, репрезентативно дело настало у радионици најзначајнијег фламанског мајстора XVII века Петера Паула Рубенса. Ова митолошка композиција резултат је сарадње са Франсом Снајдерсом који је на слици извео мртву природу и уловљене птице. Дело представља веома успешан пример сарадње сликара специјализованих за одређене жанрове, што је била уобичајена и разрађена пракса у Антверпену тог времена. Поред поменуте слике на изложби су приказана и дела четворице фламанских уметника са којима је Рубенс често сарађивао: Портрет девојчице Корнелис де Воса, Цвеће Јана Бројгела, Портрет Антонис ван Дајка непознатог уметника и Битка коњаника Себастијана Вранкса која је премијерно представљена новосадској публици. Поред ове слике, додаток у односу на изложбу премијерно приказану у Београду 2014. године, су и дела наших уметника настала копирањем Рубенсових слика, а која се налазе у колекцијама Народног музеја у Београду и Галерије Матице српске: Томирида са Кировом главом Стефана Гавриловића и Бахус и два цртежа Хелена Фурман и Попрсе човека са брадом Новака Радонића.

Аутор изложбе и студијског текста у каталогу: Јелена Дергенц

Рецензенти каталога: др Саша Брајовић, др Игор Борозан

Дизајн поставке: Данијела Парацки

Сарадници на изложби - кустоси: Симона Огњановић, Милица Стојановић-Марић, Никола Килибарда, Милица Радић

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Мр Софија Кајтез, Радослав Пиљак, Мирослав Ранковић, Ненад никитовић, Мирослав Васић

Техничка служба: Горан Богојевић, Миодраг Миљуш, Момир Владисављевић

Координатор пратећих програма: Одељење за едукацију

Едукативни програми: Одељење за едукацију

Техничка припрема позивница и едукативног материјала: Данијела Парацки

Односи са јавношћу: Лидија Хам

Каталог изложбе: Рубенсови кругови

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили: Иван Тасовац министар, мр Бојана Борић-Брешковић, директор, Тијана Палковљевић, директор Галерије Матице српске
Ауторска вођења: Јелена Дергенц, Софија Кајтез

22 СРБИЈА, ЗЕМЉА ФРЕСАКА

Место одржавања: Градска галерија Прокупље

Време одржавања: 21. 07. 2015 – 30. 08. 2015

Садржај изложбе: Антологија средњовековног сликарства приказана је преко бираних дела која успешно осветљавају мене стила кроз епоху средњовековља.

Носилац пројекта: Народни музеј

Аутор изложбе: Бојан Поповић

Координатор пројекта: Бојан Поповић

Дизајн поставке: Бојан Поповић
Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације:
Александар Цвјетиновић
Примопредаја дела: Бојан Поповић
Техничка реализација поставке: Бојан Поповић и запослени у Градској галерији
Прокушље
Односи са јавношћу: Лидија Хам - Миловановић
Отварање изложбе: поздравна реч – владика нишки Јован, о изложби је говорио Бојан
Поповић, управник Галерије фресака
Укупан број посетилаца: 2000 посетилаца
На отварању изложбе било је око две стотине званица

23 ДЕТАЉИ ФРЕСАКА БОГОРОДИЦЕ ЉЕВИШКЕ. КОПИЈЕ ЗДЕНКЕ И БРАНИСЛАВА ЖИВКОВИЋА

Место одржавања: Градска галерија Ужице
Време одржавања: 08. 10. 2015 – 08. 11. 2015
Садржај изложбе: Представљање живописа Богородице Љевишке и подвиг копирања
детаља од олтара до спољне припрате храма. Уз двојаку вредност изложбе о којој
сведоче копије фресака малог формата, поставка је и омаж великом пару кописта и
рестауратора, Зденки и Браниславу Живковићу
Носилац пројекта: Народни музеј
Аутор изложбе: Бојан Поповић
Координатор пројекта: Бојан Поповић
Дизајн поставке: Бојан Поповић
Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације:
Александар Цвјетиновић
Примопредаја дела: Бојан Поповић
Техничка реализација поставке: Бојан Поповић и запослени у Градској галерији Ужице
Односи са јавношћу: Лидија Хам - Миловановић
Отварање изложбе: поздравна реч - Зоран В. Цветић, управник Градске галерије
Ужице, о изложби је говорио Бојан Поповић, управник Галерије фресака
Укупан број посетилаца: 1000 посетилаца
На отварању изложбе било је око шездесет званица

24 УМЕТНОСТ И ИДЕЈА ДРЖАВНОСТИ

Место одржавања: Народни музеј у Лесковцу
Време одржавања: 14. 02 – 09. 03. 2015.
Носилац пројекта: Народни музеј у Београду
Руководилац пројекта: Евгенија Блануша
Координатор пројекта: Евгенија Блануша
Партнери: Народни музеј у Лесковцу
Садржај изложбе: Изложба *Уметност и идеја државности* је реализована поводом
националног празника Сретење - Дан државности Републике Србије. Представљен је
избор радова са изложбе *Уметност и идеја државности* која је поводом националног
празника Сретење - Дан државности Републике Србије одржана у Атријуму Народног
музеја у Београду. Као својеврсна сведочанства о друштву, култури и другим
сегментима живота у Србији 19. века, представљени су портрети личности које се
данас сматрају заслужним творцима модерне српске државе као и илустровани
историјски догађаји од посебне важности за Србију као државу у периоду њеног
стварање и даље еманципације. Реч је о портретима неких од најистакнутијих
учесника у борби за ослобођење српске државе - војних старешина, стратега

ослободилачког покрета, политичара, дипломата, идејних вођа, представника српске културе и просвете као и челника српске православне цркве, који су, делујући свако у свом креативном простору били усмерени ка истом циљу-стварању независне српске државе. Примарни аспект изложбе чини сведочење о непосредној вези између историјских догађаја и њихових учесника са једне стране, а са друге реаговања културне свести и уметничке креативности, које представљају важан и увек једнако актуелан траг у свему ономе што чини историјску прошлост.

На изложби су представљена двадесетдва рада - слике, цртежи и графике из Збирке српског сликарства 18. и 19. века и Кабинета графике, Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века Народног музеја у Београду. Аутори радова су У .Кнежевић, А. Јовановић, Д. Аврамовић, А.Теодоровић, С. Тодоровић, Е. Брауман, Ђ. Крстић и др. Аутор изложбе и студијског текста у каталогу: Евгенија Блануша

Дизајн поставке: Евгенија Блануша

Сарадници на изложби - кустоси: Ненад Никитовић, конзерватор-рестаурато

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Зоран Пекић - конзервација радова на папиру, Атеље за конзервацију и рестаурацију слика Народног музеја у Београду - конзервација слика, Атеље Пале - израда рамова и урамљивање радова на папиру, Евгенија Блануша - израда документације

Примопредаја дела: Евгенија Блануша, Ненад Никитовић, Кристина Хорјак (Народни музеј у Београду), Радмила Крстић (Народни музеј у Лесковцу)

Техничка служба: Техничка служба Народног музеја у Лесковцу

Уговори о позајмици, осигурање и дописи: Милорад Живковић, Евгенија Блануша

Координатор пратећих програма: Народни музеј у Лесковцу

Едукативни програми: Народни музеј у Лесковцу

Координација школских група и рада волонтера: Народни музеј у Лесковцу

Техничка припрема позивница и едукативног материјала: Народни музеј у Лесковцу

Односи са јавношћу: Народни музеј у Лесковцу

Каталог изложбе: Евгенија Блануша

На отварању изложбе говорили: Владимир Ђорђевић, директор Народног музеја у Лесковцу, Евгенија Блануша, аутор изложбе, Горан Цветановић, градоначелник Лесковца.

Укупан број посетилаца: 560

Стручна вођења: Едукативна служба Музеја у Пријепољу

Посебне активности: Изложба је отворена у оквиру манифестације *Музеји Србије - десет дана од 10 до 10*.

25 ПАЈА ЈОВАНОВИЋ - СЛИКЕ БАЛКАНА

Место одржавања: Народни музеј Зрењанин

Време одржавања: 19.02. - 20.03.2015.

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: мр Бојана Борић Брешковић

Координатор пројекта: Петар Петровић

Партнери: Народни музеј Зрењанин

Садржај изложбе: *Паја Јовановић - Слике Балкана* избор дела из збирки Народног музеја у Београду; Изложено 9 дела из Збирке српског сликарства 18. и 19. века: 1.) *Оцаклија*, инв.бр. 121; 2) *Мачевање*, инв.бр. 2325; 3) *Жена у оријенталној ношњи*, инв.бр. 124; 4) *Арнаути са чибукком*, инв.бр. 428; 5) *Скица за слику „Двобој“*, инв.бр. 1400; 6) *Манастир Сопоћани*, инв.бр. 1113; 7) *Милош, Марко и Вила*, инв.бр. 583; 8) *Св. Стефан Дечански*, инв.бр. 2516; 9) *Скица за композицију „Раде Неимар предаје модел манастира Манасије“*, инв.бр. 427.

Аутор изложбе и студијског текста у каталогу: Петар Петровић

Рецензенти каталога: Никола Кусовац
Дизајн поставке: Народни музеј Зрењанин
Сарадници на изложби - кустоси: Народни музеј Зрењанин
Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Кристина Хорјак, Драгана Васиљевић, Уна Исаковић
Примопредаја дела: Кристина Хорјак
Техничка служба: Момир Владисављевић, Миодраг Миљуш и Горан Богојевић
Уговори о позајмици, осигурање и дописи: НМ бр. досијеа 88/1-10
Каталог изложбе: Народни музеј Зрењанин
На отварању изложбе говорили: Александра Фулгоси, помоћник министра у Министарству културе и информисања РС, мр Бојана Борић Брешковић, директор НМБ, представници општине Зрењанин и Покрајинског секретаријета за културу Војводине и Оливера Скоко из Народног музеја Зрењанин.
Медији који су испратили изложбу: РТС, РТ Војводина

26 И ОВАЈ КАМЕН ЗЕМЉЕ СРБИЈЕ

Место одржавања: Музеј у Пријеполу
Време одржавања: 27. 04 – 26. 05. 2015.
Носилац пројекта: Народни музеј у Београду
Руководилац пројекта: Евгенија Блануша
Координатор пројекта: Евгенија Блануша
Партнери: Музеј у Пријеполу

Садржај изложбе: Изложба *И овај камен земље Србије* је реализована поводом националног празника Сретење - Дан државности Републике Србије.

Изложба обрађује тему територијализације појма државности, која се може сагледати у оквиру различитих метода којима је државност пројектована кроз сведочанство територијалног идентитета. Она се, савим природно, у првом реду односила на то на који начин би се у уметности могла огледати територијална персонификација државе. Сходно томе на изложби су била представљена дела са мотивима пејзажа из Србије, приказима српских градова, манастира, црква, места значајних историјских догађаја, али и оних која су у општем смислу историјска, а која на симболичан начин персонификују територију српске државе, њену културу, историју, обичаје. Појашњавајући како су уметници различитих епоха и сликарских праваца доживљавали ову тему и реаговали на мотиве који на другачији, специфичан начин сведоче о држави, као и то колико је она била заступљена у опусу одређених уметника сходно њиховим личним стремљењима и афинитетима, а затим и у којој мери је са друге стране та тема била мање или више везана за историјски тренутак у којем су дела настала, дочарава се разноликост схватања релације између територијалности и државности. Полазећи од чињенице да је територијалност релативна и да државност једне територије у свом тоталитету може да се изгуби, а да са друге стране физиономију државе у првом реду одређује њена култура, изабрани радови представљају одраз и културног, али и етничког и верског идентитета српске државе. Изложба је обухватила 35 слика, цртежа и графика значајних српских и југословенских уметника – Георгија Стојановића, Стеве Тодоровића, Ђорђа Крстића, Љубе Ивановића, Паје Јовановића, Саве Шумановића, Милана Коњовића и многих других домаћих уметника, као и оних непознатих и иностраних аутора који су бавили приказивањем „српских“ тема и мотива. Кроз сва ова дела могу се пратити различити стилски токови српске и југословенске уметности од 18. до 20. века. На изложби су приказани радови из збирки Народног музеја у Београду: Збирка српског сликарства 18. и 19. века,

Збирка цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века, Збирка југословенског сликарства 20. века и Збирка цртежа и графике југословенских аутора 20. века

Реализација: Музеј у Пријепољу

Аутор изложбе и студијског текста у каталогу: Евгенија Блануша

Дизајн поставке: Евгенија Блануша

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: Милош Јеленић - конзервација радова на папиру, Атеље за конзервацију и рестаурацију слика Народног музеја у Београду - конзервација слика, Атеље Пале- израда рамова и урамљивање радова на папиру, Евгенија Блануша - израда документације

Примопредаја дела: Евгенија Блануша, Драгана Марјацић (Народни музеј у Београду), Мирослава Љујић (Музеј у Пријепољу)

Техничка служба: Техничка служба Музеја у Пријепољу

Уговори о позајмици, осигурање и дописи: Милорад Живковић, Евгенија Блануша

Координатор пратећих програма: Едукативна служба Музеја у Пријепољу

Едукативни програми: Едукативна служба Музеја у Пријепољу

Координација школских група и рада волонтера: Едукативна служба Музеја у Пријепољу

Техничка припрема позивница и едукативног материјала: Музеј у Пријепољу

Односи са јавношћу: Музеј у Пријепољу

Каталог изложбе: Евгенија Блануша

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили: Славољуб Пушица, директор Музеја у Пријепољу, Вукосав Томашевић, председник Скупштине општине Пријепоље, Евгенија Блануша, аутор изложбе, Миладин Лукић, архитекта, републички завод за заштиту споменика културе - Београд.

Укупан број посетилаца: 470

Стручна вођења: Едукативна служба Музеја у Пријепољу

Посебне активности: Изложба је отворена у оквиру манифестације *Музеји Србије - десет дана од 10 до 10.*

Медијска покривеност:

Тв Форум, Полимље

27 АРТ ТУРА

Место одржавања: Завичајни музеј Књажевац

Време одржавања: 27. новембар 2015 - 27. јануар 2016. године

Носилац пројекта: Народни музеј у Београду

Руководилац пројекта: Г. Грабеж

Координатор пројекта: М. Пејовић

Садржај изложбе: Пројекат *Art Тура* настала је као резултат сарадње Народног музеја, компаније Хјулит Пакард, Теленора и Градске општине Стари град а под покровитељством књегине Јелисавете Карађорђевић током 2011. Исте године током три летња месеца, Кнез Михаилова и околне улице у Београду биле су претворене у галерију под ведрим небом.

Односи са јавношћу: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

Отварање изложбе: 27. новембра у Завичајном музеју. Изложбу су отвориле в.д. музеја Милена Милошевић Мићић и оперативни директор Народног музеја Г. Грабеж. Отварању су присуствовали и А. Деспотовић и М. Пејовић из Народног музеја.

Укупан број посетилаца: изложба је у току

Изложбе других институција у Народном музеју (1)

28 КАРИКА У ЛАНЦУ КОНТИНУИТЕТА

Место одржавања: Галерија фресака

Време одржавања: 29. април – 10. март 2015.

Носилац пројекта: Народни музеј

Садржај изложбе: Накит од племенитих материјала у коме је заступљена транспозиција античке и средњовековне естетике.

Реализација: Горан Богојевић, Миодраг Миљуш и Момир Владисављевић

Аутор изложбе: Звонко Петковић

Координатор пројекта: Ивана Поповић

Дизајн поставке: Звонко Петковић

Конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације:

Примопредаја дела: Бојан Поповић

Техничка реализација поставке

Односи са јавношћу: Лидија Хам - Миловановић

отварању изложбе говорили:

поздравна реч - директор Народног Музеја мр Бојана Борић-Брешковић, Бојан Поповић, управник Галерије фресака; аутор Звонко Петковић, изложбу је отворила Бојана Борић Брешковић, директор Народног музеја

Укупан број посетилаца: у маси годишње посете

На отварању изложбе било је око стотину званица

3.3.3 Изложбе у припреми:

- ***Ars sacra* и *Art profana*.** Изложба поводом Византолошког конгреса 2016; координатор за НМ: Н. Церовић; састанци директора НМ Б.Б. Брешковић и кустоса са представницима Организационог одбора Византолошког конгреса (акад. др Љ. Максимовић, проф. др Д. Поповић, проф. др Д. Војводић, др В. Иванишевић, др В. Бикић); избор скулптуре и фресака из *Збирка византијске и српске уметности средњег века* и *Збирке послевизантијске и српске уметности новог века*, избор црквеног текстила, сређивање спискова експоната профане уметности из *Збирка византијске и српске уметности средњег века*; састанци са Б. Иванић, аутором синопсиса изложбе, ради израде синопсиса (Александра Нитић); Како је због техничких и организационих проблема, кратких рокова и најављеног отварања сталне поставке Народног музеја у истој години, а након увида у реализоване послове и предлог синопсиса изложбе *Ars sacra* у будућем адаптираном простору Средњовековне галерије НМ, Комитет конгреса одустао од организације ових изложби, сачињен је и предат предлог изложбе која би могла да буде приређена тим поводом, на којој би биле представљене две целине са профаним и црквеним текстилом из Петрове цркве код Новог Пазара из инвентара *Археолошке збирке позног средњег века* (јун 2015, у оквиру предлога финансијског плана за 2016. са А. Нитић и Ж. Темерински). (Е. Зечевић) (Н. Церовић, Б. Иванић, Е. Зечевић, А. Нитић)

3.3.4. Позајмице историјско-уметничких дела

- За потребе реализације изложбе *БАУХАУС – Умрежавања идеја и пракси* (БАУНЕТ)

Место одржавања: Загреб

Време одржавања: 9.05 – 26.07.2015.

Коме позамљујемо: Музеј савремене уметности, Загреб

Назив дела/предмета: укупно 14 радова и 3 часописа

Збирка цртежа и графике југословенских аутора 20. века - 7 радова:

1. Август Чернигој, *Скица за сценографију*, око 1926, акварел на картону, дим: 32,1x25цм, Инв.гр.2868

2. Август Чернигој, *ОСП*, 1925, колаж, комбинована техника на картону, дим: 15,4x19,8цм, Инв.гр.2865
3. Август Чернигој, *Композиција I*, око 1926, колаж, дим: 29,5x23,8цм, Инв.гр. 2869
4. Август Чернигој, *Композиција II*, око 1926, гваш дим: 15x18,8 цм, Инв.гр. 2870
5. Август Чернигој, *Нацрт за сценографију „Папа Ећеленца“*, 1926, колаж, комбинована техника на картону, дим: 25x17,3цм, Инв.гр. 2866
6. Август Чернигој, *Нацрт за сценографију „Папа Ећеленца II“*, 1926, колаж, комбинована техника на картону, дим: 21,2x16,5цм, Инв.гр. 2867
7. Август Чернигој, *Come attraverso la strada*, 1925, колаж, дим: 25x28,9цм, Инв.гр. 2871

Збирка цртежа и графика страних аутора – 7 радова:

1. Ласло Мохољ-Нађ, *Композиција са точком*, 1921, туш черком и акварел на папиру, дим.: 40,4 x 30,6 см, И.стр.гр. 1311
2. Ласло Мохољ-Нађ, *Рампа*, 1920, перо и туш, акварел на папиру, дим: 48 x 36,2 цм, И.стр.гр. 1312
3. Ласло Мохољ-Нађ, *Архитектура у стаклу*, 1922, темпера на картону, дим: 46,5 x 39 цм, И.стр.гр. 1313
4. Ласло Мохољ-Нађ, *Скица за „Велики точак осећања“*, 1921-1922, туш четком и пером на папиру, 28,2 x 22 цм, И.стр.гр. 1314
5. Василиј Кандински, *Оранж*, 1923, литографија у боји, дим.: 48x44 цм, И.стр.гр. 1275
6. Василиј Кандински, *Виолет*, 1923, литографија у боји, дим.: 34,8x26,5 цм, И.стр.гр 1276
7. Ханес Мејер, *СО-ОР III*, 1925, линогравура, дим.: 44,2x58,5 цм, И.стр.гр. 1286

Центар за документацију – 3 часописа:

1. Walter Gropius, *Internationale Architektur*, Bauhausbucher 1, Munchen, 1925
2. Walter Gropius, *Neue Arbeiten der Bauhauswerkstätten*, Bauhausbucher 7, Munchen, 1925
3. Jan Peter Oud, *Hollandische Architektur*, Bauhausbucher 10, Munchen, 1926

Координатор: Г. Станишић

Преписка, уговори и дозволе: Г. Станишић, М. Живковић

Преглед дела и конзервација: Д. Ковачић, Г. Станишић, У. Исаковић

Израда путне документације и паковање дела: Г. Станишић, Д. Ковачић, У. Исаковић, КУНСТТРАНС Загреб

Курир у одласку: Г. Станишић

Курир у повратку: Д. Ковачић

- За потребе реализације изложбе *STORM WOMEN (Дивље жене)*

Место одржавања: Франкфурт

Време одржавања: 30.10.2015 - 7.02.2016.

Коме позамљујемо: Ширн Кунстхале Франкфурт

Назив дела/предмета: укупно 9 радова и 2 часописа

Збирка цртежа и графике југословенских аутора 20 века – 5 радова:

1. Вјера Билер, *Трг Светог Марка*, 1921/1922, линорез, 49,7x34,7цм, Инв.гр.2883
2. Вјера Билер, *Остериа*, 1921/1922, линорез, 49,7x34,6цм, Инв.гр.2884
3. Вјера Билер, *Пијаца*, 1921/1922, линорез, 49,7x34,5цм, Инв.гр.2885
4. Вјера Билер, *Гондола*, 1921/1922, линорез, 34,6x49,7цм, Инв.гр.2886
5. Вјера Билер, *Шетња Венецијом*, 1921/1922, линорез, 34,6x49,7цм, Инв.гр.2888

Збирка југословенског сликарства 20 века – 2 рада:

1. Вјера Билер, *Зенит*, 1924, пастел, 46,8x60,3цм, Инв.1639
2. Вјера Билер, *5 година Зенита 1921-1926*, 1926, пастел, 62,3x47,7цм, Инв.1638

Збирка цртежа и графика страних аутора – 2 рада:

1. Хелен Гринхоф, *Композиција у љубичастом*, 1922, гваш на папиру, 25,3 x 34 cm, И.стр.гр. 1306

2. Хелен Гринхоф, *Композиција у сивом*, 1922, гваш на папиру, 21 x 29 cm, И.стр.гр. 1307

Центар за документацију – 2 часописа:

1. *Зенит*, бр.16, 1922.

2. *Зенит*, бр.17/18, 1922.

Координатор: Г. Станишић

Преписка, уговори и дозволе: Г. Станишић, М. Живковић

Преглед дела и конзервација: У. Исаковић Д. Ковачић, Г. Станишић

Израда путне документације и паковање дела: Г. Станишић, Д. Ковачић, У. Исаковић, КУНСТТРАНС Београд

Курир у одласку: Г. Станишић

Курир у повратку: Д. Ковачић

• За потребе реализације изложбе *АНА БЕШЛИЋ*

Место одржавања: Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад

Време одржавања: 18. 02 – 27. 03. 2015.

Коме позамљујемо: Музеј савремене ликовне уметности, Нови Сад

Назив дела/предмета; из које збирке:

Збирка југословенске скулптуре – 3 рада:

1. Ана Бешлић, *Двобојна скулптура 2а*, полиестер, инв. бр. 666

2. Ана Бешлић, *Крлежа II*, бронза, инв. бр. 499

3. Ана Бешлић, *Милена Барили*, камен, инв. бр. 667

Координатор: В. Грујић

Преписка, уговори и дозволе: М. Живковић

Преглед дела и конзервација: Р. Мићић

Израда путне документације и паковање дела: Паковање дела: Г. Богојевић, М. Владисављевић, М. Миљуш

• За потребе реализације изложбе *RENOIR IN CHINA. Renoir – Life for the Painting (РЕНОАР – Живот за сликарство)*

Место одржавања: Изложбени центар, Шангај

Време одржавања: 19.11.2015 – 6.03.2016.

Коме позамљујемо. Shanghai TIX Media

Назив дела/предмета; из које збирке: укупно 17 радова:

Збирка цртежа и графика страних аутора – 5 радова:

1. П-О. Реноар, *Купачице*, око 1882-84, Оловка, креде у боји на папиру, 66x37,5cm, сигн оловком д.д: Renoir, И.стр.гр. 1643

2. П-О. Реноар, *Девојка са кишобраном*, око 1886, угљен, оловка, туш пером на папиру, око 1886, 51x47,5 cm, Непотписано,, И.стр.гр. 1646

3. П-О. Реноар, *Дечак са пером/Коко пише*, 1905, Угљен на папиру, 45 x 56,5 cm, непотписано, И.стр.гр. 1645

4. П-О. Реноар, *Студија женског акта*, око 1900, Оловка на воштаном папиру, 49,2 x 36 cm, Сигн. д.д: R, И.стр.гр. 1660

5. П-О. Реноар, *Играчица са даирама*, 1909, Оловка на папиру, 49x43.6 cm, Непотписано, И.стр.гр. 1662

Збирка стране уметности – 12 радова:

1. П-О. Реноар, *Уснула купачица*, И.стр.1089

2. П-О. Реноар, *Сцена из кафане Мулен де ла Галет*, И.стр. 196

3. П-О. Реноар, *Девојке с кишобранима*, И.стр. 192

4. П-О. Реноар, *Полуакт девојке*, И.стр. 190

5. П-О. Реноар, *Девојка у црвеном*, И.стр. 189

6. П-О. Реноар, *Дама с љубичастим шеширићем*, И.стр. 182
  7. П-О. Реноар, *Коко*, И.стр. 187
  8. П-О. Реноар, *Профил девојке у црвеном/ Габријела*, И.стр. 184
  9. П-О. Реноар, *Девојка у кошуљи/ Габријела*, И.стр. 188
  10. П-О. Реноар, *Шумарак*, И.стр. 201
  11. П-О. Реноар, *Шољ*, И.стр. 184а
  12. П-О. Реноар, *Купачица*, И.стр. 401
- Координатор: Г. Грабеж, Д. Ковачић, Ј. Дергенц
 Преписка, уговори и дозволе: Г. Грабеж, Д. Ковачић, Ј. Дергенц
 Преглед дела и конзервација: С. Кајтез, Д. Ковачић
 Израда путне документације и паковање дела: Д. Ковачић, С. Кајтез, КУНСТТРАНС, Београд / Беч
 Курир у одласку: Д. Ковачић
 Курир у повратку: С. Кајтез
 Учесће на отварању изложбе на позив организатора: Б. Борић-Брепковић
- За потребе реализације изложбе *CARPACCIO. Vittore e Benedetto da Venezia all'Istria.L'autunno magico di un maestro*
 Место одржавања: Palazzo Sarcinelli, Конелјано, Италија
 Време одржавања: 07.03.2015 - 28.07.2015.
 Кома позамљујемо: CIVITA TRE VENEZIE, Венеција, Италија
 Назив дела/ предмета; из које збирке: Збирка стране уметности – 2 рада:
    1. Виторе Карпачо, *Св. Себастијан*, И.стр. 135
    2. Виторе Карпачо, *Св. Роко*, И.стр. 136
 Координатор: Ј. Дергенц, М(ирјана) Живковић
 Преписка, уговори и дозволе:
 Преглед дела и конзервација: С. Лазић, Д. Васиљевић
 Израда путне документације и паковање дела: Д. Васиљевић
 Курир у одласку: Д. Васиљевић
 Курир у повратку: Д. Васиљевић
  - За потребе реализације изложбе *I GOT RHYTHM: Art and Jazz since 1920*
 Место одржавања: STIFTUNG KUNSMUSEUM STUTTGART, Штутгарт, Немачка
 Време одржавања: 10.10.2015 - 06.03.2016.
 Кома позамљујемо: STIFTUNG KUNSMUSEUM STUTTGART
 Назив дела/ предмета; из које збирке: Збирка стране уметности
    1. Пит Мондријан, *Композиција II*, И.стр. 43
 Координатор: Ј. Дергенц
 Преписка, уговори и дозволе:
 Преглед дела и конзервација: С. Лазић
 Израда путне документације и паковање дела: С. Лазић
 Курир у одласку: С. Лазић
 Курир у повратку: С. Лазић
  - За потребе реализације изложбе *MONET. Lost in translation*
 Место одржавања: ARoS AARHUS KUNSTMUSEUM, Орхус Данска
 Време одржавања: 08.10.2015 - 10.01.2016.
 Кома позамљујемо: Art centre Basel, Базел, Швајцарска
 Назив дела/ предмета; из које збирке: Збирка стране уметности
    1. Алфред Сисле, *Барке у Бијанкуру*, И.стр. 404
 Координатор: Ј. Дергенц
 Преписка, уговори и дозволе: Г. Грабеж
 Преглед дела и конзервација: С. Кајтез
 Израда путне документације и паковање дела: С. Кајтез

Курир у одласку: Ј. Дергенц

- За потребе реализације изложбе *POUSSIN ET DIEU*

Место одржавања: Musee du Louvre, Paris, Париз, Француска

Време одржавања: 30.03.2015 - 29.06.2015.

Коме позамљујемо: Musee du Louvre, Paris, Париз, Француска

Назив дела/предмета; из које збирке: Државна уметничка колекција, Дворски комплекс на Дедињу:

1. Никола Пусен, *Пејзаж са три монаха*, Инв. бр. 241/01

Координатор: Г. Грабеж

Преписка, уговори и дозволе: Г. Грабеж

Преглед дела и конзервација: С. Лазић

Израда путне документације и паковање дела: С. Лазић

Курир у одласку: Ј. Дергенц

Курир у повратку: С. Лазић

- За потребе реализације изложбе *РУСКА АВАНГАРДА У БЕОГРАДУ*

Место одржавања: Музеј историје Југославије, Београд

Време одржавања: 23.12.2015 - 7.02.2016.

Коме позамљујемо. Музеј историје Југославије, Београд

Назив дела/предмета; из које збирке: укупно 11 радова:

Збирка цртежа и графика страних аутора - 8 радова:

1. А. Архипенко, *Акз*, 1919-21, креда у боји на папаиру, 45.5x30 cm, сигн. Црном кредом д.л.: Archipenko, И.стр.гр. 1006

2. А. Архипенко, *Студија фигуре*, 1921, литографија у боји, 47.6x33 cm,, сигн. у камену д.дес.: А. Archipenko; На полећини горе лево печат: ZENIT. Издање: Ernst Wasmuth, Berlin, И.стр.гр. 1326

3. В. Кандински, *Orange*, 1923, литографија у боји, 48x44 cm, сигн. у камену мон. д.л.: VK 23; оловком лево: No. 24/50; desno: Kandinsky, И.стр.гр. 1275

4. В. Кандински, *Violet*, 1923., литографија у боји, 34.8x26.5 cm, сигн. у камену мон. д.л.: VK 23; оловком лево: No. 24/50; desno: Kandinsky, И.стр.гр. 1276

5. Ел Лисицки (Лазар Маркович Лисицки), *Прун 2В*, 1921., литографија у боји, 21.4x27 cm, сигн на позадини плавом оловком: El Lissitzky. Proun. Доле лево црвеном оловком: EL., И.стр.гр. 1301

6. Ел Лисицки (Лазар Маркович Лисицки), *Прун 5А*, 1921., литографија у боји, 27.8x17.8 cm., сигн на позадини плавом оловком: Lisstzky, Proun; Доле лево црвеном оловком: EL., И.стр.гр. 1302

7. Ел Лисицки (Лазар Маркович Лисицки), *Костим за оперу „Победа над Сунцем“*, 1921., оловка, акварел, лак на картону, дим. 37.6x31.6 cm, сигн оловком д. дес.: El Lisstizky 1921, И.стр.гр. 1299

8. Ел Лисицки (Лазар Маркович Лисицки), *Конструкција*, 1922., оловка, акварел на хартији, дим.листа: 47.1x31.6, приказа: 37x27.5 cm., сигн оловком д. дес.: Lissitzky, И.стр.гр. 1300

Збирка стране уметности - 3 рада:

1. Александар Архипенко, *Две жене*, И.стр. 1255

2. Василиј Кандински, *Бинц на Ругену*, И. Стр. 962

3. Љубов Козинцова, *Композиција*, 1925, И.стр.1257

Координатор: Г. Грабеж, Д. Ковачић, Ј. Дергенц

Преписка, уговори и дозволе: Г. Грабеж

Преглед дела и конзервација: Д. Ковачић, С. Лазић, У. Исаковић

Израда путне документације и паковање дела: Д. Ковачић, С. Лазић, У. Исаковић, М. Миљуш, Г. Богојевић.

Курир у одласку: Д. Ковачић, С. Лазић, У. Исаковић, Г. Богојевић

Курир у повратку: - (Д. Ковачић, С. Лазић, У. Исаковић, Г. Богојевић)

• За потребе реализације изложбе *ОБРЕНОВИЋИ, РУДНИЧКО-ТАКОВСКИ КРАЈ И СТВАРАЊЕ НОВОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ*

Место одржавања: Музеј рудничко-таковског краја, Горњи Милановац

Време одржавања: 08.04. – 16.06.2015.

Коме позамљујемо: Музеју рудничко-таковског краја, Горњи Милановац

Назив дела/предмета; из које збирке: Збирка српског сликарства 18. и 19. в.

1. Павел Ђурковић, *Томанија Обреновић*, 1827. инв.бр. НМ 889
2. Јефтимије Поповић, *Кнез Милош Обреновић(по П.Ђурковићу)*, 1830. инв.бр. НМ 273
3. Урош Кнежевић, *Генерал Јован Теодоровић Обреновић*, 1836. инв. НМ 1007
4. Јован Исајловић млађи, *Кнез Милан Обреновић на одру*, 1839.Инв. НМ 104
5. Георгије Бакаловић, *Митрополит Мелентије Павловић*, 1839. Инв. НМ 530
6. Урош Кнежевић, *Војвода Милић Дринчић*, око 1855. Инв. НМ 702
7. Стева Тодоровић, *Велимир Тодоровић*, око 1865. инв. НМ 718
8. Урош Кнежевић (?), *Кнегиња Јулија Обреновић*, око 1865. инв НМ 1093
9. Стеван Тодоровић, *Краљ Милан Обреновић*, око 1882. инв.бр. НМ 723
10. Ђорђе Крстић, *Кућа кнеза Милоша у Црнућу*, 1881 – 1883. Инв. НМ 643
11. Ђорђе Крстић, *Кућа Митрополита Мелентија и Вучића*, 1881 – 1883. Инв. НМ 645
12. Ђорђе Крстић, *Кућа војводе Добраче у Добрачи*, 1881 – 1883. инв. НМ 646
13. Ђорђе Крстић, *Манастир Вољавча*, 1881 – 1883. инв. НМ 644
14. Милан Јовановић, *Краљица Драга*, 1901.инв. НМ ЈВ 190

Координатор: П. Петровић, Ана Боловић, Музеј рудничко-таковског краја, Горњи Милановац

Преписка, уговори и дозволе: П. Петровић, М. Живковић

Преглед дела и конзервација: К. Хорјак

Израда путне документације и паковање дела: К. Хорјак, М. Миљуш, М.Владисављевић, Г. Богојевић

Курир у одласку: К. Хорјак

Курир у повратку: К. Хорјак

• За потребе реализације изложбе *МИХАИЛО ИДВОРСКИ ПУПИН*

Место одржавања: Историјски кузеј Србије, Београд

Време одржавања: 10.08.2015 – 15.01.2016.

Коме позамљујемо: Историјском музеју Србије

Назив дела/предмета; из које збирке: Збирка српског сликарства 18. и 19. века–10 дела:

1. Паја Јовановић, *Портрет Михајила Пупина*, 1903. инв.бр. 128
2. Паја Јовановић, *Варвара Пупин*, 1903. инв.бр. 539
3. Константин Данил, *Портрет г-ђе Вајлинг*, после 1840. инв.бр. 86
4. Константин Данил, *Портрет г-ђе Тетешки*, 1835-1840. инв.бр. 790
5. Урош Предић, *Сироче*, 1888. инв.бр. 312
6. Урош Предић, *Херцеговачки бегунци*, 1889. инв.бр. 308
7. Влахо Буковац, *Руђер Бошковић*, 1919. инв.бр. 1040
8. Новак Радонић, *Димитрије Сарачевић*, 1857. инв.бр. 989
9. Новак Радонић, *Персида Сарачевић*, 1857. инв. бр. 991
10. Павле Симић, *Прота Јован Павловић*, 1853. инв.бр. 920

Координатор: П. Петровић, НМ Београд, Тијана Чешка, ИМС

Преписка, уговори и дозволе: П. Петровић, М. Живковић

Преглед дела и конзервација: А. Павловић

Израда путне документације и паковање дела: А. Павловић, М. Миљуш, М. Владисављевић

• За потребе реализације изложбе *Јован Сивачки* Галерији РТС, Београд, позајмљена 1 слика уметника – Збирка југословенског сликарства 20.века

- За потребе реализације изложбе *Милица Стевановић* Галерији САНУ, Београд, позајмљене 3 слике уметнице - Збирка југословенског сликарства 20.века
- За потребе реализације изложбе *Милош Бајић. Пиктурална поезија. Поводом 100 година од рођења*, Галерији РТС, Београд, позајмљене 4 слике уметника - Збирка југословенског сликарства 20.века
- За потребе реализације изложбе *Павле Васић. Хроничар свог доба* Галерији РТС, Београд, позајмљено 13 слика уметника - Збирка југословенског сликарства 20.века
- За потребе реализације изложбе *Антон Хутер* Галерији РТС, Београд, позајмљена 1 слика уметника - Збирка југословенског сликарства 20.века
- За потребе реализације изложбе *Бококторска сликарска школа 1680–1860. Припремни послови око изложбе Бококторска сликарска школа 1680–1860*, Написан текст *Колекционари*, 10 страна, 2 каталожке јединице за изложбу, (уводни текст, списак експоната) отказана или одложена. (Б. Иванић); израда 33 каталожке јединице бококторских икона из *Збирке послевизантијске и српске уметности новог века*, за каталог изложбе *Бококторска сликарска школа* организатора САНУ и ЦАНУ (Галерија САНУ, Београд и Галерија савремене уметности, Подгорица 2015); аутори изложбе: Љ. Стошић, А. Рафаиловић; координатор за Народни музеј: Б. Иванић (изложба отказана или одложена) (А. Нитић, Б. Иванић)
- **Враћање покретних археолошких налаза са ископавања на манастирском комплексу Студеница, позајмљеног на обраду Археолошком институту**, обавила следеће: договоре са сарадницима Института и директором Музеја, као и увид у спакован материјал у просторијама Центра за научна истраживања АИ на Калемегдану (февруар); према договору управе Музеја са др М. Поповићем, руководиоцем арх. истраживања на манастиру Студеница, део студијског материјала (керамика, опека, жив. кост) са истраживања обављених до 1987, а који је до тог момента враћен у НМ након обраде у Археолошком институту, измештен је из депоа НМ и транспортован на чување и смештај у приземне просторије новог Конака манастира Студенице. Организовала транспорт, сачинила белешку за Службу обезбеђења и Записник о примопредаји са пратећим списком, обављеној у манастиру са др М. Поповићем, дана 13.03. (НМ, бр.233/1 и 233/1-1 од 16.03.2015.); организовала повратак преосталог студеничког материјала са старијих истраживања, као и археолошке грађе са истраживања вођених под руководством др М. Поповића у периоду од 1989. до 2013. године, из просторија Научно-истраживачког центра АИ на Београдској тврђави у депо НМ. Сачинила Белешку за Службу обезбеђења и Записник о примопредаји (НМ, бр. 233/2-2 од 23.03.2015) на основу списка са пописом кутија, приложеног од стране сарадника Института (НМ, бр. 233/2-1 од 23.03.2015). Сачињен допис за АИ којим се тражи да се достави теренска документација са истраживања вођених у периоду 1989-2013, као и документације настале приликом обраде материјала, као што је договорено међусобним уговором, а која до данас није достављена (НМ, бр. 233/4 од 31.3.2015). На основу дописа АИ и саопштења др М. Поповића (НМ, бр. 233/5 од 19.06.2015) да је документацију са ископавања у Студеници, којима је према програму РЗСК-Београд водио у периоду од 1989-2013, предао у док. центар Завода, сачињено писмо за Завод у коме се потражује копија ове теренске документације (НМ, бр. 233/6 од 25.06.2015). Сачињен и одговор на допис АИ и др М. Поповића. (Е. Зечевић); Учесће у раду на припремама за транспорт археолошког, студијског материјала из Студенице у манастир Студеницу (12. март). (Е. Зечевић, С. Фидановски, Н. Церовић)
- **Изложба Јелена велика краљица. Седам векова од смрти краљице Јелена 1314-2014.** У вези са молбом Народног музеја у Краљеву (заведено у НМ, бр 410/1 од 07.07.2015) да се за потребе даљег излагања из *Археолошке збирке позног средњег века* на

изложби *Јелена велика краљица. Седам векова од смрти краљице Јелена 1314-2014*. продужи реверс на четири посуде из манастира Студенице у текућој и за наредну годину, на молбу директора сачињено мишљење за сагласност (са изузећем једне зделе за наредну годину, која је планирана да се изложи на сталној поставци), јул. (Е. Зечевић)

- Позајмица студијског материјала са локалитета Караш-Ђубрик (ископавања М. Грбића из 1927. године) Народног музеја у Београду Музеју града у Новом Саду за потребе изложбе „Археолошко наслеђе Сремских Карловаца“ (идентификација артефаката, фотографисање (640 снимака), списак и реверс: крај децембра 2015). Идентификација, снимци, опис, ревизија 374 предмета студијског материјала (кутије бр. 267, 268, 269, 270 и 271). За изложбу је издвојено 48 предмета. (Б. Богосављевић-Петровић у сарадњи са А. Старовић и Ђ. Радоњић)

3.3.5 Сталне поставке

- **Народни музеј:** На основу члана 31 Статута Народног музеја у Београду Решењем бр. 545/1 од 15. новембра 2013. године именована је Радна група за израду концепта основне поставке Народног музеја у Београду у саставу: мр Драгана Ковачић, музејски саветник, Одељење за историју новије умености, председник, Петар Петровић, виши кустос, Одељење за историју новије умености, члан, др Татјана Цвјетићанин, музејски саветник, Одељење за археологију, члан, Ивана Минић, кустос, Одељење за археологију, члан, Весна Радић, музејски саветник, Одељење за нумизматику, члан, мр Бојана Борић-Брешковић, музејски саветник, в.д. директора, члан, мр Слободан Фидановски, музејски саветник, Одељење за средњи век, члан, Бранка Иванић, музејски саветник, Одељење за средњи век, члан, мр Вера Богосављевић-Петровић, музејски саветник, Одељење за документацију, члан, Радослав Пиљак, рестауратор саветник, Одељење за конзервацију и рестаурацију, члан, мр Биљана Ђорђевић Богдановић, виши кустос, Одељење за реализацију програма, члан.

- Израда генералне концепције будуће сталне поставке НМ - Д. Ковачић, П. Петровић (са А. Црнобрњом)

- Избор радова и разрада концепције сталне поставке НМ - Збирка српског сликарства 18. и 19. века (П. Петровић), Збирка југословенског сликарства 20. века (Љ. Миљковић), Збирка југословенске скулптуре (В. Грујић), Збирка стране уметности (Ј. Дергенц), Збирка цртежа и графике страних аутора и Збирка цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века (Д. Ковачић, Е. Блануша), Збирка цртежа и графике југословенских аутора 20. века (Г. Станишић) - (мај - јуни)

- Рад на сталној поставци Одељења за средњи век, са Б. Иванић на челу тима; Израда концепције (Б. Иванић, А. Нитић, Е. Зечевић, С. Фидановски, Н. Церовић); Учествовала на заједничким састанцима сарадника Одељења за средњи век у вези са реализацијом сталне поставке, као и састанцима са директором Б. Борић-Брешковић и оперативним дир. Г. Грабеж на којима је презентован рад на поставци (март-мај). Рад на допуни табела са подацима, фотографијама, тј. скеновима и цртежима предмета из Археолошке збирке позног средњег века, који су накнадно унети. Издвојена из депоа керамика из Студенице ради приручног фотографисања у ову сврху (сликао М. Томић, април). Учествовање у заједничком раду сарадника Одељења на збирној табели и презентацији поставке и на изради спискова по врстама материјала ради прегледне евиденције за конзерватора. (Е. Зечевић); Настављен рад на прегледу и конзервацији 47 фрагмената фресака из Збирке периода српске средњовековне државе и 4 фрагмента који су на позајмици у Народном музеју из других институција (Б. Иванић, А. Нитић, Е. Зечевић, С. Фидановски, Н. Церовић, М. Томић)

- Развој концепта сталне поставке Археолошког одељења Народног музеја на основу предлошка мр Б. Борић-Брешковић. Сви чланови одељења радили су на избору експоната и представљању одређених тема. Предлози су, у виду тематских блокова, на

два састанка представљени директору и оперативном директору Народног музеја. Обједињавање предлога, припреме њихових коначних спискова – табела, обједињених листи завршили су координатори А. Старовић, др Т. Цвјетићанин и В. Крстић.

- Развој концепта сталне поставке Нумизматичког одељења Народног музеја на основу предлошка мр Б. Борић-Брешковић. *Рад на изради концепције сталне поставке Народног музеја у Београду*. Урађена је прва верзија концепције сталне поставке за Одељење за нумизматику: Збирка античког новца. Израда концепта сталне поставке НМБ, избор материјала са фотографијама у оквиру тематских целина, као и основни текстови везани за монетарне токове у грчко-хеленистичком периоду, периоду Римске републике и Римског царства. (Б.Борић-Брешковић); Збирка касноантичког новца. Израда концепта и текстова сталне поставке за Касноантички период, са попуњеним табелема које садрже основне податке и фотографије издвојених предмета груписаних у хронолошке и тематске целине (монетарна историја, улога новца и иконографија, ковнице, церемонијална издања, хришћански симболи на новцу, имитације бронзаног новца). (Т. Бенцаревић); Збирка српског средњовековног новца. Преглед историје српског новчарства од средине XIII до средине XV века базиран на темама: новац-симбол и темељ економског и политичког развоја српске државе; улога новца; ковање и ковнице; номинали; представе. Изабране теме прати одабир најрепрезентативнијих примерака сребрног српског средњовековног новца и печата, као и пропратни илустративни материјал. (В. Радић); Збирка византијског новца. Преглед историје ковања византијског новца на тлу Србије од V до XV века презентован је темама: монетарни систем Византијског царства; монетаризација на тлу Илирика; новац-документ и порука; ковнице; номинали. Теме су усклађене са избором примерка византијског златног, сребрног и бронзаног новца и употпуњене пропратним илустративним материјалом. (В. Радић); Израђен концепт основне поставке новца Новог века. (М. Јеринић). Збирка медаља и плакета. Урађен концепт основне поставке медаља и плакета и попуњене табеле са основним подацима и фотографијама издвојених предмета који су груписани у тематске целине. (М. Јеринић); Збирка новца Новог века.

- **Галерија фресака:** нова стална поставка Галерије фресака је у припреми. Надлежан кустос: мр Б. Поповић.

- **Музеј Вука и Доситеја:** стална поставка је отворена децембра 2012. године.

- **Археолошки музеј Ђердапа:** стална поставка са лапидаријумом обухвата 1553 експоната, на поставци под називом *Више од 10.000 ГОДИНА – више од 1000 ЕКСПОНАТА – са више од 100 ЛОКАЦИЈА* (промоција *Пројекта Ђердап/Музеја – подсећање на резултате радова и истраживања баштине Регије*). У току године организована су редовна вођења кроз поставку музеја (В. Вујаковић). Стручна вођења обављају се и за Музеј и за локалитете на територији Музеја, посебно Диану (Ј. Кондић). Музеј је у току 2013. године обишло 2.450 посетилаца. Надлежан кустос: Ј. Кондић.

- **Музеј Лепенски Вир:** Музеј је након изградње Визиторског центра за посетиоце свечано отворен за јавност 25. 06. 2011. године. Објекат није био до краја изведен по пројекту тако да уређаји за хлађење и грејање нису постављени. То се посебно осетило током летњег периода када је температура прелазила 50°C. Стална поставка реализована за отварање Визиторског центра Музеја Лепенски Вир допуњена је након обезбеђивања витрина постављањем скелетних остатака (копије) у изложбеном простору у циљу представљања различитих типова сахрана (аутор и координатор поставке Б. Михаиловић);

- Виртуелна изложба *My Museum and Me* у сарадњи са Балканском мрежом музеја и музејима у региону, за 2016. годину. Сарадници у пројекту: Г. Грабеж, Ј. Дергенц, А. Деспотовић, П. Петровић, М. Пејовић, А. Старовић и Т. Цвјетићанин (координатор

активности Народног музеја) – избор експоната, израда интерпретативних легенди, превод на енглески, прикупљање интерпретација сарадника волонтера и публике; члан Уређивачког одбора виртуелне изложбе (др Т. Цвјетићанин).

3.4. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Издате публикације – 9 издања и 2 деплијана (укупно 11)

Редовне периодичне публикације (2)

- Нумизматичар 33
- Зборник Народног музеја ХХП-1 (археологија)

Каталози изложби (3)

- Љ. Миљковић, Н. Церковић, *Друштво српских уметника Лада: 110 година*, Београд 2015
- Љ. Миљковић, *Надежда Петровић: поводом 100 година од права на вечан помен* : избор слика из Народног музеја у Београду (Медија центар „Одбрана“) Београд 2015
- Е. Блануша, *И овај камен земље Србије*, Београд 2015

Из ризнице Народног музеја (2)

- В. Грујић, *Живојин Лукић. 1889-1934*, Београд 2015 (број 10)
- П. Петровић, Е. Блануша, *Димитрије Аврамовић. Дела из збирки Народног музеја у Београду*, Београд 2015 (број 11)

Деплијани (2)

- А. Бандовић, Ј. Митровић, *Разарањем непобеђено*, Београд 2015
- И. Поповић, *Пуртурни одсјаји царског Сирмијума* (Археолошки институт, Музеј Срема), Београд 2015

Монографије (2)

- Д. Ратковић (уредник), *Вотивна двоколица из Станичења код Пирота*; аутори текстова: Д. Ратковић, Д. Милановић, М. Петелин, М. Чоловић, М. Марић-Стојановић, Ј. Булатовић, Н. Марковић, Археолошке монографије 23, Београд 2015
- Б. Борић-Брешковић, А. Црнобрња, *A Hoard of Roman Silver Coins From the Mining Area of Metalla Tricornensia. An archaeological and numismatic study / Остава сребрног римског новца из рудничке области metalla Tricornensia. Археолошко нумизматичка студија*, Нумизматика 5. Монографије 1, Београд 2015 (упоредни текст енглеско-српски)

Акта и апстракти

- *Traditional Pottery Making from the Ethnoarchaeological Point of View. Scientific research and Safeguarding of Intangible Heritage* (уредник Б. Ђорђевић) Acta Proceedings of the 1st International Conference, Belgrade (2014) 2015.
- The Ninth International Conference on the Mesolithic in Europe. Book of Abstracts 2015, 14th-18th September, 2015. Belgrade, Serbia, Institute of Archaeology, Faculty of Philosophy, National museum in Belgrade and Cadrif University

3.4.2 Припрема публикација

- **Монографије Св. Никола Топлички. Археолошка истраживања.** За потребе израде монографије *Св. Никола Топлички. Археолошка истраживања* организован наставак рада на цртању покретног археолошког материјала откривеног при арх. ископавањима манастира Св. Николе у Куршумлији. Издвојена, нацртана и туширана

група од 167 предмета (231 цртеж), у периоду од 15.05-19.06.2015. (цртач С. Марковић, мај-август). (Е. Зечевић)

- **Монографија Средњовековна некропола на локалитету Висока Раван у Брестовику**, спорадично рађено. (С. Фидановски); **Припрема документације са некрополе у Брестовику за штампу** (поновно цртање гробова са налазима на основу фотографија и гробних записника са ископавања 1954-59. године, табле са налазима, ситуациони план) (Ј. Териман);
- Почетак реализације *Зборника Народног музеја XXII-2, свеска историја уметности (2016)*: сазивање чланова *Редакцијског одбора*, припрема материјала, дистрибуција релевантних докумената члановима и уредницама; ажурирање *Упутства за ауторе*, комуникација са сарадницима; прикупљање и евидентирање пријава (тема, апстракт, кључне речи). Секретар: В. Круљац
- Припрема за публиковање монографије *Св. Никола Топлички. Археолошка истраживања*; цртање и туширање покретног археолошког материјала са ископавањима Манастира Св. Николе у Куршумлији (прва група предмета, 110 налаза, цртач С. Марковић). Монографија у плану за штампу у 2016. години. (Е. Зечевић)
- Припрема монографије *Средњовековна некропола на локалитету Висока Раван у Брестовику* (С. Фидановски)
- Б. Борић-Брешковић, *Римска ковница Стоби*. Настављен је рад на тексту монографије.
- Б. Борић-Брешковић, др М. Војвода, *Оставе римског царског новца из доба Принципата*. Настављен је рад на писању основног текста монографије, анализа циркулације у оквирима римских провинција на тлу Србије, као и израда хронолошких табела. У току је обрада оставе римског новца из села Сикирица (Сикирица I).
- Истраживање и рад на изради чланка о мозаику са фигуралном представом Леде и лабуда, из сале за аудијенцију виле с перистилом, на Медијани (анализа иконографске представе кроз тумачење алегоријске нарације митске сцене Леде и Зевса у обличју лабуда у контексту касноантичке филозофско-религијске мисли). (Т. Бенцаревић)

3.5 ПРОЈЕКТИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА - МЕЃУМУЗЕЈСКИ И МЕЃУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ

3.5.1 Истраживачки пројекти Народног музеја у оквиру редовне делатности

- Пројекат *Подриње у позном средњем веку* (руководилац Е. Зечевић). У периоду од 06 - 09.06. боравила у СО Б. Башта и селу Својдругу ради организације овогодишњих ископавања. На локалитет *Под мраморјем* у Добротину, који је ископан претходне године у оквиру пројекта, враћене су/сахрањене кости након обављене антрополошке анализе, односно преузимања скелетног материјала са Института за анатомију где су оне вршене (са мр С. Фидановским). Рад на припреми документације за Министарство културе и информисања РС која се односи на ископавања у 2014. на лок. *Под Мраморјем* у с. Добротин код Б. Баште (јун-јул). У циљу реализације овогодишњих археолошких радова у оквиру пројекта попуњен и прослеђен формулар за подношење захтева за издавање одобрења за археолошка истраживања локалитета *Мраморје* у Својдругу и локације на ушћу Рогачице у Дрину, са пропратним писмом за помоћника министра културе и информисања (НМ, бр. 46/1 од 13.07.2015). На основу одобрења Министарства културе (бр. 631-02-83/2015-02) истраживања обављена у периоду 06.08.-05.09.2014. године. Рад на сређивању теренске техничке документације (са мр С. Фидановским и Ј. Териман) и организација транспорта, као и рад на антрополошкој анализи скелетног материјала. Сачињен извештај о радовима за Министарство културе

(НМ, бр. 46/3 од 23.10.2015). (Е. Зечевић). Завршна обрада документације са археолошког истраживања локалитета *Под мраморјем* у селу Добротину код Бајине Баште, у оквиру пројекта *Подриње у средњем веку*, (Ј. Ђериман)

У периоду од 06. августа до 04. септембра, као члан екипе, учествовање у сондажном археолошком ископавању касносредњовековне некрополе на локалитету *Мраморје* у Својдругу код Бајине Баште. Руководилац радова др Е. Зечевић. Ископавање изведено у оквиру пројекта *Подриње у средњем веку*. (Е. Зечевић, С. Фидановски, Ј. Ђериман)

- Пројекат *Археолошко наслеђе Куршумлије*, руководилац пројекта С. Фидановски; Комплетирана документација са рекогносцирања новембра 2013. године општине Куршумлија, која је обављена у оквиру пројекта *Археолошко наслеђе Куршумлије* и предата Министарству културе 15. јануара; започета обрада и делимично сређивање техничке и остале пратеће документације са рекогносцирања територије општине Куршумлија, обављеног током новембра месеца ове године у оквиру пројекта „*Археолошко наслеђе Куршумлије*“. Мирослав Марић преузео податке из GPS-а који ће му послужити за прављење топографских исечака. (С. Фидановски); Учествовање у рекогносцирању дела територије општине Куршумлија које се реализује у оквиру пројекта Музеја *Археолошко наслеђе Куршумлије* периоду од 06.11- 05.12.2015. године. (Е. Зечевић); Обрада документације (обрада картона археолошких налазишта) на пројекту *Рекогносцирање општине Куршумлија* (С. Фидановски, Е. Зечевић, Ј. Ђериман)

- Пројекат Конопиште у Костолу. У периоду од 26. октобра до 02. новембра, као члан екипе учествовао у сондажном ископавању локалитета Конопиште у Костолу код Кладова којим руководи А. Ђорђевић. (С. Фидановски)

- Пројекта *Космајска рудничка област у антици*, руководилац пројекта и истраживања А. Црнобрња. Учесће у рекогносцирању области Космаја. (Н. Церковић, Ј. Ђериман)

- Пројекат: *Керамика од неолита до данас – технолошки и употребни аспекти*. У оквиру тематског пројекта *Црепуља од неолита до данас на простору југоисточне Европе* рађено је на обради документационог материјала, а резултати су представљени и на Трећем међународном конгресу у Ђели, на Сицилији: мр Б. Ђорђевић. Руководилац пројекта мр Б. Ђорђевић. У оквиру пројекта *Злакуса, Потпеће и околина. Мултидисциплинарна истраживања*, који се реализује преко АЛФА Универзитета и у сарадњи са Етнографским институтом САНУ, Природњачким музејом и Народним музејом Ужице, ове године је обављена обрада до сада прикупљеног материјала (мр Б. Ђорђевић)

- Наставак пројекта: *Систематкс археолошка истраживања Шалитрене пећине*. Наставак археолошких ископавања локалитета у периоду од од 20. 06. до 19. 07. 2015. године. У законом прописаном року Министарству културе и информисања предат детаљан извештај и комплетна документација са ископавања локалитета Шалитрена пећина у 2014. години. (Б. Михаиловић)

- У оквиру пројекта *Тумачење, порекло и дистрибуција камених сировина са неолитских и енеолитских локалитета централног Балкана* (пројекат Народног музеја, руководиоц пројекта В. Богосављевић Петровић) рађени су следећи послови: 1. преглед петроархеолошке базе података (desktop верзија) са преводом на енглески језик преосталих категорија које нису везане за петролошке идентификације. Јануар-април. В. Богосављевић Петровић и Ђорђе Радоњић, апсолвент археологије; 2. наставак експеримента жетве каменим српом 2. 07. 2015: огледно добро „Радмиловац“, површина од 1 ара за један час рада. Учесници: Александар Бандовић, Јован Митровић и Ђорђе Радоњић. Праћење трагова употребе на репликама: руководилац пројекта у лабораторији за хемију НМБ (са М. Стојановић); 3. макроскопски и микроскопски петролошки преглед каменог материјала са локалитета Лојаник и Црквине (рудник и

насеље), 2000 артефаката и сировина (април, мај и јуни): др Дивна Јовановић и руководилац пројекта; 4. археолошка и геолошка проспекција локалитета Лојаник, геодетско снимање са геореференцирањем тачака и зона експлоатације, обилазак горњег тока Рибничке реке 17. 06. и у периоду 15. 11. – 22.11. 2015. Екипа: уз руководиоца истраживања: мр Драган Јовановић (Градски музеј Вршац), др Дивна Јовановић (Геодетски заводи Србије), Марко Алексић (архитекта), Југослав Пендић и Анђа Петровић, археолози; 5. прекуцавање видео интервијуа везаних за модерну експлоатацију лок. Лојаник (симљено 2013. године). Ђ. Радоњић, септембар; 6. скенирање досијеа лок. Лојаник за потребе рада више институција на пројекту. Ђ. Радоњић, април. Сарадник на пројекту Ј. Марковић.

- Пројекат *Археометалургија винчанске културе* – током 2015. године радило се на обради, цртању и фотографисању (В. Илић) керамичког материјала са локалитета Плочник, сонда XXIII, у сарадњи са М. Свилар и С. Живановић. На локалитету Беловоде радила су се археолошка истраживања сонде 19, у периоду јули-август 2015. година. Радило се на обради керамичког материјала са локалитета Орешковица, сонде 1-3 у јуну и јулу 2015. године у сарадњи са Ј. Живковић, Завичајни музеј Петровац на Млави и М. Свилар Београд. Један део материјала враћен је надлежним музејима у Петровцу на Млави и Прокушљу. (Д. Шљивар).

- Пројекат *Систематско истраживање локалитета Конопиште у селу Мала Врбица, општина Кладово*. У периоду од 25. октобра до 05. децембра 2015. године обављена су теренска истраживања локалитета Конопиште у селу Мала Врбица, општина Кладово. Реч је о првој кампањи ископавања у оквиру обновљеног пројекта. Претходно је урађена обрада и дигитализација документације са ранијих истраживања локалитета Конопиште у селу Мала Врбица, општина Кладово. Обрада овог материјала је у функцији обновљеног истраживања локалитета Конопиште. (Н. Радојчић, А. Ђорђевић).

- Пројекат *Нематеријално наслеђе - Етноархеолошка истраживања традиционалних технологија керамике*. Руководилац пројекта мр Биљана Ђорђевић. Рад на обради фото и видео документације и израда техничке документације. (А. Ђорђевић)

- Истраживања у области римске археологије, посебно римске керамике, на простору утврђене подунавске границе и на подручју Космаја (др Т. Цвјетићанин): 1. Обрада керамике са локалитета Гомилице: припрема монографије о римској некрополи спаљених покојника Губеревац – Гомилице, ко-аутор др М. Глумац (обрада керамике, израда текста, фотографисање предмета) (Т. Цвјетићанин и М. Глумац); 3. израда текста о римској керамици с Космаја – *Roman pottery from Kosmaj: being about something or being about somebody* за акта конференције одржане 2014. године у Петници о римским идентитетима на ободу Царства (др Т. Цвјетићанин);

- Истраживања у области музеологије и заштите наслеђа (др Т. Цвјетићанин): 1. Истраживање музеја и њихова улога на простору Балкана: завршетак текста о Балканској мрежи музеја (ко-аутор Аида Вежић), за публикацију о музејима и њиховој улози у изградњи мира, предвиђеној за штампу у Великој Британији у 2016. години (др Т. Цвјетићанин); 2. Завршетак текста о улози музеја у процесу номинације Мезијског лимеса на листу светске баштине за Зборник Народног музеја (др Т. Цвјетићанин) 3. Истраживање археолошких поставки у Србији и припрема рада о презентацији и интерпретацији археолошког материјала у музејима у Србији – рад *Предмети или наративи. Археолошке поставке у Србији: доба артефаката* (др Т. Цвјетићанин)

- Пројекат Барутана: епиграфски споменици. У оквиру пројекта Барутана радило се на изради документације о споменицима који су конзерваторски третирани. Периодично се раде конзерваторски третмани на споменицима у сарадњи са М. Стаменковићем и М. Јовић (Факултет примењене уметности) (В. Нинковић)

- Археолошка истраживања *Дијана/Занес*: систематска археолошка ископавања и истраживања овога локалитета – тврђаве/станице у склопу римског – касноримског-рановизантијског лimesа прати стручно - научна обрада актуелне грађе (и архиве) и израда годишње, теренске – обавезне документације која обухвата дневнике радова, картоне налаза, табеле налаза који уживају претходну заштиту (теренски инвентар на С картонима), фото - документацију, колор и дигитална снимања, архитектонско-техничку документацију на различитим медијима, евиденционе, инвентарне табеле техничке и фото-документације, обрада у ауто - кеду синтезне, аналитичке документације и ситуационих планова. Настављени су послови на ажурирању архитектонско-техничке документације, на свим медијима (укључујући електронске), финална обрада структура у ауто-кеду је саставни део континуиране обраде архиве (скенираних старих и/или нових планова). Радило се интензивно на сређивању, прегледању, класирању и ажурирању архивске - акумулиране (теренске) документације, с 1300 докумената, на различитим медијима (папир, паус, диск) и припреми за рачунарску, финалну обраду – ревизију инвентарне табеле – израда дата-базе (Ј. Кондић);
- Пројекат: *Космајска рудничка област у антици*: Обављени су следећи послови: провера података из литературе и документације о до сада регистрованим римским локалитетима на Космају; израда картографских подлога у аналогном и дигиталном (геореференциране) облику; прва фаза ревизионог рекогносцирања, током пролећа (31. марта – 3. априла) и јесени (7-18. децембра 2015). У рекогносцирањима учешће су узели и др М. Глумац, Н. Церовић, А. Бандовић и Ј. Териман. Комплетан извештај, дневник радова и фотодокументација са пролећних рекогносцирања предати су Одељењу за документацију Народног музеја. (др А.Н. Црнобрња)
- Пројекат: *Српски средњовековни новац у Народном музеју у Београду: Монографија: Новац Српске деспотовине: Завршено писање поглавља Организација ковања српског новца током прве половине XV века.* (В. Радић)

3.5.1.2. Сарадња Музеја на европским пројектима

- Сарадња на пројекту *Ceramics and its dimensions* који се финансира из европских фондова. Носилац пројекта: Porzellanikon у Селбу (Немачка). Водећи партнер пројекта у Србији – Музеј примењене уметности у Београду. Учесће у припреми и организацији модула 1 који је реализован у Београду – Симпозијум „Ceramics Between Change and Challenge – Between Past and Present“ у Галерији фресака (18-22. мај 2015) и излагање на Симпозијуму. Учесће у модулу 4 – истраживање филмографије везане за керамику у Србији и припреме за модул 5 – интервјуи с људима о значају керамике/порцелана за њих и њихов живот (мр Б. Ђорђевић). Присуство састанцима партнера у Минхену (26-28. јануар) и Зелбу (10-13. новембар) (мр Б. Ђорђевић).

3.5.3. Издавачки пројекти

Припрема документације и фотографија за монографију *Бушене камене алатке из збирке Народног музеја*, са др Драганом Антоновић из Археолошког института у Београду (А. Ђорђевић)

- Припрема каталога радног назива *Зок–Вархећ код Печуја у Мађарској–археолошки налази у НМ у Београду* - обрада материјала, издвајање студијског материјала за каталог, одабир материјала за конзервацију и рестаурацију, израда фотодокументације (Н. Радојчић и Ј. Митровић)
- Пројекат *Археолошко рекогносцирање подручја општине Бабушница*. Израда финалне техничке документације у циљу штампања истоимене монографије. Сарадња са др П. Пејићем из Музеја Понишавња у Пироту (А. Ђорђевић)

- Настављен је рад на обради керамичког материјала из Збирке Гвозденог доба у циљу припреме Каталога збирке. (А. Ђорђевић)
- Рад на текстовима и сређивање цртежа за публикацију *Хеленистичка керамика из Будве из Грчко-хеленистичке збирке Народног музеја у Београду. Ископавања из 1937. године* (В. Крстић)
- Припрема публикације *Касноримска керамика Бердана* (серија Археолошке монографије, бр. 24): обрада материјала, израда текстова, припрема илустрација (завршено у августу 2015); сарадња с рецензентима (септембар) и лектором (октобар-почетак новембра): унос лекторских и коректорских исправки; припрема за штампу: обрада цртежа и фотографија (Б. Трипковић), сарадња с дизајнером публикације, контрола графичког дизајна (децембар) (др Т. Цвјетићанин).
- Припрема публикације *Хеленистичка керамика из Будве из Грчко-хеленистичке збирке Народног музеја у Београду. Ископавања из 1937. Године*. Послови В. Крстић: обрада материјала, израда текстова. У припреми за објављивање крајем 2015. године.

3.5.4. Конзерваторски пројекти

- Припреми слика за снимање и анализа снимака, технички опис и документацију (С. Кајтез, Ј. Дергенц, Н. Никитовић, В. Илић - ВИС, УВ и ИЦ): Јост Корнелис Дрохлост, *Холандско село*, и. стр. 970, дос. бр. 7955; Вилем Елст, *Мртва природа са пауном*, и. стр. 1309, дос. бр. 8247; Абрахам ван Берен, *Мртва природа са дињом, бресквима и грођем*, и. стр. 126, дос. бр. 8241; Абрахам ван Берен, *Мртва природа са грођем и остригама*, и. стр. 125, дос. бр. 8242; Непознати сликар (круг или следбеник Хијеронимуса Боша), *Искушење св. Антонија*, и. стр. 167, дос. бр. 8243; Берт Осјас, *Мртва природа са вилиним коњицем*, и. стр. 1013, дос. бр. 8240.
- С. Кајтез и М. Марић-Стојановић обавиле припрему слика и простора за ренгденско снимање, учествовале током снимања и обавиле анализу рендгенских снимака следећих слика: и. стр. 970, дос. бр. 7955; и. стр. 1309, дос. бр. 8247; и. стр. 126, дос. бр. 8241; и. стр. 125, дос. бр. 8242; и. стр. 167, дос. бр. 8243.
- С. Кајтез и М. Марић-Стојановић - интерпретација попречних пресека бојених слојева и подлоге за слике: и. стр. 970, дос. бр. 7955; и. стр. 1309, дос. бр. 8247; и. стр. 1013, дос. бр. 8240; и. стр. 126, дос. бр. 8241 и и. стр. 125, дос. бр. 8242.
- С. Кајтез је, као сарадник М. Марић-Стојановић, присуствовала SEM/EDS анализама (Рударско-геолошки факултет у Београду, Лабораторија за скенирајућу електронску микроскопију) и учествовала у реинтерпретацији резултата: и. стр. 1309, дос. бр. 8247 (анализа осталих слика је у току).
- С. Кајтез је сарађивала приликом EDXRF анализа које је обавила др. Маја Гајић-Квашчев (Институт за Нуклеарне науке Винча) уз стручну помоћ М. Марић-Стојановић на анализама слика: и. стр. 970, дос. бр. 7955; и. стр. 167, дос. бр. 8243; и. стр. 126, дос. бр. 8241 и и. стр. 125, дос. бр. 8242. (С. Кајтез)

3.5.5. Сарадња стручњака Музеја на пројектима других институција

- Сарадња на изради публикације ЛАДА, издање Друштва српских уметника Лада и Народног музеја (Љ. Миљковић, В. Грујић)
- Каталог скулптуре Дома Војске Србије, у оквиру Каталога уметничке збирке те институције, више аутора (у припреми) (В. Грујић)
- Текст *Вајани портрети чланова породице Обреновић из збирке Народног музеја у Београду*, за Музеј у Горњем Милановцу (В. Грујић)
- На основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи Народног музеја у Београду и Музеја Војводине у Новом Саду, а према договору са С. Трифуновићем, руководиоцем пројекта „Падеј – Вишњевача - раносредњовековно утврђено насеље и металуршки

центар“ учешће у археолошким ископавањима локалитета у Падеју (у периоду 16.07-05.08.2015). (Е. Зечевић)

- Учесће у археолошким истраживањима на лок. Орловине у Малом Зворнику, који се изводе у оквиру пројекта Филозофског факултета у Београду (рук. др Д. Радичевић, доц. Одељења за археологију), у периоду од 22. 10.– 04.11.2015. (Е. Зечевић)
- За потребе израде докторске дисертације Вере Меворах обављен је интервју на тему историјата дигитализације у Народном музеју у Београду (16. јун). (А. Деспотовић, М. Пејовић, Г. Грабеж);
- Координација пројекта увођења бежичног интернет сигнала у установе учеснице манифестације *Музеји Србије, десет дана од 10 до 10* са компанијом Телеком Србија. (А. Деспотовић);
- Пресек стања покривености бежичним сигналом у музејима који се финансирају из буџета Министарства културе и информисања Републике Србије (А. Деспотовић);
- Припрема за увођење бежичног сигнала у изложбеним просторима, локалне мрежне инфраструктуре и побољшање квалитета интернет саобраћаја у Музеју Вука и Доситеја и Галерији Фресака (Телеком Србија). (А. Деспотовић).
- Давање стручних мишљења музејима и установама културе који су аплицирали за суфинансирање пројеката код Министарства културе и информисања. Стручно мишљење дато следећим институцијама: Народни музеј Ниш, Народни музеј Крагујевац, Факултет ликовних уметности (Н. Килибарда).
- Наставак сарадње са Одељењем за археологију Филозофског факултета из Београда и учешће у систематским ископавањима локалитета Велика Баланица у Сићеву – од 25. 07. до 15. 08. 2015. године. Руководилац пројекта проф. др Душан Михаиловић. (Б. Михаиловић)
- У периоду од 01. 06. до 12. 06. 2015. године настављено учешће на пројекту рекогносцирања и сондажних археолошких ископавања на територијама Жагубице и Пирота која је организовао Филозофски факултет из Београда у сарадњи са Универзитетом Аризоне (САД). Пројектом су руководили проф. др Стивен Кун и проф. др Душан Михаиловић. (Б. Михаиловић)
- У две кампање које су реализоване од 04. 05. до 22. 05. 2015. и од 05. 10. до 30. 10. 2015. године настављено учешће у ревизионим систематским археолошким ископавањима локалитета Црвена Стијена у Црној Гори, под руководством професора Роберта Вејлона са Универзитета у Мичигену – Одељење за антропологију, у сарадњи са Завичајним музејом из Никшића и Центром за конзервацију и археологију Црне Горе са Цетиња (археолошка ископавања обављена су у две кампање у мају и октобру јер нису реализоване претходне две године због грађевинских радова на терену). (Б. Михаиловић)
- Учесће на пројекту *Културне промене и популационо кретање у раној праисторији централног Балкана* (руководилац проф. др. Душан Михаиловић), руководилац теме о каменим сировинама В. Богосављевић Петровић: анализа протока каменних сировина у контексту мезолитских, трансформационих и ранонеолитских заједница (јули, август 2015) (В. Богосављевић-Петровић)
- Настављена је студија антрополошке колекције са ранонеолитског локалитета Ајмана-Мала Врбица код Кладова: у сарадњи са Лабораторијом за биоархеологију Филозофског факултета у Београду (проф. др Софија Стефановић и проф. др Весна Димитријевић) ова колекција скелетних остатака 17 индивидуа је пребачена са Медицинског факултета у Београду (Лабораторија за физичку антропологију Анатоомског института) настављена је студија која за циљ има да се утврди начин исхране, тј. дужина дојења новорођенчади у раном неолиту. Када је реч о овој антрополошкој серији, још две студије су договорене и започете: са др Емануелом

Кристијани (Универзитет Кембриџ, Велика Британија) је започета студија зубних каменаца, тј. очуваних микроелемената из хране на зубима одраслих индивидуа, а са проф. др Душаном Борићем (Универзитет у Кардифу, Велика Британија) је договорено узорковање свих скелета за апсолутно датовање (АМС метода) читаве серије са Ајмане. Прелиминарна серија узорака је већ начињена, а сва ова мерења биће урађена током 2016. године на Колумбија универзитету (Сједињене Америчке Државе). Свим добијеним резултатима располагаће Народни музеј у Београду. (А. Старовић)

- Наставак сарадње на научно истраживачком пројекту локалитет Кале у селу Кршевица, СО Бујановац, Археолошки институт, руководилац пројекта др Иван Вранић. Рад на припремању истраживачких и финансијских програма, извештаја, припремању теренских радова и учешћу на истим (Н. Радојчић). Учесће на теренским истраживањима (Ј. Митровић, А. Ђорђевић), учешће и обрада материјала (В. Крстић).
- У периоду од 18. јуна до 17. јула учешће на заштитним археолошким ископавањима Археолошког института на Коридору 10. Реч је о локалитету Станичење код Врања, а руководилац терена је др Софија Петковић. (М. Глумац)
- Сарадник на научном пројекту *Дунав и Балкан – културно-историјско наслеђе*, Балканолошки институт, руководилац пројекта научни саветник др Ђорђе Костић (др Т. Цвјетићанин).
- Стручни сарадник на програму, пројекат *Античко утврђење Чезава у Бердану. Catrum Novae. Дигитализација документације са ранијих истраживања и израда 3D дигиталне реконструкције*; стручни руководилац пројекта др Гордана Милошевић-Јевтић, координатор Раде Милић. Пројекат Центра за истраживање културе и дијаспоре, подржан од Министарства трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије (др Т. Цвјетићанин).
- Сарадник на научном пројекту *Градски живот у антици: експанзија градова и урбане цивилизације на Балкану и суседним областима од хеленстичког до позно римског периода*, пројекат бр. 177005, Филозофски факултет, руководилац пројекта проф. др Маријана Рицл (мр Б. Борић-Брешковић).
- Наставак сарадње са Музејом града Београда у оквиру пројекта: *Систематско археолошко истраживање познеолитског насеља Црквине-Стублине*; Учесће у теренским истраживањима у периоду од 5. до 30. октобра 2015. (др А.Н. Црнобрња)

3.5.6. Иницијативе за истраживачке, изложбене, конзерваторске пројекте

- Питања враћања фрагмената фресака из Манастира Ђурђеви ступови. Састанци Одељења за средњи век поводом питања враћања фрагмената фресака из Ђурђевић Ступова (Збирка периода српске средњовековне државе) у Манастир, март 2015; Преглед фрагмената фресака. На молбу Р. Пиљка, саветника из Одељења за конзервацију и рестарурацију, узела учешће на радном састанку дела сарадника овог и Одељења за средњи век и Галерије фресака, у чијим збиркама се чувају фреске, поводом извођења конзерваторско-рестаураторских радова на фрагментима фресака из инвентара збирки (30.01). Упознавањем са досада обављеним пословима, донети закључци о наставку тих радова и неопходним предусловима сročеним у оквиру Записника, потписаном и предатом директору мр Б. Борић-Брешковић (НМ бр. 116/2 од 09.02). (Е. Зечевић); Формирање досијеа о фрескама из Манастира Ђурђеви ступови – прикупљање архивских података (Н. Церовић, Д. Еремић); прикупљање дигиталних снимака фресака и фрагмената фресака из центра за конзервацију (Н. Церовић са Н. Ђукановић, приправник, Н. Јоцев, волонтер); (Александра Нитић, Н. Церовић, Б. Иванић, Б. Поповић, И. Павић, Д. Еремић, Р. Пиљак, Н. Ђукановић, приправник, Н. Јоцев, волонтер)

- Покретање међународног пројекта *Danube – a Journey to the Beginnings* („Дунав – путовање у почетке“), у сарадњи са више музејских и других институција из 7 земаља: Хрватска (Градски музеј Вуковар, Музеј вучедолске културе, Музеј у Илоку, Музеј у Винковцима), Мађарска (Музеј Јанус Панонијус из Печуја, Матрика музеј из Сахаломбате и Прогрес у култури из Будимпеште), Румунија (Музеј Баната из Темишвара, Археолошки музеј Бердапа из Дробете-Турну Северина и Градски музеј из Тулче), Бугарска (Музеј у Варни), Аустрија (Техноарт музеј из Линца), Словачка (Музеј источне Словачке из Кошица) и Србије (Народни музеј у Београду, Музеј града Београда и Музеј Војводине из Новог Сада). Циљ и смисао овог пројекта јесте међународна културна и туристичка промоција 3 кључна археолошка налазишта из праисторије средњег и доњег Подунавља – *Лепенски вир*, *Винча* и *Вучедол*, као и серија других локалитета који сведоче о најранијим сведочанствима културне историје Европе у млађој праисторији. Од почетне иницијативе и контаката са Д. Арабаџићем (Арбега, Хаг, Холандија), током године су реализована 4 радна састанка (два у Вуковару, један у Београду и један у Темишвару), са циљем да се јасно концепирају оквир и амбиције пројекта, започне посао на изради археолошког наратива пројекта, те да се припреми документација за конкурс код Транснационалног дунавског програма за културу Европске заједнице, за добијање потребних средстава за реализацију овог вишегодишњег пројекта. Са тим у вези, Народни музеј је био домаћин састанака директора свих наведених институција, где је израђен и Меморандум о разумевању у вези са иницирањем овог пројекта, као својеврсна изражена воља свих партнера да заједнички раде на овом послу. Пројекат је у току у биће настављен у 2016. години; током 2015. перманентно се радило на сталној комуникацији са свим партнерима, изради серије докумената и текстова и креирању концепта и садржаја пројекта. (А. Старовић, Г. Грабеж, Б. Борић-Брешковић).
- *Приватни живот Надежде и Растка Петровића кроз разгледнице из фонда Спомен музеја Надежде и Растка Петровића*. Руководилац пројекта: мр Драгана Еремић; сарадници на пројекту: др Вера Богосављевић Петровић, др Весна Круљац, сарадници (детаљни предлог пројекта у Финансијском плану за 2016. годину).
- Израда и предлог пројекта *Дигитализација најстарије архивске грађе из Народног музеја у Београду* за конкурс објављен од стране Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација (додела средстава за програме у области развоја информационог друштва у Републици Србији 2014. године). Урађен је нацрт пројекта за стварање и имплементацију информационог система за архивску и документациону грађу. Овим пројектом се рад са архивском грађом усклађује са светским стандардима, обезбеђује се адекватна заштита архивских докумената, а истовремено се повећава ефикасност рада у архиви и омогућава лак приступ великом броју корисника путем интернет сајта. (мр Д. Еремић - руководилац пројекта, А. Деспотовић - стручни сарадник, Ј. Ђериман - техничка подршка и мр В. Богосављевић Петровић - стручни консултант)

3.6 ДОКУМЕНТАЦИЈА: ИЗРАДА ФОТОДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ОБРАДА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И ДОКУМЕНТАРНЕ ГРАЂЕ, ПОЗАЈМИЦЕ ДОКУМЕНТАЦИОНЕ ГРАЂЕ

3.6.1 Израда и обрада фотодокументације

- За каталог изложбе *И овај камен земље Србије*, одржане у Галерији фресака у Београду, фотографисани су следећи радови из Кабинета графике, Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века: Георгије Стојановић, *Манастир Дечани*, 1745. Инв. гр. 612; Непознати аутор, *Царска лавра Студеничког Успења*, 1758, Инв. гр. 687; Непознати аутор, 19. век, *Манастир Беоцин*, Инв.гр.516; Непознати аутор, 19. Век, *Манастир Враћевшница*; Инв.гр. 835; Непознати аутор, *Манастир Сретење*, 19. век, Инв.

гр. 826; Непознати аутор, *Манастир Крушедол*, 19. век, Инв. гр. 882 - фотограф В. Илић (јануар) (Е. Блануша)

- За каталог изложбе Димитрија Аврамовића (у припреми) фотографисано је 39 радова овог уметника из Кабинета графике, Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века: Инв.167,168,169,177,178,179,180,181,182,183,184,185,186,187,188,189,190,191,192,193,194,195,196,197,198,199,200,201,202,203,204,205,206,207,208,209,210,368,395. фотограф В. Илић (Е. Блануша)
- За каталог изложбе *Када су женскиње постале грађанке* фотографисана 53 рада из Збирке цртежа и графике југословенских аутора 20. века (Г. Станишић)
- Дизајн и припрема за штампу постера са радним временом и музејским изложбама које су у току; Штампа материјала у колору за потребе изложби; Дигитална обрада и припрема за штампу илустрација за потребе израде музејских сувенира; Израда службених легитимација за нове сараднике Народног музеја и замена дотрајалих; Припрема за штампу омота и налепница за CD-ове и припрема за штампу легенди за потребе публикације *Traditional Pottery Making From The Ethnoarchaeological Point Of View - Scientific Research and Safeguarding of Intangible Heritage*; Дигитализација стручне литературе (скенирање, дигитална обрада и израда е-књига); Дигитална обрада фотографија музејског материјала; Дигитална обрада мапа и припрема за штампу за потребе публиковања; Скенирање и дигитална обрада цртежа; Фотографисање музејског простора по спратовима у току радова; Скенирање, дигитална обрада и штампа стара фотографија Вука Караџића; Скенирање и обрада старих фотографија и негатива везаних за археолошка ископавања; Скенирање у високој резолуцији и дигитална обрада архивске грађе (стаклене плоче) (Странски); Скенирање и дигитална обрада црнобелих фотографија музејског материјала; Скенирање у високој резолуцији и дигитална обрада фотографија и негатива за потребе публиковања каталога Збирке скулптуре; Цртање и припрема за штампу мапа за потребе публиковања; Дигитална обрада скенираних новчића за потребе публиковања (С. Трипковић)
- Старчево-Град - студијски материјал из издвојеног депоа - начињено је укупно 1214 дигиталних снимака (групне и појединачне фотографије). Фотографисан је материјал Старчево-Град - инвентар и студијски материјал (сликана керамика) - начињено је укупно 793 нова дигитална снимка (А. Старовић).
- В. Илић - фотографисање предмета по одељењима, тока конзерваторских захвата, путне документације на годишњем нивоу:

Одељење	Снимљено	Реализација материјалних копија
Рестаураторско-конзерваторско	3929	1363
Археолошко	1934	0
Историја уметности	665	0
Документација	779	0
Укупно	7307	1363

- В. Вукадиновић - фотографисање отварања изложби, манифестација и едукативних програма:

Одељење	Снимљено	Израђено	Скенирано	Укупно
Рестаураторско - конзерваторско	402	258	196	856
Археологија	80	55	26	161
Историја уметности	57	20	101	178
Документација	982	280	725	1987
Укупно:	1521	613	1048	3182

Изложбе, манифестације и поставке: 36 укупно	4000	0	0	0
Укупно:	5521	613	1048	3182

3.6.2. Обрада архивске грађе

- Преглед заоставштине Драге Гарашанин (А. Бандовић)
- Преглед архивске грађе следећих година (1946-1956) (А. Бандовић)
- Преглед заоставштине Миодрага Грбића (Архив САНУ у Карловцима) (А. Бандовић).

3.6.3. Обрада документационе грађе

- Рад на обради Дневника са ископавања Манастира Светих Арханђела код Призрена из 1927. године, заоставштина професора Радослава Грујића (архивска обрада Дневника, цртежа, скица фотографија и прикупљање библиографије) (Н. Церовић)
- Током новембра и децембра извршен је преглед дела документарне грађе Музеја Вука и Доситеја који је предат Одељењу за документацију и комисијски потписан (270/22, Народни музеј у Београду) 5. новембра 2012. године током прве фазе санације и реконструкције зграде. Након прегледа договорено је са шефом Одељења за документацију (Б. Ђорђевић) да 10 кутија са хемеротечким материјалом остаје у депоу Одељења за документацију, а да се Музеју Вука и Доситеја преда 10 кутија са разном документацијом и једна мапа. Материјал је пренет 28. децембра 2015. (Е. Гавриловић, Ј. Марковић)
- **Рад на заоставштини А. Странског из Збирке ретка грађа средњовековних споменика.** Збирка А. Странског, због предвиђене реконструкције, спакована је током 2007. године у одговарајуће кутије. Велики обим посла, као и задати кратки временски период за паковање грађе, нису дозволили да се ураде детаљнији спискови запаковане грађе. У периоду јануар-април детаљно је пописана документарна грађа А. Странског по запакованим кутијама (DNM_1_K 44 – 114 оригиналних документарних целина са више јединица; DNM_1_K 45 – 205 оригиналних документарних целина са више јединица; DN M_1_K 46 – 123 оригиналне документарне целина са више јединица; DNM_1_K 47 – 91 оригинална документарна целина са више јединица. Скенирана 271 плоча Ц формата. (Н. Церовић)
- **Скениран роман *Седми дан Растка Петровића*** (око 600 страна). (Ј. Ђериман)
- Дигитална обрада и припрема за штампу илустрација и логотипа за потребе пропагандног материјала у оквиру пројекта *Кале – Кршевица* (С. Трипковић);
- Скенирање старих слајдова и негатива за потребе истраживања археолошког локалитета *Конопиште – Мала Врбица*: (С. Трипковић);
- Припрема нацрт Правилника за чување фото документације у дигиталном облику. (А. Деспотовић, Ј. Ђериман);
- Сарадња са Заводом за проучавање културног развика на Упитнику за музеје и попуњавање упитника за Народни музеј. (А. Деспотовић).
- Систематско обрада легата *Спомен музеја Надежде и Растка Петровића*: попис докумената, систематизација грађе, анализа: Д. Еремић и В. Круљац, организација: В. Богосављевић Петровић, 1. април – децембар 2015. У првој фази направљена је општа шема класа докумената према садржају на: лична документа, имовинско-правне списе, документа делатности, преписку, архивску грађу разних лица о творцу фонда, илустративни материјал, архивску грађу сродника творца фонда на основу важећег прописа о сребривању личних фондова из Архива Србије. У другој фази извршено је

грубо сређивање по врсти материјала, а у трећој фази израда аналитичког инвентара.

Обрађена су лична документа, имовинско-правни списи и документа делатности (књижевна и етнографска рукописна и штампана грађа, књижевна и ликовна критика) Растка Петровића, као и имовинско-правни списи, документа делатности (ликовна критика), преписка, илустративни материјал и хемеротечка грађа из заоставштине. Из рукописне заоставштине до сада је обрађено 4 058 листова (Надежда Петровић – 91 лист: имовинско-правни списи, ликовна критика, писма и дописнице; Растко Петровић – 3 967 листова: лична документа, имовинско-правни списи, целокупна документација делатности (10 збирки поезије, 34 прозна дела, 5 текстова књижевне критике, 50 текстова ликовне критике и једна етнографска студија). Ђ. Радоњић: ретуширање фотографија Растка Петровића, скенирање дела заоставштине Љ. Луковић (71 скен). (В. Круљац, Д. Еремић)

- Детаљна обрада и евидентирање комплетне *Заоставштине Ђорђа Мано Зисија* са сукцесивним скенирањем и припреме докумената у више формата, период јуни-децембар: *Дневник археолошких ископавања Петрове цркве код Новог Пазара из 1960* (40 страна), *Књига инвентара налаза при ископавању Петрове цркве код Новог Пазара из 1960. и 1961. године* (166 страна) *Дневник археолошких ископавања у Гамзиграду 1954. године* (43 стране), *Дневник ископавања у Нишкој из 1952. године* (29 страна) *Дневник ископавања у Нишкој из 1953. године* (16 страна) и *Јагодин мали 1952/1953 године* (32 + 19 страна). Фотографије са ископавања локалитета Гамзиград: 140 скенова. Реализација: Ђ. Радоњић (волонтер) уз надзор В. Богосављевић Петровић.
- Употпуњавање досијеа *Историјат Народног музеја*: фотографије Вељка Петровића, званичних посета и отварања изложби у Народном музеју, као и археолошких ископавања НМ у време Петровићевог директорског мандата (поклон супруге др Љубише Поповића) предато П. Петровићу 2014. В. Круљац.
- Употпуњавање досијеа *Историјат Народног музеја у Београду*: евидентирање, обрада и смештање 27 печата НМ преузетих из ЦИК-а (заоставштина Ранка Савића, бившег шефа обезбеђења НМ). В. Круљац.
- Обрађено: 75 досијеа уметника (А-Б: 17-20. века), 2 досијеа изложбе (*Јован Бијелић и његов круг*, 1985 БиХ; *Десет слика Милоша Бабића*, 1981 НМ) и 1 досије манифестације (Бијенале младих у Риједи), 4 досијеа посебних области (Аматери, Армија, Антиминси, Архитектура), 1 досије институција (АЛУ у Београду и Љубљани; АПУ у Загребу), 1 тематски досије (уметници Босне и Херцеговине). В. Круљац
- Евидентирање бројчаног стања стаклених плоча - УКУПНО: 1475 комада (свих формата), А – формат (18 x 24 cm): 268 комада, Б – формат (15 x 9 cm; 13 x 18 cm): 345 комада, Ц – формат (6-12 x 7,5-10 cm): 862 комада, у циљу употпуњавања података неопходних за наручивање одговарајуће количине адекватне амбалаже. В. Круљац.
- Употпуњавање *Досијеа признања и захвалница Народног музеју у Београду* (новопристигли материјал у току 2015.). В. Круљац.
- Израда досијеа изложби и других манифестација Народног музеја, постављених у Београду, Србији и иностранству током 2015. године (прикупљање, пописивање у бази података и паковање штампаног и електронског материјала, фото-документације, обавештења за јавност и др. грађе). Ј. Марковић.
- Преузимање и смештај документационог материјала о манифестацијама Народног музеја из ранијих година, од више колега из музеја. Ј. Марковић.

- Преузимање и прелиминарна евиденција документације о археолозима и археолошким истраживањима од више лица (Љ. Поповић, Д. Шљивар): В. Богосављевић Петровић.

Припрема, евидентирање, издавање документације за рад стручњака НМБ:

- А. Бандовићу издата архивска грађа од 1943-1946 и 1957-1958 за истраживања (Д. Еремић).
- А. Бандовићу издата архивска грађа од 1955 – 1956 (Д. Еремић).
- За потребе изложбе *Разарањем непобеђено* А. Бандовићу издата архивска грађа 1932. и 1939. година (Д. Еремић).
- Издавање и издавање публикација (каталога и деплијана) везаних за изложбе скулптуре НМБ за илустровање каталога Збирке југословенске скулптуре Вери Грујић. В. Круљац. Скенирање: Ј. Териман.
- Издавање досијеа *Урош Предић* Петру Петровићу ради истраживања, В. Круљац.
- Издавање хемеротечке грађе о сталној поставци НМБ из 1966. године И. Вијатов ради истраживања, В. Круљац.
- Преглед, скенирање и издавање архивске грађе и докумената везаних за *Репарациону комисију* и улогу Анта Топића Мимаре у прикључивању *Збирке Шломовић* Народном музеју у Београду (1946–1956) за потребе рада управе. В. Круљац у сарадњи са В. Богосављевић Петровић. Скенирање 269 листова документације: Ђ. Радоњић, волонтер.
- Фотокопирање/скенирање и издавање архивске грађе (1946-1966), документарног и хемеротечког материјала (1966) везаних за концепције сталних поставки Народног музеја у послератном периоду Т. Цвјетићанин ради проучавања (В. Круљац у сарадњи са Ђ. Радоњићем, волонтером-сарадником).
- Преглед досијеа, издавање посебних података о Димитрију Аврамовић, према захтеву П. Петровића, вишег кустоса *Збирке српског сликарства 18. и 19. века*. В. Круљац.
- Преглед архивске и документарне грађе, као и електронске базе *Eternitas* у циљу идентификовања провенијенције шест слика холандских мајстора 17-19. века која је Президијум ФНРЈ уступио Народном музеју (акт бр. 515/53 од 27. 04. 1953), а која су накнадно инвентарисана у оквиру *Збирке стране уметности* (акт бр. 55/4 од 31.01.1989) за потребе рада стручњака музеја. В. Круљац у сарадњи са Д. Еремић.
- Издавање и издавање на увид хемеротечке грађе везане за I, II, III и IV смотре *Археолошког филма* (1998-2002) Ивани Минић ради истраживања. В. Круљац.
- Издавање два CD-а и једног DVD-а са фотографијама здања Народног музеја кроз историју В. Грујић ради илустровања *Каталога Збирке југословенске скулптуре*. В. Круљац.
- Преглед архивске грађе (1944-1952) и издавање докумената везаних за званичну промену имена Народног музеја у Београду (Д. Еремић уз асистенцију В. Круљац).
- Извршен преглед грађе из 1948. године за Б. Иванић (Икона Св. Саве и Св. Николе). Д. Еремић.
- Издата архивска грађа за 1953. годину и период 1901-1903. година А. Бандовићу. Д. Еремић.
- Спремање и паковање (са В. Круљац) репрезентативне грађе из легата Надежде Петровић за снимање РТС-а. Д. Еремић.
- Омогућавање увида у архивску грађу из 1947. године В. Крстић. Ј. Марковић.

Издавање експоната и легенди са изложбе *Путевима Мирослављевог јеванђеља* Б. Иванић из Одељења за средњи век Народног музеја, ради поновне реализације изложбе у просторијама Музеја. Ј. Марковић.

- За потребе истраживања А. Ђорђевићу, музејском саветнику из Одељења за археологију Народног музеја у Београду, издата је на привремено коришћење пописана документација са локалитета Мала Врбица – Конопиште. Ј. Марковић.

Припрема, евидентирање, издавање документације за потребе рада других институција

- Издавање и припрема путне документације и конзерваторског извештаја за примерке часописа *Bauhausbücher* бр. 1, 7 и 10 (1925/6) из заоставштине Љубомира Мицића, за позајмицу *Музеју савремене уметности* из Загреб, у циљу излагања на изложби *Bauhaus – умрежавање идеја и праксе*, мај – јул 2015 (у сарадњи са У. Исаковић) В. Круљац.

- Припрема фотографије и података о делу Мата Целестина Медовића (*Руђер Бошковић*, 1900, инв. бр. 1472) и издавање одобрења за коришћење истих Леи Кардинали – Факултет за физику Универзитета у Павији (Италија) за потребе илустровања публикације *Руђер Бошковић и његово време* (на италијанском), В. Круљац.

- Припрема фотографије и података о грчко-илирском шлему из Трстеника (6-5. век п.н.е, инв. бр. 645/1), и издавање одобрења коришћења истих Петру Симићу, директору Народног универзитета Трстеник, у циљу илустровања монографије о Трстенику (В. Круљац, у сарадњи са В. Крстић).

- Припрема фотографије и података о делу Паје Јовановића (*Женидба цара Душана*, 1900, инв. бр. 2415) и издавање одобрења за коришћење истих проф. др Братиславу Пантелићу, Sabanaci University, Istanbul (Турска), за потребе илустровања стручног чланка *The Last Byzantines Perceptions of Identity, Culture and Heritage in Serbia* – часопис *Nationalities Papers*. В. Круљац.

- Припрема фотографије и података о делу Сретена Стојановића (*Алберто Бакомети*, 1922, инв. бр. 94) и издавање одобрења за коришћење истих Nolwenn Chauvin, Les Presses du Réel – Paris, за потребе илустровања књиге *Giacometti devant Bourdelle. De la Conversion à l'apostasi*. В. Круљац.

- Припрема и достављање података о делима Адама Стефановића (*Бој на Косову*, 1870, инв. бр. 1207; Стевана Алексића (*Спаљивање моштију Св. Саве*, 1912, инв.бр. 2043) и Р. Пухта (*Танаско Рајић на топу*, 1862, инв. бр. 1171) и издавање одобрења за коришћење истих Историјском архиву Шумадије – Крагујевац, у циљу реализације изложбе и научног скупа. В. Круљац.

- Припрема података о 12 дела и писама Надежде Петровић и издавање одобрења за репродуковање истих Уметничкој галерији "Надежда Петровић" у Чачку, у циљу илустровања пратећег материјала за изложбу у Галерији, мобилне изложбе за школе и јавне просторе, као и публикације из њихове едиције *Наслеђа*, који се реализују у оквиру пројекта *Надежда Петровић – сто година од смрти 1915-2015*. В. Круљац.

- Реализација молбе професора Сташе Бабић са *Одељења за археологију* Филозофског факултета Универзитета у Београду – издавање одобрења за коришћење репродукције једног предмета из *Грчкохеленистичке збирке* за чланак "Biography of a Hill - Novi Pazar in South-western Serbia" за зборник радова "The Lives of Prehistoric Monuments" издавача Oxford University Press. Ј. Марковић, В. Крстић.

- Реализација молбе др Љиљане Благојевић са Архитектонског факултета Универзитета у Београду – издавање одобрења за коришћење репродукција два дела из фонда Народног музеја, за потребе израде монографије *Итинерери: Модерна и*

Медитеран, траговима архитектуре Николе Добровића и Милана Злоковића (Ј. Марковић, В. Богосављевић Петровић)

- Реализација молбе издавачке куће *Вулкан издаваштво* – припрема и издавање 231 фотографије за потребе репродуковања у публикацији *Историја Србије у 1000 предмета* (прецизирање списка, организација и издавање): В. Богосављевић Петровић и Ј. Марковић.
- Реализација молбе др Сање Пилиповић из Балканолошког института САНУ – издавање одобрења за коришћење фотографија два епиграфска споменика посвећена Силвану, за потребе часописа *Les Mélanges de l'École française de Rome – Antiquité* (MEFRA) (Ј. Марковић, В. Нинковић)
- Реализација молбе Ненси Колинс из *Eerdmans Publishing Company*, Мичиген, САД – издавање одобрења за коришћење репродукције Бронзане главе Константина I за потребе публиковања *The Encyclopedia of Early Christian Art and Archaeology*. (Ј. Марковић)
- Реализација молбе издавачке куће *Креативни центар* – издавање одобрења за коришћење фотографија 34 дела из фонда Народног музеја у публикацији *Лепенски Вир – насеље дунавских риболоваца*, аутора др Душана Борића (В. Богосављевић Петровић, Ј. Марковић)
- Обрада молбе издавачке куће *University of Michigan Press* да за потребе репродуковања у књизи *Law and Transaction Costs in the Ancient Economy* добију дигиталну фотографију *Стела банкара* – извршена преписка, чека се исплата (Ј. Марковић).
- Обрада молбе др Ерика Хрнчиарика са Филозофског факултета Универзитета у Трнави, Словачка, да за потребе студентског приручника добију фотографије неспецификованих римских портрета из фонда Народног музеја – извршена преписка, без реализације. Ј. Марковић.
- Обрада молбе Народног музеја у Ужицу да за потребе комплетирања документације добију копије докумената са локалитета Вишовина у Кривој реци – извршена преписка, чека се одговор (Ј. Марковић, В. Богосављевић Петровић, Г. Грабеж)
- Обрада молбе А. Ропкић Ђорђевић да за потребе истраживања добије увид у документацију са ископавања локалитета Каменигица - Моравиште, Мала Копашница 2003. године – извршена преписка, молба није реализована јер истраживања није вршио Народни музеј у Београду (Ј. Марковић)
- Припрема фотографија и података о делу Живорада Настасијевића (*Напуштени плуг*, 1918, инв. бр. 956) и Марка Челебоновића (*Група/Породица*, 1931, инв. бр. 499) и издавање одобрења за коришћење истих Заводу за уџбенике – Одељење у Новом Саду, у циљу илустровања уџбеника *Српска књижевност и језик, за српски нематерњи језик, за ученике другог разреда гимназије*. В. Круљац.
- Припрема фотографија и података о делима Милана Миловановића (*Парк Пинчо у Риму*, 1916, инв. бр. 254) и Надежде Петровић (*Дереглије на Сави*, 1907, инв. бр. 129) и издавање одобрења за коришћење истих Издавачкој кући *Klett* из Београда у циљу илустровања уџбеника *Читанке за трећи разред гимназије*. В. Круљац.
- Одговор на допис *Magelan Press*-а у вези са дозволом за репродуковање дела Александра Дерока *Мапа Африке*, које није у власништву Народног музеја, али је иницијално публиковано у књизи Растка Петровића *Африка*. В. Круљац.
- Одговор на допис Оливере Недељковић, библиотекар Завичајног одељења градске библиотеке *Владислав Петковић Дис* у Чачку у вези са добијањем дозволе и процедурама истраживања документарне грађе *Спомен музеја Надежде и Растка Петровића*. В. Круљац и В. Богосављевић Петровић.
- Кореспонденција и одређивањем критеријума за штампање енглеске верзије текста Растка Петровића *Дан шести* у преводу Алберта Лорда са проф. др Слободанком

Владив-Гловер, Monash University – Victoria (Аустралија). Договори са представником породице за ауторска права Нејтом Лордом у циљу добијања писмене сагласности, организовање припреме рукописа и скенирање. В. Богосављевић Петровић и В. Круљац. Скенирање рукописа (466 страна): Ј. Териман. Предаја: 1. јуни 2015. Правне консултације: М. Живковић.

- Припрема фотографије и података за о делу Боже Илића (*Сондирање терена на Новом Београду*, 1948, инв. бр. 2049) и издавање одобрења за коришћење проф. др Браниславу Јаковљевићу, Stanford University (USA), ради илустровања књиге *Alienation Effects: Performance and Self-Management in Yugoslavia 1945-1991* (В. Круљац у сарадњи са Љ. Миљковић и М. Живковићем).

- Преглед архивске грађе и персоналних досијеа Ђорђине Стојановић Габричевић и Милорада Медића, као и конзерваторских пројеката НМ у периоду 1968–1970, према захтеву Сандре Сустих, *Завод за заштиту споменика културе у Сплиту* (Хрватска), за потребе докторске дисертације *Деловање Цвита Фисковића у заштити и рестаурацији повијесног сликарства и скулптуре на далматинској обали*. В. Круљац.

- Припрема података о уметничким делима и личним фотографијама Надежде Петровић, према захтеву глумица Драгане Јовановић и Милене Јакшић, у циљу информисања о материјалу релевантном за реализацију њихове ауторске представе *Надежда Петровић – аутопортрет у множини* (В. Круљац у сарадњи са Љ. Миљковић и Ђ. Радоњић).

- Припрема података о 15 дела из *Збирке српског сликарства 18. и 19. века* и једног дела из *Збирке југословенског сликарства 20. века*, и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Вуковој задужбини из Београда (В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем);

- Припрема података о једном делу из *Збирке српског сликарства 18. и 19. века* и 7 дела из *Збирке југословенског сликарства 20. века*, и издавање дозволе за коришћење и репродуковање *Спомен-збирци Павла Бељанског* из Новог Сада, за потребе илустровања публикације *Критике Драгана Алексића*, аутора Јасне Јованов (В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем);

- Издавање и припрема путне документације и конзерваторског извештаја за примерке часописа *Zenit* бр. 16 и 17-18 (1922) из заоставштине Љубомира Мицића, за позајмицу Schirn Kunsthalle из Франкфурга у циљу излагања на изложби *Storm Women. Women artists of the Avantgarde in Berlin 1910-1932*, 30. октобар 2015 – 7. фебруар 2016. В. Круљац у сарадњи са У. Исаковић.

- Омогућавање увида у архивску грађу из 1935. (бр. 158/7) и 1936. (бр. 281) др Марку Јанковићу са Филозофског факултета у Београду. Ј. Марковић и В. Круљац.

- Припрема фотографије и података о делу Влаха Буковца (*Краљица Наталија*, 1882, инв. бр. 1203), и издавање дозволе за коришћење и репродуковање истих Драгутину Илићу, ради илустровања књиге *Роман краљице Наталије*. В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем.

- Припрема фотографије и података о фотографији Растка Петровића и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Јову Анђићу из Београда, ради илустровања књиге *Књижевни водич кроз Београд*. В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем.

- Припрема фотографије и података о делу Павла Паје Јовановића (*Кићење невесте*, 1886, инв. бр. 115), и издавање дозволе за коришћење и репродуковање *Заводу за издавање уџбеника* - Београд, ради илустровања *Читанки за 5. и 6. разред основне школе* (В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем).

- Припрема фотографије и података о делу Винсента ван Гога (*Сељанка*, 1886, инв. бр. 398), и издавање дозволе за коришћење Стефану Колдехофу, Editor *Culture Deutschlandfunk - German Public Radio*, ради истраживања. В. Круљац.
- Припрема фотографије и података о фотографији Милана Кашанина и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Издавачкој кући *Catena mundi doo* из Београда, ради илустровања насловне стране књиге *Разговори Косте Димитријевића са Миланом Кашанином*. В. Круљац.
- Припрема фотографија и података о два фрагмента фреске (*Исцељење слепог и Свадба у Кани*, оба прва половина 14. века) из цркве Богородица Љевишка у Призрену (власништво: *Покрајински завод за заштиту споменика*, Приштина), те њихово достављање Издавачкој кући *Платонеум доо* из Новог Сада, ради илустровања монографије *Богородица Љевишка*, аутора Милке Чанак-Медић и Бранислава Тодића (В. Круљац у сарадњи са А. Нитић).
- Припрема података о пет дела Јо Клека (Josip Seissel: *Нацрт за Зенитеум I*, 1924, инв. бр. 2890; *Нацрт за Зенитеум II*, 1924, инв. бр. 035_2891; *Плакате*, 1925, инв. бр. 2892; *Вила Зенит*, 1924/25, инв. бр. 2894; *Рекламе*, 1923, инв. бр. 2893) и једног дела Бранка Ве Пољанског (*Европа*, око 1928, инв. бр. 4055) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање *Museum Sztuki, Lodz* (Пољска) ради илустровања енглеског издања каталога изложбе *Modernisations* (В. Круљац у сарадњи са Г. Станишић);
- Припрема података о делу Ђовани Ди Паола (*Бог Отац и три анђела*, 15. век, инв. бр. 555) и издавање дозволе за коришћење Ђованију Русоу – *Università Federico II of Napoli* (Италија), ради истраживања (В. Круљац у сарадњи са Ј. Дергенц и С. Ђорђевић);
- Припрема података о делу Филипа Маљавина (*Портрет краљице Марије Карађорђевић*, 1933, инв. бр. 42) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Јелени Межински, Галерија САНУ - Београд, ради илустровања чланка *Ликовни уметници – руски емигранти у Србији и Света Гора*, у: *Казивања о Светој Гори*, 2015 (В. Круљац у сарадњи са Ј. Дергенц и С. Ђорђевић).
- Припрема фотографије и података о два дела Надежде Петровић (*Портрет Владимира Бецића*, 1910, инв. бр. 237; *Богородичина црква у Паризу*, 1911, инв. бр. 130) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Ани Шепаровић, Лексикографски завод "Мирослав Крлежа" - Загреб (Хрватска), ради илустровања чланка у *Зборнику радова конгреса посвећеног Надежди Петровић* 2016 (В. Круљац у сарадњи са П. Петровићем и С. Ђорђевић).
- Припрема података о делу Јеролима Мишеа (*Цурица*, 1924, инв. бр. НМ ЈВ 30/Ј.В. I 314, Збирка Јоце Вујића) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Ани Шепаровић, *Лексикографски завод Мирослав Крлежа - Загребу* (Хрватска), ради илустровања монографије *Јеролим Мише*, 2016 (В. Круљац у сарадњи са П. Петровићем и С. Ђорђевић).
- Преглед епистоларне грађе из заоставштине кнеза Павла Карађорђевића (фотокопије писама – поклон кнегиње Јелисавете Карађорђевић, 2007/2008), према захтеву Габријеле Бернарди, *Instituzione Bologna Musei* (Италија), у циљу информисања о грађи релевантној за њена истраживања (В. Круљац у сарадњи са Д. Еремић - кореспонденција).
- Припрема фотографије и података о делу *Андреашке двери*, Св. Никола, Шишево (друга половина 14. века, инв. бр. 5445) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Миодрaгу Раичевићу, уреднику *Службеног гласника* Београд, ради илустровања насловне стране књиге *Лицем према Божићу* (В. Круљац, В. Богосављевић Петровић, у сарадњи са А. Нитић);

- Припрема фотографија и података о четири хиландарске плочице (са представама арханђела Гаврила и Михаила, Јована Претече и орнаменталног мотива, 11. век, инв. бр. 200, 201, 202, 203) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Бојану Миљковићу, научном сараднику Византолошког института – САНУ, ради илустровања плаката 23. византолошког конгреса, Београд, 2016 (В. Круљац у сарадњи са А. Нитић);
- Припрема фотографије у високој резолуцији и података о делу Винсента ван Гога (*Селанка*, 1886, инв. бр. 398), и издавање дозволе за коришћење (под новим условима) Стефану Колдехофу, Editor *Culture Deutschlandfunk - German Public Radio* ради истраживања (В. Круљац у сарадњи са Ј. Дергенц).
- Издавање на увид документарне грађе Спомен музеја Надежде и Растка Петровића (рукописи, писма и фотографије) и досијеа уметника (каталози и хемеротека), др Санди Булимбашић, вишем стручном саветнику-конзерватору Конзерваторског одјела у Сплиту (Хрватска), у циљу реализације научноистраживачког пројекта *Croatia and Central Europe: Art and Politics in the Late Modern Period (1780-1919)*. В. Круљац.
- Издавање на увид документарне грађе из заоставштине Љубомира Мицића (Зенит), др Ловорки Магаш Биландић, вишем асистенту – научном сараднику Одсека за повијест уметности Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу, у циљу презентације резултата истраживања опуса Вјере Билер (Vjera Biller) на научном скупу у Немачкој. В. Круљац.
- уступање музејских публикација које се тичу раног модернизма и уметничких веза јужнословенских уметника др Милени Георгиевој, *Институт за историју уметности, Бугарска академија наука* (Софија), и координација консултација са кустосима Народног музеја. В. Круљац у сарадњи са Г. Станишић.
- Издавање на увид филмских записа Растка Петровића Милијани Симоновић, докторанду Филолошког факултета у Београду, у циљу истраживања, а за
- потребе израде докторске дисертације (*Уметничка и поетичка кохерентност Растка Петровића и Саве Шумановића*). В. Круљац.
- Издавање на увид и скенирање документарне грађе и илустративног материјала везаног за живот и рад Надежде и Мите Петровића, као и Љубице Луковић (оснивача фонда *Спомен музеја Надежде и Растка Петровића*), историчару Радивоју Бојовићу, Народног музеј у Чачку, ради истраживања и припрема за учешће на научном скупу посвећеном Надежди Петровић, који се одржава 16. децембра 2015. у Спомен-збирци Павла Бељанског у Новом Саду (В. Круљац, В. Богосављевић Петровић у сарадњи са Ј. Марковић, Д. Еремић. Скенирање: Ђ. Радоњић).
- Издавање на увид досијеа Михаило Вукотић и документарне грађе из Спомен музеја Надежде и Растка Петровића др Марти Вукотић Лазар, Филозофски факултет Универзитета у Приштини (са привременим седиштем у Косовској Митровици), ради истраживања. В. Круљац.
- Консултације и информисање кустоса Александре Стефанов (Музеј Војводине – Нови Сад) о документарној и архивској грађи Народног музеја у Београду релевантној за истраживање колекције портрета, која је посредством НМБ стигла 1951. године у Музеј Војводине. В. Круљац.
- Одговор на допис Дајане Лазаревић, студента историје уметности на Филозофском факултету у Београду и волонтеру-сараднику на изложби *Надежда Петровић. Поводом 100 година од права на вечан помен* (Дом војске – Београд) о релевантној литератури и документарној грађи о Надежди Петровић и члановима њене породице, а за потребе истраживања.

- Припрема и реализација договора око обједињавања техничке документације са археолошких истраживања Петрове цркве код Новог Пазара по захтеву проф. др. М. Јефтића са Филозофског факултета у Београду и Центра за урбани развој. У НМБ је стигао део документације из заоставштине проф. др. Ј. Нешковића (Архитектински факултет у Београду и Републички завод за заштиту споменика културе), а по захтеву је предата pdf верзија *Дневника истраживања са Књигом инвентара* искључиво у сврхе истраживања пројекта *Дигитализација и презентација налазишта млађих праисторијских култура у новопазарском крају* (за потребе Министарства трговине и телекомуникација). В. Богосављевић Петровић, В. Крстић и Ђ. Радоњић.

3.6.4. Позајмица документационог материјала, снимања за публикације других институција

- За потребе *Ретроспективне изложбе Зорана Петровића* у Галерији Рајко Мамузић фотографисано 20 радова Зорана Петровића из Збирке цртежа и графике југословенских аутора 20. века: Инв.гр. 4909, Инв.гр. 4910, Инв.гр. 4911, Инв.гр. 4912, Инв.гр. 4913, Инв.гр. 4914, Инв.гр. 4915, Инв.гр. 4916, Инв.гр. 4917, Инв.гр. 4918, Инв.гр. 4919, Инв.гр. 4920, Инв.гр. 4921, Инв.гр. 4922, Инв.гр. 4923, Инв.гр. 4924, Инв.гр. 4925, Инв.гр. 4926, Инв.гр. 4927 и Инв.гр. 4955 (јануар) – Г. Станишић
- За публикацију *Лада* снимљена 2 рада Зуке Џумхура из Збирке цртежа и графике југословенских аутора 20. века: Инв.гр. 5628, Инв.гр. 5644 (јануар) – Г. Станишић
- За потребе изложбе *Баухаус. Умрежавање идеја и пракси – БАУНЕТ*, за Музеј савремене уметности у Загребу снимљено 7 радова Августа Чернигоја из Збирке цртежа и графике југословенских аутора 20. века: Инв.гр.2868, Инв.гр.2865, Инв.гр. 2869, Инв.гр. 2870, Инв.гр. 2866, Инв.гр. 2867, Инв.гр. 2871 – Г. Станишић, и 7 радова из Збирке цртежа и графике страних аутора: Ласло Мохољи Нађ: И.стр.гр. 1312, И.стр.гр. 1313, И.стр.гр. 1314, Василиј Кандински: И.стр.гр. 1275, И.стр.гр. 1276, и Ханс Мејер И.стр.гр. 1286 – Д. Ковачић
- Поводом израде докторске дисертације г. Вукадину Шљукићу је уступљен дигитални снимак графике из Кабинета графике, Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века, аутора Адама Стефановића *Кнежева вечера*, Инв. гр. 1048, (март)- Е. Блануша
- За изложбу *Рубенсови кругови*, одржану у Галерији Матице српске у Новом Саду, фотографисана су два цртежа Новака Радонића из Кабинета графике, Збирка цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века: *Попрсје човека са брадом* (копија по Рубенсу), Инв. гр. 302; *Хелена Фурман* (копија по Рубенсу), 1858, Инв. гр. 142- фотограф В. Илић (април)- Е. Блануша
- За потребе предавања др Марте Херуцове о делу Анастаса Јовановића на конференцији коју је организовао Институт словачке литературе Словачке академије наука и уметности у Братислави, дигитално су снимљени следећи радови Анастаса Јовановића из Кабинета графике, Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века: Инв. гр. 464, 483, 485, 1153, 1154, 1155, 156, 1158, 1159, 1160, 1161, 1188, 1206, 1195, 1198, 1226, 1229, 1230, 5600, као и два рада истог аутора из студијске збирке 5598-фотограф В. Илић (април) - Е. Блануша
- Поводом израде монографије о гулама, аутору Дејану Томићу су уступљени дигитални снимци два рада из Кабинета графике, Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века: Анастас Јовановић, *Срби око певача*, 1848.; Едуард Брауман, *Срби око гуслара*, 1847.(по Анастасу Јовановићу). Фотографије ће бити објављене у монографији која се приређује за издавачке куће Књижевна задруга српског народног вијећа Црне Горе из Подгорице и Орфеус из Новог Сада. – (јули) Е. Блануша

- За монографију посвећену уметнику Богољубу Јовановићу предата 2 дигитална снимка др Ивани Симеоновић-Челић – (август) Г. Станишић
- Академији уметности у Бања Луци уступљено је 9 дигиталних снимака из Кабинета графике, Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века, а за потребу реализације Свечане академије поводом Дана Републике српске: захарије Орфелин (Инв. гр. 607,781,3021), Анастас Јовановић (Инв. гр. 494,561,560,1206) и Адам Стефановић (Инв. гр. 1048,1207) (децембар) – Е. Блануша
- За рад др Ирине Суботић о симболичким елементима у нашој уметности фотографија скулптуре *Сећање* Ивана Мештровића – В. Грујић
- За мастер рад Јелене Пузић о Ивану Мештровићу уступљени дигитални снимци Мештровићевих дела
- За изложбу посвећену Југословенским уметницима који су стварали 1945. године за Повијесни музеј у Загребу Сњежани Павичић на званични захтев прикупљена и послата документација о 53 рада из те године – Г. Станишић
- Уступање фотографије Вукових гусала, и.б. 1/И, за публикавање у монографији о гуслама аутора Дејана томића, у издању Књижевне задруге Српског народног вијећа Црне Горе и *Орфеус* из Новог Сада.
- Фотографије наушница, венца и наруквица из Маркове Вароши код Прилепа (Збирка византијске и српске средњовековне уметности) предате за научно-популарну публикацију о Марку Краљевићу, аутора Марка Алексића (Александра Нитић)
- Предати снимци 4 плочице (ћелијаста емаљ) из Манастира Хиландара (Збирка византијске и српске средњовековне уметности) ради коришћења у изради плаката Византолошког конгреса (Београд 2016) (Александра Нитић, Весна Круљац)
- Предате фотографије фресака из Богородице Љевишке (из Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Приштина, а на позајмици је у Збирци византијске и српске средњовековне уметности) ради илустровања књиге *Богородица Љевишка* М. Чанак-Медић и Б. Тодића, издавача Платонеум, Нови Сад (Александра Нитић, Наташа Церовић, Весна Круљац)
- Упит Весне Бикић о фотодокументацији за прстење за лук из Збирке византијске и српске средњовековне уметности (Александра Нитић, Наташа Церовић)
- Предата фотографија Андреашких двери (Збирка византијске и српске средњовековне уметности) за књигу М. Раичевића, *Лицем према Божићу*, издавача Службени гласник (Александра Нитић, Весна Круљац)
- На молбу др Иване Поповић, научног саветника Арх.института прослеђене фотографије два комада накита са Новог Брда из инвентара *Археолошке збирке позног средњег века* (инв.бр. 3888, 4966) за потребе илустровања рада “Сјај римског украса и накит средњег века” у оквиру публикације *Византијско наслеђе и српска средњовековна култура (Ars profana)*, ур. др В.Бикић (мај 2015). (Е. Зечевић)
- На молбу М. Радишић, истраживача сарадника Археолошког института у Београду, уступљене фотографије четири копче с Новог Брда и копче из св. Николе у Куршумлији (*Археолошка збирка позног средњег века*), за потребе публикавања рада у *Старинару* (фебруар). (Е. Зечевић)
- Александру Сајдлу, дипл. археолога из Новог Сада, омогућио цртање и рендгенско снимање гвозденог копља из Винче, инв. бр. 2816/1 (*Археолошка збирка раног средњег века*). То му је потребно за писања рада о овој врсти налаза са овог подручја.(05.01 - 13.01). (С. Фидановски)
- Колегиници М. Веселичић, дипл. археологу, сарадници Археолошког института пружио податке о копчи и фотографију исте (*Археолошка збирка раног средњег века*), која потиче из Беле Цркве. То јој је потребно за израду рада везаног за посебну врсту копчи. (18.02.). (С. Фидановски)

- Документација Збирке Ретке грађе средњовековних споменика. За потребе истраживања Манастира Давидовице, односно сликарства цркве Богојављења у манастиру (допис НМБ 496/1 од 18.09.2015), скенирани су и предати скенови негатива (са стаклених плоча инв. бр. В 3620, 3621 и С 8 и целулоидних снимака 8634, 8648, 8669, 8690, 8691 и 8698) др Драгану Војводићу, професору на Групи за историју уметности Филозофског факултета у Београду. В 3620, 3621 и С 7, 8, 9, 10, 463; За истраживања Манастира Жиче скенирани су и предати скенови негатива (са стаклених плоча инв. бр. А 507 и Б. 956) др Драгану Војводићу; Негативан одговор на на допис С. Савићу (упућен 18.08.2015, Бојани Борић Брешковић, директору Народног музеја у Београду и Н. Церовић, руковооцу Збирке ретке грађе средњовековних споменика). Тражена фото документација проф. Владимира Петковића из Манастира Ђурђеви ступови за потребе рада. Како је документација у припреми за публикавање молба је одбијена; За потребе рада аутора Љубомира Стевовића (допис НМБ бр.281/1 од 11.03.2015 скениране су стаклене плоче А1188, 1189, В1908 са представама Кесар Новак из Малог града на Преспи и скенови прослеђени аутору; (Н. Церовић)
- Документација Галерије фресака. За потребе рада о употреби виљушке, аутора Љ. Стратимировић (НМ. 163/1 од 25.02.2015), који је излаган на изложби Групе LOD, у Стокхолму, Шведска, прослеђене скениране фотографије фреске и потребних детаља *Тајне вечере* из цркве св. Апостола у Пећкој патријаршији. (Н. Церовић)
- На писмени захтев Природњачког музеја позајмица две фотографије за изложбу „Три боје вина“ која је отворена 23. децембра 2015. године (кратер из Олбије и олпе из Бошњана). (Д. Ратковић и В. Крстић)
- На захтев Сање Пилиповић (Балканолошки институт САНУ) (бр. 216/2, 12.3.2015.) за потребе објављивања уступљене су фотографије два римска жрвеника из Збирке античких и средњовековних епиграфских споменика.(В. Нинковић)
- За потребе снимања емисије Београд за почетнике (Студио Б) уступљене су фотографије и урађене легенде за три изабрана предмета из Збирке античких и средњовековних епиграфских споменика који потичу са локалитета Гомилице на Космају (В. Нинковић)
- За потребе изложбе *Михајло Идворски Путин* у Историјском музеју Србије, позајмљена су три оригинална документа из фонда архивске грађе Народног музеја: писмо М. Пупина упућено В. Петковићу од 21. 01. 1923. – 2 листа; писмо М. Пупина упућено В. Петковићу од 20. 06. 1923. – 2 листа; писмо М. Пупина упућено В. Петковићу од 11. 02. 1931. – 1 лист (Д. Еремић, В. Богосављевић Петровић, П. Петровић)

Припрема, евидентирање, издавање документације за потребе рада других институција

- Издавање и припрема путне документације и конзерваторског извештаја за примерке часописа *Vaihausbücher* бр. 1, 7 и 10 (1925/6) из заоставштине Љубомира Мицића, за позајмицу *Музеју савремене уметности* из Загреба, у циљу излагања на изложби *Vaihaus – умрежавање идеја и праксе*, мај – јул 2015 (у сарадњи са У. Исаковић) В. Круљац.
- Припрема фотографије и података о делу Мата Целестина Медовића (*Руђер Бошковић*, 1900, инв. бр. 1472) и издавање одобрења за коришћење истих Леи Кардинали – Факултет за физику Универзитета у Павији (Италија) за потребе илустровања публикације *Руђер Бошковић и његово време* (на италијанском), В. Круљац.
- Припрема фотографије и података о грчко-илирском шлему из Трстеника (6-5. век п.н.е, инв. бр. 645/1), и издавање одобрења коришћења истих Петру Симићу, директору Народног универзитета Трстеник, у циљу илустровања монографије о Трстенику (В. Круљац, у сарадњи са В. Крстић).

- Припрема фотографије и података о делу Паје Јовановића (*Женидба цара Душана*, 1900, инв. бр. 2415) и издавање одобрења за коришћење истих проф. др Братиславу Пантелићу, Sabanaci University, Istanbul (Турска), за потребе илустровања стручног чланка *The Last Byzantines Perceptions of Identity, Culture and Heritage in Serbia* – часопис Nationalities Papers. В. Круљац.
- Припрема фотографије и података о делу Сретена Стојановића (*Алберто Бакомети*, 1922, инв. бр. 94) и издавање одобрења за коришћење истих Nolwenn Chauvin, Les Presses du Réel – Paris, за потребе илустровања књиге *Giacometti devant Bourdelle. De la Conversion à l'apostasi*. В. Круљац.
- Припрема и достављање података о делима Адама Стефановића (*Бој на Косову*, 1870, инв. бр. 1207; Стевана Алексића (*Спаљивање моштију Св. Саве*, 1912, инв.бр. 2043) и Р. Пухта (*Танаско Рајић на топу*, 1862, инв. бр. 1171) и издавање одобрења за коришћење истих Историјском архиву Шумадије – Крагујевац, у циљу реализације изложбе и научног скупа. В. Круљац.
- Припрема података о 12 дела и писама Надежде Петровић и издавање одобрења за репродуковање истих Уметничкој галерији "Надежда Петровић" у Чачку, у циљу илустровања пратећег материјала за изложбу у Галерији, мобилне изложбе за школе и јавне просторе, као и публикације из њихове едиције *Наслеђа*, који се реализују у оквиру пројекта *Надежда Петровић – сто година од смрти 1915-2015*. В. Круљац.
- Реализација молбе професора Сташе Бабић са *Одељења за археологију* Филозофског факултета Универзитета у Београду – издавање одобрења за коришћење репродукције једног предмета из *Грчкохеленистичке збирке* за чланак "Biography of a Hill - Novi Pazar in South-western Serbia" за зборник радова "The Lives of Prehistoric Monuments" издавача Oxford University Press. Ј. Марковић, В. Крстић.
- Реализација молбе др Љиљане Благојевић са Архитектонског факултета Универзитета у Београду – издавање одобрења за коришћење репродукција два дела из фонда Народог музеја, за потребе израде монографије *Итинерери: Модерна и Медитеран, траговима архитектата Николе Добровића и Милана Злоковића* (Ј. Марковић, В. Богосављевић Петровић)
- Реализација молбе др Сање Пилиповић из Балканолошког института САНУ – издавање одобрења за коришћење фотографија два епиграфска споменика посвећена Силвану, за потребе часописа *Les Mélanges de l'École française de Rome – Antiquité* (MEFRA) (Ј. Марковић, В. Нинковић)
- Реализација молбе Ненси Колинс из *Eerdmans Publishing Company*, Мичиген, САД - издавање одобрења за коришћење репродукције Бронзане главе Константина I за потребе публиковања *The Encyclopedia of Early Christian Art and Archaeology*. (Ј. Марковић)
- Реализација молбе издавачке куће *Креативни центар* – издавање одобрења за коришћење фотографија 34 дела из фонда Народог музеја у публикацији *Лепенски Вир – насеље дунавских риболоваца*, аутора др Душана Борића (В. Богосављевић Петровић, Ј. Марковић)
- Обрада молбе издавачке куће University of Michigan Press да за потребе репродуковања у књизи *Law and Transaction Costs in the Ancient Economy* добију дигиталну фотографију *Стела банкара* – извршена преписка, чека се исплата (Ј. Марковић).
- Обрада молбе др Ерика Хрнчиарика са Филозофског факултета Универзитета у Трнави, Словачка, да за потребе студентског приручника добију фотографије неспецификованих римских портрета из фонда Народог музеја – извршена преписка, без реализације. Ј. Марковић.
- Обрада молбе Народог музеја у Ужицу да за потребе комплетирања документације добију копије докумената са локалитета Вишовина у Кривој реци –

извршена преписка, чека се одговор (Ј. Марковић, В. Богосављевић Петровић, Г. Грабеж)

- Обрада молбе А. Ропкић Ђорђевић да за потребе истраживања добије увид у документацију са ископавања локалитета Каменигица - Моравиште, Мала Копашница 2003. године – извршена преписка, молба није реализована јер истраживања није вршио Народни музеј у Београду (Ј. Марковић)
- Припрема фотографија и података о делу Живорада Настасијевића (*Напуштени плуг*, 1918, инв. бр. 956) и Марка Челебоновића (*Група/Породица*, 1931, инв. бр. 499) и издавање одобрења за коришћење истих Заводу за уџбенике – Одељење у Новом Саду, у циљу илустровања уџбеника *Српска књижевност и језик, за српски нематерњи језик, за ученике другог разреда гимназије*. В. Круљац.
- Припрема фотографија и података о делима Милана Миловановића (*Парк Пинчо у Риму*, 1916, инв. бр. 254) и Надежде Петровић (*Дереглије на Сави*, 1907, инв. бр. 129) и издавање одобрења за коришћење истих Издавачкој кући Klett из Београда у циљу илустровања уџбеника *Читанке за трећи разред гимназије*. В. Круљац.
- Одговор на допис *Magelan Press*-а у вези са дозволом за репродуковање дела Александра Дерока *Мапа Африке*, које није у власништву Народног музеја, али је иницијално публиковано у књизи Растка Петровића *Африка*. В. Круљац.
- Одговор на допис Оливере Недељковић, библиотекарка Завичајног одељења градске библиотеке *Владислав Петковић Дис* у Чачку у вези са добијањем дозволе и процедурама истраживања документарне грађе *Спомен музеја Надежде и Растка Петровића*. В. Круљац и В. Богосављевић Петровић.
- Кореспонденција и одређивањем критеријума за штампање енглеске верзије текста Растка Петровића *Дан шести* у преводу Алберта Лорда са проф. др Слободанком Владив-Гловер, Monash University – Victoria (Аустралија). Договори са представником породице за ауторска права Нејтом Лордом у циљу добијања писмене сагласности, организовање припреме рукописа и скенирање. В. Богосављевић Петровић и В. Круљац. Скенирање рукописа (466 страна): Ј. Фериман. Предаја: 1. јуни 2015. Правне консултације: М. Живковић.
- Припрема фотографије и података за о делу Боже Илића (*Сондирање терена на Новом Београду*, 1948, инв. бр. 2049) и издавање одобрења за коришћење проф. др Браниславу Јаковљевићу, Stanford University (USA), ради илустровања књиге *Alienation Effects: Performance and Self-Management in Yugoslavia 1945-1991* (В. Круљац у сарадњи са Љ. Миљковић и М. Живковићем).
- Преглед архивске грађе и персоналних досијеа Ђорђине Стојановић Габричевић и Милорада Медића, као и конзерваторских пројеката НМ у периоду 1968–1970, према захтеву Сандре Сустих, *Завод за заштиту споменика културе у Сплиту* (Хрватска), за потребе докторске дисертације *Деловање Цвита Фисковића у заштити и реставрацији повијесног сликарства и скулптуре на далматинској обали*. В. Круљац.
- Припрема података о уметничким делима и личним фотографијама Надежде Петровић, према захтеву глумица Драгане Јовановић и Милене Јакшић, у циљу информисања о материјалу релевантном за реализацију њихове ауторске представе *Надежда Петровић – аутопортрет у множини* (В. Круљац у сарадњи са Љ. Миљковић и Ђ. Радоњић).
- Припрема података о 15 дела из *Збирке српског сликарства 18. и 19. века* и једног дела из *Збирке југословенског сликарства 20. века*, и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Вуковој задужбини из Београда (В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем);
- Припрема података о једном делу из *Збирке српског сликарства 18. и 19. века* и 7 дела из *Збирке југословенског сликарства 20. века*, и издавање дозволе за коришћење и

репродуковање *Спомен-збирци Павла Бељанског* из Новог Сада, за потребе илустровања публикације *Критике Драгана Алексића*, аутора Јасне Јованов (В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем);

- Издавање и припрема путне документације и конзерваторског извештаја за примерке часописа *Zenit* бр. 16 и 17-18 (1922) из заоставштине Љубомира Мицића, за позајмицу Schirn Kunsthalle из Франкфурта у циљу излагања на изложби *Storm Women. Women artists of the Avantgarde in Berlin 1910-1932*, 30. октобар 2015 – 7. фебруар 2016. В. Круљац у сарадњи са У. Исаковић.
- Омогућавање увида у архивску грађу из 1935. (бр. 158/7) и 1936. (бр. 281) др Марку Јанковићу са Филозофског факултета у Београду. Ј. Марковић и В. Круљац.
- Припрема фотографије и података о делу Влаха Буковца (*Краљица Наталија*, 1882, инв. бр. 1203), и издавање дозволе за коришћење и репродуковање истих Драгутину Илићу, ради илустровања књиге *Роман краљице Наталије*. В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем.
- Припрема фотографије и података о фотографији Растка Петровића и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Јову Анђићу из Београда, ради илустровања књиге *Књижевни водич кроз Београд*. В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем.
- Припрема фотографије и података о делу Павла Паје Јовановића (*Кићење невесте*, 1886, инв. бр. 115), и издавање дозволе за коришћење и репродуковање *Заводу за издавање уџбеника* - Београд, ради илустровања *Читанки за 5. и 6. разред основне школе* (В. Круљац у сарадњи са М. Живковићем).
- Припрема фотографије и података о делу Винсента ван Гога (*Сељанка*, 1886, инв. бр. 398), и издавање дозволе за коришћење Стефану Колдехофу, Editor *Culture Deutschlandfunk - German Public Radio*, ради истраживања. В. Круљац.
- Припрема фотографије и података о фотографији Милана Кашанина и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Издавачкој кући *Catena mundi doo* из Београда, ради илустровања насловне стране књиге *Разговори Косте Димитријевића са Миланом Кашанином*. В. Круљац.
- Припрема фотографија и података о два фрагмента фреске (*Исцељење слепог и Свадба у Кани*, оба прва половина 14. века) из цркве Богородица Љевишка у Призрену (власништво: *Покрајински завод за заштиту споменика*, Приштина), те њихово достављање Издавачкој кући *Платонеум доо* из Новог Сада, ради илустровања монографије *Богородица Љевишка*, аутора Милке Чанак-Медић и Бранислава Тодића (В. Круљац у сарадњи са А. Нитић).
- Припрема података о пет дела Јо Клека (Josip Seissel: *Нацрт за Зенитеум I*, 1924, инв. бр. 2890; *Нацрт за Зенитеум II*, 1924, инв. бр. 035_2891; *Плакате*, 1925, инв. бр. 2892; *Вила Зенит*, 1924/25, инв. бр. 2894; *Рекламе*, 1923, инв. бр. 2893) и једног дела Бранка Ве Пољанског (*Европа*, око 1928, инв. бр. 4055) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање *Museum Sztuki, Lodz* (Пољска) ради илустровања енглеског издања каталога изложбе *Modernisations* (В. Круљац у сарадњи са Г. Станишић);
- Припрема података о делу Ђовани Ди Паола (*Бог Отац и три анђела*, 15. век, инв. бр. 555) и издавање дозволе за коришћење Ђованију Русоу – *Università Federico II of Napoli* (Италија), ради истраживања (В. Круљац у сарадњи са Ј. Дергенц и С. Ђорђевић);
- Припрема података о делу Филипа Маљавина (*Портрет краљице Марије Карађорђевић*, 1933, инв. бр. 42) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Јелени Межински, Галерија САНУ - Београд, ради илустровања чланка *Ликовни уметници – руски емигранти у Србији и Света Гора*, у: *Казивања о Светој Гори*, 2015 (В. Круљац у сарадњи са Ј. Дергенц и С. Ђорђевић).

- Припрема фотографије и података о два дела Надежде Петровић (*Портрет Владимира Бецића*, 1910, инв. бр. 237; *Богородичина црква у Паризу*, 1911, инв. бр. 130) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Ани Шепаровић, Лексикографски завод "Мирослав Крлежа" - Загреб (Хрватска), ради илустровања чланка у *Зборнику радова конгреса посвећеног Надежди Петровић* 2016 (В. Круљац у сарадњи са П. Петровићем и С. Ђорђевић).
- Припрема података о делу Јеролима Мишеа (*Цурица*, 1924, инв. бр. НМ ЈВ 30/Ј.В. I 314, Збирка Јоце Вујића) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Ани Шепаровић, *Лексикографски завод Мирослав Крлежа - Загреб* (Хрватска), ради илустровања монографије *Јеролим Мише*, 2016 (В. Круљац у сарадњи са П. Петровићем и С. Ђорђевић).
- Преглед епистоларне грађе из заоставштине кнеза Павла Карађорђевића (фотокопије писама - поклон кнегиње Јелисавете Карађорђевић, 2007/2008), према захтеву Габријеле Бернарди, *Instituzione Bologna Musei* (Италија), у циљу информисања о грађи релевантној за њена истраживања (В. Круљац у сарадњи са Д. Еремић - кореспонденција).
- Припрема фотографије и података о делу *Андреашке двери*, Св. Никола, Шишево (друга половина 14. века, инв. бр. 5445) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Миодрагу Раичевићу, уреднику *Службеног гласника* Београд, ради илустровања насловне стране књиге *Лицем према Божићу* (В. Круљац, В. Богосављевић Петровић, у сарадњи са А. Нитић);
- Припрема фотографија и података о четири хиландарске плочице (са представама арханђела Гаврила и Михаила, Јована Претече и орнаменталног мотива, 11. век, инв. бр. 200, 201, 202, 203) и издавање дозволе за коришћење и репродуковање Бојану Миљковићу, научном сараднику Византолошког института - САНУ, ради илустровања плаката 23. византолошког конгреса, Београд, 2016 (В. Круљац у сарадњи са А. Нитић);
- Припрема фотографије у високој резолуцији и података о делу Винсента ван Гога (*Селанка*, 1886, инв. бр. 398), и издавање дозволе за коришћење (под новим условима) Стефану Колдехофу, *Editor Culture Deutschlandfunk - German Public Radio* ради истраживања (В. Круљац у сарадњи са Ј. Дергенц).
- Издавање на увид документарне грађе Спомен музеја Надежде и Растка Петровића (рукописи, писма и фотографије) и досијеа уметника (каталози и хемеротека), др Санди Булимбашевић, вишем стручном саветнику-конзерватору Конзерваторског одјела у Сплиту (Хрватска), у циљу реализације научноистраживачког пројекта *Croatia and Central Europe: Art and Politics in the Late Modern Period (1780-1919)*. В. Круљац.
- Издавање на увид документарне грађе из заоставштине Љубомира Мицића (Зенит), др Ловорки Магаш Биланчић, вишем асистенту - научном сараднику Одсека за повијест уметности Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу, у циљу презентације резултата истраживања опуса Вјере Билер (Vjera Biller) на научном скупу у Немачкој. В. Круљац.
- уступање музејских публикација које се тичу раног модернизма и уметничких веза јужнословенских уметника др Милени Георгиевој, *Институт за историју уметности, Бугарска академија наука* (Софија), и координација консултација са кустосима Народног музеја. В. Круљац у сарадњи са Г. Станишић.
- Издавање на увид филмских записа Растка Петровића Милијани Симоновић, докторанду Филолошког факултета у Београду, у циљу истраживања, а за
- потребе израде докторске дисертације (*Уметничка и поетичка кохерентност Растка Петровића и Саве Шумановића*). В. Круљац.

- Издавање на увид и скенирање документарне грађе и илустративног материјала везаног за живот и рад Надежде и Мите Петровића, као и Љубице Луковић (оснивача фонда *Спомен музеја Надежде и Растка Петровића*), историчару Радивоју Бојовићу, Народни музеј у Чачку, ради истраживања и припрема за учешће на научном скупу посвећеном Надежди Петровић, који се одржава 16. децембра 2015. у Спомен-збирци Павла Бељанског у Новом Саду (В. Круљац, В. Богосављевић Петровић у сарадњи са Ј. Марковић, Д. Еремић. Скенирање: Ћ. Радоњић).
- Издавање на увид досијеа Михаило Вукотић и документарне грађе из Спомен музеја Надежде и Растка Перовића др Марти Вукотић Лазар, Филозофски факултет Универзитета у Приштини (са привременим седиштем у Косовској Митровици), ради истраживања. В. Круљац.
- Консултације и информисање кустоса Александре Стефанов (Музеј Војводине – Нови Сад) о документарној и архивској грађи Народног музеја у Београду релевантној за истраживање колекције портрета, која је посредством НМБ стигла 1951. године у Музеј Војводине. В. Круљац.
- Одговор на допис Дајане Лазаревић, студента историје уметности на Филозофском факултету у Београду и волонтеру-сараднику на изложби *Надежда Петровић. Поводом 100 година од права на вечан помен* (Дом војске – Београд) о релевантној литератури и документарној грађи о Надежди Петровић и члановима њене породице, а за потребе истраживања.
- Припрема и реализација договора око обједињавања техничке документације са археолошких истраживања Петрове цркве код Новог Пазара по захтеву проф. др. М. Јефтића са Филозофског факултета у Београду и *Центра за урбани развој*. У НМБ је стигао део документације из заоставштине проф. др. Ј. Нешковића (Архитектински факултет у Београду и Републички завод за заштиту споменика културе), а по захтеву је предата pdf верзија *Дневника истраживања са Књигом инвентара искључиво у сврхе истраживања пројекта Дигитализација и презентација налазишта млађих праисторијских култура у новопазарском крају* (за потребе Министарства трговине и телекомуникација). В. Богосављевић Петровић, В. Крстић и Ћ. Радоњић.
- За потребе публикавања у монографији посвећеној гулама, одобрено коришћење снимка *Споменице Крушевачког певачког друштва поводом 500 годишњице Косовског боја из 1889.*, инв. бр. 20_982. (Одобрење број: 407/3 од 22. 07. 2015.) (М. Јеринић)
- На писмени захтев/молбу др Ларса Рамсколда, нумизматичара из Шведске, за потребе вршење компаративних анализа и налаза калуца, уступљено је осам дигиталних фотографија следећих инв. бр.: VII 1397; VII 3948; II 174, II 173; 1346/174; 1346/276; 1346/249; 465/9. (Т. Бенцаревић)

3.6.5. Увид у материјал и документацију трећих лица - стручне посете

- За изложбу посвећену Југословенским уметницима који су стварали 1945. године за Повијесни музеј у Загребу Сњежани Павичић на званични захтев прикупљена и послата документација о 53 рада из те године – Г. Станишић
- Преглед стања праисторијске археолошке збирке Народног музеја у Крагујевцу (заједно са др В. Богосављевић Петровић) у договору са директором и надлежним кустосима тамошњег музеја – 2 радна дана (локалитети Гривац, Дивостин, Рамаћа, Кусовац, Бања итд.), преглед материјала и документације, књиге инвентара и документацијске грађе, разговори и савети колегама; детаљна студија дела збирке кремелих, камених и керамичких артефаката (око 3500 предмета), за потребе израде чланка и презентације на међународном симпозијуму

- Групна посета археолошким рекогносцирањима Космаја (риководилац др А. Црнобрња)- В. Богосављевић Петровић, А. Старовић, А. Ђорђевић, В. Крстић
- Посета *Архиву Србије* ради консултација за сређивање личног фонда (породичног фонда) – преглед публикованих личних фондова: Милован Миловановић, Михаило Гавриловић и Риста Одавић. Д. Ееремић.
- Преглед и валоризација података из фонда Министарства просвете к. Југославије од 1929–1935, у *Архиву Југославије* и *Архиву Србије* (преглед фонда Министарства просвете, касније Савет за просвету од 1945-1952 (регистри, деловодни протоколи, сачувана релевантна грађа, Службени гласник, дневне новине) за потребе истраживања који се односи на промену назива *Народног музеја у Београду* кроз историју. Д. Ееремић.
- Посета Народној библиотеци Србије (С. Гардашевић) поводом припрема за дигитализацију културне баштине: променада и упознавање са Међународном конзорцијумом ДАИРАХ, платформом Омека, прегледање софтера погодних за обраду архивске грађе: В. Богосављевић Петровић и В. Круљац.

3.6.6. Музејски информациони систем Србије (МИСС)

- Одржавање сервера и мрежне инфраструктуре МИСС-а: унапређење брзина приступа серверу и унапређење техничких карактеристика закуљеног сервера; Оптимизација окружења; Вођење евиденције о музејским установама, збиркама и запосленим у музејима Србије; Вођење евиденције о стручним каталозима система МИСС; Прављење налога за рад у програму *Етернитас*: Музеј у Мајданпеку, Музеј у Пријеполу, Музејска збирка у Димитровграду, Народни музеј у Београду (нови кустоси); Идентификовање и исправљање проблема у раду програма; Сарадња са музејима на пословима око МИСС-а.
- Обуке, подршка и демонстрације МИСС; Нацрт плана и буџета за МИСС за 2016. годину; Допуна *Извештаја о тренутном стању МИСС-а* са освртом на историјат, проблеме, предности и предлозима за даљи развој за потребе Радне групе за дигитализацију при Министарству културе и информисања; Унос предмета из збирке југословенских аутора 20. века; Одговор на упит Министарства културе и информисања Србије о статистичким подацима МИСС (А. Деспотовић);
- Спецификација рачунарских конфигурација и набавка рачунара и друге рачунарске опреме за Народни музеј. (А. Деспотовић);
- Инсталација и одржавање рачунара запослених у музеју. Техничка подршка запосленима у Народном музеју око поправке и проблема у раду са рачунарима и другом опремом. (А. Деспотовић);
- Припрема за увођење оптичке инфраструктуре, инсталирање локалне мрежне инфраструктуре и побољшање квалитета интернет саобраћаја у згради Народног музеја. (А. Деспотовић);
- Креирање нових Ms Access база података: апликација „Преаквизиција“ за потребе евиденције неинвентарисаних археолошких предмета из депоа НМБ.
- Апликација „Размена“ за потребе библиотеке НМБ, потпуно ново написана апликација због застарелости старе (Г. Гавриловић)
- „КЛИО АСС“ за потребе примопредаје Збирке за млађи неолит и енеолит, Касноримске збирке и Збирке раног средњег века (подаци су импортовани из раније верзије програма Клио) (Г. Гавриловић)
- Обуке: Презентација о развоју МСС-а и апликације Етернитас у Музеју историје Југославије (6. фебруар 2015); Презентација о развоју МСС-а и апликације Етернитас у Музеју у Мајданпеку (16. март 2015); Обука за рад на апликацији Етернитас, за кустоса Весну Николов из Димитровграда (Г. Гавриловић)

- Уобичајени послови на одржавању базе података збирки НМБ: за Збирку стране уметности креирање посебних извештаја са фотографијама; уписивање садржаја у поље „литература“ за већи број слогова за Збирку Дуњић; проширивање структуре базе Збирке Губеревац пољем „литература“ и уписивање садржаја за већи број слогова; креирање извештаја Збирке Губеревац; базе података (нумизматичке збирке 19 и 20) ДБФ формата из састава Клио програма враћене су из бекапа и оспособљене за коришћење (Г. Гавриловић)
- Одржавање сервера и мрежне инфраструктуре МИСС-а: унапређење брзина приступа серверу и унапређење техничких карактеристика закушњеног сервера (А. Деспотовић)
- Прелазак за нови сервер код новог провајдера – унапређење ресурса (А. Деспотовић)
- Оптимизација окружења (А. Деспотовић)
- Вођење евиденције о музејским установама, збиркама и запосленим у музејима Србије; Вођење евиденције о стручним каталозима система МИСС; Прављење налога за рад у програму Етернитас: Музеј у Мајданпеку, Музеј у Пријеполу, Музејска збирка у Димитровграду; Идентификовање и исправљање проблема у раду програма; Допуна Извештаја о тренутном стању МИСС-а са освртом на историјат, проблеме, предности и предлозима за даљи развој за потребе Радне групе за дигитализацију при Министарству културе и информисања; Рад на каталозима материјала и техника са Т. Цвјетићанин; Унос предмета из збирке југословенских аутора (20. века) (А. Деспотовић)
- Одржавање музејских рачунара: истраживање могућности новог оперативног система Windows 10, тестирање кроз развој и примена на музејским рачунарима; 23 надоградње оперативног система Windows 10, 12 реинсталација, backup- података; 57 освежавања, инсталација програма, заштита од вируса и осталих проблема; Рад на допуни и изменама електронске базе података ИТ опреме; припрема рачунара за потребе инсталације базе података које креира Г. Гавриловић; седам набавки и замена поквареног hardvera са пратећим подешавањима рачунара. (Н. Новаковић)
- поставке мултимедијалних уређаја за манифестације и програме музеја (Атријум, Галерија фресака, Музеј Вука и Доситеја (изложбе, предавања, промоције) (Н. Новаковић)
- Одржавање e-mail сервера музеја (Н. Новаковић)
- Одржавање мрежне опреме и рачунара (Н. Новаковић)
- Премештање опреме и рачунара приликом радова на згради НМБ (Н. Новаковић).

3.7. БИБЛИОТЕКА

Библиотека	
Куповина књига	9
Куповина часописа (свезака)	110
Поклон књиге	38
Поклон часописи (свезака)	72
Размена књига	390
Размена часописа (свезака)	322
Укупни прилив (књига/свезака часописа)	437/504
Техничка обрада књига	540
Размена иностранство (пуб./инстит.)	545/46
Инвентарисање књига	540
Инвентарисање и попуњавање базе часописа (свезака)	444

Попуњавање базе и лисног каталога књига (књига/листића)	566 / 2432
База књига – уношење старог фонда (наслови)	/
Инвентарисање и обрада CD-а (нсл./листићи)	/
Коричење	/
Издате публикације ван библиотеке	80
Коришћене публ. у библиотеци	30
Конзервација	/
Припреме за санацију - паковање (кутије)	14

- Све послове у библиотеци обављају мр С. Миленковић, А. Кручичан и А. Бежановић;
- С обзиром на то да су се ове године мењали прозори и сређивала фасада, било је нужно преместити 35 кутија и три метална сандука са приручницима и књигама формата трећина и фолио из просторије бр. 30 у салу за састанке, где се још ујвек налазе
- С. Миленковић и А. Кручичан су од 17. августа до 20. новембра, као чланови музејске Комисије (трећи члан Е. Гавриловић), радиле на ревизији књижног фонда који броји око 12000 јединица. О налазима ревизије начиниле су исцрпан извештај и предале га директорки Музеја.
- Извршена је поруџбина преко Проех-а за набавку иностраних часописа, али само за 12 наслова.
- Од више хиљада понуђених дупликата публикација Library of Congress (Washington) и Историјског института Црне Горе (Подгорица), одабрано је и тражено 56 наслова.
- За потребе кустоса Збирке иностране графике, др Драгане Ковачић, преко Универзитетске библиотеке у оквиру међународне међубiblioteчке позајмице, поручено је шест књига – каталога Реноарових дела, од којих су добијене на послугу две.
- Фототипско издање *Мирослављевог јеванђеља* из 1897. године излагано је од 3. марта до августа у Музеју Вука и Доситеја.

3.8 ПОСЛОВИ ВЕЗАНИ ЗА ЦЕНТРАЛНУ И МАТИЧНУ УЛОГУ МУЗЕЈА

3.8.1 Послови у оквиру Музејске Мреже Србије

- С. Миленковић је јуна месеца била известилац у Комисији за виша музејска звања за рад Весне Драговић Поп-Лазић
- Спецификација рачунарске конфигурације за одељење за документацију Народног музеја у Крушевцу. (А. Деспотовић)
- Техничка анализа расположивих софтверских решења за централни репозиторијум и предлог најбољих решења за потребе Радне групе за дигитализацију при Министарству културе и информисања. (А. Деспотовић)
- Посебно формирана *Комисија* у саставу: Н. Радојчић (председник), В. Богосављевић Петровић и А. Црнобрња (чланови) у циљу помоћи у решавању проблема смештаја и чувања музејских предмета у Народном музеју у Врању: детаљан увид, савети и писане препоруке са стандардима музејског депоа и обраде документације: мај/јуни 2015.
- Комисија за стручни надзор покретних археолошких налаза са археолошких ископавања. Председник: В. Богосављевић Петровић, секретар: Ј. Марковић.
- Доношење одлука о смештају (чланови *Комисије*), стручне посете и упутства за чување археолошког материјала, услове и организацију депоа Народног музеја у

Врању и Народног музеја у Крагујевцу (на позив): први посао је реализован комисијски и наведен под ставком

- Стручна посета Народног музеју Крагујевац у саставу В. Богосављевић Петровић и А. Старовић: увид у организацију археолошког депоа (три целине), усмени савети и преглед основне музејске документације, јуни 2015.
- Правно изгласавање одлуке о пренамени објеката у власништву Коридора Х у археолошки депо од стране Скупштине општине Димитровград (децембар 2015) као резултат двогодишњег напора НМБ да створи добру основу за креирање нових простора за музејске депое по законским условима (В. Богосављевић Петровић и Т. Рајковача, надзор и саветник Светске банке).
- Израда решења за извештаје са археолошких истраживања који су предати Комисији током 2014. и 2015. године; припрема података за годишњи извештај Министарству културе; попис дозвола за археолошка истраживања 2015. године и примљених извештаја у бази података (Ј. Марковић).
- Учесће у Комисији за виша звања, у својству известиоца (трећи члан), за рад Гордане Грабеж, оперативног директора Народног музеја у Београду, *Археологија за све - савремени приступи у демократизацији археологије*, којим је кандидат стекао звање вишег кустоса. (др А.Н. Црнобрња)
- Учесће у Комисији за виша звања, у својству известиоца (трећи члан), за рад Мирослава Јесретића, кустоса Музеја Срема, *Остава бронзаног новца IV века из Шашинаца*, којим је кандидат стекао звање вишег кустоса. (Т. Бенцаревић)
- Учесће у Комисији за виша звања, у својству известиоца (трећи члан), за рад Снежане Добрић, *Новац од порцелана у збирци Музеја Војводине* за стицање звања вишег кустоса. Због обиља примедби које се односе на методологију обраде теме, као и неадекватан приступ каталожкој обради нумизматичког материјала, рад кандидаткиње је одбијен и враћен на дораду-писање новог рада. (В. Радић)
- Израда упитника, анкетаирање територијално надлежних музеја и музејских збирки, обрада приспелих одговора у оквиру стицања увида у стање нумизматичких збирки у музејима Србије. (др А.Н. Црнобрња)
- Сарадња на изради упитника (анкетаирање надлежних музеја и музејских збирки) и прикупљању приспелих анкета. (Т. Бенцаревић)

3.8.2 Стручна мишљења и вештачења

- **Процене аутентичности предмета које доноси грађанство** (Б. Иванић, Н. Церовић)
- Упућен допис на молбу за додатно давање стручног мишљења на мишљење Музеја у Пожаревцу (бр. 35/1 од 02.07.2015. године). Приватно лице, господин Владимир Митић из Пожаревца, упутио је допис (бр. 35/1 од 02.07.2015. године) у којем тражи додатно мишљење о предмету Основног суда у Пожаревцу (бр. 35/1 од 02.07.2015. године) ради новог вештачења. Мишљење није упућено због регуларности поступка, што је образложено у допису. (Н. Церовић, А. Црнобрња, М. Јеринић)
- **Упућено стручно мишљење о предметима са локалитета Црква св. Прокопија, село Милошевићи, Општина Плужине, Република Црна Гора.** У Народног музеј у Београду, 11. 09. 2015. године (допис: НМБ бр.482/1), допремљени су предмети (реверс: НМБ бр. 486/2) са локалитета Црква св. Прокопија из села Милошевићи, Општина Плужине, Република Црна Гора, на стручну анализу, како би се проценила старост цркве (коју није било могуће проценити). (Н. Церовић)
- Давање стручног мишљења поводом преуређења депоа Музеја у Сопоту.
- Члан комисије за утврђивање својства покретних културних добара и надзора у Дворском комплексу на Дедињу (Н. Килибарда).

- Дато стручно мишљење поводом издавање дозволе за извоз 50 бронзаних античких грчких новчића А. Антонијевића на основу молбе коју је поднео Републички завод за заштиту споменика културе. (др А.Н. Црнобрња)
- У Министарству спољних послова Републике Србије обављен преглед протоколарних поклона примљених током 2014. године и дате процене њихове материјалне вредности. (М. Јеринић)
- На захтев Управе царина у вези са утврђивањем нумизматичке вредности пет примерака бронзаних новчића из 3-4. века, дато је стручно мишљење на основу увида у приложене фотографије. (Т. Бенцаревић)

3.8.1 Стручни испити и стручна звања

Мајски рок

Стручни испити: Чланови Комисије: мр Бојана Борић Брешкович, председник Комисије; Душан Миловановић, стални члан Комисије; др Ненад Радић, испитивач за предмет „Музеологија“; мр Светислав Николић и Јован Божиновић, испитивачи за предмет „Техничка заштита културних добара“; Маја Дедовић, испитивач за енглески језик; Милорад Живковић, секретар Комисије и испитивач за предмет „Уставно уређење и законска регулатива“, Снежана Ђорђевић, технички секретар Комисије.

Укупно 35 кандидата, од тога 31 кандидат за звање кустоса/конзерватора, 1 кандидат за звање кустос документариста, 1 кандидат за звање техничар-музејски водич и 2 кандидата за звање техничара за реализацију музејских програма;

- **Виша стручна звања:** Стални чланови Комисије: мр Бојана Борић Брешкович, председник Комисије, проф. др Лидија Мереник, стални члан Комисије, Милорад Живковић, секретар Комисије и Снежана Ђорђевић, технички секретар Комисије.

Укупно 25 кандидата, од тога: 9 кандидата за звање виши кустос/конзерватора, 8 кандидата за звање музејски саветник, 2 кандидата за звање виши техничар музејски водич, 2 кандидата за звање вишег техничара за реализацију музејских програма, 1 кандидат за звање виши кустос документариста, 1 кандидат за звање виши техничар документариста, 1 кандидат за звање виши кустос превентивне заштите и 1 кандидат за звање виши техничар конзерватор.

У раду Комисије као трећи члан/известилац из НМБ учествовали су: мр Елиана Гавриловић, 5 кандидата; мр Бранка Иванић, мр Вера Богосављевић Петровић 1 кандидат; Никола Килибарда 1 кандидат; Иван Павић 1 кандидат; Гордана Станишић 2 кандидата; Тајана Бенцаревић 1 кандидат; Слободан Фидановски 3 кандидата; мр Светлана Миленковић 1 кандидат; др Драгана Ковачић 1 кандидат; Љубица Миљковић 2 кандидата; Весна Круљац 1 кандидат

Новембарски рок

- **Стручни испит:** Чланови Комисије: мр Бојана Борић-Брешкович, председник комисије; Душан Миловановић, стални члан комисије, др Ненад Радић, испитивач за предмет „Музеологија“; мр Светислав Николић и Јован Божиновић, испитивачи за предмет „Техничка заштита културних добара“; Маја Дедовић, испитивач за енглески језик; Милорад Живковић, секретар Комисије и испитивач за предмет „Уставно уређење и законска регулатива“; Снежана Ђорђевић, технички секретар Комисије.

Укупно: 39 кандидата, од тога: 34 кандидата за звање кустоса/конзерватора-рестауратор, 1 кандидат за звање техничар за реализацију музејских програма, 2 кандидата за звање кустоса документаристе; 1 кандидат за звање музејски техничар из области маркетинга и 1 техничар.

- **Виша стручна звања:** Стални чланови Комисије: мр Бојана Борић Брешковић, председник комисије, проф. др Лидија Мереник, стални члан комисије, Милорад Живковић, секретар Комисије и Снежана Ђорђевић, технички секретар Комисије. Укупно 30 кандидата, од тога: 9 кандидата за звање музејски саветник; 18 кандидата за звање виши кустос/виши конзерватора; 1 кандидат за звање виши кустос фотограф; 1 кандидат за звање виши кустос документариста и 1 кандидат за звање виши техничар конзерватор.
- У раду Комисије као трећи члан/ извештач из НМБ учествовали: мр Елиана Гавриловић, 3 кандидата; Гордана Станишић 3 кандидата; др Драгана Ковачић 2 кандидата; Весна Радић 1 кандидат; мр Биљана Ђорђевић Богдановић 1 кандидат; др Емина Зечевић 2 кандидата; Петар Петровић 1 кандидат; Вера Грујић 1 кандидат; др Адам Црнобрња 1 кандидат

3.8.4 Чланство у комисијама, радним групама и одборима

- **Комисија за конзервацију** текстила из Ризнице Манастира Студенице – *Плаштаница Антонија Хераклејског*; чланови комисије: из *Српске православне цркве* игуман манастира Студеница, архимандрит Тихон (Ракићевић) и МА Биљана Цинцар-Костић, кустос Збирке текстила и потрета Музеја СПЦ у Београду, из *Републичког завода за заштиту споменика културе* у Београду Стојанка Самарцић, конзерватор-рестауратор, саветник, Десимир Тановић, конзерватор-рестауратор, виши стручни сарадник и Сања Кесић-Ристић, историчар уметности, саветник, из *Народног музеја у Београду* Жељка Темерински, виши конзерватор Одељења за конзервацију и рестаурацију и Александра Нитић, виши кустос Средњовековног одељења, из *Министарства културе и информисања Републике Србије* мр Сања Грујичић-Цупаћ, саветник за музејско наслеђе у Сектору за културно наслеђе, из *Народног музеја у Краљеву* Драган Драшковић, директор и Татјана Михаиловић, музејски саветник. Одржана четири састанка током 2015. Разговори о проширењу и могућој локацији ризнице у оквиру манастира Студеница; конзервација плаштаница; договор о договору са епископом Тихоном о решавању услова излагања; комори; пројекат сталне поставке у ризници; заједничко деловање РЗСК и Народног музеја у простору ризнице и на експонатима. (А. Нитић, Ж. Темерински; Н. Церовић)
- Решењем министра културе и информисања о образовању радне групе за израду *Нацрта закона о музејској делатности* (бр. 119-01-165/2015-02 од 30.07.2015), ангажована у раду на припреми *Нацрта закона* у периоду од 07.09 - 11.10.2015. године. (Е. Зечевић)
- Члан Националног комитета за нематеријално културно наслеђе Министарства културе и информисања (мр Б. Ђорђевић);
- Члан Комисије за оцену предлога за упис у Национални регистар НКН при Етнографском музеју (мр Б. Ђорђевић).
- Члан Комисије за издавање дозвола за археолошка ископавања и истраживања. (Н. Радојчић)
- Чланови Комисије за заштиту, очување и презентацију археолошког наслеђа (Н. Радојчић, председник комисије, А. Ђорђевић и В. Крстић, чланови)
- Члан *Националног управног/стручног радног тела задуженог за имплементацију пројекта DARIAH у Србији (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities)* (мр А.Н. Црнобрња)

3.8.5. Комисије, правилници, стручна упутства

- Комисија за давање мишљења за извозне дозволе Народног музеја у Београду; Комисија у саставу: Д. Ковачић, Б. Иванић, Ј. Дергенц, П. Петровић, С. Кајтез

(чланови), В. Илић – фотограф, секретар: Е. Блануша (27.02; 03.04.; 08.05; 31.07; 16.09; 13.11; 18.12)

- Комисија за аквизиције Народног музеја у Београду; Комисија у саставу: Б. Борић - Брешковић, председник, Г. Станишић, В. Грујић, В. Радић, А. Нитић, П. Петровић, Д. Ратковић, Н. Церовић, А. Старовић (чланови), секретар: Е. Блануша (12.11.)

- Комисија за предају заоставштине академика Милорада Бате Михаиловића, која је привремено била смештена на чување у Народног музеју у Београду, Светлани Смичиклас (коју је заступао Немања Смичиклас), законског наследника заоставштине (мај) – председник: Е. Блануша

- Редакција Зборника НМ (историја уметности): чланови: Љ. Миљковић, Д. Ковачић (из Одељења Историје уметности), уредник свеске – Г. Станишић

- Учесће у примопредаји конзервираног археолошког материјала са локалитета Позајмиште у Фекетићу, којим сам руководио 2010. године. Материјал конзервиран у конзерваторској радионици Народног музеја. Материјал предао М. Петелин, конзерватор Народног музеја Звонимиру Недељковић из Међуопштинског завода за заштиту споменика културе и Агнес Секереш, кустосу Народног музеја у Суботици (11.09.) (С. Фидановски)

- У својству руководиоца пројекта *Археолошко наслеђе Куршумлије*, учешће на састанку у Републичком заводу за заштиту споменика културе, који је посвећен обнови и ревитализацији манастирског комплекса Св. Никола у Куршумлији са колегиницом Е. Зечевић. (С. Фидановски, Е. Зечевић)

- Комисија за преглед археолошког материјала у просторији у ходнику Б (Н. Радојчић, Ј. Митровић, А. Бандовић, Н. Килибарда, Г. Грабеж)

3.9 УСАВРШАВАЊЕ СТРУЧЊАКА И СТРУЧНИ И НАУЧНИ СКУПОВИ

3.9.1 Стручна звања

- **Звање кустоса/конзерватор-рестауратор** стекло је 8 сарадника/волонтера: Милица Радић, Нина Ничић, Љубица Винуловић, Никола Ђукановић, Бранка Златаревић, Круна Чогурић, Дуња Милићевић и Ирина Томић

- **Звање вишег кустоса/вишег конзерватора** стекла су 3 запослена: Андреј Старовић, Ивана Минић и Гордана Грабеж

- **Звање музејски саветник** стекло је 4 запослених: Александра Нитић, мр Елиана Гавриловић, Жељка Темерински и Бојана Михаиловић

3.9.2 Академска звања

- Одбрањена докторка теза *Фортификације, насеља и комуникације у југоситочном делу провинције Доње Паноније*, ментор др Мирослав Вујовић (А.Н. Црнобрња)

- Одбрањена докторка теза *Развој индустрије окресаног камена у Винчанској култури Србије*, ментор проф. др Душан Михаиловић (В. Богосављевић-Петровић)

- Одбрањена докторка теза *Цртеж као средство визуелног истраживања у западноевропској уметности од 1871. до 1900.* пријављена на Групи за историју уметности Филозофског факултета у Београду, ментор проф. др Слободан Мијушковић (Д. Ковачић)

- Одбрањена докторка теза *Београдски енформел у полемичком контексту српске културе педесетих и шездесетих година 20. века* пријављена на Катедри за модерну уметност Одељења за историју уметности Филозофског факултета у Београду, ментор проф. др Лидија Мереник (В. Круљац)

- Одбрањена докторска теза *Римска некропола Губеревац- Гомилице на Космају. Социјална структура становништва од I- III века*, ментор др М. Вујовић (М. Глумац)
- Одбрањен рад на мастер теми *Минијатуре Линколн Колеџ типика (Oxford, Lincoln College gr. 35) и питање портрета жена ктиторки у позновизантијском периоду* (Љ. Винуловић).

Рад на докторској тези

- мр Б. Ђорђевић – рад на докторској тези *Етноархеолошка истраживања технологије керамике. Студија случаја Злакуса*, ментор проф. др Александар Палавестра; Одељење за археологију Филозофског факултета у Београду.
- мр М. Ракочевић – рад на докторској тези пријављеној на Филозофском факултету у Београду из области музеологије под називом “Стратегија едукације стручњака за музејски менаџмент (ментор проф. др Драган Булатовић) прихваћеној одлуком са 26. редовне седнице Научно-наставног већа Филозофског факултета у Београду, а након сагласности Универзитета;
- мр Д. Ратковић – наставак рада на докторској тези *Радионице за израду предмета од метала (бронзе) на југоисточном делу дунавског лимеса у периоду од 1. до 4. Века*, ментор др М. Вујовић.
- Б. Михаиловић – Наставак рада на докторској тези *Гравитијен Шалитрене пећине у регионалном контексту*, ментор. др Софија Стефановић.
- В. Радић – Наставак рада на докторској тези: *Новац Српске деспотовине-студија из српске нумизматике са каталогом новца*, ментор проф. др Смиља Марјановић-Душанић
- У. Исаковић - рад на докторској тези на Филозофском факултету;
- Ј. Марковић – трећа година докторских студија и израда дисертације *Набавка сировина за израду окресаних камених артефаката у средњем палеолиту Србије*;
- М. Стојановић, МА – докторске студије са темом *Испитивање римских рудника олова на територији Србије*;
- М. Томић, МА – Завршена трећа година докторских студија.
- И. Кручичан - упис треће године докторских студија *Заштите баштине на Одељењу за историју уметности на Филозофском факултету у Београду*, ментор др Драган Булатовић.
- А. Бандовић – друга година докторских студија Филозофског факултета у Београду, Одељење за археологију. Докторат је посвећен музејским годинама Миодрага Грбића, кустоса и археолога Народног музеја у Београду (1927-1944)

Докторске студије у иностранству

- Д. Еремић - рад на докторској тези *Mint of Sirmium – A Roman moneta and its place in the imperial administration in the fourth century AD* – Одељење за археологију и историју римских провинција, Гете Универзитет, Франкфурт на Мајни

Комисије за оцену и одбрану доктората

- Члан Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације *Проблем културних односа локалних заједница и Римске државе: студија случаја на простору приписаном Скордисцима*, кандидата Владимира Михајловића, на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Докторат одбрањен у октобру 2015. године (др Т. Цвјетићанин).

3.9.3 Менторство

- Ментор за звање кустоса кандидата Братислава Алексића, Народни музеј Крушевац, *Међународна дечија ликовна колонија "Биберче" Крушевац*; (Е. Гавриловић)

- Ментор за звање кустоса кандидата Љубице Винуловић, Народни музеј у Београду, *Музејска радионица на тему средњовековне исхране у Србији*; (Е. Гавриловић)
- Ментор за звање кустоса кандидата Жељка Анђелковића, Народни музеј Ниш, *Едукација, рад са публиком и креирање доживљаја у музеју*; (Е. Гавриловић)
- Ментор за звање музејског саветника кандидата мр Татијане Радаковић, Музеј науке и технике, *Програмска делатност као средство музејске комуникације. Студија случаја: Музеј науке и технике*. (Е. Гавриловић)
- Ментор за звање музејског саветника кандидата А. Нитић, вишег кустоса Народног музеја за рад *Текстил Новог Брда и елементи профаног костима средњовековне Србије*, мај 2015 (Е. Зечевић)
- Ментор за звање вишег кустоса кандидата В. Вуксан, кустоса Историјског музеја Србије за рад *Средњовековни мач из Завичајног музеја у Пљевљима* (Е. Зечевић)
- Менторски послови са волонтерима и кандидатима за стручна звања реставратор: менторски рад са Дуњом Милићевић, Бранком Златаревић и Јованом Петронијевићем (И. Павић)
- Ментор Круни Чогурић за звање конзерватора (К. Хорјак).
- Ментор Александру Тодоровићу, сликару реставратору за писање хабилитационог рада за стручни испит за звање сликар-реставратор (С. Кајтез).
- Менторски рад са Андреом Прокопијевић (Р. Мухић)
- Ментор мастеру сликару-конзерватору, Мартини Андрејевић, за једногодишњу практичну обуку и писање хабилитационог рада за стручни испит за звање сликар-реставратор – рок полагања мај, 2016. (С. Кајтез)
- Менторски рад са Нином Ничић и Николом Ђукановићу који су положила стручни испит за звање сликар-реставратор и започето менторство Катарини Ђурђић (Р. Пиљак)
- Ментор за хабилитациони рад за стицање звања вишег кустоса кандидата А. Старовића за рад *Локалитет Старчево-Град, археолошки и музеолошки проблеми*. Звање је А. Старовић стекао у децембру 2015. године (др В. Богосављевић-Петровић).
- Ментор за хабилитациони рад за стицање звања вишег кустоса кандидата И. Минић, за рад *Међународна смотра археолошког филма. Промоција археологије у Народном музеју у Београду*. Звање је И. Минић стекла у децембру 2015. године (др Т. Цвјетићанин).
- Ментор за хабилитациони рад за стицање звања музејског саветника за рад *М ЈЕ ЗА МУЗЕЈ: осмишљавање и припрема едиције музејских издања за децу и младе на примеру Музеја Вука и Доситеја* кандидата мр Елиане Гавриловић. Звање је Е. Гавриловић стекла у мају 2015. године (др Т. Цвјетићанин).
- Ментор за хабилитациони рад за стицање звања кустоса за рад *Виртуелни музеј Дунава*, кандидат Предраг Ђидић (мр Д. Ратковић)
- Ментор за хабилитациони рад „Археопарк Плочник“, кандидат Милан Радовановић, Народни музеј Топлице, мај 2015 (мр Д. Шљивар)
- Ментор за волонтерски стаж дипломираном археологу Саше Живановићу у Народном музеју у Београду у периоду мај 2015-мај 2016. (мр Д. Шљивар)
- Менторство и мишљење о стручном раду за звање вишег кустоса: *Архивска грађа Народног музеја у Нишу* кустоса документаристе, Т. Недељковић. Ментор: В. Богосављевић Петровић. Известилац: В. Круљац
- Ментор М. Јесретићу (Музеј Срема) за звање вишег кустоса, рад *Остава бронзаног новца IV века из Шашинаца* (др А.Н. Црнобрња)

3.9.4 УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ И НАУЧНИМ СКУПОВИМА

3.9.4.1 Учесће на међународним конгресима конгресима, стручним и научним скуповима у земљи

- Учесће у раду XXXVIII Скупштине и годишњег скупа Српског археолошког друштва, одржаном у Пироту 04-06.06.2015. године. (Е. Зечевић, С. Фидановски)
- Реферат на тему *Мраморје у Својдругу код Бајине Баште, археолошка истраживања у 2015.години*, учешће у раду јесењег састанка средњовековне секције Српског археолошког друштва (Хајдуково, 02-04.12.2015.) (Е. Зечевић)
- Учесће на научном скупу *800 година од рођења Стефана Немање у Беранима (2015)* са темом *Проблеми истраживања Мирослављевог јеванђеља*, текст припремљен за штампу Зборника научног скупа, 15 страна. (Б. Иванић)
- Учесће на скупу *Дани духовног преображења, Деспотовац 2015, Остава из Манасије у збирци Народног музеја у Београду (8 страна са илустрацијама)* за Зборник Средњи век. (Б. Иванић)
- Симпозијум *Ceramics between change and challenge – between past and present. From Baroque until today*, у оквиру међународног пројекта „Керамика и њене димензије“, 20-21. септембар, Галерија фресака, Београд. Учесће с радом: *Traditional Pottery and Everyday Lifestyle in 21st Century Europe*. (мр Б. Ђорђевић); Сарадник на симпозијуму (А. Деспотовић).
- Учесће на деветом Међународном конгресу мезолита Европе, који је био одржан у Београду у периоду од 14. до 18 септембра (9th International Conference on the Mesolithic in Europe, 14-18 Septembar, 2015, Beograd). Стручно излагање и презентацијом на тему „Modeling the empty spaces: Mesolithic in the micro-region of central Serbia“, В. Богосављевић, Петровић А. Старовић и М. Лопичић. На постер секцији учествовање са радом Е. Cristiani, D. Borić, В. Mihailović, „Ornaments from Lepenski Vir: Technological choices and traditions“.
- Учесће у регионалној конференцији балканских музеја *Meet, See, (Critically) Do 3*, у Новом Саду, Србија, од 15. до 17. априла 2015. године, у организацији Cultural Heritage without Borders, Балканске мреже музеја и Музеја Војводине (др Т. Цвјетићанин).
- Учесће на XIII међународној конференцији „Дигитализација културне баштине и дигитална хуманистика“, Математички факултет, Београд, од 10. до 11. 09. 2015. године са темом: *Nit II: апликација за евиденцију, научну обраду и управљање веб презентацијом збирке античког новца Народног музеја у Београду* (Б. Борић Брешковић и Б. Томић)
- Учесће на националном скупу са међународним учешћем "Српско археолошко друштво XXXVIII скупштина и годишњи скуп", Пирот 4-6. јун 2015. године, са излагањем под називом *Metalla et territorium metalli – Космајски рудници и проблем разграничења уже и шире рудничке области*. (др А.Н. Црнобрња)

3.9.4.2 Учесће на међународним конгресима, стручним и научним скуповима у иностранству

- 14 - 16. 09. - боравак у Тирани, Албанија на семинару који је организовала Балканска мрежа музеја. Тема семинара била је реализација *online* изложбе која ће бити постављена на сајту мреже <http://bmuseums.net/>, под називом *Мој музеј и ја (My museum and me)*. (Е. Гавриловић)
- 24-26.09. - Конференција *The Best in Heritage*, пројекти од утицаја, Дубровник. Конференција је организована у сарадњи са Европа Ностром и подржана од стране Креативне Европе и ИСОМ-а. Представља годишњи скуп током којег се презентују награђени светски музеји током протекле године. Учесће два представника НМ 2015.

године било је омогућено захваљујући конкурсy *izi.travela*. (А. Деспотовић, М. Пејовић).

- 10-12. 12. - Конференција *Развој „СЕСА“ мреже у ЈИ Европи*, 10-12. децембар, Загреб. Учествовало је укупно 14 музејских едукатора и кустоса из Србије, Републике Српске, Босне и Херцеговине и Хрватске, који су били позвани на учешће од стране европске регионалне СЕСА координаторке Жељке Јелавић. На конференцији је направљен предлог у ком правцу би било најбоље да функционише мрежа у овом делу Европе (М. Пејовић).
- Међународни конгрес керамичких студија „Гозба и исхрана“ (*Banchetto e Commensalità*), Ђела, Сицилија, 15-19 септембар. У организацији Центра за медитеранске студије (M.I.C.O.S.) из Ђеле. Модератор округлог стола „Служење прошлости“ (*Serving the Past*) на коме сам изложила уводно предавање *Bread-baking Pans Through History – The Story of Continuity* (мр Б. Ђорђевић).
- Присуствовање завршном састанку везаном за технички пројекат Агенције за атомску енергију, RER 0039, који је одржан у Бечу, Аустрија 27-30 октобра 2015.
- Учесће на 19th International Congress on Ancient Bronzes, одржаном у J. Paul Getty Museum, Los Angeles, од 13. до 17. октобра, постер презентација мултидисциплинарног пројекта везаног за налаз античке двоколице из Станичења код Пирота: *The Ancient Chariot from Serbia* (Д. Ратковић, М. Петелин, М. Чоловић)
- 10th International Symposium on Knappable Materials, Barcelona, 7-12 Septembar 2015. University of Barcelona: *An archaeological experiment and new knowledge about the chipped stone industry from Vinča* (online излагање В. Богосављевић Петровић)
- Учесће на интернационалној конференцији под називом *Settlements, culture and population dynamics in Balkan prehistory*. Конференција је одржана у Скопљу од 13. до 15. марта 2015. године. Учесће са оралном презентацијом, у сарадњи са И. Вранићем (Археолошки институт) под називом *Archaeological site 'Kale' in Krševica (southeastern Serbia): a question of changing settlement patterns and roles of 'Greek' material culture in the IV and III centuries BC Iron Age communities* (Ј. Митровић)
- *French Artistic Culture and Post-war Socialist Europe*, међународни симпозијум. Глиптотека Хрватске академије умјетности и знаности у Загребу (24-25.09.2015), организација: Институт за повијест умјетности и Филозофски факултет Свеучилишта у Загребу, . Тема излагања: *Belgrade Art Informel in the Polemical Context of Serbian Culture During the 1950s and 1960s* (учешће: 25.09.2015) (В. Круљац)

3.9.5.1 Учесће на стручним семинарима, саветовањима, радионицама

- А. Кручичан и С. Миленковић су присуствовале предавању *Теоријске основе каталогизације електронских извора*, које је 23. априла, у организацији Секције библиотекара и књижничара Музејског друштва Србије, одржао Срђан Славнић из Народне библиотеке Србије, у просторијама Галерије Петра Добровића у Београду.
- А. Кручичан и С. Миленковић су 12. маја учествовале у акредитованом програму *Шта после скенирања? Дигитализација библиотечке грађе и коришћење дигиталних колекција*, одржаном у Галерији-легату Чолаковић у Београду. Предавачи су били др Богдан Трифуновић и Александар Вукајловић, из Библиотеке В.П.Дис из Чачка.
- А. Кручичан је присуствовала предавању *Вики-библиотекар. Викимедија и Википедија Србије*, одржаном 23. јуна у Етнографском музеју у Београду, а у организацији Секције библиотекара и књижничара МДС. Предавачи су били Александра Поповић, Оја Кринуловић и Ђорђе Стракић из Универзитетске библиотеке.

- А. Бежановић је 11. децембра учествовала у раду акредитоване радионице *Управљање конфликтима у библиотекама: у сусрет стварању ефикасног радног окружења*. Предавање и радионицу је водила Ј. Јовин из Библиотеке Матице српске, где је програм и био реализован.
- Конференција *Нове технологије у образовању*, 27–28.02. Веlexprocentar, Београд (Љ. Винуловић, А. Деспотовић, М. Пејовић)
- Предавање Данка Дујмовића, историчара уметности, Филозофски факултет у Ријеци, *Музејска педагогија- релације и корелације*, Конак кнегиње Љубице, 15.04. у организацији Музеја града Београда (Љ. Винуловић, М. Пејовић).
- Радионица *Израда аудио водича* организована у Музеју историје Југославије 20.04., у организацији iziTravel-а и ICOM-а Србија. (А. Деспотовић, М. Пејовић).
- Радионица *Moving Museums: Research workshop* организовано од стране Британског савета у Установи културе Пароброд 8 - 10. 06, (Г. Грабеж, Т. Цвјетићанин, М. Пејовић)
- Конференција *Маркетинг и комуникације институција културе у дигиталној ери* организована од стране Министарства културе и информисања и Британског савета у Клубу народних посланика 12 - 13. 06. (Б. Борић Брешковић, Г. Грабеж, Л. Хам Миловановић, А. Деспотовић, М. Пејовић).
- Предавање *Зар је то уметност?*, Нада Борош из Музеја савремене уметности у Загребу, на тему едукативних програма, Културни центар Београда 7.10. (Љ. Винуловић, Е. Гавриловић, И. Јанковић, И. Минић, М. Томић, М. Пејовић).
- Промоција пројекта *Културна партиципација и културно наслеђе*, одржано у Установи културе Пароброд од стране Завода за проучавање културног развика и Школигрице 2.11 (Е. Гавриловић, М. Пејовић).
- Семинар *Улога и допринос установа културе у креирању туристичког производа* у организацији Коларчеве задужбине уз подршку Министарства за трговину, туризам и телекомуникације 9. и 10. 11. (Б. Борић Брешковић, Г. Грабеж, Л. Хам Миловановић, Е. Гавриловић, А. Старовић, А. Деспотовић, М. Пејовић).
- Форум „Креативна Европа“, 27. април, у Задужбини Илије М. Коларца у Београду, у организацији Деска Креативна Европа. Представљање искустава Народног музеја у Београду као учесника у пројекту „Керамика и њене димензије“ који се реализује у оквиру програма „Креативна Европа“ (мр Б. Ђорђевић, М. Пејовић, Љ. Винуловић);
- Унесков семинар *Conference on Intellectual Property, Intangible Cultural Heritage and Traditional Medicine in the Context of Policies for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage in South-Eastern Europe*, 23-24 април, Регионални центар за нематеријално културно наслеђе, Софија (Бугарска) (мр Б. Ђорђевић);
Семинар *Музеј и комуникација*, у организацији НК Икома, Нови Сад 2-4. новембар 2015. (мр Б. Ђорђевић);
- Предавање *Грнчарија као нематеријално културно наслеђе*, на „Викенду нематеријалног културног наслеђа“, у организацији Српског етнолошко-антрополошког друштва и Катедре за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду, 28. новембар 2015. (мр Б. Ђорђевић);
- Конференција *The Best in the Heritage* (24 - 26. септембар, Дубровник). (А. Деспотовић, М. Пејовић).
- Учешће на годишњем конгресу Америчке асоцијације музеја *American Alliance of Museums Annual Meeting and MuseumExpo Atlanta 2015*, у Атланти, Џорџија, Сједињене Америчке Државе, од 26. до 29. априла 2015. године. Тема конгреса била је *The Social Value of Museums: Inspiring Change*. На конгресу сам учествовала, заједно с још троје колега - Дијаном Волтерс, из Велике Британије, модератором дискусије,

представником Cultural Heritage without Borders, Мунуве Мутисјом, из Кеније, из Community Peace Museums Heritage Foundation, те Ирином Задов, из САД, из Jane Addams Hull-House Museum, University of Illinois at Chicago, с темом *Can We Really Help? Museums and Peacebuilding*, представљеном у формату једносатне дискусије 26. априла 2015. године (др Т. Цвјетићанин).

- Учесће на радионици о интерпретацији, пројекат *My Museum and Me*, Тирана, Албанија, у организацији Балканске мреже музеја, као један од чланова Управног одбора Мреже задужен за пројекат и као координатор за Народни музеј, 15. септембар 2015. године (др Т. Цвјетићанин).
- Учесће на *Stakeholders Forum: Cultural Heritage Works for South East Europe*, у Игалу, Црна Гора, у организацији Радне групе за културу и друштво (Task Force on Culture and Society) Регионалног савета за сарадњу (Regional Cooperation Council), 23. и 24. септембра 2015. године, као један од учесника панела о партиципаторној култури (др Т. Цвјетићанин)

3.9.5.2. Учесће/присуство на струковним скуповима у земљи

- Конференција *Технике и технологије кроз време* у оквиру Дана европске баштине 2015, Етнографски музеј у Београду, 25-26 септембар. Учесће с радом: *Грничарство – оставштина за будућност* (мр Б. Ђорђевић);
- Конференција *Нове технологије у образовању* (27-28.02.2015, Белекспо центар) (А. Деспотовић, М. Пејовић);
- Радионица групе *Сатница за прављење аудио водича* (20.04.2015, Музеј историјеЈугославије) (А. Деспотовић, М. Пејовић);
- Конференција *#иКултура* у Дому посланика (12. јун) (А. Деспотовић, М. Пејовић, Л. Хам, Г. Грабеж, Б. Борић-Брешковић);
- Учесће на радионици *Womens International Leadership Development 2*, Београд, Србија, у организацији Cultural Heritage without Borders, од 17. до 19. марта 2015, као фасилитатор – учесник првог WILD програма (др Т. Цвјетићанин).

3.9.6. Организација међународних конгреса

- Члан организационог одбора и представник Народног музеја у Београду у раду на припреми и реализацији Девете светске конференције мезолита (International Conference on the Mesolithic in Europe). Скуп је организован у сарадњи Археолошког института у Београду, Филозофског факултета, Народног музеја у Београду и Кардиф Универзитета. Скуп је одржан у Београду од 14. до 18. септембра 2015. године (Б. Михаиловић)
- Симпозијум *Ceramics between change and challenge – between past and present. From Baroque until today*, у оквиру међународног пројекта „Керамика и њене димензије“, 20-21 септембар, у суорганизацији са Музејом примењене уметности из Београда и Porzellanikon, Selb (Немачка). Место одржавања: Галерија фресака, Београд. (мр Б. Ђорђевић).

3.9.7 Стручни боравци у иностранству

У току 2015. године нико од запослених у Народном музеју није боравио у стручној посети музејским установама у иностранству.

3.10 ПРЕЗЕНТАЦИЈА/КОМУНИКАЦИЈА

3.10.1 Манифестације и акције

- *16. Међународна смотри археолошког филма*. Одржана је од 19. до 25. марта 2015. године у Галерији фресака Народног музеја у Београду. На 16. Међународној

смотре археолошког филма, представљена су најновија и најбоља остварења из области документарног археолошког филма, која су највећим делом приказана на фестивалима археолошког филма у Роверету, који се са великим успехом одржава већ двадесет пет година и Агон у Атини који се одржава десет година. То су углавном новости и репортаже, али и образовни филмови који представљају важна открића, изузетна достигнућа прошлости из различитих периода цивилизацијског развоја, од палеолита до седамнаестог века, од Европе до Латинске Америке. Изабрани филмови одликују се високим научним квалитетом, али и атрактивним приступом културној баштини те тако омогућавају не само стручњацима већ свима онима које привлаче старе цивилизације да се упознају са значајним и драгоценим споменицима културе. Током 16. Међународне смотре археолошког филма публика је имала прилику да види 22 филма из десет земаља: – Ирана (1), Пољске (1), Немачке (3) Италије (8), Шпаније (3), Грчке (1), Аустрије (2), Словеније (1), Хрватске (1) и Србије (1). Овогодишњи почасни гост смотре била је Амбасада Исламске Републике Ирана у Београду. Поздравну реч на отварању Смотре поред директора Народног музеја мр Бојане Борић Брешковић, имали су и директор културног центра Исламске Републике Ирана Махмуд Шалуи и помоћник министра културе за међународну сарадњу Асја Драча Мунтеан. Током трајања Смотре у Београду филмове је видело преко 1500 посетилаца. За потребе Смотре штампане су позивнице (600 комада), плакати (30 комада) и програми (600 комада). Због великог интересовања публике коју ова манифестација већ годинама изазива и ван Београда, а у жељи да филмове види што већи број људи, предвиђено је да одређени број филмова са Смотре гостује на локалним фестивалима археолошког филма у градовима Србије и Републике Српске уз напомену да су филмови прузети од Народног музеја у Београду.

Градови где су гостовали филмови са 16. Смотре археолошког филма:

Музеј у Белој Цркви од 30. марта до 4. априла око 150 посетилаца

Музеј града Новог Сада 23. до 25. априла око 300 посетилаца

Музеј у Прокулљу од 20. до 30. априла

Народни музеј Лесковац 9. до 18. маја око 150 посетилаца

Народни музеј у Нишу 15. до 18. маја око 250 посетилаца

Археолошки музеј Ђердапа 16. до 20. маја око 200 посетиоца

Музеј Раса у Новом Пазару 9. до 13. маја око 250 посетилаца

Народни музеј у Пријепољу 9. до 15. маја око 250 посетилаца

Музеј у Неготину од 10. до 15. маја око 150 посетилаца

Еко Полис општина Палилула Ниш 1.-8. јуна око 350 посетиоца

Музеј у Бачкој Паланци од 16. до 20. јуна око 100 посетилаца

Замак културе Врњачка Бања 1.-10 јула око 300 посетилаца

Народни музеј Ваљево 14. до 18. августа око 350 посетилаца

Културни центар Врбас – музејска збирка 05. – 15. августа око 150 посетиоца

Библиотека „ Вук Караџић“ у Ковину 19. до 27. септембра око 200 посетиоца

Музеј Републике Српске у Бања Луци 12. до 15. октобра око 400 посетилаца

Музеј Срема 16. до 20. новембра око 200 посетилаца

Народни музеј у Смедереву 23. до 27. новембра око 350 посетилаца

Музеј рударства и металургије од 30. новембра до 3. децембра око 350 посетилаца

Природњачки центар Србије –Свилајнац од 10. до 13. децембра око 200 посетилаца

Народни музеј Кикинда од 15. до 19. децембра

- **Музеји Србије, десет дана од 10 до 10.** Манифестација коју су покренули национални музеји: Народни музеј у Београду, Галерија Матице српске, Природњачки музеј, Етнографски музеј, Музеј примењене уметности, Историјски музеј Србије, Музеј савремене уметности и Музеј историје Југославије, с успехом је одржана у мају 2015. године. Учествовало је 67 музеја и сродних институција, на 122 локације у 39 градова и

места. Улаз у музеје и галерије је био бесплатан, сваког дана од 10 до 22 сата, на свим локацијама где је то радно време било могуће спровести. Народни музеј у Београду је у оквиру ове манифестације у Галерији Матице српске отворио изложбу Светлост у мраку првог светског рата и Рубенсови кругови, као и изложбу Разарањем непобеђено у оцаклији Музеја Вука и Доситеја. Руководилац организационог тима и републички координатор је мр Б. Ђорђевић), а координатор програма Народног музеја у Београду за публику М. Пејовић и Г. Грабеж. У склопу манифестације Чланови клуба сарадника НМ (М. Радојичић, Д. Станковић, В. Папаз, Д. Пантелић, Д. Бабајић и М. Радичевић) реализовали су шест стручних вођења кроз сталну поставку Музеја Вука и Доситеја и кроз изложбу Косово и Метохија. Задужбине и дарови. Дежурства кустоса: И. Вијатов, Д. Еремић, М. Глумац, И. Минић, А. Ђорђевић, В. Нинковић, Д. Ратковић, И. Јанковић, Е. Гавриловић.

10. 05. Дечји клуб, радионица *Било једном некада давно*, сарадници Дена Бабајић, Марко Васиљевић, Винуловић Љ.

Радионица за младе од 10 до 14 година. Радионица је кроз интерактивну представу, правећи паралеле са нашом свакидашњицом, младе увела у чаробан период средњег века, владара, краљева, краљица, дворова и живота средњовековног човека. Радионица је била осмишљена на идеју сарадника и чланова Одељења за едукацију, а реализована уз помоћ костима који су за ту прилику били позајмљени од Народног позоришта.

11. 05. разговор са проф Звонком Петковићем, аутором изложбе *Карика у ланцу континуитета* постављеном у Галерији фресака током трајања манифестације.

13. 05. предавање *Конзерваторима - чувари наслеђа*, Н. Никитовић, конзерватор дрвета из НМ у Музеју Вука и Доситеја. Током предавања посетиоци су имали прилику да науче о томе како и зашто се ради конзервација дрвета и дрвених подлога.

13. 05. у Галерији фресака биле су организоване филмске пројекције. Избор филмова као и особа која је била задужена за активност је М. Томић, кустос Одељења за средњи век НМ.

14. 05. предавање *Чувари прошлости* у Музеју Вука и Доситеја, А. Бандовић, један од аутора изложбе *Разарањем непобеђено*, који је говорио о знаменитим људима који су допринели очувању и спасавању културног наслеђа током тешких ратних околности.

15. 05. Концерт у дворишту, Музеј Вука и Доситеја. Концерт класичне гитаре, два ученика средње музичке школе, Богдан Благојевић и Никола Коровљев.

16. 05. Графичка радионица за одрасле, са темом израде папира. Радионицу је водила графичарка Јована Ђорђевић.

17. 05. радионица *Дан у старој учионици*, И. Кручичан у сарадњи са Радионицом под отвореним небом.

18. 05. предавање *Од кабинета реткости до Музеја*, Галерија фресака. Предавање на тему историјата и развоја Музеја одржале су Г. Грабеж и М. Пејовић.

- Аутор концепта и координатор програма *Традиција и могућности* којим је Народни музеј у Београду, у сарадњи с Музејом СПЦ и Високом школом за уметност и конзервацију СПЦ учествовао у манифестацији Дани европске баштине 2015. (22-27. септембар) (мр Б. Ђорђевић);

- Припрема презентације за конкурс за награду *Михаило Валтровић у категорији Музеј године* (М. Пејовић, Г. Грабеж, А. Деспотовић);

- Припрема презентације Народног музеја за састанак са Марком Борковским и нацрт стратегија промоције Народног музеја (9. јун). (А. Деспотовић, М. Пејовић, Л. Хам).

3.10.2 Едукативне акције и едукативни пројекти за публику

- **Клуб сарадника Народног музеја у Београду: Клуб сарадника Народног музеја у Београду**, координатор М. Пејовић. КСНМ је у великој мери помогао у реализацији

пратећих активности изложби у Народном музеју. На предлог чланова Клуба сарадника ове године организована су два семинара под називом *Са музејем на ти*. Након првог семинара сараднице, М. Радојчић и М. Трајиловић, су реализовале и радионице које су осмислиле, у сарадњи са члановима Одељења за едукацију. Позитивно искуство мотивише нас да више и интензивније активирамо наше сараднике у наше активности.

Семинар *Са музејем на ти*, кординатори Љ. Винуловић и М. Пејовић

Односи са јавношћу за пратеће програме: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

По први пут 2015. године организован је семинар за чланове Клуба сарадника, и то један у мају месецу и један у октобру. Циљ семинара је да чланови КСНМ-а сазнају више о раду музеја и његовим различитим делатностима како би могли што боље да представе музеј јавности и да овладају вештинама и знањима које су потребне у раду са публиком а нису или довољно или у потпуности обрађени на основни студијама.

Први семинар организован је од стране Љубице Винуловић и Марине Пејовић а учествовало је осам чланова клуба сарадника. Циљ овог семинара је био да се најактивнији чланови КСНМ-а упознају са концептом и да се провери да ли су планирана предавања и радионице у складу са првобитно идејом и да се формира преп тим за следећи семинар.

Током семинара у мају месецу (14,15,21,28. и 29), предавања су одржали А. Деспотовић, кустос одељења за реализацију програма, на тему историјата Народног музеја у Београду, Ј. Териман, кустос Одељења за документацију, која се позабавила темом историјата збирке Музеја, Е. Гавриловић, која је представила историјат Одељења за едукацију, Г. Грабеж, која је говорила о тренутном стању Музеја, док су сарадници имали прилику да поразговарају са Е. Бланушом, кустосом Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века и А. Бандовићем, кустосом Одељења за конзервацију, и са конзерваторима А. Цвјетиновићем и М. Јовић. Поред колега из музеја учешће су узели и гостујући предавачи Весна Јусуп, Катарина Живановић, координатор за међународну сарадњу и пројекте, Музеј историје Југославије и Л. Мирков, сарадница у настави на предмету Реторика, Факултет политичких наука.

Изузетно добра евалуација и учесника и предавача указала је на потребу семинара тако да је у октобру организован и други семинар, који је имао отворени позив и на који се пријавило више учесника од оптималног броја. Октобарски семинар, (14,15,16,21,22. и 23) био је организован од стране организационог тима Б. Требовац, Д. Бабајић, А. Рашков, Д. Станковић и Љ. Винуловић, док је координатор тима била М. Пејовић.

На семинару је било 20 учесника и овог пута су предавачи поред чланова организационог тима и кординатора били М. Томић, кустос Одељења за средњи век, који је представио историјат НМ, Ј. Дергенц, кустос Збирке стране уметности и Ј. Миторвић, кустос Збирке гвозденог доба. Конзерватори Никола Килибарда, Мина Јовић, Александар Цвјетиновић, Ненад Никитовић и приправник Јован Петронијевић представили суделатност атељеа за конзервацију НМ. Л. Мирков, сарадница у настави на предмету реторика, Факултет политичких наука, одржала је тренинг на тему јавни наступ и гестикулација. Милан Попадић, научни сарадник Филозофског факултета у Београду, Семинар за музеологију и херитологију позабавио се питањем културне баштине док је Катарина Живановић, кординатор за међународну сарадњу и пројекте, Музеј историје Југославије објаснила шта значи интерпретација културног наслеђа. Милош Нешовић, Менаџер маркетинга и комуникације, Британски Савет и Л. Хам Миловановић, ПР Н.М. представили су учесницима тему маркетинг у култури. Семинар је превазишао очекивања организационог тима и на основи изузетно високих оцена учесника потврђује се потреба оваквог семинара и у будућности.

- **Графика, циклус радионица за одрасле** координатор М. Пејовић Односи са јавношћу за пратеће програме: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ. Сваке последње суботе у месецу, од јануара до маја, одржавале су се графичке радионице за одрасле, вођене од стране графичарке Јоване Ђорђевић. Циклус радионица осмишљен и реализован како би и одрасла публика имала могућност да развије вештине везане за ову технику. Током пет радионица полазници су се упознали са техникама: монотипија у комбинацији са *Chine-colle*, сува игла, суви жиг, линогравура и израда папира. На радионицама је учествовало укупно око 50 полазника који су све своје радове радили у минимум два примерка, један за њих а један за музеј. Препорука и за наредне сличне иницијативе јесте да се овакав вид програма симболично наплаћује и да се придобије и мушко део публике. Циклус треба да постане редовна активност што ће бити омогућено са отварањем сталне поставке НМ.

- **Ноћ у музеју** Подстакнутим питањем шта се дешава у музеју када се погасе светла, а посетиоци и већи део запослених напусте зграду, осмишљена је радионица за децу од 7 до 10 година под називом *Ноћ у музеју*. Ослушкујући сваки део музеја деца проводе ноћ у Музеју Вука и Доситеја у друштву три кустоса. Од окупљања деце, од 19 часова, па до сутрадан у 10 ујутру, деца се упознају са оним што се налази у Музеју и како он изгледа током ноћи уз низ креативних активности. Поред тога деца гледају и филм *Луда ноћ у музеју*, први део (за права пројекције добијена је сагласност од дистрибутера филма за Србију *MCF MegaComFilm*). Заинтересованост за радионицу је велика, тако да се планира да се настави са њеном реализацијом четири пута годишње. Резултати су превазишли очекивања, пошто деца ујутру имају јединствен и веома слободан однос према музеју (**8. август, 3. октобар и 26. децембар - Ноћ у музеју**, Л. Хам Миловановић, Јелена Ђериман, Љ. Винуловић, Александар Бандовић, М. Пејовић, Г. Грабеж)

- **Прослава рођендана 4. октобар**. По први пут организована је прослава дечјег рођендана у Музеју Вука и Доситеја. Рођендан је био у дворишту Музеја и овом приликом је организован за две девојчице. Како је био пробни увидели смо мане и предности. Сходно великом успеху, који је рођендан имао и код деце и код родитеља, од пролећа 2016. Планира се да прослава рођендана постане редовна понуда Музеја. Посебно би требало издвојили да су од 40-так деце и 20-так родитеља само слављенице и њихови родитељи били раније у Музеју, тако да и на овај начин може да се прошири циљна група посетилаца (Д. Бабајић, Б. Требовац, М. Пејовић)

- **Народни музеј суграђанкама. Чајанка уз уметност**. По четврти пут организована је активност поводом Осмог марта за наше суграђанке. Том прилику уз шољицу чаја и кекс публика је имала могућност да поразговара са кустосима чији рад је повезан са Музејем Вука и Доситеја, Е. Гавриловић, в.д. управница Музеја Вука и Доситеја и Евгенија Блануша, кустос Збирке цртежа и графике српских аутора 18. и 19. века али и са гостујућим предавачем, Јасмином Милановић, научним срадником Института за новију историју. Захваљујући овом приступу публика се на непосредан начин упознаје са радом музејских службеника. Ове година је активност била организована до 11 до 14 часова и било је веома посећена (координатор М. Пејовић, Г. Грабеж, Е. Гавриловић, Љ. Винуловић, сарадници Александра Милосављевић, Б. Требовац, М. Радичевић и Марко Васиљевић, Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић, А. Деспотовић)

- **Дани Београда:** Народни музеј учествовао је у активности Дани Београда, 16. априла, током које су, поред слободног улаза, била организована и стручна вођења у Галерији фресака, на сваки парни сат, док су у Музеју Вука и Доситеја, била организована на сваки непарни сат. (М. Пејовић, М. Радојчић, М. Васиљевића и Д. Бабајић и приправнице Одељења Љ. Винуловић.)

- *Музеј у срцу града*, координатор М. Пејовић. Програм који је осмишљен да привуче већи број публике током летњег распуста и састојао се од различитих активности осмишљених за одрасле и за децу. Трајао је од 1. јула до 30. септембра 2015. у Музеју Вука и Доситеја. Подржан од стране Елиане Гавриловић, в.д. уравник Музеја Вука и Доситеја. Реализован уз помоћ: чланова Одељења за едукацију, Е. Гавриловић, Љ. Винуловић, И. Минић, чланова Клуба сарадника и Лидије Хам Миловановић, ПР НМ, Гордане Грабеж, оперативни директор НМ, Миодраг Томић, кустос НМ и Марко Стаменковић, конзерватор НМ. Односи са јавношћу за пратеће програме: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ

- *Музеј у комшилuku* организован је сваке последње недеље у месецу: **5. јула, 2. августа, 6. септембра**. Представљао је јединствену прилику да заинтересоване комшије и пријатељи представе своје идеје и предлоге о програмима и активностима које би волели да виде у њиховом музеју. У реализацији учествовале Е. Гавриловић, М. Пејовић, Д. Бабајић, Б. Требовац, Љ. Винуловић.

- *Пет дан*, Башта Музеја Вука и Доситеја била је **12. јула, 9. августа. и 13. септембра** доступна и за посетиоце са кућним љубимцима (дежурства Е. Гавриловић, И. Минић, Б. Требовац).

- *Музеј за баке, деке и унуке*. За баке и деке било је предвиђено стручно вођење кроз поставку, а за децу су биле организоване радионице **31. јула, 7, 14, 21. и 28. августа**. У реализацији учествовале Љ. Винуловић, Б. Требовац, М. Васиљевић, М. Пејовић.

- *Дани европске баштине*, координатор активности М. Пејовић
Реализован уз помоћ: чланова Одељења за едукацију, Е. Гавриловић, Љ. Винуловић и чланова Клуба сарадника. Дежурства у изложбеном простору: М. Пејовић, Ј. Митровић, Ј. Ћериман, И. Јанковић, Е. Гавриловић, Љ. Винуловић, Д. Бабајић, С. Новаковић. Односи са јавношћу за пратеће програме: Л. Хам Миловановић, Б. Ђорђевић фејсбук страна НМ, А. Деспотовић сајт НМ. Народни музеј у Београду ове године учествовао је у манифестацији Дани европске баштине у сарадњи са Музејем Српске православне цркве и Високом школом СПЦ за уметност и конзервацију, реализовао програм под називом *Уметнички занати – традиција и могућности*, од 22. до 27. септембра. У склопу програма биле су изведене демонстрације старих уметничких заната и то *Загонетање касноантичких мозаика, Умеће дубореза и филигран, Икона, поглед у вечност, Накит, традиција и умеће, Сусрет култура кроз енкаустику и копирање фресака у простору Галерије фресака*.

Поред демонстрација биле су организоване радионице у Галерији фресака. За најмлађу публику *Откривање мозаика*, током које су се деца упознала са техником израде мозаика и сами се опробали у изради заједничког мозаика, од унапред припремљеног материјала. Застарије посетиоце организована је радионица *Фреска и сусрет култура* на којој су сазнали нешто више о фреско-сликарству и опробали се у овој техници. (Љ. Винуловић, Д. Бабајић)

У Музеју Вука и Доситеја била је организована радионица за младе од 14 до 18 година, *Графитирај*, током које су млади изреке, које су Доситеј и Вук забележили, прилагодили савременом тренутку користећи технику стенсила. (Е. Гавриловић, Анастасија Пејовић).

Укупно је на радионицама учествовало око 60 учесника док је демонстрације посетило око 220 заинтересованих посетилаца.

- *Радионице Дечјег клуба Народног музеј ау Београду:*
21. 02. Дечји клуб, радионица *Одливак, а шта је то?* М. Стаменковић, М. Пејовић. Током радионице учесници су се, у сарадњи са рестауратором Марком учесници су се упознали са конзервацијом и рестаурацијом кроз аспекте копирања. Након теоријског

дела рађен је одливак копије конзоле Аждаје, део камене пластике манастира Дечани. Инспирирани мотивом конзоле осврнули смо се и на митолошка бића у средњем веку.

28. фебруар - Дечји клуб, радионица *Практични средњи век*, Љ. Винуловић, М. Јовић, Радионица је организована за децу од 7 до 10 година у сарадњи са вајарком Мином Јовић. Деца су током вођења упозната са начином живота и ковањем новца у средњовековној Србији. Поред тога упозната су са врстама метала од којих се ковао новац, алатима и начином на који се плаћало у средњем веку. Обрађен је и део прављења печата као и њихово значење. Приликом практичног дела учесници радионице су од беolina правили средњовековни новац и печате са логоом Народног музеја.

5. фебруар - Дечји клуб, радионица *Средњовековни накит*, Љ. Винуловић, М. Пејовић, Радионица је била организована за ученике *IV Београдске гимназије*. Ученици су на почетку са модераторима прошли кроз изложбу. Током вођења посебно им је скренута пажња на копије фресака на којима је представљен накит, као и на оригинал накит који се налази у витринама на поставци. Ученици су касније од калуца и беolina правили накит инспириран средњим веком.

20. јун - Дечји клуб, радионица *Стварне и фантастичне животиње*, И. Круичан. У радионици за децу од 3 до 7 годна, приказане су представе стварних и замишљених животиња. У креативном делу радионице, деца су сама осмишљавала и креирала фантастичне животиње инспирираа представама на конзолама.

11. јул - Дечји клуб, радионица *Направи свој оклоп и штит*, И. Јанковић, намењена деци од 7 до 11 година која су након уводног вошења и разговора, од картона израђивала делове војне опреме.

18. јул - Дечји клуб, радионица *Средњовековна исхрана*, Љ. Винуловић и Ј. Териман, за узраст од 7 до 10 година. Најпре су учесници са модераторима радионице прошли кроз изложбу. Посебан акценат био је на копијама фресака на којима је представљено посуђе и храна. У практичном делу имали су задатак да умесе свој средњовековни хлеб који су касније носили кући.

26. септембар - Дечји клуб, радионица *Откривање мозаика*, Љ. Винуловић, Д. Бабајић и М. Радојичић, чланови Клуба сарадника. Током краћег вођења кроз изложбу учесници су се упознали са самим појмом мозаика, шта је он и шта представља, где је све могао да се налази и начином на који се он прави. На практичном делу су правили свој мозаик од коцкица и колаж папира на плочама које су претходно исцртане различитим мотивима. Након завршених појединачних радова учесници су своје радове спојили заједно на поду и на тај начин формирали подни мозаик.

10. октобар - Дечји клуб, радионица *Направи макету средњовековне цркве*, И. Јанковић. Програм је био намењен деци од 7 до 11 година. На основу скица и макета, деца су од картона израживала моделе средњовековних цркава са подручја Србије.

16. октобар - радионица *Направи макету средњовековне цркве*, И. Јанковић. Програм је остварен са ученицима ОШ „Дринка Павловић“, 6. разред, ликовна секција, у договору са наставницом Лолом Лукић. На основу скица и макета, деца су од картона израживала моделе средњовековних цркава са подручја Србије.

13, 18. и 20. новембар - радионице са изложбом радова за децу из вртића *Јуца- деција откривалица*, Љ. Винуловић, М. Пејовић. Помоћ при постављању изложбе А. Бандовић и А. Деспотовић. Са поменутиим вртићем остварена је сарадња на њихову иницијативу и тим поводом су биле организоване три радионице. На радионицама су учествовале две предшколске групе, око 30 деце и три млађе групе, око 50 деце. Циљ је био упознавање деце са музејским простором и средњим веком.

13. новембар - радионица посвећена средњовековном накиту

18. новембар - радионица грнчарије од глине

20. новембар - ковање средњовековног новца.

Радови су након тога од 24. до 29. новембра били изложени у изложбеном простору Галерије фресака.

20. фебруар - дечја радионица *Испричај своју причу*, Љ. Винуловић, А. Милосављевић. Радионица је организована за ђаке продуженог боравка београдске основне школе. Ђаци су се кроз вођење упознали са историјатом куће у којој се налази Музеј Вука и Доситеја као и са сталном поставком и предметима који се налазе на њој. У практичном делу ђаци су радили у тимовима и имали су задатак да помоћу сличица на којима се налазе предмети са поставке Музеја Вука и Доситеја направе своју верзију приче о Вуку Караџићу и Доситеју Обрадовићу. Након завршетка задатка представљали су једни другима своје приче.

20. март - дечја радионица *Легенде из угла ћака*, Љ. Винуловић. Радионица је била организована за ученике основне школе *Руђер Бошковић*. Ученици су са водичем најпре имали вођење кроз сталну поставку Музеја Вука и Доситеја, где су се упознали са историјатом куће, музеја и експонатима који се налазе на поставци. Ученици су касније инспирисани различитим предметима са сталне поставке писали легенде о тим предметима из свог угла. Све легенде су касније уз одговарајућу фотографију предмета биле окачене на фејсбук страну Дечјег клуба Народног музеја.

27. март - дечја радионица *Испричај своју причу*, Љ. Винуловић. Ова радионица организована је за ученике трећег разреда основне школе Душко Радовић.

14. новембар - Дечји клуб, радионица *У музеју као код куће*, М. Радојичић, Љ. Винуловић, М. Пејовић

Радионица је организована од стране Мирославе Радојичић, члана Клуба сарадника уз помоћ чланова Одељења за едукацију. Била је намењена узрасту од 10 до 14 година. Током вођења кроз сталну поставку Музеја Вука и Доситеја учесници су се упознали са предметима на поставци али и са начином на који музеј ради и функционише. Практични део се састојао од потраге по музеју. Иза одређених предмета на поставци биле су сакривене цедуљице са загонеткама, свака пронађена је водила до следеће и на тај начин су тимови добијали коначне одговоре који су били везани за одређене предмете са поставке. Након тога су тимови имали задатак да напишу кратку песму или загонетку о предмету који су пронашли. Загонетке и песме су касније биле објављене на фејсбук страни Дечјег клуба Народног музеја.

21. новембар - Дечји клуб, радионица *Нацртај своју бајку*, Д. Бабајић, М. Пејовић. Радионица је била намењена најмлађима од 3 до 7 година. Након кратког вођења кроз поставку Музеја Вука и Доситеја, деци су читане бајке и басне које су записали Вук и Доситеј а након тога се малишани, подељени у групе, су илустровали басну по свом избору.

12. децембар - Дечји клуб, радионица *У сусрет зимским празницима* И.Јанковић, Е. Гавриловић. Радионица намењена деци од 7 до 11 година на којој су се познала са зимским празницима који се славе код нас и у свету. После решавања радних листића деца су израђивала слова којима су китила новогодишњу јелку постављену у централном делу зграде Музеја Вука и Доситеја.

Стручна вођења: 72

Волонтери: 34

Дечји клуб Народног музеја: 9

• **Пројекат сарадње са Центром за интеграцију младих**, координатор М. Пејовић.

10. јануар - вођење кроз актуелне изложбе Народног музеја у Београду, М. Пејовић

14. март - вођење кроз сталну поставку Музеја Вука и Доситеја, Љ. Винуловић

09. мај - радионица *Средњовековни накит*, Љ. Винуловић, Дена Бабајић. Радионица је била организована за различит узраст деце из Свратишта. Модератор радионице је са децом прошао кроз изложбу *Косово и Метохија. Задужбине и дарови. Из збирке Народног*

музеја и током вођења је скренута пажња учесницима на копије фресака на којима је представљен накит као и на оригинал накит који се налази у витринама. Током практичног дела учесници су од беolina правили накит инспирисан средњовековним.

13. јун - радионица *Весела слова* Б. Требовац, Љ. Винуловић. Радионица је тематски била везана за изложбу Петроградски лист. Током вођења кроз изложбу деци је скренута пажња на језик који је коришћен током средњег века, на врсту писма, начин на који се писало и на чему се писало, и како су се украшавале књиге. Учесници радионице су касније током практичног дела радионице писали почетна слова свог имена и украшавали их по узору на иницијале из Мирослављевог јеванђеља.

24. октобар - радионица *Средњовековни накит*, Љ. Винуловић, Дена Бабајић

28. новембар - радионица *Испричај своју причу*, Љ. Винуловић, Б. Требовац

26. новембар - радионица *У сусрет зимским празницима*, Дена Бабајић, Б. Требовац. Сваку активности посети око 20 деце из *Свратишта*. Код корисника *Свратишта*, који долазе на програме, примећује се развијање позитивног односа према музејима али и надоградња и развијање знања. Сарадња ће се наставити и у наредној години.

6, 13. и 27. август - Концерти током августа месеца у дворишту Музеја Вука и Доситеја. Организована су три концерта и то два класичне гитаре, ученици средње музичке школе Коста Манојловић из Београда, Димитрије Нинковић, Ана Хавран и М. Домоњи и ученици средње музичке школе Станковић из Београда, Давид Штрбац и Ема Капор. Трећи концерт био је посвећен извођењу епске народне поезије уз гусле. Гуслари Бошко Вујачић, Богдан Зимоњић, Батрић Јокановић и Страхиња Малићан. У реализацији учествовале Л. Хам и М. Пејовић.

8, 15, 22. август и 5. септембар - *Вајарске радионице*. Циклус радионица намењен одраслима састојао се од четири радионице, теоријског предавања о вајарству, материјалима који се користе и практичног дела, од укупно три термина, током којег су полазници израдили своје скулптуре. Стручни сарадник циклуса је вајар М. Стаменковић, конзерватор Народног музеја у Београду.

15. август - *Сликање у природи*. Окружени зеленилом у дворишту Музеја Вука и Доситеја, деца од 10 до 14 година имала су задатак да насликају своја уметничка дела. Стручни сарадник била је сликарка Ксенија Јовишевић а промоћ при реализацији Ј. Митровић. Сlike младих аутора биле су део изложбе дечијих радова организована од 5. до 13. септембра 2015.

3, 10, 17. и 24. септембар - *Филмске пројекције* биле су организоване у сарадњи са Програмским Архивом РТС-а и Југословенском кинотеком. Била су приказана филмска и документарна остварења наше значајне прошлости, први српски играни филм, као и остварења о великанима описмењавања и реформаторима нашег језика из друге половине 18. и прве половине 19. века (М. Томић, М. Пејовић).

3.10.3 Предавања у музеју и вођење кроз поставку/изложбе

- Предавања и демонстрације недеструктивних техника под називом Отворени атеље одржани су 10.09.2015. године у Галерији фресака. Ово је био део реализације пројекта билатералне сарадње са институцијама из Републике Италије за годину 2014-2015 („Development and implementation of two novel portable instruments for the analyses of Cultural Heritage: portable scanner XRF and portable XRD”) -у којем је Народни музеј ангажован у својству партнера.
- Предавање Констанце Милијани са универзитета у Перуђи о искуствима MOLAB покретне лабораторије за испитивање културних добара

СТРУЧНА ВОЂЕЊА:

Стручна вођења, координатор М. Пејовић

Као део пратећих програма током 2015. године била су реализована стручна вођења кроз изложбе реализоване у Народном музеју у Београду, Галерију фресака, Музеј Вука и Доситеја и Велику Галерију дома Војске Србије.

Стручна вођења су и ове године била подељена у две категорије, намењена општој публици и наменска које су реализована по најавима публике, највише школске. Стручна вођења намењена општој публици организована су два пута недељно по два термина дневно. Највећи број ових стручних вођења спроведен је од стране чланова Клуба сарадника Народног музеја.

Стручна вођења за унапред најављене групе одвијала су се у Музеју Вука и Доситеја, Галерији фресака и Народном музеју у Београду и већи део истих преузимали су сарадници Народног музеја у Београду.

Стручно вођење уз превод на српски знаковни језик, М. Пејовић

07. 11. одржано је стручно вођење у Музеју Вука и Доситеја, уз превод на српски знаковни језик у сарадњи са *Културно уметничким друштвом глувих Београда Радивој Поповић* а уз финансијску подршку Министарства културе- сектора за културно наслеђе у склопу пројекта Знаковни музеј- укључивање у друштвену заједницу глувих и наглувих особа. Циљ пројекта је укључивање и подстицање заједнице глувих у посету културним садржајима али и омогућавања свим посетиоцима једнакост и приступачност.

Љ. Винуловић била је ангажована на стручним вођењима Пит Мондријан- „Случај композиције П“, Тијеполо, Од Удина до Београда, Јагодин мала, касноантичка некропола. И овај камен земље Србије, стална поставка Музеја Вука и Доситеја, Косово и Метохија. Задужбине и дарови. Из збирке Народног музеја, Петроградски лист, Разарањем непобеђено.

М. Пејовић била је ангажована на стручним вођењима Пит Мондријан- „Случај композиције П“, Тијеполо, Од Удина до Београда, Јагодин мала, касноантичка некропола. И овај камен земље Србије, стална поставка Музеја Вука и Доситеја, Косово и Метохија. Задужбине и дарови. Из збирке Народног музеја, Надежда Петровић. Поводом 100 година од права на вечан помен. Избор слика из Народног музеја у Београду.

И. Јанковић била је ангажована на стручним вођењима стална поставка Музеја Вука и Доситеја, Косово и Метохија. Задужбине и дарови. Из збирке Народног музеја, Надежда Петровић. Поводом 100 година од права на вечан помен. Избор слика из Народног музеја у Београду (и на енглеском језику).

И. Круичан био је ангажован на стручним вођењима стална поставка Музеја Вука и Доситеја, Косово и Метохија. Задужбине и дарови. Из збирке Народног музеја (и на енглеском језику).

Б. Требовац била је ангажована на стручним вођењима стална поставка Музеја Вука и Доситеја, Косово и Метохија. Задужбине и дарови. Из збирке Народног музеја.

3.10.4 Предавања и промоције музеја ван Народног музеја

- Вођење кроз изложбу *Рубенсови кругови* – Галерија Матице српске, 22.05.2015. – Ј. Дергенц
- Предавање *Братство антверпенских Романиста*, у склопу изложбе *Рубенсови кругови* – Галерија Матице српске, 05.06.2015 - Ј. Дергенц
- Вођење за новинаре пред отварање изложбе *Руска авангарда у Београду*, Музеј историје Југославије, 23.12.2015 - Ј. Дергенц
- *Поклон публикације*, контакт особа из Музеја М. Пејовић Специфичан вид сарадње са школама и установама, које раде са младима и децом, започет током 2014 године настављен је и ове године.

- *Пирамида од књига*, контакт особа из Музеја М. Пејовић Народни музеј у Београду узео је учешће у хуманитарној активности Народне библиотеке Србије под називом Пирамида од књига. Овом приликом поклоњено је преко 700 публикација Народног музеја у Београду библиотекама широм Србије.
- Помоћ при реализацији активности А. Деспотовић, Зоран Панџић, Албер Јосип, Г. Грабеж, Љ. Винуловић, Драгиша Бугарски и чланови одељења обезбеђења.
- *Култура на дар*, контакт особа из Музеја М. Пејовић И ове године Народни музеј у Београду укључио се у конкурс *Култура на дар*, организован од стране Друштва за академски развој са циљем промоције културне баштине у Србији. Поред обезбеђивања награда победницима, публикације Народног музеја и улазнице, конкурс смо помогли и уступањем простора оцаклије у Музеју Вука и Доситеја. У овом простору одржала се свечана додела награда и захвалница, коју је и Музеј примио, 12. децембра. Дежурства Б. Требовац и Е. Гавриловић. Са Друштвом за академски развој потписан је споразум о сарадњи.
- *Школски сајам културе Тржница идеја* контакт особа из Музеја М. Пејовић Тржница идеја одржана је 24. априла у Конаку Књегиње Љубице, а организована од стране Музеја града, са идејом да споји школе са музејима. Тим поводом Народни музеј у Београду представио се активностима Одељења за едукацију. Том приликом урађен је и нови информативни деплијан посвећен активностима за публику.
- *Упознајмо Народни музеј у Београду*, радионица реализована 9. маја у Галерији Матице српске у Новом Саду, координатор и модератори М. Пејовић и А. Деспотовић. Кроз представљање најзанимљивијих експоната из збирки Народног музеја у Београду, малишани из Новог Сада упознали су се са најзначајнијим музејем у Србији који чува предмете и уметност од праисторије до данас. Такође, посматрајући фотографије предмета сазнали су како су различите културе и цивилизације остављале траг за собом на овим просторима.
- *Мамуџфест*. По први пут ове године Мамуџфест, активност Народног музеја у Кикинди, посвећен мамутици Кики, је проширио своје програм и укључио у свој програм Базар музеја и идеја, на ком су учествовали сви заинтересовани музеји из Србије. Народни музеј у Београду представио се Кикиндској публици 12. септембра од 11 до 18 часова радионицом *Исхрана у средњем веку*. Поред практичног дела програма један део је био замишљен и као део упознавања различитих служби српских музеја који се баве радом са публиком. На фестивалу су учествовале Љ. Винуловић и М. Пејовић.
- *Миксер кидс маркет*, контакт особа из Музеја М. Пејовић. По први пут ове године Дечји клуб Народног музеја у Београду узео је учешће на Миксер кидс маркету, 27. децембар где се представио радионицом *У сусрет зимским празницима*. Поред чланова одељења за едукацију, Љубице Винуловић и Марине Пејовић, на реализације радионице учествоваће и Јелена Териман и Алкесандар Бандовић, кустос одељења за конзервацију.

3.10.5 Други догађаји у музеју

- Одржан огледни час о животу у средњевековној Србији ученика фармацеутско-физиотерапеутске школе, који су чланови драмске секције. На мултидисциплинаран начин представљен је живот у средњевековној Србији са тежиштем на раду Светог Саве и његовог утицаја у развоју првих болница, начину лечења и просветитељства, 26. јануар, Галерија фресака;
- Уприличена промоција књиге Рели Алфандари Пардо *То је био само пикник*, издавач Службени гласник. Реч је о потресној исповести београдске јеврејке госпође Алфандари Пардо, која је као девојчица године Другог светског рата провела скривена

у шпајзу. Описујући то време и своје успомене на три године скривања у остави величине креветског душека, у којој је читала књиге, Рели Алфандари Пардо сведочи о страдањима београдских Јевреја, понашању суграђана према њима, указује на важне историјске догађаје и исписује хронику живота обичних људи у окупираном Београду. На промоцији књиге говорили су: др Мирјана Брковић, директорка Универзитетске библиотеке у Новом Саду, проф.др Владислава Гордић-Петковић, шеф катедре за англистику Филозофског факултета у Новом Саду, проф. историје Андреас Рот и др Бојан Поповић, управник Галерије фресака, 15. мај, Галерија фресака;

- Народни музеј у Београду у склопу манифестације „Музеј у срцу града“ у сарадњи са програмским архивом РТС-а и Југословенском кинотеком, организовао је приказивање филмских и документарних остварења наше прошлости као и остварења о великанима описмењавања и реформаторима нашег језика из друге половине 18. и прве половине 19. века. Филм *Карађорђе* (Живот и дела бесмртног војводе Карађорђа), први српски играни филм снимљен 1911. године, посвећен великом војводи Карађорђу Петровићу и настао је као резултат сажимања различитих позоришних представа, извођених с почетка 20. века. Филм је дуго био загубљен и пронађен је 2003. године у Аустријском архиву у Бечу. Ово филмско остварење о Првом српском устанку и стварању модерне српске државе режирао је Илија Станојевић (познатији као Чича Илија), глумац, редитељ и писац који је своју каријеру остварио у Народном позоришту у Београду. Филм *Карађорђе* је први, неми играни филм снимљен у Србији у трајању од 1 сат и 40 минута, 3. септембар, Галерија фресака;

- Одржан први део *Диптиха за Дантеа*, под називом *Уметност чекића*. Данте Алигијери, пре 700 година је у родној Фиренци по други пут је осуђен на смрт. То је чинило полазиште и повод да се Дантеова *Комедија* упозна на јединствен начин представи и оживи. Творац овог догађаја је Коља Мићевић, ренесанса личност наше културе, песник, преводилац, самоуки музиколог и музичар. *Диптиха за Дантеа*, даје могућност да поестиоци сазнају мање познате чињенице, појединости и нова тумачења везана за Дантеов ванвременски опус и његову личност, 10. септембар, Галерија фресака;

- У склопу манифестације *Музеј у срцу града* у сарадњи са програмским архивом РТС-а и Југословенском кинотеком, приказан је филм *Родни Јадар* - прва епизода из серије Вук Караџић, приказ Вуковог одрастања од рођења до одласка у манастир Троноша, 17. септембар, Музеј Вука и Доситеја;

- У склопу манифестације *Музеј у срцу града* у сарадњи са програмским архивом РТС-а и Југословенском кинотеком, на репертоару су била три прилога из Вуковог живота: *Оставштина за будућност*. Филм је снимљен поводом двестоте годишњице Вуковог рођења; *Вуков лексикон*, кратки играно, документарн приказ из живота и дела реформатора српског језика и *Знакопис*, играни приказ прилагођен деци оштећеног слуха, 24. септембар, Музеј Вука и Доситеја;

- Одржан други део *Диптиха за Дантеа*, под називом *Данте и музика*. Преводилац, познавалац и предани истраживач Дантеовог дела, Коља Мићевић, био је тумач и водич кроз *Комедију*, откривајући посетиоцима Дантеове везе са музиком и његов значај у стварању прве, европске опере. Иако сам није сматрао да је доброј поезији потребна музичка пратња, Данте је у својој *Комедији* на многим местима показао колико је музика била његова стална преокупација, 1.октобар, Галерија фресака;

- Уприличен концерт у организацији *Art link* фестивала младих талента и гудачког оркестра Школе за музичке таленте из Ћуприје, 6.октобар, Галерија фресака;

- Представљена књига *Света Земља* Владимира Марковића. На промоцији књиге говорили су: проф. др Бошко Миловановић, проф. др Хаџи Милош Видаковић, Анђелка Цвијић, новинар и Љиљана Синђелић Николић, 15.октобар, Галерија фресака;

- Одржано вече харфе доцента Милане Станишић и представљен полиптих Зорана Велимановића. Тема слике је *Пургаторијум* или *Чистилиште*, што коинцидира са вечерима посвећеним Књизи Данте Алигијерија *Божанствена комедија*. 5. новембар, Галерија фресака;
- У организацији Културног центра са инвалидитетом Панчева одржан *Фестивал књижевних остварења лица са инвалидитетом*. На фестивалу особе са инвалидитетом представиле су своје књижевне радове, 20. новембар, Галерија фресака;
- Организован научни скуп на тему *Доње Полимље: историја и традиција*, 11. децембар, Галерија фресака
- 26. јануара јавни час Фармацеутско – физиотерапеутске школе. Учесници су били чланови драмске секције који су на инвентиван начин представили живот у средњовековној Србији са тежиштем на раду светог Саве. Испред школе особа за контакт је била Биљана Васић.
- 27. јануара одабраним копијама фресака из фонда Галерије фресака приказан је лик Светог Саве на средњовековном живопису, као и на иконама у одаклији Музеја Вука и Доситеја.
- 16. марта посета колегинице из Музеја у Бристолу Керин Грејди, која је задужена за укључивање посетилаца (Audience Engagement).
- 16. марта Прес конференција XVI Међународна смотра Археолошког филма.
- 19. марта почела је XVI Међународна смотра Археолошког филма. Пројекције су биле сваке вечери од 19 часова до 25. марта.
- 15. маја представљање књиге Рели Алфандари –Пардо „То је био само пикник“. О животу ауторке током окупације у Београду. Галерија фресака била је идеално место јер се налази на месту на којем је некада била сефардска синагога које се ауторка живо сећа. На промоцији књиге говорили су: Мирјана Брковић, директорка Универзитетске библиотеке у Новом Саду,. Владислава Гордић-Петковић, шеф катедре за англистику Филозофског факултета у Новом Саду, проф. Андреас Рот, предавач историје Немачке школе у Београду, Бојан Поповић. У публици су били и чланови београдске Јеврејске општине, као и амбасаде Немачке.
- 20-22. маја у Галерији фресака. симпозијум међународног пројекта који се тиче керамике Б. Ђорђевић, уз реализацију мању изложбу у договору са Е. Зечевић.
- 28. август „Пријатељи деце општине Нови Београд“,
- 10. септембар 2015. Пројекат билатералне сарадње „Development and implementation of two novel portable instruments for the analysis of Cultural Heritage: portable scanner XRF and portable XRD“ учесника Бранке Иванић, Милице Марић-Стојановић, Маје Гајић-Квашчев – Велибор Андрић (Инстинут Винча), Љиљана Дамјановић, Факултет за физиочку хемију, Ирена Живковић, Универзитет уметности, Љубица Милановић, студент.
- 10. септембар „диптих за Дантеа“, 1 део, Уметност чекића, Коља Мићевић, песник и преводилац, Катја Каламир, клавир.
- 12. септембар вођење групе слависта са међународног скупа одржаном на Филолошком факултету
- 22-27. септембар 2015. Дани европске баштине 2015, Програм: Уметнички занати – традиција и могућности, учесника: Народни музеј у Београду у сарадњи с Музејом Српске православне цркве и Високом школом СПЦ за уметност и конзервацију
- 15. октобра представљање књиге Владимира Марковића, *Света Земља*. На промоцији књиге говорили: др Бошко Миловановић – професор универзитета; др Хаџи Милош Видаковић – професор универзитета; Анђелка Цвијић – новинар; Љиљана Синђелић Николић – новинар водитељ модератор

- 16. октобар *Диптих за Дантеа*, 2 део, Коља Мићевић, песник и преводилац, Катја Каламир, клавир.
- 05. новембар вече харфе доцента Милане Станишић, као и представљања полиптиха Зорана Велимановића. Реч је заправо о хепенингу, приказу слике и музичкој вечери, уз децетно послужење. Недавно је у Мокрој гори са успехом приређено исто овакво вече.
- 11. новембар Предавање Констанце Милијани са Универзитета у Перуђи.
- 13. новембар Фестивал књижевних остварења лица са инвалидитетом у организацији Културног центра лица са инвалидитетом Панчево

КОНЦЕРТИ

- Београдско гитарско друштво је млада, непрофитна организација која тежи да широј публици приближи чари класичне гитаре и прикаже таленат наше омладине. Наступио је гитарски дуго Филип Живановић и Момчило Александрић, 28. април, Галерија фресака;
- Средином 80-тих година редовни професор Универзитета Сингидунум, Мирослав Трифуновић, уједно и професионални гитариста, држао је концерте у Народном музеју. Након 30. година рада у иностранству (Јапан и Холандија), проф. Трифуновић вратио се у Србију и обнавља сарадњу са Народним музејом. Од маја месеца држи концерт недељом пре подне, Галерија фресака; Одржан јубиларни, ауторски концерт композиторке Мирјане Живковић, поводом 80. година живота и 60. година уметничког рада. Композиторски опус Мирјане Живковић поред извесног броја оркестарских, концертних и хорских композиција, чине камерна дела различитих жанрова, представљена у земљи и иностранству. За своје композиције добила је неколико домаћих и једну међународну награду. На концерту извођене су: нове фолклорне интонације за две фалуте, *adagio i allegro* за обоу и гудачки оркестар, две романтичне песме за мецосопран и камерни оркестар, балада о пољу за виолину и камерни оркестар, басма/*incantation* за мецосопран и 4 тимпана и *agitato* за виолину и харфу, 10. јун, Галерија фресака;
- Академски хор **Шпанац**, основан је 1954. године као један од четири ансамбла академско културно уметничког друштва универзитета у Београду „Шпанац“. На концертима хор изводи позната дела различитих стилова музике, али се посебно негује музика југословенских композитора, као и православна духовна музика. Током протеклих деценија са хором су радили наши познати диригенти попут Франца Клинара, Душана Максимовића, Милоја Николића, Слободана Бурсаћа и Ђорђа Станковића. Тренутно уметнички руководилац и диригент хора је Ненад Вукмировић. Хор је до сада одржао на хиљаде концерата у земљи и иностранству. Носилац је Вукове награде и Грамате Патријарха српског Господина Павла. На концерту су извођена дела православне духовне музике: Димитриј С. Бортањски, Александар А. Архангелски, Сергеј В. Рахмањинов, Стеван Ст. Мокрањац и Марко Тајчевић и традиционална црначка духовна музика, 20. јун, Галерија фресака;
- *Барокни витраж* је пројекат барокне музике намењен широком аудиторијуму, а осим музике подразумева глуму, режију и наратив. Наступили су: Мина Марковић (сопран), Наташа Рашић (мецосопран) и Душан Марковић (клавир), 26. јул, Галерија фресака;
- У летњем периоду у дворишту Музеја Вука и Доситеја, осим изложбених активности организовани су музички концерти награђиваних ученика средњих музичких школа. Први су наступили ученици класичне гитаре школе „**Коста Манојловић**“ из Београда, Димитрије Нинковић, Ана Харван и Марина Домоњи.

Извођена су дела Barriosa, Vacha, Tarrega, Castelnuovo-Tedesco, Iberta i Parea, 6. август, Музеј Вука и Доситеја;

- Други концерт класичне гитаре одржали су ученици средње музичке школе **Станковић** из Београда, Давид Штрбац и Ема Капор. Извели су дела Ваћа, Sora, Tarrega i Barriosa, 13. август, Музеј Вука и Доситеја;

- Уприличено извођење епске, народне поезије уз истакнуте гусларе данашњице: Бошка Вујалића, Богдана Зимоњића, Батрића Јокановића и Страхиње Малићана, 27. август, Музеј Вука и Доситеја;

- Одржан концерт трија **Atrium**. Реч је о музичарима који су стекли академско образовање и поред личног професионалног раста и усавршавања баве се педагошким радом развијајући код млађих од себе љубав према класичној музици. Репертоар трија Атриум обухвата како оригинална, тако и за овај састав прилагођена дела различитих епоха, а посебну пажњу придају извођењу музике домаћих аутора. На концерту су извели дела: Франца Шуберта, Лудвига Шпора, Јоханеса Брамса, Александра Вујића и Бојана Станковића, 5. септембар, Музеј Вука и Доситеја;

10 јун јубиларни ауторски 70 минутни концерт композитора Мирјане Живковић, шездесет година рада.

- октобар АртЛинк Фестивал најмлађих музичких талената из Србије укључујући и гудачки оркестар Школе за музичке таленте из Ћуприје

- 15 децембар Милица Радивојевић, хор и ансамбла *Алилуја*

3.10.7. Интернет презентација

- Уредник интернет презентације Народног музеја у Београду мр Б. Ђорђевић;

- Администрирање Facebook странице Народног музеја (мр Б. Ђорђевић);

- Надзор над редовним администрирањем сајта Народног музеја, као и Facebook страница Народног музеја, Галерије фресака и Музеја Вука и Доситеја (мр Б. Ђорђевић);

- **Интернет презентација Галерије фресака** јануар: Божићна стихира, 832 прегледа; Путовање у средњем веку, 1303 прегледа; Блуд, прељуба и развод у средњем веку, 665 прегледа; фебруар: Уметност рашке школе у Врбасу, 1057 прегледа; Последње припреме пред вечерашње отварање изложбе *И овај камен земље Србије*, 2056 прегледа; Плакат *И овај камен земље Србије*, 368 прегледа; Промена изгледа насловне фотографије Галерије фресака, 453 прегледа; Обавештење о изложбама Музеја у Галерији, 347 прегледа; Ауторско вођење кроз поставку изложбе *И овај камен земље Србије*, 1279 прегледа; март: Најава Смотре археолошког филма у Галерији, 177 прегледа; Информативно о општим подацима Музеја, 484 прегледа; Постављање линка са снимком о изложби *И овај камен земље Србије*, 992 прегледа; Изложба *Путевима Мирослављевог Јеванђеља*, 421; Плакат и најава *XVI Међународне смотре археолошког филма*, 847 прегледа; Извињење посетиоцима који нису могли да присуствују пројекцији услед ограниченог броја места у сали, 306 прегледа; Програм за суботу са фотографијом репертоара и садржајем филмова, 202 прегледа; Програм за недељу са фотографијом репертоара и садржајем филмова, 231 прегледа; Програм за понедељак са фотографијом репертоара и садржајем филмова, 184 прегледа; Програм за уторак са фотографијом репертоара и садржајем филмова, 589 прегледа; Програм за среду са фотографијом репертоара и садржајем филмова, 521 прегледа; Програм за четвртак са фотографијом репертоара и садржајем победничког филма, 299 прегледа; април: Музејска копијистика и Основе живописања, радови студената АСПЦ, 1262 прегледа; Продужење изложбе *Путевима Мирослављевог јеванђеља*, 321 прегледа; Промена насловне фотографије Галерије фресака поводом Васкрса, 424 прегледа; Поновна промена насловне фотографије Галерије фресака с детаљем с плаката актуелне

изложбе, 192 прегледа; Ауторско вођење кроз поставку изложбе *И овај камен земље Србије*, 346 прегледа; Последње ауторско вођење кроз поставку изложбе *И овај камен земље Србије*, 1220 прегледа; Најава изложбе *Карика у ланцу континуитета* аутора Звонка Петковића, 1766 прегледа; мај: Најава манифестације *Музеји Србије, десет дана од 10 до 10*, 298 прегледа; Креативне радионице за децу Народог музеја у Београду, 228 прегледа; Предавање на тему *Очување културне баштине у кризним временима* у амбијенту изложбе *Разарањем непобеђено*, 418 прегледа; јун: *С времена на време*, 709 прегледа; Најава продајног кутка – сувенирнице Галерије, 456 прегледа; *(По)носим се нашом историјом* - продајни кутак Галерије, 3202 прегледа; август: Изложба *Србија земља фресака*, 1066 прегледа; Претстављање скениране сликовнице *Студеница: Мој речник*, 1121 прегледа; септембар: Предавање *Отворени атеље*, 515 прегледа; *Диптих за Дантеа – Уметност чекића*, 631 прегледа; Линк Народог музеја с приказом резултата реновирања зграде, 921 прегледа; Најава филмских приказа о Вуку Караџићу и Доситеју Обрадовићу, 555 прегледа; Линк Народог музеја, 794 прегледа; октобар: Најава и програм концерта гудачке школе младих талената из Ћуприје; 571 прегледа; Линк Клуба сарадника Народог музеја; 513 прегледа; Линк Дечијег клуба Народог музеја, 632 прегледа; децембар: Најава изложбе *Пурпурни одсјаји царског Сирмијума*, 1885 прегледа (М. Томић).

- **Аудио водич Музеја Вука и Доситеја**, А. Деспотовић, М. Пејовић; Рецензија текстова: Е. Гавриловић и Г. Грабеж; Превод на енглески: Д. Бабајић и Ирена Алексић. Читање текстова: Ирена Алексић; Потреба за аудио водичем у Музеју Вука и Доситеј постоји још од отварања нове сталне поставке, међутим због динамике посла није се указала адекватна прилика. Мотивисани реалним потребама и конкурсом *izi.travel* направљен је аудио водич на енглеском језику, што је са једне стране решило питање легенди и текстова за стране посетиоце Музеју. (Музеј Вука и Доситеја није, до настанка аудио водича, имао свеобухватне информације о сталној поставци, Вуку и Доситеју на енглеском језику). На конкурс, аудио водич, био један од три награђена што је омогућило њиховим ауторима да посете конференцију *Best in heritage* у Дубровнику. Захваљујући великој помоћи поменутих колегиница и сарадница водич је доступан, преко онлине платформе за све заинтересоване посетиоце.

- **Пројекат УНЗИП- Народни музеј** координатори А. Деспотовић и М. Пејовић. На иницијативу двоје младих уметника Ирене Фабри и Симиона Ракића покренут је рад на пројекту *УНЗИП- Народни музеј*. Циљ пројекта је коришћење савремених технологија у промоцији сталне поставке Народог музеја стварањем виртуелног музеја. Виртуелни музеј, који се састоји од 3Д модела зграде у коју је смештена будућа стална поставка омогућиће заинтересованим посетиоцима, да се прошетају кроз музеј иако у том моменту нису у могућности да то физички ураде. Пројекат је још увек у радној фази и до сада је потписан Меморандум о сарадњи, написан пројекат са којим је аплицирано код Ерсте фондације и устаљена комуникација са иницијаторима пројекта. Надамо се да ћемо током следеће године успети да пронађемо средстава, пројектним аплицирањем и да ће се до маја месеца реализовати бар 3Д модел зграде са постепеним попуњавањем простора изложбеним предметима и легендама.

- Администрација Фејсбук странице Музеја Вука и Доситеја обавештавање корисника о актуелностима у изложбеном простору (Н. Керавица)

3.10.8 Медијска презентација/покривеност

- Редовно извештавање медија о активностима Народог музеја и организација медијских представљања (Л. Хам-Миловановић).

3.10.7. Интернет презентација

- Уредник интернет презентације Народог музеја у Београду (мр Б. Ђорђевић);

Надзор над редовним администрирањем сајта Народног музеја, као и facebook страница Народног музеја, Галерије фресака и музеја Вука и Доситеја (мр Б. Ђорђевић)

- Одржавање интернет презентације Народног музеја и стални контакт са техничким сарадницима у вези са одржавањем, развојем, сигурношћу и функционисању сајта НМБГ (А. Деспотовић);
- Попуњавање и ажурирање различитих сегмената интернет презентације Народног музеја, страница на друштвеним мрежама и прикупљање материјала за сегменте сајта *У фокусу* и *Занимљивости* (мр Б. Ђорђевић, А. Деспотовић);
- Редизајн насловне стране на сајту Народног музеја (А. Деспотовић, мр Б. Ђорђевић);
- Статистичка анализа посете сајту Народног музеја (А. Деспотовић, М. Пејовић);
- Координација рада сајта и Твитер налога Народног музеја у Београду. (А. Деспотовић);
- Члан тима за прављење Андроид апликације за Народни музеј у Београду. (А. Деспотовић);
- Праћење Твитер манифестације @MuseumWeek током седам дана у марту (23. – 30. март). Припрема прича и мултимедијалног материјала. (А. Деспотовић);
- Праћење манифестације „Музеји Србије, десет дана од 10 до 10“ на Твитер налогу и сајту Народног музеја. (А. Деспотовић);
- Превод страна сајта Народног музеја на енглески језик (А. Деспотовић са Д. Бабајић, др Т. Цвјетићанин);
- Прављење Аудио водича на енглеском језику за Музеј Вука и Доситеја на платформи izi.Travel. (А. Деспотовић са М. Пејовић);
- Качење на платформу izi.Travel. Писање одабраних текстова. Снимање и обрада аудио записа. Прављење инфо табли о аудио водичима за МВД. (А. Деспотовић);
- *Проширење сајта Народног музеја - одељак учење и забава*, А. Деспотовић и М. Пејовић; У жељи да се прошири број посетилаца сајта НМ али и да програм Одељења за едукацију буде доступан свим корисницима сајта и деци која нису имали прилику да присуствују одређеним радионицама креиран је део сајта који је посвећен управо овој циљној групи. Део учење и забава обогаћен је радним листићима, који су производ дугогодишњег рада Одељења али и публикацијама Одељења у пдф формату (Надежда Петровић, од пролећа до зиме, Мали Велики Константин и Паја Јовановић ауторки Јасминке Петровић и Елиане Гавриловић и Студеница, мој први речник, ауторки Иване Јанковић и Надице Хегедуш).

3.11. ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

- Монографија Чедомира Васића *Omnia tempus habent*, издање Фондације Вујичић колекције – (јануар) – Г. Станишић
- Каталог изложбе *И овај камен земље Србије*, приређене у Галерији фресака (фебруар-април) -Е. Блануша
- Каталог изложбе *Уметност и идеја државности*, приређене у Народном музеју у Лесковцу (фебруар-март) -Е. Блануша
- Предговор каталога изложбе *Светлосни цртежи* Јелене Трајковић, Галерија Хаос, Београд – Г. Станишић
- Каталог изложбе *И овај камен земље Србије*, приређене у Музеју у Пријепољу (април-мај) - Е. Блануша

- Каталог изложбе *Легат Михајла Пупина у Народном музеју у Београду*, у: Група аутора, *Пупин – од физичке ка духовној реалности*, Историјски музеј Србије, Београд 2015– П. Петровић
- Обреновићи и рудничко-таковски крај, Из Збирке српског сликарства XVIII и XIX века Народног музеја у Београду" у: *Време Обреновића и њихово право - Династија, рудничко-таковски крај и стварање нововековне српске државе*, Музеј Рудничко-таковског краја, Горњи Милановац 2015 (са А. Марушић и А. Боловић) – П. Петровић
- Каталог изложбе *Антон Хутер (1905 – 1961) - сликар живота и светлости*, Галерија РТС, Београд 2015 - П. Петровић
- *Илустрације Љубице Цуце Сокић и визуелна култура шесте деценије у Југославији – Зборник радова посвећен Љубици -Цуци Сокић, САНУ - Д. Ковачић*
- Биографије Ангелине Гаталице, Анте Гржетића, Душана Гаковића и Милице Глишића за нови том Српске енциклопедије – В. Грујић
- За монографију *Душан Оташевић* (аутори И. Суботић, Б. Димитријевић и др., у издању Колекције Трајковић) припређена Биографија и Библиографија Д. Оташевића – Г. Станишић
- За монографију *Милија Глишић* (Група аутора) припређена документарна грађа – В. Грујић
- Предговор каталога изложбе *Слика и знање*, Друштво Словенаца у Београду – Друштво "Сава", Београд – (децембар) – Г. Станишић
- Љ. Винуловић, *Чудо у Латомосу као предмет историографских анализа: од апсиде Хосиос Давида до Погановске иконе*, АРТУМ, Београд.
- Уводна реч у: В. Грујић, *Живојин Лукић (1889-1934). Из ризнице Народног музеја у Београду*, Београд 2015, 7-8 - Б. Борић Брешковић.
- *Остава из Манасије у збирци Народног музеја у Београду (8 страна са илустрацијама)* за Зборник Средњи век. Дани духовног преображења, Деспотовац 2015 (Б. Иванић)
- *Ликовни украс штампаног ћириличног дубровачког молитвеника из 1512. године (16 страна са илустрацијама)* за Споменицу Милана Решетара у издању Института за српски језик САНУ (Б. Иванић)
- Група аутора: LJ. Damjanović, U. Mioč, D. Bajuk-Bogdanović, N. Cerović, M. Marić-Stojanović, V. Andrić, I. Holclajtner-Antunović) ARCHAEOLOGICAL INVESTIGATION OF MEDIEVAL POTTERY FROM EXCAVATIONS AT NOVO BRDO, SERBIA, 14 JUL 2015, 10.1111/arc.12185, University of Oxford, Archaeometry (2015), 1-22.
- *Два средњовековна гробља у Ритопеку код Београда којим ће се објавити резултати арх. радова у Ритопеку вођених у оквиру пројекта НМ „Раносредњовековна насеља и некрополе у Подунављу“* (рук. мр С. Фидановски). Текст предат за Зборник НМ, одрађене ауторске коректуре, а након одбијања редакције Зборника рад предат за Гласник САД (са мр. С.Фидановским), у штамп. (Е. Зечевић, С. Фидановски)
- В. Djordjević, Ecomuseums and creative tourism – the untapped potential of Serbia, in: *Museums and Cultural Tourism. Connecting differences. Proceedings of the Regional Committees of ICOM, Zlatibor, 8-10th September 2014* (В. Djordjević ed.), Belgrade 2015, 182-193, Pl. 5.
- Damjanović, L., Gajić-Kvašček, M., Đurđević, J., Andrić, V., Marić-Stojanović, M., Lazić, T., Nikolić, S. (2015). The characterization of canvas painting by the Serbian artist Milo Milunović using X-ray fluorescence, micro-Raman and FTIR spectroscopy. *Radiation Physics and Chemistry*, 115, 135-142.
- Holclajtner-Antunović, I., Stojanović-Marić, M., Bajuk-Bogdanović, D., Žikić, R., Uskoković-Marković, S. (2016). Multi-analytical study of techniques and palettes of wall paintings of the monastery of Žiča, Serbia. *Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy*, 156, 78-88.

- Bogosavljević Petrović, V., et al., The origin, production and use of quartz crystals in the Neolithic of Serbia: Vinča-Belo Brdo, *Quaternary International* (2015), <http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2015.10.063> у припреми за штампу
- Прилог за монографију Вотивна двоколица из Станичења код Пирота. Археолошка интердисциплинарна истраживања, конзервација и реконструкција; АНАЛИЗЕ МЕТАЛНИХ ФРАГМЕНАТА (М. Марић Стојановић)
- S. Petković, S. Vitezović, Ž. Temerinski, *Roman Bone Plating of the Wooden Chest from Davidovac near Vranje. Interpretation and Reconstruction*, Bioarheologija na Balkanu, Beograd 2015 (у штампи).
- М. Петелин, *Конзервација и рестаурација вотивне двоколице из Станичења*, у: Вотивна двоколица из Станичења код Пирота, Археолошка и интердисциплинарна тумачења, конзервација и реконструкција (Д. Ратковић, Б. Борић Брешковић ур.), Београд: Народни музеј, 2015: 53-67. (М. Петелин)
- М. Петелин, *У спомен Зорану Павловићу (1955–2013)*, Зборник Народног музеја XXII-1, археологија, Београд, 2015, 441-445 (М. Петелин)
- Roksandic, M., Mihailović, D. Mihailović, B. 2015. Eastern Mediterranean Communications Zone in the Pleistocene: Paleoanthropological and archaeological evidence. Program of the 84th Annual Meeting of the American Association of Physical Anthropologists March 25-28, Washington University, St. Louis M34
- E. Cristiani, D. Borić, B. Mihailović ornaments from Lepenski Vir: Technological choices and traditions In D. Borić (ed) *Book of abstracts 9th International Conference on the Mesolithic in Europe*, 14th-18th September, 2015. Institute of Archaeology, Faculty of Philosophy University of Belgrade, National Museum in Belgrade, Cardiff University. Belgrade: 104.
- Djurić, M. and Starović, A. 2015. Archaeo-anthropological aspects of modern forensic field research: case study of Rudnica, Serbia. *Forensic Science International* 246 (2), 192–200.
- Bogosavljević Petrović, V., Jovanović, D., Stojanović, M., Andrić, V. The origin, production and use of quartz crystals in the Neolithic of Serbia: Vinča-Belo Brdo, *Quaternary International* (2015), <http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2015.10.063>
- Bogosavljević Petrović, V. 2015. An archaeological experiment and new knowledge about the chipped stone industry from Vinča. In: X. Mangado, O. Crandell, M. Sanchez, M. Cubero (eds.) *Abstracts Volume, 10th International Symposium on Knappable Materials*, Barcelona, 7-12 September 2015. University of Barcelona: 98.
- Bogosavljević Petrović V., Lopičić M, Starović A. 2015. Modelling the empty spaces: Mesolithic in the micro-region of central Serbia. In D. Borić (ed) *Book of abstracts 9th International Conference on the Mesolithic in Europe*, 14th-18th September, 2015. Institute of Archaeology, Faculty of Philosophy University of Belgrade, National Museum in Belgrade, Cardiff University. Belgrade: 87.
- Богосављевић Петровић, В. Терминологија о камену у раним радовима Јована Жујовића, *Гласник САД 31* (у штампи, носи 2015. годину).
- Душко Д. Шљивар, Осврт на нове податке о локалитатима Беловоде и Плочник, *Старинар 65*, Београд 2015, 229-234.
- Душко Д. Шљивар, Јасмина Д. Живковић, Марија М. Свилар, Беловоде, сонда XV: прилози стратиграфији винчанске културе, *Зборник Народног музеја. Археологија*, 22-1 (2015), стр. 9-27.
- Аца В. Ђорђевић, Нове аквизиције Народног музеја у Београду: налази из позног бронзаног доба, *Зборник Народног музеја. Археологија*, 22-1 (2015), стр. 57-86.
- Вера Д. Крстић, Једна сликана посуда из Грчко-хеленистичке збирке Народног музеја у Београду, *Зборник Народног музеја. Археологија*, 22-1 (2015), стр. 87-96.

- Веселинка Љ. Нинковић, Римски камени саркофази из Народног музеја у Београду, *Зборник Народног музеја. Археологија*, 22-1 (2015), стр. 145-169.
- D. Ratković, New Attribution of a Roman Bronze Portrait from Pontes (Iron Gate Limes), *New Research on Ancient Bronzes, Acta of the XVIIIth International Congress on Ancient Bronzes*, (E. Deschler-Erb, P. Della Casa eds.), *Zurich Studies in Archaeology*, Vol. 10_2015, 113-117.
- Д. Ратковић, Вотивна двоколица из Станичења код Пирота, Археолошка и интердисциплинарна тумачења, конзервација и реконструкција. у: *Вотивна двоколица из Станичења код Пирота*, (Д. Ратковић уредник издања), Археолошке монографије 23, Народни музеј, Београд 2015, 9-17.
- Д. Ратковић, Вожња у загробни живот, Проблем налаза двоколице у: *Вотивна двоколица из Станичења код Пирота*, (Д. Ратковић уредник издања), Археолошке монографије 23, Народни музеј, Београд 2015, 31-45.
- Д. Ратковић, Реконструкције римских кола у поставкама музеја у: *Вотивна двоколица из Станичења код Пирота*, (Д. Ратковић уредник издања), Археолошке монографије 23, Народни музеј, Београд 2015, 47-51.
- Д. Ратковић, Римски дувачки инструменти тибије (tibiae) из Народног музеја у Београду: прилог проучавању археологије музике, *Зборник Народног музеја. Археологија. Archéologie*. 22, бр. 1 (2015), стр. 203-216.
- Б. Борић Брешкових, Реч уредника у: Д. Ратковић (ур.), *Вотивна двоколица из Станичења код Пирота*, Археолошке монографије 23, Београд 2015, 7.
- Црнобрња, А, Ратковић, Д, Опека са жигом Legio I Noricorum из Ушћа код Обреновца, *Зборник Народног музеја. Археологија*, 22, бр. 1 (2015), стр. 245-257.
- ирјана Ђ. Глумац Горски кристал као гробни прилог на некрополи Гомилице у Губеревцу, *Зборник Народног музеја. Археологија*, 22-1 (2015), стр. 279-287.
- Татјана Б. Цвјетићанин, Дунавски лимес у Србији: улога музеја у интерпретацији и промоцији Граница Римског царства, *Зборник Народног музеја. Археологија*, 22-1 (2015), стр. 363-383.
- Јован Д. Митровић, Народни музеј и археолошка баштина у Србији током Првог светског рата, *Зборник Народног музеја. Археологија*, 22-1 (2015), стр. 407-425.
- Т. Цвјетићанин, Приказ Marko A. Janković, Vladimir D. Mihajlović and Staša Babić (editors), *The Edges of the Roman World*, Newcastle upon Tyne: Cambridge Schoolars Publishing, 2014, *Зборник Народног музеја* 22-1, 431-433.
- Т. Цвјетићанин, Meet, See, Do 2, годишња конференција Балканске мреже музеја, *ICOM Srbija 4/2014*, 98-101.
- Т. Свјетићанин, Predmeti ili narativi. Arheološke postavke u Srbiji: doba artefakata, *Етноантрополошки проблеми* 3/2015, 557-593.
- Т. Свјетићанин, Kanisova istraživanja rimskog arheološkog nasleđa u Srbiji, у: *Феликс Каниц на централном Балкану – 150 година истраживања у Нишу. Зборник радова* (И. Љубомировић прир.) *Зборник радова научног скупа одржаног 30. и 31. маја 2014*, Универзитет у Нишу, Филозофски факултет: Ниш, 7-20.
- Ј. Mitrović, D. Šarenac, Spontana otkrića, *National Geographic Srbija*, jul 2015, 11.
- А. Бандовић, Ј. Митровић, Од музејског послужитеља до кустоса – 90. година од смрти Анте Мудровића, *Етноантрополошки проблеми* 10 (3), Београд, 769-773.
- Ј. Митровић, Археологија у рату у: *Лексикон Првог светског рата у Србији*, посебно издање, Институт за савремену историју Београда и Друштво историчара Србије „Стојан Новаковић“, Београд 2015, 367.
- Kruljac, Vesna. *Belgrade Art Informel in the Polemical Context of Serbian Culture During the 1950s and 1960s*, in: *French Artistic Culture and Post-war Socialist Europe. Book of Abstracts: International Conference*, Glyptothèque of Croatian Academy of Arts and Science, Zagreb 24-

25. Septembre 2015, ed. Lj. Kolešnik, Institute of Art History – Zagreb & Faculty of Humanities and Social Sciences – University of Zagreb, Zagreb, 2015, s.p.

- Ivan Gržetić, Jovana Orlić, Vesna Radić, Milica Radić, Konstantin Ilijević, Analysis of medieval Serbian silver coins from XIV and XV century by means of wavelength-dispersive X-ray spectrometry, *Nuclear Instruments and Methods in Physics Research B*, 366, 2015, 161-170. (В. Радић)
- Б. Борић Брешкових, Новац римске кобнице Стоби у музејским и приватним збиркама Србије, *Нумизматичар* 33 (2015), 17-30.
- А.Н. Црнобрња, Непозната имитација римског републиканског денара из Сврљига (Србија), *Нумизматичар* 33 (2015), 7-15.
- А.Н. Црнобрња, Сесија Уништавање археолошке баштине, одржана на XXXVII скупуштини и годишњем скупу Српског археолошког друштва у Крагујевцу, 10. октобра 2014. године, *Гласник Српског археолошког друштва* 30, 259-261.
- А.Н. Црнобрња, Д. Ратковић, Опека са жигом Legio I Noricorum из Ушћа код Обреновца, *Зборник Народног музеја* 22-1, 245-257.
- А.Н. Црнобрња, Б. Племић, Просторни контексти налаза икона подунавских коњаника из југоисточног дела Доње Паноније, *Зборник Народног музеја* 22-1, 171-201.
- М. Marić Jerinić, Serbia, *A Survey of Numismatic Research 2008-2013*, Messina / Taormina 2015, 713-715.
- М. Марић Јеринић, Новац у остави из Манасије у Збирци Народног музеја у Београду, Научни скуп *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности VI* 2015, 215-234.
- М. Марић Јеринић, Обреновићи - једна историја у металу из Збирке медаља Народног музеја у Београду, *Обреновићи у музејским и другим збиркама Србије III*, Горњи Милановац 2015. (у штампи)
- Т. Бенцаревић, Предлог мера за унапређење заштите културног наслеђа, *Гласник Српског археолошког друштва* 30, Београд 2015, 353-361. (у штампи)

Апстракти

А.Н. Црнобрња, *Metalla et territorium metalli* – Космајски рудници и проблем разграничења уже и шире рудничке области, *Српско археолошко друштво XXXVIII скупуштина и годишњи скуп*, Пирот 2015, 58-59

Рецензије и редактуре

- Стручна редакција *Енглеско-српског речника конзервације археолошке керамике*, аутора Малене Стојчев, Весне Живковић и Маје Живковић, у издању Централног института за конзервацију, Београд 2015 (др Т. Цвјетићанин).
- Рецензент за *Зборник Народног музеја XXII-1* - два рада (др Т. Цвјетићанин).
- Рецензент за *Зборник Народног музеја XXII-1* - један рад (мр Б. Борић-Брешкових)
- Рецензент за часопис *Наша прошлост 16* (Народни музеј Краљево) – један рад (Т. Цвјетићанин)
- Рецензент за часопис *Архаика* – три рада (др Т. Цвјетићанин).
- Рецензент за два рада за акта конференције *Reflections of Roman Imperialism* (др Т. Цвјетићанин).
- Рецензент за каталог изложбе *Почеци информационих технологија у Новом Саду* Музеја града Новог Сада, аутора мр Атиле Хорнока (др Т. Цвјетићанин).
- Рецензент за *Зборник Народног музеја XXII-1* – један рад (Селена М. Витезовић и Александар П. Булатовић (Археолошки институт, Београд). *Први налаз плоснате коштане фигурине из старијег енеолита на централном Балкану*) (В. Богосављевић Петровић)

- Рецензент за *Наша прошлост 16* (Народни музеј Краљево) – један рад (Душан Мијовић (Завод за заштиту природе). *Панчићева проматрања геодиверзитета и куриозитета Србије*) (В. Богосављевић Петровић)
- Рецензија за Пројекат Народног музеја у Крушевцу *Дигитализација културног наслеђа Народног музеја Крушевца* (Збирка клесарства за 2015) за финансирање или суфинансирање пројеката из области заштите, очувања и презентације МУЗЕЈСКОГ НАСЛЕЂА у 2015. години: В. Богосављевић Петровић.
- М. Јеринић: Слађана Спасић, Нострификоване новчанице из нумизматичке збирке Народног музеја у Краљеву, *Наша прошлост 15*, Краљево 2014, 235-255. (обим рада: 26 страна)
- Б. Борић-Брешковић рецензија за: А.Н. Црнобрња, Непозната имитација римског републиканског денара из Сврљига (Србија), *Нумизматичар 33*.
- М. Васић и А. Н. Црнобрња рецензија за: Б. Борић-Брешковић, Новац римске ковнице Стоби у музејским и приватним збиркама Србије, *Нумизматичар 33*.
- Б. Борић-Брешковић и А. Н. Црнобрња рецензија за: М. Војвода, А. Срдасковић, Остава денара и антонинијана из села Сикирица код Параћина (Сикирица III), *Нумизматичар 33*.

3.12. НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА

- За посебне резултате остварене у 2014. години награда "Михаило Валтровић" додељена је Народног музеју у Београду. Награду је у име Народног музеја примила Б. Борић-Брешковић, директор (18. мај 2015).
- Награда за најбољи аудио водич на платформи izi.Travel. (А. Деспотовић, М. Пејовић).
- Захвалница Народног музеја у Краљеву за успешну сарадњу поводом 65 година рада музеја (В. Богосављевић Петровић)
- Повеља „Капетан Миша Анастасијевић“ за допринос традицији и промоцији културног наслеђа Србије, додељена 27. 03. 2015 (Б. Борић-Брешковић)
- Изванредни златни беоцуг за животно дело, додељен 15. 04. 2015 (Б. Борић-Брешковић)

3.13. ВАНМУЗЕЈСКЕ АКТИВНОСТИ

3.13.1 Професионална ангажовања

- Промоција монографије уметника Чедомира Васића *Omnia tempus habent* у Културном центру Београда (фебруар) – Г. Станишић
- На молбу проф. др Милоша Мишковића из Сарајева, сачинила табеларне прегледе локалитета са бројним стањем мрамора по облицима, орнаментици и натписима са територије западне Србије, ради припреме његовог рукописа *Атлас стећака* за штампу (фебруар-мај). (Е. Зечевић)
- На молбу М. Каличанин-Крстић, археолога ЗЗСК Крагујевац и руководиоца пројекта археолошких истраживања у долини Црнице код Параћина, у својству консултанта, обавила увид у пројекат археолошких истраживања за 2015. на комплексу цркве Св. Арханђела у Стубици, СО Параћин, које ће се извести у оквиру поменутог пројекта (фебруар). (Е. Зечевић)
- На молбу руководиоца пројеката за који се конкурише код Министарства културе и информисања, написала препоруке за пројектну документацију (фебруар, Е. З):
М. Бугару, археологу Народног музеја у Крушевцу, уз увид у пројекат изложбе *Темељи Моравске Србије: средњовековни Крушевац, Сталаћ и Козник*;
Д.Алексић-Премовић, за пројекат *Словенско светилиште на Пештерској висоравни*“;

- мр М. Алексићу, за пројекат/књигу *„Живот витеза у средњовековној Србији;*
 С. Трифуновићу, за пројекат *Унапређење техничке опреме за документовање и заштиту музејске грађе на дугорочном заштитно-истраживачком пројекту Археолошки парк Чуруг;*
 др В. Бикић, за пројекат *Анализа османских лула са Београдске тврђаве;*
- Препорука за Друштво пријатеља манастира Св. Архангела код Призрена, за пројекат *Истраживачко-превентивни и конзерваторско рестураторски радови на икнама и деловима иконостаса и иконостасима у Рашко-Призренској и Косовско-Метохијској епархији СПЦ.* (Е. Зечевић)
  - На позив Драгице Премовић-Алексић, археолога и директора музеја „Рас“ у Н. Пазару учешће у промоцији њене књиге *Археолошка карта Новог Пазара, Тутина и Сјенице*, фебруар (Б. Борић Брешковић, Е. Зечевић, С. Фидановски)
  - На позив В. Пецикозе, руководиоца програма археологије Истраживачке станице Петница, у својству стручног сарадника предавача у ИСП, сачинила презентацију и одржала предавање на тему *„Сахрањивање и појам смрти у средњем веку“*, март. (Е. Зечевић)
  - Ангажована као стручни консултант, а потом и у својству рецензента за рукопис књиге *„Топличка епископија“*, аутора Радоја Костића, на позив издавача - Народног музеја Топлице (фебруар-мај). (Е. Зечевић)
  - Ангажована у пословима надзора над извршењем извођења геомагнетних радова на комплексу манастира Св. Николе у Куршумлији од стране инвеститора Ј.П.Дирекције за изградњу, планирање и пројектовање, урбанизам и стамбене послове општина Куршумлија, који се изводе у склопу пројекта на обнови манастира. На молбу инвеститора, будући да је реч о споменику од изузетног значаја, у Републичком заводу за заштиту споменика културе Београд поднела усмени и извештај у писаној форми о извршеним радовима, са предлогом извођења сондажних радова на четири позиције у оквиру порте ради провере уочених аномалија (август-децембар). (Е. Зечевић)
  - По позиву др В. Бикић, уредника зборника *Византијско наслеђе и српска култура* који ће пратити Међународни византолошки конрес у Београду 2016, ангажована на писању рада на предложеној тему *"Византијски предлозици и сјај готике - интернационалност занатско-уметничког израза"* у коауторству са М. Јефтић-Гајић, кустосом Музеја примењене уметности у Београду (март-октобар). (Е. Зечевић)
  - У својству стручног консултанта ангажована у припреми промотивног филма *Прве задужбине Стефана Немање у Куршумлији*, аутора Љ. Даниловић (новембар). (Е. Зечевић)
  - Одржано предавање *Говор крста* у Центру за културу, Смедерево; уредник научно-образовне рубрике Марко Цветковић. (Н. Церовић)
  - *Говор крста* – емисије РТС 2, аутор Владана Рашић. Презентовање крстова у оквиру петоминутних емисија из збирки Одељења за средњи век; Избор и припрема материјала за снимања (Археолошка збирка раног средњег века, 10 инвентара; Археолошка збирка пуног средњег века, 5 инвентара; Средњи век – период српске средњовековне државе, 3 инвентара; Средњи век – период турске владавине, 15 инвентара). Стручни консултант на сценарију. (Н. Церовић)
  - Учесће у археолошком истраживању Музеја Рас у Новом Пазару (члан екипе) на локалитету *Светилиште –Пландиште* у оквиру пројекта *Словенско светилиште на Пештерској висоравни*, руководилац истраживања Д. Премовић-Алексић (Ј. Ђериман)
  - Сарадник на пројекту Центра за урбани развој и Филозофског факултета *Дигитализација и презентација налазишта млађих праисторијских култура у новопазарском крају* (Ј. Ђериман)

- Изложба експоната и фотографија уз пропратне текстове у Амбасади Италије поводом Дана државности Италије (М. Томић)
- Изложба експоната и фотографија поводом манифестације „Опен деј“ у Амбасади Италије (јул) (М. Томић)
- Рад на тексту и организацији предстојеће изложбе и извођења представе о веспама у Галерији Прогрес (фебруар). (Б. Петковић, Г. Султановић, Т. Илић и М.Томић)
- Почетак сарадње с издавачком кућом „Либер новус,“ израда тематских јединица енциклопедијског издања (О. Томић, А. Рајковић, сарадници Б. ванић, М. Томић)
- Редакција часописа *Наша прошлост*. Рад на броју 16, прикупљање радова, рецензирање текстова, представљање часописа број 15 у Народном музеју у Краљеву, мај 2015. (В. Богосављевић-Петровић)
- Два стручна блок-предавања са мултимедијалним презентацијама и радионицама (на енглеском језику) на Медицинском факултету у Београду, на докторском студијама (курс биоантропологије, проф. др Марије Ђурић): „*Forensic Archaeology and Mass Grave Excavations*“ и „*Case studies: Archeoforensic excavations at the site of Rudnica, Raška*“ – октобар и новембар (А. Старовић)
- Једно стручно предавање са мултимедијалном презентацијом на Универзитету „Сингидунум“, на *Факултету за медије и комуникације*, на курсу „Историја породице и рода“ проф. др Предрага Марковића, на тему „*Археолошка интерпретација праисторије сексуалности*“ (А. Старовић)
- Шест стручних предавања са мултимедијалним презентацијама у Истраживачкој станици Петница, на зимским, пролећним, летњим и јесењим семинарима археологије (ниво 1 и 2): „*Порекло и рани развој неолита у Европи*“, „*Настанак и развој неолита у Србији*“, „*Сахрањивање у праисторији*“, „*Јаме у праисторији*“, „*Винчански знакови*“ и „*Археологија секса*“ (А. Старовић).
- Учешће у раду Управног одбора Балканске мреже музеја (учеће у састанцима Управног одбора Балканске мреже музеја, у организацији Балканске мреже музеја и Културног наслеђа без граница: први састанак у 2015. годину у Скопју, од 25. до 28. фебруара; други састанак у Стрпу/Котору, од 21. до 24. јуна, трећи састанак у Тирани, 13. и 14. септембра 2015. године): припрема стратешких докумената, развој организације, реализација пројекта виртуелене изложбе Балканске мреже музеја – пројекат *My Museum and Me*, представљање Мреже; припрема пријава са конкурсе (др Т. Цвјетићанин).
- Учешће у регионалној конференцији балканских музеја *Meet, See, (Critically) Do 3*, у Новом Саду, Србија, од 15. до 17. априла 2015. године: отварање конференције, учешће у раду скупштине Балканске мреже музеја (др Т. Цвјетићанин).
- Од 30. маја. до 24. јуна. 2015. године у оквиру пројекта Истраживање Јужне Еубеје радио на Систематском археолошком рекогносцирању области Кацарони на острву Еубеја у Републици Грчкој. Реч је о међународном пројекту у организацији Норвешког института у Атини, Америчке археолошке школе у Атини, и Директората за палеоантропологију и спелеологију Јужне Грчке. Учешће по позиву од стране директора пројекта др Жарка Танкосића из Норвешког института у Атини и Фаниса Мавридиса из Ефорије за Јужну Грчку у Атини. (А. Ђорђевић)
- Члан Комисије Републике Србије за сарадњу са Унеском (Б. Борић Брешковић)
- Председник Управног одбора Музеја града Београда (Б. Борић Брешковић)
- Предавање *Долазак Империје – становање у римском Сингидунуму I-IV века*, Трибина љубитеља историје Београда, Конак кнегиње Љубице, Београд 4. мај 2015. (др А.Н. Црнобрња)

- Предавање *Археологија у савременим музејима или музеји у савременој археологији?*, Истраживачка станица Петница, 7. новембар 2015. (др А.Н. Црнобрња)

3.13.2. Професионалне позиције, професионална удружења

- Чланови међународног удружења АИСА - Љ. Миљковић, Г. Станишић, П. Петровић
- Члан Комисије за споменике при Скупштини града Београда – Г. Станишић
- Председник Савета Културног центра Београда – Г. Станишић
- Председник Жирија за доделу Награде ДИУС – Г. Станишић
- Као члан Комисије за доделу признања и награда Музејског друштва Србије С. Миленковић је активно учествовала у припреми конкурса и избору награђених.
- Активно учешће запослених у нашој Библиотеци у раду Секције библиотекара и књижничара МДС (А. Бежановић секретар Секције)
- Учешће у раду Извршног одбора националног комитета ICOM-а 21. маја (Б. Поповић)
- Учешће у раду Скупштине националног комитета ICOM-а 21. маја (Б. Поповић)
- Учешће у раду Извршног одбора националног комитета ICOM-а 11. новембра (Б. Поповић)
- Учешће у раду Скупштине националног комитета ICOM-а 11. децембра (Б. Поповић)
- Члан Комисије за доделу звања вишег кустоса и музејског саветника у мајском (5) и новембарском (3) року (Е. Гавриловић).
- Председник Управног одбора Археолошког института у Београду. (Е. Зечевић)
- Члан Надзорног одбора Народног музеја учествовао у његовом раду (02. марта). (С. Фидановски)
- Члан главног одбора синдиката Народног музеја.(14. и 22. 01.). (С. Фидановски)
- Председник Комисије за организацију семинара НК Иком Србија (мр Б. Ђорђевић);
- Члан редакције едиције *Treballs d'Etnoarqueologia*, CSIC (Шпански национални истраживачки савет), Одељење за археологију и антропологију Института Мила и Фонтаналс, Барселона, Шпанија (мр Б. Ђорђевић);
- Члан Научног комитета Трећег међународног конгреса керамичких студија *Banchetto e Commensalita*, Ђела (Сицилија) (мр Б. Ђорђевић);
- Члан Организационог одбора манифестације „Дани европске баштине 2015“ на нивоу Града Београда, као представник Народног музеја у Београду (мр Б. Ђорђевић);
- Заменик координатора радне групе за културу у изради Локалног акционог плана за младе Обреновца за период 2016-2021. (А. Деспотовић).
- Активно чланство у управном одбору Истраживачке станице Петница (А. Старовић)
- Редакција часописа *Наша прошлост*. Рад на броју 16, прикупљање радова, рецензирање текстова, представљање часописа број 15 у Народном музеју у Краљеву, мај 2015. (В. Богосављевић-Петровић)
- Председница Управног одбора *Балканске мреже музеја* (др Т. Цвјетићанин).
- Оснивач и чланица *Удружења Институт за студије Подунавља* – припрема докумената, припрема пројеката (др Т. Цвјетићанин)
- Председница међународног удружења стручњака за римску керамику – *Rei Cretariae Romanae Fautores*, и члан Уређивачког одбора научног часописа овог удружења (др Т. Цвјетићанин).
- Учешће у раду Извршног одбора Музејског друштва Србије (М. Јеринић)
- Председник Српског археолошког друштва (др А.Н. Црнобрња)

- Председник Секције за класичну археологију Српског археолошког друштва (др А.Н. Црнобрња)
- Члан Програмске комисије Програма археологије Истраживачке станице Петница. (др А.Н. Црнобрња)
- Члан Научног одбора XXXVIII Скупштине и годишњег скупа Српског археолошког друштва, одржаног у Пироту 4-6. јуна 2015. године (мр А.Н. Црнобрња)

ОСТАЛИ СТРУЧНИ И НАУЧНИ ПОСЛОВИ

- Секретар редакције Зборника Народног музеја (археологија), (В. Нинковић)
- Секретар редакције Зборника Народног музеја (историја уметности), (В. Круљац)
- Секретар часописа *Нуимизматичар* (мр А.Н. Црнобрња)